
Det Veterinære Sundhedsråds

Årsberetning 2010-2011

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Det Veterinære Sundhedsråd

Kolofon

Det Veterinære Sundhedsråd

Årsberetning

2010/2011

Denne årsberetning er udarbejdet af Det Veterinære Sundhedsråd.

Ansvarshavende for redaktionen: Lissi V. Karlsen og Anna Ulrikke Møller

Forside tegning: Poul Hyttel

© Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Tlf.: 7227 6900

Websted: www.fvst.dk/DVS

Det Veterinære Sundhedsråd:

Det Veterinære Sundhedsråd er oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851 og er et uafhængigt og uvildigt organ, som afgiver veterinærfaglige udtalelser i enkeltsager på begæring og om generelle forhold enten på begæring eller af egen drift. Rådets opgaver og beføjelser er fastlagt i lov om dyrlæger m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 815 af 14/07/2012.

Det Veterinære Sundhedsråd består af 5 medlemmer. Rådet nedsættes af ministeren for fødevarer-, landbrug- og fiskeri. Ministeren skal ved sammensætningen af Rådet så vidt muligt sikre, at der blandt Rådets medlemmer er personer med indsigt i de faglige discipliner, der er af særlig betydning for løsning af de opgaver, der er henlagt til Rådet. Ministeren udpeger blandt Rådets medlemmer en formand og en næstformand.

Det Veterinære Sundhedsråd afgiver veterinærfaglige udtalelser i sager, der forelægges Rådet af ministeren. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke myndigheder der over for Rådet kan fremsætte begæring om en udtalelse fra Rådet, og i hvilke sager dette kan ske.

Det Veterinære Sundhedsråd er et uafhængigt og uvildigt organ, som afgiver veterinærfaglige udtalelser i enkeltsager på begæring af offentlig myndighed og om generelle forhold enten på begæring eller af egen drift.

Rådet skal på begæring af de før nævnte myndigheder inden for disses ressort afgive udtalelser om særlige spørgsmål af principiel karakter vedrørende forhold af veterinær betydning. Endvidere afgiver Det Veterinære Sundhedsråd udtalelser om veterinærfaglige spørgsmål fra parter i borgerlige sager, hvorunder sådanne spørgsmål opstår.

Rådet udarbejder en årsberetning, hvor hovedparten af de sager som er forelagt Rådet fremgår.

Indholdsfortegnelse

1 Det Veterinære Sundhedsråd	2
1.1 Rådets virksomhed	2
1.2 Sager i Rådet 2010/2011	3
2 Brug af dyr i underholdningsbranchen	4
3 Afgørelser i tidligere refererede sager	5
4 Handelssager	22
5 Ansvarssager	27
5.1 Ansvarssager vedrørende heste	27
5.2 Ansvarssager vedrørende kvæg	36
6 Dyreværnsager	45
6.1 Dyreværnsager vedrørende heste	45
6.2 Dyreværnsager vedrørende kvæg	61
6.3 Dyreværnsager vedrørende svin	85
6.4 Dyreværnsager vedrørende hunde og katte	138
6.5 Dyreværnsager vedrørende får og geder	170
6.6 Dyreværnsager vedrørende andre dyr	173
6.7 Dyreværnsager vedrørende blandede besætninger	195
7 Sager vedrørende dyrlægers virksomhed	205
8 Høringer	208
9 Rådets generelle udtalelser	227
10 Fødevarestyrelsens sager	237
10.1 Fødevarestyrelsens sager vedrørende heste	237
10.2 Fødevarestyrelsens sager vedrørende kvæg	240
10.3 Fødevarestyrelsens sager vedrørende svin	243
10.4 Fødevarestyrelsens sager vedrørende hunde og katte	282
10.5 Fødevarestyrelsens sager vedrørende får og geder	294
10.6 Fødevarestyrelsens sager vedrørende andre dyr	295
10.7 Fødevarestyrelsens sager vedrørende blandede besætninger	296
11 Register	302

1 Det Veterinære Sundhedsråd

1.1 Rådets virksomhed

Det Veterinære Sundhedsråd er oprettet ved kongelig resolution af 8. juni 1851. Rådets opgaver og beføjelser er fastlagt i lov om dyrlæger m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 815 af 14/07/2012.

Det Veterinære Sundhedsråd består af 5 medlemmer. Rådet nedsættes af ministeren. Ministeren skal ved sammensætningen af Rådet så vidt muligt sikre, at der blandt Rådets medlemmer er personer med indsigt i de faglige discipliner, der er af særlig betydning for løsning af de opgaver, der er henlagt til Rådet. Ministeren udpeger blandt Rådets medlemmer en formand og en næstformand.

Det Veterinære Sundhedsråd afgiver veterinærfaglige udtalelser i sager, der forelægges Rådet af ministeren. Ministeren kan fastsætte regler om, hvilke myndigheder der over for Rådet kan fremsætte begæring om en udtalelse fra Rådet, og i hvilke sager dette kan ske.

Rådet skal på begæring af de i før nævnte myndigheder inden for disses ressort afgive udtalelser om særlige spørgsmål af principiel karakter vedrørende forhold af veterinær betydning.

Rådet kan indhente udtalelser hos særligt sagkyndige eller anmode sådanne sagkyndige om at deltage i sagens behandling eller i behandlingen af det forelagte spørgsmål, når behandlingen af en for Rådet forelagt sag eller et forelagt spørgsmål forudsætter en sagkundskab, som Rådets medlemmer ikke i tilstrækkeligt omfang er i besiddelse af.

[Bekendtgørelse af lov om dyrlæger](#), LBK nr. 815 af 14/07/2012

[Bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen](#), BEK nr. 120 af 28/02/2005.

Medlemmer for året 2010-2011:

Formand: Dyrlæge Eiliv Svalastoga, dr. med. vet., ph.d., professor i kirurgi og billeddiagnostik.

Næstformand: Dyrlæge Susanne Nautrup Olsen, klinikchef, ph.d., dip. ECEIM,

Øvrige medlemmer:

Dyrlæge Carl Kortbæk Svendsen, ph.d., fagdyrlæge i sygdomme hos hunde og katte.

Dyrlæge Svend Kargo Jensen, fagdyrlæge i svineproduktion og svinesygdomme.

Dyrlæge Asger Lundorff Jensen, institutleder, professor, dr. med. vet, ph.d., Dipl. ECVCP, Dipl. ECVIM-Ca, MPL.

Sekretariatet:

Faglig sekretær: Dyrlæge Lissi Vestergaard Karlsen

Adresse:

Stationsparken 31
2600 Glostrup

Tlf.: 72 27 69 00

Præparater og andet materiale bør inden fremsendelse af sagen til Det Veterinære Sundhedsråd have været sendt til undersøgelse, således at obduktionsattest medfølger sagen. Præparatet sendes efter aftale med professor Henrik Elvang på tlf.: 35 33 31 00 eller helj@life.ku.dk til:

Sektion for Patologi
Institut for Veterinær Sygdomsbiologi
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet
Ridebanevej 3
1870 Frederiksberg C

Det bør fremgå af det indsendte, at man bl.a. ønsker en vurdering af lidelsens karakter og alder.

1.2 Sager i Rådet 2010/2011

Rådet har i beretningsåret 2010-2011 behandlet 6 handelssager, 13 ansvarssager, 139 dyreværnssager, 4 sager vedrørende dyrlægers virksomhed, 54 høringer og 6 generelle udtalelser og 8 andre sager. I alt 230 sager, hvoraf de sager, hvori der foreligger endelig afgørelse, er med i denne årsberetning.

Handels-, ansvars- og dyreværnssager fordeler sig efter dyreart således:

	HANDELSSAGER	ANSVARSSAGER	DYREVÆRNSSAGER	I ALT
HESTE	5	8	16	29
KVÆG	0	2	27	29
SVIN	0	3	44	47
HUNDE OG KATTE	1	0	23	24
FÅR OG GEDER	0	0	4	4
ANDRE DYR	0	0	20	20
BLANDEDE BE- SÆTNINGER	0	0	5	5
I ALT	6	13	139	158

Som noget nyt vil sager hvor der ikke forelå en endelig afgørelse i året for årsberetningen blive refereret fremover i et selvstændigt kapitel. Afsnittet ”Afgørelser i tidligere refererede sager” vil følgelig blive mindre de kommende år for at til sidst at udgå.

2 Brug af dyr i underholdningsbranchen

Dyr bliver tilsyneladende i stigende grad anvendt i forskellige former for underholdning. Det Veterinære Sundhedsråd finder på den baggrund anledning til at gøre opmærksom på, at produktionsdyr og utrænede dyr i almindelighed, under sådanne forhold kan risikere ikke at blive behandlet omsorgsfuldt og risikere unødigt at blive påført lidelse, angst og væsentlig ulempe jvnf. Dyreværnslovens §§ 1 og 2. Yderligere vil Rådet henlede opmærksomheden på Dyreværnslovens § 17, hvoraf det fremgår, at dyr ikke må dresseres eller bruges til fremvisning, cirkusforestillinger, filmoptagelser eller lignende, hvis de herved påføres væsentlig ulempe.

Rådet skal således opfordre arrangører af underholdningsarrangementer, hvori der indgår dyr, til at sikre, at dyrene indgår på en måde, der er forenelig med dyreværnslovens bestemmelser og at enhver tvivl kommer dyret til gode.

Det Veterinære Sundhedsråd
Januar 2013 København

3 Afgørelser i tidligere refererede sager

2008-20-053-00325/2009-20-053-00004

Skrivelser af hhv. d. 3. august 2009, d. 21. januar 2009 og d. 19. august 2008 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En embedsdyrlæge aflagde medio juni 2007 et uanmeldt opfølgende svinevelfærdsbesøg i en so- og svinebesætning, der var fordelt på to ejendomme. Da ejeren ikke ønskede at give adgang til besætningsområderne blev besøget gennemført sammen med tilkaldt politiassistance. Der blev konstateret flere søer med skulderrår i forskellige grader, manglende sygestier og flere sygeligt afmagrede dyr samt mangler ved vandtildeling og stiernes hygiejneniveau. Ventilationsanlægget fungerede ikke hensigtsmæssigt og øjensynligt blev dyr aflivet med bolt pistol uden efterfølgende afblødning. To søer blev indsendt til obduktion. På foranledning af politiet blev der 10 dage senere (ultimo juni 2007) aflagt endnu et besøg, hvor flere af de tidligere påviste uforsvarlige forhold endnu ikke var rettet. Ved et tredje besøg på foranledning af politiet 3 måneder senere (ultimo september 2007) blev der fortsat påvist dyreværnsmæssige uforsvarlige forhold. Forholdene var allerede påtalt ved fødevareregionens velfærdskontrolbesøg oktober 2006 samt ved et ikke nærmere beskrevet opfølgende besøg primo juni 2007.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

B.:

I forbindelse med efterforskning i ovennævnte sag er der i objektiv henseende ud fra vedlagte sagsakter efter politiets vurdering konstateret overtrædelser i forbindelse med sigtedes svinebesætning ved som erhvervsdrivende i forbindelse med driften på adresserne X og Y i tiden frem til den 18. juni 2007 at have været ansvarlig for

1. at 14 søer havde udviklet skulderrår i grad 3 eller 4 uden at være flyttet til sygesti eller tilbudt et blødere underlag,
2. at de nævnte 14 syge søer ikke havde fået en passende behandling, enten i form af aflivning, dyrlægekonsultation eller isolation i passende rum med tør og bekvem strøelse,
3. at der ikke var indrettet tilstrækkeligt antal sygestier, ligesom de eksisterende ikke havde blødbund, varme- eller afkølingsfaciliteter,
4. at søer ikke fik tilstrækkeligt foder, således at mange søer blev afmagrede, heraf flere sygeligt afmagrede, en enkelt ved at dø af sult,
5. at dyr i enkelte staldafdelinger ikke havde adgang til vand,
6. at der i stalde var særdeles mangelfuld hygiejne, idet gulv helt eller delvis var dækket af et op til flere cm tykt lag af gammel gødning og urin, hvorfor mange dyr ikke havde adgang til tørt leje,
7. at ingen dyr havde adgang til rodemateriale,
8. at et ventilationsanlæg til en stald var defekt med særdeles forhøjet temperatur til følge, ligesom der ikke var installeret alarmanlæg til advarsel om svigt i det mekaniske ventilationssystem og
9. at dyr blev aflivet med bolt pistol uden efterfølgende afblødning.

D.:

Samt ved som erhvervsdrivende i forbindelse med driften på adresserne X og Y i tiden frem til den 26. september 2007 at have været ansvarlig for:

-
1. at rensesgangen i løsdriftsstalden X var dækket af et op til 40 cm tykt lag af urin og gødning,
 2. at to søer i løbeafdelingen, sti nr. 3 og to orner i hhv. sti nr. 1 og 11 var afmagrede, havde sår og var halte, alt som en følge af, at de ikke havde fået en passende behandling,
 3. at orner og polte i løbeafdelingen samt slagtesvin i slagtesvinestalden, Y ikke havde adgang til tilstrækkeligt rodemateriale,
 4. at 3 søer i drægtighedsstalden ikke kunne lægge sig til at hvile uden besvær,
 5. at en so i farestalden med skuldarsår ikke var blevet flyttet til sygesti eller tilbudt blødt underlag,
 6. at et kuld ca. 1 uge gamle pattegrise i samme stald ikke havde fået nogen varmekilde,
 7. at 6 ud af 11 grise i samme sti i klimastald nr. 2 havde randbidte ører og en enkelt var halt uden at være skilt fra, sat i sygesti, aflivet eller fået anden passende behandling,
 8. at en ud af to grise i samme sti i klimastald nr. 2 havde fået bidt begge ører næsten helt af uden at være skilt fra, sat i sygesti, aflivet eller fået anden passende behandling,
 9. at tre grise ikke var blevet aflivet eller fået anden passende behandling, således at de var henvist til at dø af sig selv, antagelig som følge af sygdom,
 10. at der i en stald ikke var installeret alarmanlæg til advarsel om svigt i det mekaniske ventilationssystem,
 11. at der i stalde var særdeles mangelfuld hygiejne, idet gulv helt eller delvis var dækket af et op til flere cm tykt lag af gammel gødning og urin, hvorfor mange dyr ikke havde adgang til tørt leje,
 12. at der i stier i slagtesvinestalden var defekte tremmer, således at dyrene kunne komme til skade,
 13. at der i en sti med 25 svin i slagtesvinestalden var utilstrækkeligt gulvareal,
 14. at der ikke i staldanlæggene som sådan var indrettet tilstrækkeligt antal sygestier,
 15. at dyr i enkelte staldafsnit ikke havde adgang til vand,
 16. at et afmagret halt slagtesvin med halebid i slagtesvinestalden ikke var anbragt i en sygesti, men gik sammen med raske dyr og
 17. at et springhalt slagtesvin i slagtesvinestalden ikke var anbragt i sygesti, men gik sammen med raske dyr

E.:

Ved i tiden frem til d. 16. juni 2008 at have undladt at overholde Sydsjællands og Lolland Falsters politis påbud af 8. februar 2008, hvorefter sigtede blev pålagt snarest muligt og inden 7 dage at besætningen tilses af dyrlæge og der iværksættes behandling af syge/tilskadekomne svin, at der indrettes sygestier til dyr af samtlige aldersgrupper, at der indkøbes tilstrækkeligt med måtter til aflastning af søer med skuldarsår, at stierne rengøres, så alle dyrene har mulighed for at ligge på tørt leje samtidigt, at urin og spildfoder fjernes fra samtlige stier, at gulvene i løsdriftsstalden og slagteafdelingen repareres, at alarmsystem opsættes såvel på X som Y til sikring mod et eventuelt svigt i de mekaniske ventilationssystemer, at rodemateriale tildeles til de berørte aldersgrupper

F.:

Ved i tiden frem til d. 16. juni 2008 at have været ansvarlig for

-
1. at hygiejnen i en syge- og aflastningssti i løsdriftsstalden, X var meget dårlig, idet gulvet var dækket af et ca. 10 cm tykt lag slam bestående af urin og gødning således, at dyrene skulle bevæge sig adskillige meter gennem slamlaget for at få adgang til foder og vand,
 2. at der i samme staldafsnit ikke i stien var etableret tilstrækkeligt område med blødt underlag til at alle dyr kunne finde leje,
 3. at der i samme staldafsnit var anbragt otte svin i stien, hvoraf 2 var raske,
 4. at staldinventaret i samme staldafsnit i stien var slidt og beskadiget, således at dyr kunne komme til skade,
 5. at stierne i farestalden på X ikke var rengjort inden indsættelse af søer,
 6. at fodring af smågrise (2½ - 3 måneder gamle) i samme staldafsnit skete ved udstrøning af foder på gulvet, hvorved en del faldt i staldens gyllekanal, således at grisene søgte foder ved at tage foderet fra diegivende søer,
 7. at foderstanden for de fleste af søerne i samme staldafsnit var under middel til mager,
 8. at en so i samme staldafsnit, der natten før havde faret og ikke rejste sig med henblik på fodring, ikke var under behandling for mulig sygdom,
 9. at en af stierne i samme staldafsnit igennem længere tid havde været oversvømmet, således at soen pressede sig tilbage i farebøjlerne,
 10. at der i samme staldafsnit var huller i gulvet med korrosion af riste, som have skarpe kanter, der kunne skære dyrene,
 11. at hygiejnen i stierne i løbeafdelingen X var mangelfuld,
 12. at flere dyr i samme staldafsnit ikke fik tilstrækkeligt foder,
 13. at en af boksene i samme staldafsnit, hvor en orne gik med en so, kun var 6 m² (skal være 10 m²),
 14. at dyrene i 2. drægtighedsstald/enkeltboks, X, ikke havde permanent adgang til drikkevand,
 15. at hygiejnen var særdeles mangelfuld i samme staldafsnit, herunder med rester af gammelt, fugtigt foder, der kan være grobund for giftstoffer, dannet af bakterie- og svampevækst,
 16. at enkelte søer i samme staldafsnit ikke fik tilstrækkeligt foder,
 17. at søerne i samme staldafsnit ikke var i behandling for tør og skællende hud,
 18. at en so i samme staldafsnit, der ikke kunne støtte på venstre bagben (springhalt) ikke var i behandling,
 19. at fem søer var anbragt i bokse i samme staldafsnit, der var for korte til, at de kunne ligge udstrakte,
 20. at hygiejnen i klimastaldene, X var særdeles mangelfuld, således at vinduerne gav utilstrækkeligt lysindfald, gammelt snavs og støv lå på alle flader og alt var dækket af spindelvæv,
 21. at svinene i samme staldafsnit ikke var tildelt rodemateriale,
 22. at svinene i klimastald 1 var for store,
 23. at svinene i sti nr. 1, klimastald 2 var for store,
 24. at 10 svin i samme staldafsnit med bidskader (hale og ører, samt et enkelt med åbent sår på bugen) ikke omgående har fået passende behandling,
 25. at svin i samme staldafsnit, der i forbindelse med ovennævnte bidskader havde udvist aggressivitet, ikke var isoleret i forhold til flokken,
 26. at der i samme staldafsnit ikke var indrettet sygestier,
 27. at bolt pistol benyttet i forbindelse med aflivninger ikke var indrettet således, at bolten gik tilbage til udgangsstillingen efter hvert skud,

-
28. at der i samme staldafsnit ikke var installeret alarmanlæg til advarsel om svigt i det mekaniske ventilationssystem,
 29. at hygiejnen i slagtesvinestalden, Y var særdeles mangelfuld, idet der lå gammel snavs og flere års støv på staldgangen samt på alle overflader,
 30. at et dårligt gående slagtesvin i samme staldafsnit ikke var taget i behandling,
 31. at der i samme staldafsnit ikke var indrettet sygestier,
 32. at der i samme staldafsnit ikke var installeret alarmanlæg til advarsel om svigt i det mekaniske ventilationssystem.

I anledning af sagen skal anklagemyndigheden under henvisning til Rigsadvokatens meddelelse nr. 2/2008 anmode om en udtalelse om, hvorvidt en adfærd, som beskrevet i sagens akter, indebærer en uforsvarlig behandling, en grovere uforsvarlig behandling eller en mishandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægenes erklæring af den 17. juli 2007, at de under et opfølgende svinevelfærdsbesøg den 18. juni 2007 under ledsagelse af politiet konstaterede:

at 14 søer i besætningen var lidende af enkelt- eller dobbeltsidige skuldarsår af varierende størrelser og med varierende arvævsdannelser omkring sårene, hvor huden var sammenvokset med det underliggende væv og i flere tilfælde således, at underhuden var involveret i sårene. Sårene blev vurderet som skuldarsår i graderne 2 til 4,

at der var indrettet 2 sygestier til søer, hvilket var helt utilstrækkeligt i forhold til antallet af syge og tilskadekomne søer,

at der var mange magre søer i besætningen, hvoraf flere sygeligt afmagrede og en enkelt så afmagret, at den var døende, hvorfor den blev aflivet,

at dyrene i løbeafdelingen samt søerne i løsdrift ikke havde adgang til vand,

at hygiejnen i løbeafdelingen, i slagtesvinestalden og en drægtighedsstald var særdeles mangelfuld, idet dele af gulvet eller hele gulvet var dækket i et op til flere cm tykt lag gammel gødning og urin, hvorfor dyrene ikke havde adgang til tørt leje,

at ingen af dyrene havde adgang til rodemateriale,

at ventilationssystemet i en klimastald var gået i stykker, hvorfor temperaturen var meget høj sammen med en høj luftfugtighed sammenligneligt med klimaet i en sauna, hvorfor hverken dyrlæger eller politifolkene kunne være derinde i mere end nogle ganske få minutter og at de døde aflivede dyr, der blev fundet i besætningen, kun var blevet skudt med bolt pistol uden efterfølgende afblødning, hvorved de ikke var blevet aflivet hurtigt og effektivt.

Med henblik på en nærmere pato-anatomisk vurdering blev 2 søer indsendt til undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær Patobiologi, KU/LIFE. Herved konstateredes, at en so, øreklip 93, havde skuldarsår af grad 3 og grad 4 på hhv. venstre og højre skulder. På dens venstre side af ryggen havde den en fluktuerende hævelse, der indeholdt ca. 5 dl serohæmorrhagisk (blodig)

væske omgivet af en bindevævskapsel. På højre side af hovedet havde den en fluktuerende hævelse, der indeholdt ca. 5 dl gul-grønt pus begrænset af et ½ cm tykt binde-/granulationsvæv. Ved den øvrige sektion fandtes der i samtlige store led mindre artroseforandringer og i venstre baglår var en absces (byld) med en diameter på ca. 10 cm indeholdende 6-8 dl ildelugtende, brunligt pus. Soens huld var normalt til lidt under normalt.

På soen, øreklip 35, konstateredes på begge sider skuldersår med massive bindevævsnyddannelser og med monstrøst prolifererende skulderbladskam med paddehatfacon, som begge vurderedes til grad 4. Soen havde endvidere flere granulerende sår med skorpedannelser på lemmer og kroppen. Soen var afmagret.

På foranledning af politiet deltog en embedsdyrlæge i et opfølgende besøg i besætningen den 28. juni 2007. Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af den 27. august 2007, at forholdene i slagtesvinebesætningen var uændrede i forhold til det under besøget den 18. juni 2007 konstaterede, medens der var sket visse forbedringer i sobesætningen. Af erklæringen fremgår, at den praktiserende dyrlæge havde været på besøg i besætningen dagen forinden, hvor han havde mærket 6 søer op, som han havde bedt ejeren om at aflive samme dag. Alle 6 søer var alligevel opstaldet hhv. i løsdrift og på et gangareal. De blev alle aflivet under besøget. I en løbeafdeling virkede drikkeniplerne ikke, hvortil ejeren oplyste, at dyrene blev vandet manuelt. 3 søer stod opstaldet i bokse, der var så små, at søerne ikke havde mulighed for at lægge sig samt hvile og rejse sig uden besvær. I et par klimastalde var en fritliggende træklods anbragt i hver sti. Disse var stærkt gødningstilsudsede og opfyldte ikke kravene til beskæftigelses- og rodemateriale. I en sti, der blev anvendt som sygesti var der ikke etableret blød bund eller varmefaciliteter. I stien gik en gris, der var springhalt på det ene bagben og i en anden sti lå en gris med hjernebetændelse, begge grise blev efter embedsdyrlægens opfordring straks aflivet af ejeren.

Embedsdyrlægen vurderede, at der stadig var dyreværns- og dyrevelfærdsmæssige problemer i besætningen, som bar præg af manglende omsorg for dyrene, samt af manglende kræfter, overskud og/eller vilje til at passe dyrene.

På foranledning af politiet deltog en embedsdyrlæge i endnu et opfølgende besøg i besætningen den 26. september 2007. Af embedsdyrlægens erklæring af den 4. oktober 2007 samt af det ledsagende billedmateriale fremgår, at embedsdyrlægen under besøget konstaterede, at i løsdriften var en stor del af rensegangen og en del af gulvet i sengebåsene dækket af et lag gammel gødning og urin, der i den ene ende var et 10-15 cm tykt flydende lag og længere bagud i staldafsnittet et fastere op til 40 cm tykt lag. Vandingsystemet var ikke repareret, hvortil ejeren oplyste, at dyrene blev vandet manuelt 2 gange dagligt.

I løbeafdelingens sti nr. 1 var opstaldet en meget mager orne med kun lidt halmstrøelse i stien, tilstrækkeligt som rodemateriale, men ikke tilnærmelsesvist nok til at danne et blødt underlag i en sygesti, som ornen rettelig burde være i. I sti nr. 11, som var meget beskidt med kun rester af halmstrøelse opholdt sig en so og en mager orne, som burde vurderes af en praktiserende dyrlæge. I sti nr. 3 var to søer, den ene afmagret med manglende muskelfylde og med slidsår på ryggen. Den anden var meget mager, halt på højre bagben og havde desuden halebid. Begge søer burde tilses af en praktiserende dyrlæge hurtigst muligt.

I drægtighedsstalden opholdt sig 20 søer og gylte. Flere dyr kradsede sig vedholdende, muligvis som følge af irritation fra ektoparasitter. Tre af søerne var så store, at de ikke kunne ligge udstrakt i boksen uden at skulle ligge med hovedet på krybbekanten, ligesom de heller ikke kunne ligge fladt i sideleje.

I farestalden opholdt sig en so med et kuld pattegrise. Soen havde et skuldersår, der uden nærmere beskrivelse blev vurderet til et sår svarende til grad 2 (sår i dermis (huden) med sårskorpe og ringe fibrosering (arvævs-) eller granulationsvævsdannelse). Soen var ikke opstaldet på blødt underlag. I en anden faresti var en so med et kuld pattegrise, der frøs og kravlede sammen oven på soen for at få varmen. Søerne i farestalden var i varierende foderstand, enkelte direkte magre.

I en klimastald gik der i en sti 11 grise, hvoraf 6 havde randbidte ører og en gris var halt. I en anden sti gik 2 grise, hvoraf den ene havde fået bidt begge ører næsten helt af og virkede nedstemt. De ørebidte og den halte gris blev anmodet adskilt fra de øvrige og den nedstemte gris uden ører skulle sættes i behandling eller aflives. I baggangen lå 3 mindre døde afmagrede svin. Dyrene var selvdøde, men burde have været aflivet, inden det kom så vidt, at de døde i den beskrevne tilstand. Generelt var der stadig ikke opsat et alarmsystem, som kunne advare om svigt i det mekaniske ventilationssystem.

På adressen Y blev det konstateret, at der var beskidt i både stier og på staldgange, således at svine i nogle af stierne ikke havde adgang til tørt leje. Nogle af tremmerne i stierne var vredet eller gået i stykker, således at dyrene kunne komme til skade på disse. I en sti opholdt sig 25 grise af meget forskellig størrelse på et så lille areal, at overbelægningen skønnes til at være på over 50%. Der var ingen sygesti, men i en af stierne opholdt sig et afmagret, halebidt og halt slagtesvin, der stod med understillede ben og krummet ryg og i en anden sti gik et slagtesvin, der var springhalt på højre bagben. Begge dyr gik sammen med raske dyr.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at på baggrund af både det lange tidsforløb samt antallet af de mange svin, der har været udsat for hhv. betydelig, høj og højeste grad af smerte, lidelse, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder at de ikke er blevet huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Endvidere har de rum og arealer, hvor dyrene har været holdt ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov har været tilgodeset, herunder sikret, at dyrene har haft den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Rådet vil samlet karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Rådet er ved skrivelse af d. 21. januar 2009 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi i ovenstående sag blevet anmodet om på baggrund af nye akter til sagen at besvare et supplerende spørgsmål:

A.:

Supplerende spørgsmål:

Ved i tiden frem til d. 8. november 2006 at have været ansvarlig for

1. at en gris, der var udsat for halebid i et sådant omfang, at halen og endetarmsåbningen var væk ikke fik passende behandling eller aflivet,
2. at nævnte gris herefter blev transporteret fra ejendommen til slagteri på trods af, at den ikke var egnet til transport.

Indebærer den beskrevne adfærd en uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar ad supplerende spørgsmål:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 11. april 2007 samt af det ledsagende billedmateriale, at der fra sigtedes besætning blev leveret 18 slagtesvin til slagteriet, hvoraf et svin, der ikke var transporteret i særligt aflukke, havde et ca. 11x10 cm sår, der omfattede halerod og endetarmsåbning. Halen og endetarmsåbningen var bidt væk således, at afføringen kom direkte ud af endetarmen. Svinet var nedstemt, blegt og havde en let stiv gang og søgte at undvige bagfra kommende. Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse fandtes såret nekrotisk (med vævsdød) og med lomme-dannelser under hudranden. Der var nekrotiske belægninger i endetarmen og de regionale lymfeknuder var forstørrede. Svinet var blegt og havde desuden en kronisk mave-tarmbetændelse. Det blev vurderet, at forandringerne var af ældre dato (flere uger).

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at svinets situation med den beskrevne lidelse på et langt tidligere tidspunkt inden det udviklede sig til et ekstremt halebid, der omfattede haleroden og endetarmsåbningen, ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpet og såfremt behandling ikke var mulig, burde svinet have været aflivet straks.

Rådet finder, at svinet i besætningen igennem flere uger har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet for svinet i besætningen som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder, at svinet under transporten til slagteriet ved at være transporteret sammen med andre svin har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet for svinet under transporten som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Supplerende skrivelse af d. 23. december 2009 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en præciserende udtalelse om, hvorvidt den beskrevne adfærd som formuleret i spørgsmålet – hvorunder særligt bemærkes, at forholdene under tilsynet d. 28. juni 2007 ikke indgår direkte i beskrivelsen under B-F – fortsat indebærer en grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, som beskrevet i rådets ovennævnte udtalelse:

Svar ad 1:

Rådet har tidligere ved besvarelse d. 4. juni 2009 af spørgsmål i ovennævnte sag (j.nr. 2009-20-053-00004 – gl. j.nr. 2008-20-053-00325) lagt til grund, at det lange tidsforløb i sagen, hvor mange svin ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder at de ikke er blevet huset, fodret, vandet eller passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, har medført, at mange svin

har været udsat for hhv. betydelig, høj og højeste grad af smerte, lidelse, varigt men og væsentlig ulempe. Endvidere var de rum og arealer, hvor dyrene blev holdt, ikke indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov blev tilgodeset, herunder også en sikring af, at dyrene havde fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke samt ved hvile.

Rådet karakteriserede samlet forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyrene med karakter af mishandling.

Uanset de beskrevne forhold under tilsynet d. 28. juni 2007 udelades ved vurderingen, vil Rådet på baggrund af embedsdyrlægens beskrivelser af d. 17. juli 2007, d. 27. august 2007 og d. 26. september 2007 fortsat karakterisere de beskrevne forhold i besætningen som groft uforsvarlig behandling af dyrene med karakter af mishandling.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage. Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra endelig dom.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Landsretten stadfæstede byrettens dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2009-20-04-00014

Skrivelse af 2. november 2009

Kl. 16.07 tilkaldtes telefonisk dyrlæge til en hest med koliksymptomer. Ejer opfordredes til at lade hesten få hø og vand indtil dyrlægen ankom. Ca. 2 timer senere blev hesten tilset af dyrlægen. Ved den kliniske undersøgelse blev der blandt andet konstateret en positiv ventrikelskylning med ca. 5 liters tilbageløb og dyrlægen gjorde ejer opmærksom på at fundene er ”alvorlige”. Hesten behandles herefter med olie via sonde og blev smertestillet med blandt andet 8 ml Finadyne. Ejer oplyste, at han på dette tidspunkt spurgte, om hesten ikke burde indlægges på dyrehospital. Dette afviste dyrlægen og anbefalede boksro med fri adgang til hø og vand og genbesøg 2 timer senere. Ved genbesøget var hestens kredsløb forværret med ”påvirkning af kredsløb og slimhinder” og hesten henvises til dyrehospital. Her aflivedes hesten på operationsbordet kl. ca. 23 grundet sprængt ventrikel. Efterfølgende konstateredes desuden en ikke passabel forstoppelse i duodenum.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Rådet bedes beskrive hvorledes en hest bør behandles, såfremt det lægges til grund, at det over for behandlende dyrlæge er oplyst, at hestens symptomer er:

Manglende indtagelse af foder, manglende afføring, og urolig opførsel, hvorved hesten bliver ved med at kaste sig i boksen for umiddelbart herefter at rejse sig igen, og såfremt det lægges til grund, at der ved den behandlende dyrlæges undersøgelse konstateres en forhøjet puls på 54, pænt kredsløb og slimhinder, stille flanker, rektal gødning i endetarm og god plads uden specifikke fund, og så-

fremt det lægges til grund, at der ved ventrikelskylning udtømmes 5 liter væske af maveindhold, hvilket klinisk fund den behandlende dyrlæge vurderer som ”alvorligt”.

Svar ad 1:

Idet der i øvrigt må henvises til den meget omfangsrige litteratur på området, herunder lærebøger, kan Rådet oplyse:

På baggrund af oplysningerne: Forhøjet puls på 54, pænt kredsløb og slimhinder, stille flanker, rektalt gødning i endetarm og god plads uden specifikke fund, samt at der ved ventrikelskylningen udtømmes 5 liter væske af maveindholdet finder Rådet, at der er tale om uspecifikke fund, der kan indikere en alvorlig operationskrævende tilstand grundet den ophørte peristaltik og den positive ventrikelskylning. Rådet finder, at det vil være dyrlægefagligt korrekt at behandle hesten med et mildt smertestillende middel for at vurdere effekten af dette samt gentage undersøgelsen eventuelt suppleret med udtagelse af et bughulepunktat. Hesten bør i den mellemliggende tid ikke have adgang til foder. Ejeren bør informeres om, at der kan være tale om en alvorlig, muligvis operationskrævende tilstand. Det bør drøftes, hvorvidt ejer ønsker fortsat undersøgelse og behandling af hesten på stedet eller ønsker hesten henvist til videre behandling og diagnostik på dyrehospital/klinik, samt hvilke veterinærfaglige og økonomiske konsekvenser dette vil indebære.

Spørgsmål 2.1:

Rådet bedes oplyse om det er dyrlægefagligt korrekt, at vente mere end 2 timer med at tilse en hest, såfremt det lægges til grund, at den behandlende dyrlæge er blevet oplyst, at hesten udviser symptomer som manglende indtagelse af foder, manglende afføring, og urolig opførsel, hvorved hesten bliver ved med at kaste sig i boksen for umiddelbart herefter at rejse sig igen.

Svar ad 2.1.

Rådet finder at en dyrlæge der tilkaldes til en hest med de beskrevne symptomer forenelig med kolik, bør tilse hesten så hurtigt det øvrige arbejde tillader det. Dyrlægen bør ved indtelefonering oplyse rekvirenten om, hvornår tilsynet skønnes at kunne finde sted samt give anvisning på hvorledes hesten bør behandles indtil dyrlægen kan nå frem. Rådet finder, at det bør anbefales at hesten ikke har adgang til foder, at den anbringes således, at den gør mindst mulig skade på sig selv under smer-teanfaldene, samt at den eventuelt motioneres let i kortere intervaller indtil dyrlægen ankommer.

Spørgsmål 2.2

Skønsmanden bedes oplyse, om det er dyrlægefagligt korrekt, at behandle en hest som beskrevet i bilag D, samt ordinere, at hesten skal forholde sig i ro med fri adgang til høg og vand, såfremt det lægges til grund, at den behandlende dyrlæge er blevet oplyst, at hesten udviser symptomerne manglende indtagelse af foder, manglende afføring, og urolig opførsel, hvorved hesten bliver ved med at kaste sig i boksen for umiddelbart herefter at rejser sig igen, og såfremt der er konstateret en forhøjet puls på 54, pænt kredsløb og slimhinder, stille flanker, rektal gødning i endetarm og god plads uden specifikke fund, samt ved ventrikelskylning er udtømt 5 liter væske af maveindhold, og såfremt det lægges til grund, at den behandlende dyrlæge har vurderet dette kliniske fund som ”alvorligt”.

Svar ad 2.2.

Ifølge bilag D er hesten kl. 18.15 behandlet med 15 ml Buscopan, 8 ml Finadyne, 0,5 ml Domosedan, 3 l olie. Kl. 20.15 behandles hesten med 5 ml Finadyne, 2 ml Torbugesic (kursiv angiver Rådets tolkning).

Nej, Rådet anser ikke behandlingen for dyrlægefaglig korrekt, idet der ikke bør ordineres fri adgang til hør og vand eller indgives olie ved en positiv ventrikelskylning. Vedr. den smertestillende behandling finder Rådet at Finadyne er et godt smertestillende og inflammationsdæmpende middel, hvor fuld dosis imidlertid kan sløre symptomerne hos den akutte kolik, hvilket ikke er ønskeligt, når spørgsmålet om diagnose og prognose, som i det beskrevne tilfælde, ikke er afklaret. Det er derfor god praksis at anvende $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ dosis svarende til ca. 2,5 ml – 5 ml til 500 kg hest.

Spørgsmål 2.3

Rådet bedes oplyse, om det er dyrlægefagligt korrekt, at afvise nødvendigheden af at lade hesten indlægge på dyrehospital/undlade at lade hesten indlægge på dyrehospital, såfremt det lægges til grund, at den behandlende dyrlæge er blevet oplyst om, at hesten udviser symptomerne manglende indtagelse af foder, manglende afføring, og urolig opførsel, hvorved hesten bliver ved med at kaste sig i boksen for umiddelbart herefter at rejse sig igen og såfremt der er konstateret forhøjet puls på 54, pænt kredsløb og slimhinder, stille flanker, rektal gødning i endetarmen og god plads uden specifikke fund, samt ved ventrikelskylning udtømt 5 liter væske af maveindhold, og såfremt det lægges til grund, at den behandlende dyrlæge har vurderet dette kliniske fund som ”alvorligt”.

Svar ad 2.3.

Nej, jf. svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Rådet bedes vurdere, om det er sandsynligt, at en aflivning af hesten kunne være undgået, såfremt hesten var blevet behandlet anderledes, samt bragt til Dyrehospitalet tidligere i forløbet.

Svar ad 3:

Rådet kan ikke udtale sig om overlevelseschancen for den enkelte hest, idet mange faktorer spiller en rolle for sandsynligheden for overlevelse. Generelt set falder overlevelseschancerne markant i løbet af 6-10 timer, men det er ikke muligt at afgøre betydningen af tidsfaktoren hos den enkelte hest.

Spørgsmål 4:

Rådet bedes udtale sig om hvorvidt symptomer som manglende indtagelse af foder, manglende afføring, og urolig opførsel, hvorved hesten bliver ved med at kaste sig i boksen for umiddelbart herefter at rejse sig igen, kan være symptomer på kolik.

Svar ad 4:

Ja, kolik er en betegnelse for en smertereaktion, der kan forårsages af mere end 100 forskellige årsager og af forskellige lidelser, forskellige steder i og udenfor mave-tarmkanalen. Smertereaktionen = kolik giver sig til kende ved at hesten eksempelvis ruller sig, skraber, lægger og rejser sig gentagne gange, kigger mod flanken m.m.

Spørgsmål A:

Kan det konstateres hvad hesten er død af?

Svar ad A:

Hesten er jf. de vedlagte bilag aflivet med 100 ml Pentobarbitalnatrium efter påbegyndt operation. Det oplyses desuden fra dyrehospitalets obduktion: ” Ved obduktion fandtes ruptur af ventriklen. I

ventriklen fandtes indhold af fast foder. I den forreste del af tyndtarmen (duodenum) tæt på ventriklen fandtes en fast ikke passabel forstoppelse.”

Spørgsmål B:

Kan det konstateres, hvor længe hesten har haft ruptur af ventriklen?

Kan ruptur af ventriklen være indtrådt under transporten fra hestens opstaldningssted til Dyrehospitalet eller i forbindelse med kastningen (bedøvelsen) af hesten på Dyrehospitalet?

Svar ad B:

Rådet finder, at ventrikelrupturen er opstået i perioden mellem første dyrlægetilsyn påbegyndt klokken 18.15 og aflivningstidspunktet.

Spørgsmål C:

Under forudsætning af at hesten ved dyrlæge As første besigtigelse er uden specifikke fund og med pænt kredsløb, og under forudsætning af, at der ved dette besøg findes positiv ventrikelskylning med udtømmning af ca. 5 liter maveindhold, bedes det oplyst, om det var dyrlægefagligt korrekt, såfremt dyrlæge A drøftede fundet med hestens ejer, smertebehandlede den og indgav 3 liter olie samtidig med at genbesøg 2 timer senere blev aftalt?

I forbindelse med besvarelsen bedes det oplyst, om en positiv ventrikelskylning af den nævnte karakter kan være udtryk for en række forskellige, ikke alvorlige, årsagsforhold?

Svar ad C

Nej, det var ikke dyrlægefagligt korrekt, jf. svar ad 2.2.

En ventrikelskylning har både diagnostisk og behandlingsmæssig karakter. Såfremt skylningen, på en hest der ikke umiddelbart inden har optaget foder, er positiv, hvilket i litteraturen angives at være tilfældet såfremt der er tilbageløb af mere end 3-5 liter fodertilblandet væske, er der indikation på en fyldt ventrikel. Dette kan være forårsaget af dels en forædning (primær ventrikeloverfyldning), dels kan det være en følge af ileus længere tilbage i tarmkanalen (sekundær maveoverfyldning). En positiv ventrikelskylning er altid udtryk for en alvorlig tilstand og vil umiddelbart reservere prognosen hos den akutte kolikhest. Såfremt ventrikelskylningen er positiv bør der ikke indgives lægemiddel denne vej grundet risikoen for at forværre maveoverfyldningen, der i værste fald kan resultere i en fatal maveruptur.

Spørgsmål D

Kan Det Veterinære Sundhedsråd efter en gennemgang af sagens akter konstatere, at der af dyrlæge A er begået dyrlægefaglige fejl, der har ført til hestens død?

I bekræftende fald bedes sådanne specificeret.

Svar ad D:

Rådet finder, jf. svar ad 2.2, at dyrlæge A har begået dyrlægefaglige fejl. Hvorvidt disse har ført til hestens død kan Rådet ikke med nogen grad af sandsynlighed udtale sig om.

Spørgsmål E:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad E
Nej.

Supplerende skrivelse af 25. november 2010

Spørgsmål 5:

Rådet bedes oplyse om det er sandsynligt, at en hest der befinder sig i en tilstand, hvor følgende forhold gør sig gældende:

Manglende indtagelse af foder, manglende afføring, og urolig opførsel, hvorved hesten bliver ved med at kaste sig i boksen for umiddelbart herefter at rejse sig igen, **og** såfremt det lægges til grund, at der ved den behandlende dyrlæges undersøgelse konstateres en forhøjet puls på 54, pænt kredsløb og slimhinder, stille flanker, rektal gødning i endetarm og god plads uden specifikke fund, **og** såfremt det lægges til grund, at der ved ventrikelskylning udtømmes 5 liter væske af maveindhold, hvilket klinisk fund den behandlende dyrlæge vurderer som "alvorligt" ville have overlevet denne tilstand, såfremt den havde modtaget den rette og rettidige behandling.

Svar ad 5:

Rådet kan med ingen grad af sandsynlighed besvare spørgsmålet.

Spørgsmål 6:

Rådet bedes oplyse om det er muligt, at en hest der befinder sig i en tilstand, hvor følgende forhold gør sig gældende:

Manglende indtagelse af foder, manglende afføring, og urolig opførsel, hvorved hesten bliver ved med at kaste sig i boksen for umiddelbart herefter at rejse sig igen, **og** såfremt det lægges til grund, at der ved den behandlende dyrlæges undersøgelse konstateres en forhøjet puls på 54, pænt kredsløb og slimhinder, stille flanker, rektal gødning i endetarm og god plads uden specifikke fund, **og** såfremt det lægges til grund, at der ved ventrikelskylning udtømmes 5 liter væske af maveindhold, hvilket klinisk fund den behandlende dyrlæge vurderer som "alvorligt" kunne have overlevet denne tilstand, såfremt den havde modtaget den rette og rettidige behandling.

Svar ad 6:

Rådet finder det muligt, at en hest i den beskrevne tilstand kan overleve, "såfremt den modtager den rette og rettidige behandling".

Spørgsmål 7:

Rådet bedes oplyse, hvorvidt det er korrekt, at kolik er en almindeligt forekommende lidelse hos heste, som langt de fleste heste, hvis overordnede sundhedstilstand i øvrigt er god, overlever efter at have modtaget den rette og rettidige behandling, jf. herunder Rådets tidligere udtalelse af 11. maj 2010.

Svar ad 7:

Idet der henvises til svar ad 4, kan Rådet oplyse, at kolik er et hyppigt optrædende symptom hos heste. Blandt heste der tilses i almindelig praksis, samt de såkaldte medicinske kolik-tilfælde, er der en overlevelse på ca. 85 %. For de kirurgisk krævende kolik-tilfælde, der overlever anæsthesien angives en kort-tids overlevelse på mellem 36 % - 91 %.

Spørgsmål 8:

Rådet bedes oplyse overlevelseshprognosen for heste, der rammes af kolik, og som modtager den rette og rettidige behandling, jf. herunder Rådets tidligere udtalelse af 11. maj 2010, og hvis overordnede sundhedstilstand på tidspunktet for sygdommens angreb i øvrigt er god.

Svar ad 8:

Se svar ad 7.

Spørgsmål 9:

Udgør indgivelse af 3 l. olie og i alt 13 ml. (8 plus 5) Finadyne i en situation som den foreliggende, en forøget risiko for ventrikelruptur, forværring af hestens tilstand, eller tilstedelse af andre komplikationer?

Svar ad 9:

Se svar ad C.

Sagsøgtes supplerende spørgsmål:

Spørgsmål F:

Såfremt det lægges til grund, at hesten, ved dyrlægens første besigtigelse, kom direkte fra løbebånd, hvor den havde gået siden den første telefonkonsultation og sagsøgte ikke af sagsøger blev oplyst, at den havde gået i boks, ikke havde indtaget foder eller havde kastet sig i boksen, ligesom hestens hævdede værdi ikke blev oplyst, bedes det oplyst om de således opregnede faktuelle forudsætninger giver Rådet anledning til at ændre eller føje til Rådets besvarelse af spørgsmålene 1, 2.1, 2.2 og 2.3?

Svar ad F:

Rådet finder ikke anledning til at ændre svar ad 1, svar ad 2.2 eller svar ad 2.3.

Rådet forstår ikke spørgsmål F i relation til spørgsmål 2.1.

Spørgsmål G:

Er det Rådets opfattelse, at hesten ved dyrlægens første konsultation havde kirurgisk kolik?

I bekræftende fald bedes det oplyst, om Rådet finder det overensstemmende med Dyreværnsloven, når Rådet i svar på spørgsmål 2.1 anfører, at hesten bør ”motioneres let i kortere intervaller indtil dyrlægen ankommer”?

Svar ad G:

Idet der henvises til svar ad 2. på baggrund af oplysningerne: Forhøjet puls på 54, pænt kredsløb og slimhinder, stille flanker, rektalt gødning i endetarm og god plads uden specifikke fund, samt at der ved ventrikelskyllingen udtømmes 5 liter væske af maveindholdet finder Rådet, at der er tale om uspecifikke fund, der kan indikere en alvorlig operationskrævende tilstand grundet den ophørte peristaltik og den positive ventrikelskylling. Rådet kan således på denne baggrund ikke udelukke at der er tale om en kirurgisk krævende tilstand.

Rådet har i svar ad 2.1. udtalt sig om, hvilke anbefalinger en heste-ejer bør følge i den ventetid der opstår fra dyrlæge tilkaldes telefonisk og til dyrlægen er på stedet. Rådet forstår ikke det nye spørgsmål.

Spørgsmål H:

Ville denne hest med de i spørgsmål 2.1 beskrevne symptomer (manglende indtagelse af foder, manglende afføring og urolig opførsel), der ikke på noget tidspunkt i forløbet, trods smertebehandling, har indtaget foder, give sig til at æde, hvis hesten havde adgang til foder?

Svar ad H:

Dette kan Rådet ikke udelukke.

Spørgsmål I:

Kunne hestens tilstand som beskrevet give anledning til at overveje mindre alvorlige og ikke hospitalskrævende differentialdiagnoser, som f.eks. luft i tarmene, lettere forædning, græssyge, forbigående forstoppelse i eller drejning af tyndtarm m.m.?

Svar ad I:

Rådet forstår ikke spørgsmålet, idet Rådet anser eksempelvis græssyge og drejning af tyndtarm for alvorlige livstruende tilstande.

Spørgsmål J:

På hvilket grundlag har Rådet i svaret på spørgsmål 2.2 angivet, at ventrikelskyllningen ved dyrlægens første konsultation var ”positiv” med tilbageløb på 5 liter, når Rådet i svaret på spørgsmål C angiver, at en ventrikelskyllning i henhold til litteraturen er positiv ved ”tilbageløb af mere end 3-5 liter fodertilblandet væske”?

Svar ad J:

Rådets besvarelse baseres på anerkendte praktiske og i lærebøger om emnet nedskrevne erfaringer.

Spørgsmål K:

Såfremt det lægges til grund, at der ikke ved isætning af næsesvælgsonden før hestens transport til Dyrehospitalet var luftafgang i form af boblelyde eller mavesyrereflux i slangen, bedes det oplyst, om det er sandsynligt, at ventriklen på dette tidspunkt var rumperet?

Svar ad K:

Rådet kan på baggrund af de givne oplysninger med ingen grad af sandsynlighed besvare spørgsmålet.

Spørgsmål L:

Hvor hurtigt vil døden normalt indtræde efter ruptur af ventriklen?

Svar ad L:

Rådet finder, at dersom hesten ikke aflives inden, vil hesten dø indenfor timer.

Spørgsmål M:

Kan det udelukkes, at ventriklen er rumperet i forbindelse med bedøvelse af hesten på Dyrehospitalet?

Er det sandsynligt, at ventriklen er rumperet i forbindelse af bedøvelse af hesten på Dyrehospitalet?

Svar ad M:

Rådet kan ikke udelukke at ventriklen er rumperet i forbindelse med medicinsk kastning (bedøvelse) af hesten. Ventrikelruptur i forbindelse med medicinsk kastning er en velbeskrevet komplikation.

Spørgsmål N:

Udgør indgivelse af 3 l olie og 3 ml (8 minus 5) Finadyne ved dyrlægens første besøg en væsentlig forøget risiko for ventrikelruptur, henset til, at der forinden er fjernet 5 l ventrikelindhold?

Svar ad N:

Det kan Rådet ikke udelukke jf. blandt andet svar ad C.

Afgørelse:

Sagen blev forliget.

2009-20-053-00010

Skrivelse af 8. juni 2009 fra Østjyllands Politi

På et slagteri blev der modtaget 124 utrivelige grise til slagtning fra samme besætning. På denne foranledning foretog politiet og fødevareregionen et kontrolbesøg i besætningen. Ejeren af besætningen fandtes at være psykisk syg og truede med at begå selvmord. Der blev tilkaldt lægelig og familiær assistance.

Ved gennemgang af besætningen fandtes staldene at være nyrenoverede og levede op til nye krav vedrørende overbrusning og gulvtyper. Der var 4 staldafsnit og en foderlade. I de fleste stier fandtes døde grise i forskellig antal og stadier af forrådnelse. I enkelte stier var alle dyrene døde. Der var i alt 398 døde grise og 455 levende. Så godt som alle levende dyr var ekstremt afmagrede. Dyrene i 2 staldafsnit, hvor der var lukket for vandforsyningen, var apatiske og stod stille med hængende hoved. Dette ændrede sig, da der blev åbnet for vandet og grisene fik noget at drikke. Der var stor drikkelyst umiddelbart, men dette aftog hurtigt. Der var ingen foder i 3 af staldene. Grisene åd af kadaverne. I staldafsnit 4 var dyrene større end i de øvrige staldafsnit og der var foder i enkelte af foderautomaterne. I foderladen var der foder tilstede. I alt 82 grise der var syge, afkræftede eller afmagrede blev aflivet. To dyr blev sendt til obduktion. Faderen overtog ansvaret for gården.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Finder Rådet, at dyrene har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3.

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægens erklæring af d. 16. april 2009, at der i de fleste stier fandtes døde grise i forskelligt antal og stadium af forrådnelse. I enkelte stier var alle dyrene døde. Der var i alt 398 døde grise og 455 levende. Så godt som alle levende dyr var ekstremt afmagrede. De døde dyr var i forskelligt huld, men de fleste ekstremt afmagrede. I de fleste stier var der knogledele og indvolde fra afgnavede kadavere. Gulvene var påfaldende rene, hvilket vurderedes at være en følge af koprofagi. I staldafsnit 1 – 3 var samtlige foderautomater i stierne helt tomme, mens der i staldafsnit 4 var lidt foder i nogle af stierne. I foderladen fandtes en større mængde foder. Dyrene i staldafsnit 1 og 2, hvor der var lukket for vandforsyningen, var apatiske og stod stille med hængende hoved. Dette

ændrede sig, da der blev åbnet for vandet og grisene fik noget at drikke. Der var stor drikkelyst umiddelbart, men dette aftog hurtigt. Grisene åd af kadaverne. I staldafsnit 4 var dyrene større end i de øvrige staldafsnit. Der var i alle staldrum en del syge og afkræftede dyr. Der var flere med benproblemer og halebid. Der blev aflivet 82 grise ved besøget, idet det blev vurderet, at de var for afkræftede til at overleve. Nogle var for afkræftede til at rejse sig og andre moribunde. To af de aflivede dyr blev sendt til obduktion. Ved yderligere besøg 2 dage efter var 2 grise døde og 5 grise blev aflivet. Generelt var belægningsgraden lav, idet besætningen kun husede halvt så mange som angivet i CHR registret, 853 mod 1500. I alle staldene var temperaturen lav og dyrene klumpede sig sammen eller lå oven på de døde kroppe for at holde varmen. Der fandtes intet rode- og beskæftigelsesmateriale.

Det fremgår af obduktionsattest af d. 31. marts 2009 fra Det Biovidenskabelige Fakultet for Fødevarer, Veterinærmedicin og Naturressourcer, Laboratorium for Patologi, at begge de aflivede dyr var sygeligt afmagrede og at graden af afmagring tyder på, at grisene har været uden foder i mindst to uger. Denne tidsangivelse er behæftet med nogen usikkerhed, idet der kan være tale om et længere forløb, hvis grisene har haft adgang til energikilder i form af små mængder foder eller døde grise.

Lægges ovennævnte, samt fremsendte fotomateriale til grund, finder Rådet, at grisene har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Grisene har ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald forespørges, om der for noget forholds vedkommende har været tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyrene, eller om der foreligger mishandling af dyrene, jf. dyreværnslovens § 28.

Svar ad 2:

Lægges svar ad 1 til grund, finder Rådet, at dyrene har været udsat for groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Giver sagen Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Byretten kendte:

Tiltalte skulle undergive sig ambulat psykiatrisk behandling ved psykiatrisk afdeling med tilsyn af kriminalforsorgen, således at kriminalforsorgen sammen med overlægen kunne træffe bestemmelse om indlæggelse.

Længstetiden for foranstaltningen var 5 år.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med svin i en periode på 5 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Landsretten stadfæstede byrettens kendelse med den ændring, at frakendelsesperioden startede ved landsretsdommens afsigelse.

4 Handelssager

2010-20-03-00002

Skrivelse af 9. marts 2010 fra advokat

A købte d. 18. maj 2008 en vallak af B for 45.000 kr efter at hesten ved handelsundersøgelse d. 14. maj 2008 blev godkendt af dyrlæge.

D. 23. april 2009 fik hesten efter et spark en hævelse på venstre has. Hesten var ikke decideret halt, men heller ikke rengående. Efter yderligere en måned blev hesten røntgenfotograferet d. 28. maj og igen d. 16. juni. Man fandt da, at hesten havde OCD, og A rettede skriftlig henvendelse d. 22. juni 2009 til B for at hæve handelen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er henholdsvis

- de røntgenbilleder optaget af dyrlæge X den 28. maj 2009 og af 16. juni 2009, og
- de af dyrlæge Y den 22. september optagne røntgenbilleder ortograde, hvorved forstås, at billederne er optaget i de korrekte projektioner og af diagnostisk kvalitet, således at billederne kan danne grundlag for en konklusiv diagnose og tilbagedatering af en diagnose til leveringstidspunktet den 18. maj 2008?

Svar ad spørgsmål 1:

Alle sæt billeder er optaget i de projektioner, der er standard ved røntgenologisk evaluering af en has, og de er af diagnostisk kvalitet, således at de kan danne grundlag for en konklusiv diagnose og tilbagedatering.

Spørgsmål 2:

Syns- og skønsmænd dyrlæge Y har ved besvarelsen af spørgsmål 1 i skønserklæring af 22. september 2009 oplyst, at ”der kan ikke d.d. erkendes nogen mus (OCD/fragment) i venstre bagbens has. Der kan erkendes en meget let ujævn kontur af tibias distale intermediærkam VB (typiske sted for OCD læsioner). Forandringen, der kan være status på en meget mild osteochondrose med dertilhørende lille bruskdefekt, er af så mild en karakter, at den må anses for værende uden betydning”. Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om Rådet er i stand til at stille en konklusiv diagnose på hesten på baggrund af de foreliggende oplysninger og de foreliggende røntgenbilleder for så vidt angår venstre has. Herunder om Rådet er enig i den af skønsmændens anførte vurdering af såvel OCD som løst fragment. Det Veterinære Sundhedsråd bedes vurdere om de gjorte fund skønnes at have eller at få betydning for hestens atletiske funktion for så vidt angår venstre has.

Svar ad spørgsmål 2:

Det Veterinære Sundhedsråd er ikke i stand til at stille en konklusiv diagnose på baggrund af det forelagte materiale. Det fremgår, at hesten har fungeret normalt i længere tid såvel før som efter handelen, og at problemerne med venstre has fremkom efter et spark i denne region og derfor kan have traumatisk baggrund. Rådet er enig i skønsmændens vurdering, ikke mindst på baggrund af, at hesten var symptomfri på tidspunktet for skønforretningen. Det kan ikke på baggrund af røntgenbillederne afgøres, om osteochondrose-forandringerne har eller evt. får betydning for hestens atletiske funktion. Det vil kræve supplerende undersøgelse i form af arthroskopi (’kikkertundersøgelse’).

Afgørelse:

Sagsøger hævdede sagen.

Sagsøger skulle betale 30.000 kr i sagsomkostninger til sagsøgte, samt afholde alle udgifter til syn- og skønsforretningen.

2010-20-01-00026/2010-20-03-00005

Skrivelse af 6. juli 2010 fra advokat

Sagen omhandlede salg af en yorkshire terrier hvalp, hvor opdrætteren tog forbehold over for køberen for lidelsen patella luxation. Dansk Kennel Klub (DKK) gik imod opdrætters forbehold i en afgørelse fra DKK's Klagenævn, idet Nævnet fandt, at hunden led af en væsentlig køberetlig mangel således, at køber var berettiget til et større nedslag i købesummen. Endvidere pålagde Nævnet i sin afgørelse sælger omgående at bringe sine købsaftaler i overensstemmelse med købelovens forbrugerkøbsregler. Sælgeren stævnedes herefter køber med den påstand, at køber tilpligtedes at anerkende, at DKK's afgørelse var retsstridig, således at sælger ikke forpligtedes til at efterleve afgørelsen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes fremkomme med en kort forklaring på, hvad lidelsen Patella Luxation er.

Når Det Veterinære Sundhedsråd skal udtale sig om, hvad lidelsens opståen skyldes, er det spørgsmålet om, hvorvidt Patella Luxation i overvejende bevislig grad skyldes arv eller miljø.

Svar ad 1:

Indledningsvis skal Rådet anføre, at Rådet ikke kan føre bevis (dvs. fastslåelse af en påstandsrigtighed) for forhold af veterinærfaglig karakter, men derimod baserer sine udtalelser på dokumentation.

Det fremgår af erklæring fra dyrlæge A vedrørende dyrlægeundersøgelse d. 13. maj 2008 af Yorkshire Terrier tæve, at hunden led af medial patella luxation på højre bagben.

Det fremgår af ”Udtalelse vedrørende arveligheden af patellaluxation hos Yorkshire terrier” af d. 4. juni 2009 fra dyrlæge, Ph.D., lektor Helle Friis Proschowsky, Institut for Basal Husdyr- og Veterinærvidenskab, Faggruppen for Genetik og Bioinformatik, Det Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, bl. a.:

”Patellaluxation er en tilstand hvor knæskallen (patella) forskubber sig (luxerer) fra sin normale position, i furen mellem de to ledruller nederst på lårbenet (femur). Knæskallen kan enten forskydes *medialt* (mod indersiden af bagbenet) eller *lateral* (mod ydersiden af bagbenet). Årsagen til patellaluxation er som oftest en fejludvikling af hele bagbenets stilling og ikke kun forandringer i patella. Klinisk inddeles patellaluxation i 4 grader (0-3).

Ved *medial* patellaluxation ses ofte en reduceret vinkel mellem lårbenshalsen og lårbensskaftet (coxa vara). Der foreligger tillige en medial rotation af skinnebenet (tibia) og lårbenet (femur). Medial patellaluxation ses hyppigst hos unge dyr af små racer og må anses for at være arveligt betinget.

Graden af arvbarhed (heritabiliteten) er ikke fastlagt, men der er ikke tvivl om at der foreligger en arvelig disposition hos visse racer (bilag 1).

Hunderacen Yorkshire terrier har en udtalt disposition for medial patellaluxation. Den amerikanske organisation *Orthopedic Foundation for Animals (OFA)* har på sin hjemmeside offentliggjort statistikker over forskellige ortopædiske lidelser hos hunde. Patellaluxation er undersøgt hos 87 racer (93 racer pr. 8. august 2010) og her kommer Yorkshire terrier ind på en 4. plads (3. plads pr. 8. august 2010). I alt 119 (181 pr. pr. 8. august 2010) Yorkshire terriere er blevet undersøgt og af dem har 17,6 % patellaluxation (24,3 % pr. pr. 8. august 2010) (bilag 2).

Forekomsten af ortopædiske, sygdomme har desuden været genstand for et epidemiologisk studie publiceret i 2002. Her sammenlignes risikoen (odds ratioen) for patellaluxation hos en række hunderacer. Yorkshire terrier har i dette studie over 8 gange så stor risiko for at få patellaluxation som blandingshunde (bilag 3). Meget store raceforskelle på forekomsten af en sygdom er i sig selv en indikation på en genetisk baggrund, da hunde fra den samme race deler flere gener end hunde fra forskellige racer. Arvegangen for medial patellaluxation er sandsynligvis polygen (styret af flere gener), da hele bagbenets anatomi er involveret. Fastlæggelse af den præcise arvbarhed kræver store undersøgelser af familiemateriale og disse studier er som sagt endnu ikke gennemført.”

Spørgsmål 2:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes fremkomme med svar på, hvilke miljømæssige forhold, der kan have indvirkning på lidelsens opståen og udvikling, herunder om det kan afvises, at udviklingen af Patella Luxation skyldes et traume og/eller en skade.

Svar ad 2:

Rådet er ikke bekendt med dokumentation til belysning af, hvilke miljømæssige forhold, der kan have indvirkning på medial patellaluxations opståen og udvikling hos Yorkshire terrier. Der ses i den aktuelle sags akter ikke at være holdepunkter i de fremlagte dyrlægeudtalelser vedrørende undersøgelser af den omhandlede hund for, at hundens mediale patellaluxation kan være opstået ved tilskadekomst eller som følge af systemiske sygdomme. I den foreliggende sag vil Rådet således anse det for usandsynligt, at den mediale patellaluxation hos den omhandlede hund er opstået ved et traume og/eller en skade.

Spørgsmål 3:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes besvare om udviklingen af Patella Luxation hos en hund af racen Yorkshire Terrier er beviseligt arveligt.

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Såfremt det konstateres, at lidelsen *beviseligt* skyldes helt eller delvist skyldes arv, bedes Det Veterinære Sundhedsråd fremkomme med oplysning om, hvad sandsynligheden for, at en hund af racen Yorkshire Terrier, hvis forældre, tillige med adskillige søskende, alle har Patella Luxation grad 0/0, selv udvikler Patella Luxation, jf. bilag 7.

Svar ad 4:

Da fastlæggelse af den præcise arvbarhed af patellaluxation hos Yorkshire terrier endnu ikke foreligger, kan Rådet ikke besvare spørgsmålet. Jf. svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om det mindsker lidelsens udvikling, at give hunden knogleforstærkende vitamin.

Svar ad 5:

Rådet er ikke bekendt med dokumentation til belysning af, hvilken indvirkning tildeling af knogleforstærkende vitamin har på medial patellaluxations opståen og udvikling hos Yorkshire terrier.

Spørgsmål 6:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorvidt ukorrekt fordring under opvæksten hos en hund kan være en årsag eller medårsag til udviklingen af Patella Luxation.

Svar ad 6:

Rådet er ikke bekendt med dokumentation til belysning af, hvilken indvirkning ukorrekt fodring under opvæksten hos en hund har på medial patellaluxations opståen og udvikling hos Yorkshire terrier.

Spørgsmål A:

Har lidelsen Patella Luxation særlige karakteristika ved små hunderacer, herunder hvad der typisk forårsager lidelsen, og hvornår i hundens liv lidelsen typisk opstår?

Svar ad A:

Se svar ad 1.

Spørgsmål B:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorvidt der kan opstilles en model for heriditetsgraden af Patella Luxation.

Svar ad B:

Se svar ad 1 og 4.

Spørgsmål C:

Såfremt spørgsmål B besvares bekræftende, bedes Det Veterinære Sundhedsråd oplyse heriditetsgraden for racen York Shire terrier.

Svar ad C:

Se svar ad 1.

Spørgsmål D:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes vurdere, om dianogstiseringen Patella Luxation har været symptomgivende inden for de første 4 måneder af hundens liv.

Svar ad D:

Lidelsen medial patellaluxation hos Yorkshire terrier udvikles typisk under hundens opvækst. Det fremgår af journaludskrift af d. 13. december 2007, at ”Alt ok”. På denne baggrund vil Rådet vurde-

re, at hunden, der er født d. 13. august 2007, kan have været symptomfri i de første 4 måneder af dens liv.

Spørgsmål E:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes anslå, hvilke udgifter der vil være forbundet med en operation for Patella Luxation med hertil hørende medicin, kontroller og efterbehandling på hunden på tidspunktet for reklamationen den 14. august 2008.

Svar ad E:

Rådet udtaler sig principielt ikke om fastlæggelse af honorarer for tjenesteydelser i forbindelse med behandlinger af dyr, idet Rådet kun udtaler sig om veterinærfaglige emner. Rådet kan henvise til Den Danske Dyrlægeforening

Afgørelse:

Sagsøgte blev frifundet.

Sagsøger skulle til sagsøger betale 14.000 kr. Sagsøger skulle betale sagens omkostninger.

Sagsøger ankede, men hævede efterfølgende, og sagen blev forliget, således at sagsøger til sagsøgte skulle betale 4.500 kr.

Parterne skulle hver især afholde sagsomkostningerne for Landsretten.

5 Ansvarssager

5.1 Ansvarssager vedrørende heste

2010-20-04-00019

Skrivelse af 28. april 2010 fra advokat

En 5-årig hingst blev kastreret stående. Hingsten skulle efter ejers oplysninger være meget stor og havde traverblod i årene. Det oplystes af sagsøgte dyrlæge - gennem advokat - at hesten var af ridehestetype og bestemt ikke renracet amerikansk traver. Forud for kastrationen blev hesten underkastet en klinisk undersøgelse med auskultation af hjerte og lunger. Testikler og inguinalområdet blev undersøgt for tegn på drejet testikel, brok samt størrelsen af inguinalkanalen, som blev vurderet til at være 2,5-3 fingerbredder. Sagsøgte dyrlæge vurderede normale forhold, hvorefter hesten blev kastreret. Ca. ½ time efter at dyrlægen havde forladt stedet var blødningen fra operationsstedet tiltaget og yderligere nogen tid efter opstod der koliksymptomer. Ejeren forsøgte at få kontakt til opererende dyrlæge flere gange og efterlod telefonbesked uden held og kontaktede siden anden dyreklinik, som anbefalede at hesten blev holdt i gang i en skridtmaskine. Efter nogen tid i maskinen kunne det konstateres, at der hang tarme ud af lyskekanalen. Ejeren fik fat i dyreklinikken, der opgav 1 times ventetid, hvorefter ejer kontaktede en af dyreklinikkens dyrlæger privat. Ved dennes ankomst til stedet var hesten i shock, 3 meter tyndtarme hang ud og hesten blev aflivet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er det i overensstemmelse med gældende veterinærfaglig teori og/eller praksis (maj 2008) at sikre sig en hingsts alder, inden denne kastreres?

Svar ad 1:

Ja.

Spørgsmål 2:

Er det i overensstemmelse med gældende veterinærfaglige teori og/eller praksis (maj 2008) at sikre sig en hingsts fysiognomi, inden denne kastreres?

Svar ad 2:

Hvis der ved fysiognomi forstås: Størrelse, type og vægt er svaret ja.

Spørgsmål 3:

Er det i overensstemmelse med gældende veterinærfaglige teori og/eller praksis (maj 2008) at sikre sig en hingst race, inden denne kastreres?

Svar ad 3:

Ja, i den udstrækning dette er muligt.

Spørgsmål 4:

Består der en øget risiko for, at der indtræder postoperative komplikationer, hvis en hingst kastreres, mens den er stående, frem for at hingsten bliver kastreret, mens den er kastet?

Svaret ønskes begrundet.

Svar ad 4:

Der er beskrevet en lang række af hyppigt optrædende, såvel mindre alvorlige som livstruende komplikationer, til kastration af hest. Ved valg af kastrationsform fremhæves ved den stående blandt andet, at risici ved totalanæstesi undgås. Der synes at være en øget risiko for komplikationer generelt ved kastration udført stående, men disse komplikationer er mindre alvorlige og mindre omkostningskrævende end de komplikationer, der iagttages efter liggende kastration. Se i øvrigt svar ad 9.

Spørgsmål 5:

Såfremt det hypotetisk ligges til grund, at hesten havde veludrustede testikler og/eller traverblod i årene bedes Det Veterinære Sundhedsråd besvare følgende spørgsmål:

Er det i overensstemmelse med gældende veterinærfaglig teori og/eller praksis (maj 2008) at kastre hesten, mens denne stod op og uden syning/underbinding, når henses til hingstens alder (5 år) og/eller fysiognomi og/eller arvelig disponering?

Svaret ønskes begrundet.

Svar ad 5:

Rådet finder, at oplysninger om, at en 5 årig hingst, med traverblod i årene og veludrustede testikler ønskes kastreret, bør medføre, at dyrlægen er opmærksom på og oplyser ejer om den erfaringsmæssigt øgede risiko for optræden af tarmfremfald hos denne type hest grundet vide lyskekanaler. Den endelige beslutning om, hvilken operationsmetode der vælges, bør baseres på baggrund af en samlet vurdering af blandt andet: Hestens signalement, anamnese, temperament, sygehistorie, sundhedstilstand, resultatet af undersøgelsen af de ydre kønsorganer, kirurgen og hesteejerens erfaring og de økonomiske rammer for indgrebet. Rådet finder desuden, at nationale traditioner spiller en rolle for valg af metode.

Spørgsmål 5a:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at oplyse, om der i de i sagen fremlagte processkrifter og dokumenter, herunder bilag 1 og B, side 20 flere følgende, er forhold, der kontraindikerer, at hingsten kunne kastreres stående?

Svar ad 5a:

Nej.

Spørgsmål 6:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes venligst oplyse, om bilag B i sig selv kan tages som udtryk for gældende veterinærfaglig teori og praksis vedrørende kastration af heste pr. maj 2008. I benægtende fald bedes Det Veterinære Sundhedsråd begrunde sit svar.

Svar ad 6:

Bilag B ”Kirurgi III, Urin- kønsorganer og mælkekirtler hos hest, kvæg og svin” af Michael Hesselholt, er dele af et præliminært kompendium udarbejdet i 1981 til støtte for den teoretiske og praktiske undervisning af veterinærestuderende i kirurgi. Rådet finder, at et næsten 30 år gammelt undervisningsmateriale i sig selv ikke kan tages som udtryk for gældende veterinærfaglig teori og praksis vedrørende kastration af hest.

Rådet finder anledning til at understrege, at de til støtte for undervisningen af veterinærstuderende fremstillede kompendier og noter, som ikke helt sjældent bilægges sager forelagt for Rådet, netop er et supplement til den øvrige undervisning, hvorfor de ikke kan tages som udtryk for fyldestgørende at redegøre for veterinærfaglig teori og praksis indenfor det berørte område.

Spørgsmål 6a:

Såfremt det hypotetisk lægges til grund, at forundersøgelser er foretaget, som det fremgår af sagsøges sagsfremstilling i svarskriftet, side 2, andet afsnit, anmodes Det Veterinære Sundhedsråd om at oplyse, om Det Veterinære Sundhedsråd finder, at de udførte undersøgelser af den pågældende hingst er tilstrækkelige og i overensstemmelse med god veterinærfaglig praksis for at træffe beslutning om, at operation skulle ske, som det fremgår af svarskriftet, side 2. tredje afsnit?

Svar ad 6a:

Se svar ad 5. Rådet finder, at sagen ikke ud fra de foreliggende sagsakter kan yderligere uddybes.

Spørgsmål 7:

Forekommer det Det Veterinære Sundhedsråd sandsynligt, at den efterfølgende komplikation, der førte til hestens aflivning, hænger sammen med, at hingsten ikke var syet eller underbundet?

Svar ad 7:

Ja.

Spørgsmål 8:

Kan det Veterinære Sundhedsråd afvise, at der er årsagssammenhæng mellem den manglende syning/underbinding, og det efterfølgende forløb, beskrevet i bilag 3?

Svar ad 8:

Nej.

Spørgsmål 9:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra Det Veterinære Sundhedsråd?

Svar ad 9:

Kastration er et af de hyppigst rutinemæssigt udførte kirurgiske indgreb på heste, hvortil der er beskrevet en lang række hyppigt optrædende, såvel mindre alvorlige, som livstruende komplikationer. Kastration udføres i Danmark som hovedregel, når hingstene er 1-2 år gamle. Rådet finder det vigtigt at understrege, at viden og anbefalingerne omkring forebyggelse af komplikationer og håndtering af disse i meget vid udstrækning er baseret på erfaringsudveksling, idet der kun findes få evidensbaserede undersøgelser indenfor området. Dette understreger vigtigheden af viden om de forskellige metoders fordele og ulemper, om forebyggelse af komplikationer og håndtering af disse, når de opstår samt af information til hestens ejer om dette.

Det anføres i sagsakterne, at en telefonisk henvendelse til dyreklinik vedr. blødning fra kastrationsåret har afstedkommet et råd til ejeren om at motionere hesten i skridtmaskine. Baseret på oplysningerne i sagsakterne finder Rådet det kontraindiceret at ordinere motion i det aktuelle tilfælde.

Rådet finder anledning til at bemærke, at sagsakterne ikke indeholder kliniske noter/ journal herunder operationsbeskrivelse fra indgrebet, og at betegnelserne ”stående” henholdsvis ”liggende ” kastration ikke er entydige betegnelser.

Spørgsmål A:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at oplyse, om der er lov- eller myndighedskrav, der foreskriver, eller om det er Sundhedsrådets opfattelse, at kastrationer af 5-årige hingste som udgangspunkt skal foretages:

1. på kastet hingst?
2. ved anlæggelse af ligatur?

Eller er det op til den udøvende dyrlæge at vurdere hvert enkelt tilfælde grundigt og derefter anvende den metodik, som dyrlægen måtte vurdere mest hensigtsmæssig i det givne tilfælde?

Svar ad A:

Nej, der eksisterer ikke lov eller myndighedskrav specifikt udtalende sig om kastration af 5-årige hingste. Rådet finder, at det i hvert enkelt tilfælde er op til udøvende dyrlæge under hensyntagen til gældende veterinærfaglig teori og erfaring (herunder at ældre hingste og amerikanske travere ofte har vid lyskekanal) at vurdere den mest hensigtsmæssige metode i det givne tilfælde.

Spørgsmål B:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at oplyse, om fremfald af tarm er en hændelig komplikation i forbindelse af kastration, jævnfør bilag B side 16.

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at oplyse, om fremfald af tarme er en hændelig komplikation i forbindelse med kastration, der optræder hyppigere, hvis kastration foretages på stående hest uden syning/underbinding frem for kastration på liggende hest med syning/underbinding.

Svar ad B:

Tarmfremfald er en velbeskrevet, men relativt sjældent forekommende komplikation, der beskrives at optræde hyppigere hos blandt andet travere og tunge køreracer, hos hingste med lyskebrok og hingste med historie om lyskebrok som føl, samt hos heste med vid lyskekanal. Komplikationen optræder hyppigere, såfremt der ikke anlægges ligatur.

Såfremt dyrlægen inden operation har optaget fyldestgørende signalement og anamnese, har vurderet hingstens temperament, har afklaret, at hingsten ikke tidligere har haft episoder med lyskebrok, samt ved sin præoperative undersøgelse har inspiceret/palperet de ydre lyskekanaler og herunder har vurderet, at de ikke var vide, samt udfører indgrebet ”lege artis” vil Rådet anse tarmfremfald for en hændelig komplikation.

Spørgsmål C:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at oplyse, om der er forhold, der indikerer, at den i sagen omhandlede dyrlæge har handlet i strid med veterinærfaglig praksis og/eller teori, når han valgte at udføre kastration på den i sagen omhandlede måde?

Svar ad C:

Rådet finder i sagsakterne ikke forhold, der indikerer at den i sagen omhandlede dyrlæge har handlet i strid med gældende (2008) veterinærfaglig teori. Rådet finder dog, at dyrlægen burde have op-

lyst ejeren om sine overvejelser, herunder den øgede risiko for tarmfremfald såfremt kastrationen blev udført stående uden anlæggelse af ligatur.

Afgørelse:

Dyrlægen blev frifundet.

Sagsøger skulle betale sagsomkostningerne på 30.000 kr.

2010-20-04-00020/2011-20-04-00030

Skrivelse af 31. marts 2010 fra advokat

En hoppe blev afleveret hos hingsteholder med henblik på insemination. Hoppen blev rektalskannet af dyrlæge A d. 2. og 6. juni samt 10. og 14. juni, hvor hoppen også blev insemineret. Da hoppen blev afhentet 15. juni virker den ifølge ejer sløv og træt. D. 19. juni tilkaldte ejer dyrlæge B, der satte hoppen i behandling for uspecifik infektion. Den 7. juli blev hoppen tilset af dyrlæge C, der måtte opgive rektalskanning grundet en meget stor udfyldning i bækkenet. Hoppen blev henvist til dyrehospital, hvor der d. 8. juli blev stillet diagnosen ”perirektal byld”. Hoppen blev de kommende uger behandlet med spaltning af byld, antibiotika m.m., men d. 18. august kollapsede hesten og måtte aflives. Ved den efterfølgende obduktion på dyrehospitalet kunne bylden erkendes som liggende til højre for rektum, der var diffus peritonitis med sammenvoksning af tarme samt ruptur af milten.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Består der en risiko for hændelige beskadigelser af endetarmen ved rektalscanninger af hopper?

I bekræftende fald, hvor stor er denne risiko?

Svaret ønsket begrundet.

Svar ad 1:

Ja, der er altid en risiko for hændelig beskadigelse af endetarmen ved rektalskanning. Beskadigelser kan opstå under det tryk som tarmens normale kontraktion udøver, når kontraktionen passerer forbi undersøgerens hånd/arm eller i forbindelse med udstrækning af tarmen under palpation af organer/strukturer

Spørgsmål 2:

I tilfælde af beskadigelse af endetarmen ved rectalundersøgelse, vil det da altid kunne mærkes/opdages af rectalundersøgende dyrlæge?

Svar ad 2:

Nej. I nogle tilfælde vil det kunne mærkes straks beskadigelsen sker, idet det vil føles som øget bevægelighed/nedsat pres fra endetarmen, i andre tilfælde vil beskadigelse blive opdaget ved tilstedeværelsen af blod på handsken eller i fæces efter endt undersøgelse og i andre tilfælde hverken mærkes det eller ses der blod. Først når hesten efterfølgende viser symptomer som nedstemthed, kolik, ophørt ædelyst og feber, er der indikation på, at en beskadigelse er sket.

Spørgsmål 3:

Må det antages, at der kan forekomme tilfælde, hvor en rectalundersøgende dyrlæge ikke bør mærke/opdage, at der sker en beskadigelse af endetarmen ved undersøgelsen?

I bekræftende fald bedes Sundhedsrådet venligst oplyse, om denne antagelse er

- Meget sandsynlig
- Sandsynlig
- Mindre sandsynlig
- Lidet sandsynlig
- Usandsynlig

Svar ad 3:

Ja, det anses for sandsynligt jf. svar ad 2.

Spørgsmål 4:

I tilfælde af beskadigelse af endetarmen vil det da altid give sig udslag i (mere eller mindre) blod på handsken efter indgrebet?

Svar ad 4:

Nej, jf. svar ad 2.

Spørgsmål 5:

Hvad bør man som undersøgende dyrlæge foretage af afhjælpende foranstaltninger, hvis man får mistanke om, at der er sket en beskadigelse i endetarmen ved rectalundersøgelsen?

Svaret ønsket begrundet.

Svar ad 5:

Mistanken om beskadigelse bør søges af/bekræftet. Dette gøres ved rektalundersøgelse i tvangsboks af grundig sederet hest, eventuelt suppleret af undersøgelse med endoskop eller spekulum. Valg af behandling vil blandt andet være afhængig af, hvilken lokalisation og klassifikation beskadigelsen har. Idet der henvises til litteraturen indenfor området vil behandlingen indledningsvis eksempelvis kunne bestå af antibiotika, NSAID, stivkrampe-profylakse og afførende diæt samt pakning med ”rektal tampon”.

Spørgsmål 6:

Der er uenighed mellem parterne om, hvorvidt hoppen efter inseminationen og rectalundersøgelsen var sløv og træt og udviste trang til at ligge ned.

Sundhedsrådet bedes uagtet denne uenighed oplyse, om det er sædvanlig adfærd for en hoppe, at virke sløv og træt og med trang til at ligge meget ned, hvis hoppen er blevet insemineret/rectalundersøgt henholdsvis 5 dage og 1 dag før denne adfærd iagttages?

Svar ad 6:

Rådet anser det ikke for almindelig adfærd, at en hoppe, der er rektalundersøgt, virker sløv og træt og har trang til at ligge ned i dagene derefter.

Spørgsmål 7:

Sundhedsrådet bedes oplyse, om det må antages, at hoppens død hænger sammen med den rektalundersøgelse, som sagsøgte foretog d. 14. juni 2008.

Svaret ønskes begrundet.

Svar ad 7:

Det fremgår af sagens akter, at hoppen blev rektalskannet af sagsøgte d 2., 6., 10. samt 14. juni. Det fremgår ligeledes af sagsakterne, at sagsøgte udtaler, ”at der ved ingen af undersøgelserne blev registreret noget som helst usædvanligt, som skulle indikere en beskadiget endetarm hos hoppen, og hoppen har derfor ikke været i nogen form for medicinsk behandling, ”. Sagsøgte har ”således ikke registreret uro hos hoppen, unormale forhold i endetarmen endsige blod på handsken efter endt undersøgelse har der ikke været grundlag for at behandle hoppen medicinsk.”.

Det fremgår ligeledes af sagsakterne, at ejer finder hoppen sløv og træt ved afhentning hos hingsteholderen d. 15. juni. Den 19. juni tilses hoppen af dyrlæge B, ”Hesten var iflg. ejer sløv og havde været det siden hjemkomst fra hingst/inseminering.

Temperatur 39.4C

Hjerte/kredsløb, herunder lunger. Intet abnormt at bemærke.

Ingen umiddelbar mistanke til kønsveje. Derfor ikke nærmere undersøgt.

Diagnose: Uspecifik infektion.....”

Den 7. juli opgiver dyrlæge Y at drægtighedsskane hoppen ”.da jeg ikke havde mulighed for at få en hånd i rektum. Jeg kunne mærke en stor udfyldning i bækkenet”.

Den 8. juli indlægges hoppen på dyrehospital, hvor der stilles diagnosen perirektal abces. Hoppen kollapser og aflives d. 18. august efter længerevarende behandling. Ved den efterfølgende obduktion udført af dyrehospitalet fandtes ”.en ruptur af milten samt sammenvoksninger til denne. Desuden var der diffus peritonitis i hele abdomen og sammenvoksninger mellem tarmene indbyrdes og til bugvæggen. Bylden kunne erkendes liggende til højre for rektum inde i bækkenet.”

Ifølge sagens akter findes ingen unormale forhold i endetarmen ved undersøgelsen d. 14. juni. Ifølge sagsakterne må rektalundersøgelse opgives d. 7. juli, idet der mærkes en stor udfyldning i bækkenet.

På baggrund af sagens akter finder Det Veterinære Sundhedsråd det sandsynligt, at hoppens død skyldes komplikationer opstået i forbindelse med en hændelig beskadigelse af endetarmen ved rektalundersøgelse udført før d. 7. juli. Sådanne beskadigelser er velbeskrevne, men relativt sjældent forekommende.

Spørgsmål A:

Hvorledes er prognosen for en hoppe, der får beskadiget endetarmen?

Svar ad A:

Beskadigelser af endetarmen kan groft opdeles i følgende typer: Grad I, hvor tarmens slimhinde er beskadiget, grad II hvor slimhinden er ubeskadiget, men muskellaget er beskadiget, grad III beskadigelse, der involverer alle lag undtagen serosa og grad IV, der involverer alle lag og derved giver

fri adgang fra tarmen til bughulen. Over tid vil der kunne ske en progression fra eksempelvis grad II til grad III eller IV. Prognosen er afhængig af graden af beskadigelse, mængden af fækal kontaminering samt hvor hurtigt og hvilken behandling der iværksættes. Ved hurtigt indsat behandling vil grad I beskadigelser have en god prognose, mens kun ganske få heste med grad IV beskadigelse vil overleve.

Spørgsmål B:

Har dyrlæge A efter det i sagens akter oplyste om forløbet begået en dyrlægefaglig fejl, som kan have medført hestens død?

Svar ad B:

Nej.

Spørgsmål C:

Det ønskes oplyst, hvorvidt hestens død må antages at være forårsaget af en beskadigelse af endetarmen?

I bekræftende fald anmodes Sundhedsrådet om at oplyse, om det må antages, at beskadigelsen af endetarmen er sket i forbindelse med sagsørgtes rectalundersøgelse?

I bekræftende fald bedes Sundhedsrådet oplyse, om en sådan beskadigelse kan anses som en hændelig begivenhed?

I bekræftende fald anmodes Sundhedsrådet om at oplyse, om sådanne tilfælde er

ofte forekommende
forekommende
sjældent forekommede
andet

Svar ad C:

Se svar ad 1 og 7.

Spørgsmål D:

I tilslutning til Sundhedsrådets besvarelse af spørgsmål 4 ønskes det oplyst, hvorvidt der i sagens akter foreligger oplysninger, ud fra hvilke Sundhedsrådet finder, at dyrlæge A burde have iværksat en behandling af hopen for en beskadigelse af endetarmen?

Svar ad D:

Nej.

Supplerende skrivelse af d. 22. august 2011 fra advokat

Spørgsmål 8:

I relation til besvarelsen af spørgsmål 1 bedes Sundhedsrådet oplyse, hvor stor denne risiko er, jf. anden del af spørgsmålet?

Svaret ønskes dokumenteret.

Svar ad 8:

Hændelig beskadigelse af endetarmen ved rektalundersøgelse/rektalskanning er en velbeskrevet, men meget sjældent forekommende risiko/komplikation. Rådet har ikke kendskab til data, der præcis angiver størrelsen af denne risiko.

Spørgsmål 9:

I relation til svar på spørgsmål 2 og 3 bedes Sundhedsrådet venligst oplyse, hvor ofte det forekommer, at en rectalundersøgende dyrlæge ”ikke bør mærke/opdage, at der sker en beskadigelse af endetarmen ved undersøgelsen”?

Svaret ønskes dokumenteret.

Svar ad 9:

Rådet kan oplyse, at det forekommer, men kan ikke med nogen grad af sandsynlighed angive hvor ofte.

Spørgsmål 10:

Har dyrlæger pligt til at informere hesteejere om eventuelle risici ved forestående (ikke akutte) tiltag?

I bekræftende fald: Er det i overensstemmelse med god dyrlægeskik at undlade at oplyse om de risici, der er forbundet med rectalscanning, jf. Sundhedsrådets besvarelse af spørgsmål 1, 2, 3 og 4.

Svar ad 10:

Rådet finder det ikke muligt at besvare så generaliseret et spørgsmål.

Rådet finder det i overensstemmelse med almindelig dyrlægeskik at undlade at oplyse om de velbeskrevne, men yderst sjældent forekommende risici, der er forbundet med rektalskanning i en situation som den beskrevne.

Spørgsmål 11:

Er den skete journalførelse over hoppen og sagsøgtes undersøgelser m.m. jf. bilag A, i overensstemmelse med god dyrlægeskik?

Svar ad 11:

Ja, idet det fremgår af sagsakterne, at der er tale om en rutinemæssig reproduktionskontrol af hoppen, der er opstaldet hos hingsteejeren. Journalen, der udgøres af et fortrykt A4 skema, er udfyldt med: Hoppenummer, ejernavn, hingstenavn samt i skematisk form angivelse af henholdsvis dato for undersøgelse samt fund (V. ovarie; H. ovarie; Livmoderindhold (ødem, indhold, tonus); Cervix; Behandling; Sæd.

Spørgsmål E:

Såfremt Det Veterinære Sundhedsråd i rådets besvarelse af spørgsmål 10 finder, at dyrlæger har pligt til at informere hesteejere om eventuelle risici ved forestående (ikke akutte) tiltag herunder risici ved rektalscanninger, ønskes det oplyst om det er rådets opfattelse, at omfanget af informationspligten er afhængig af, om dyrlægen er antaget af en privat person eller af en professionel hingsteholder, der driver en hingstestation, som dyrlægen tidligere har gennemført et større antal rektalundersøgelser for? I bekræftende fald ønskes det oplyst, hvori forskellen består?

Svar ad E:
Udgår.

Spørgsmål F:

Såfremt Det Veterinære Sundhedsråd i Rådets besvarelse af spørgsmål 10 finder, at dyrlæger har en pligt til at informere hesteejere om eventuelle risici ved forestående (ikke akutte) tiltag herunder risici ved rektalscanninger, ønskes det oplyst, hvorledes dyrlægen efter Rådets opfattelse skal administrere denne informationspligt, når dyrlægen tilkaldes og antages af en hingsteholder med henblik på gennemførelse af rektalundersøgelser på et større antal hopper, der er ejet af forskellige ejere, som mod betaling har opstaldet hopperne hos hingsteholderen med henblik på inseminering?

Svar ad F:
Udgår.

Afgørelse:

Sagsøger hævede sagen.

5.2 Ansvarssager vedrørende kvæg

2010-20-04-00016

Skrivelse af d. 11. februar 2010 fra advokat på vegne af Retten

Sagsøger solgte til halv pris af det normale noget vådt soja til sagsøgte. Det blev oplyst at der var tale om vandskadet soja. Sagsøgte udfodrede en del af partiet, der også fremstod muggent, til tyrekalve. Sagsøgte påstod efterfølgende, at flere tyrekalve havde fået manglende tilvækst, 2 kalve var døde med tegn på kronisk lungebetændelse og akutte forandringer med lungeemfysem. Der blev påvist influenzavirus i indsendt materiale uanset, at besætningen tidligere var vaccineret. Sagsøgte krævede erstatning med påstand om, at udbrud af sygdom og den manglende tilvækst skyldtes det mugne soja.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvilke konsekvenser det medfører, når tyrekalve bliver fodret med vandskadet soja, som er begyndt at udvikle mug?

Det Veterinære Sundhedsråd bedes redegøre for, hvilke giftstoffer som normalt udvikles i denne sammenhæng, samt redegøre for, hvorledes indtagelse af disse giftstoffer påvirker tyrekalve, herunder om det giver sig udtryk i bestemte sygdomme eller påvirker tyrekalvenes immunforsvar.

Svar ad 1:

Konsekvenserne af at fodre med vandskadet soja, som er begyndt at udvikle mug, afhænger af hvilken eller hvilke arter af mug, der udvikles, samt af hvilke mykotoksiner og koncentrationer. Der findes adskillige arter af mugsvampe, der kan konstateres i foderafgrøder, herunder også i vandskadede foderemner. Det er dog ikke alle arter, der producerer mykotoksiner. I Danmark er der især fokuseret på forekomsten af skimmelsvampe tilhørende familierne *Aspergillus*, *Penicilium* og *Fusarium*, men derudover findes et bredt spektrum af svampe, der ligeledes er i stand til at producere et bredt spektrum af mykotoksiner, som ved indtagelse i større eller mindre mængde kan give anled-

ning til toksikologisk påvirkning af dyr og udvikling af en diversitet af symptomer og kliniske udtryk, herunder også en eventuel påvirkning af dyrs indhold af serum immunoglobuliner og dermed af immunforsvar. Såvel mugdannelse samt et eventuelt indhold af mykotoksin kan bl.a. medføre nedsat foderindtagelse og dermed nedsat tilvækst. Hvilke arter og hvilke mykotoksiner samt koncentrationer heraf, der produceres under forskellige forhold, er ikke entydigt beskrevet i litteraturen, hvorfor Rådet skønner, at yderligere besvarelse af spørgsmålet vil blive meget omfattende, men alligevel ikke dækkende for behandlingen af den konkrete sag. Der skal i øvrigt henvises til lærebogsmateriale om emnet.

Spørgsmål 2:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvilke konsekvenser en nedsættelse af immunforsvaret har for tyrekalve?

Det Veterinære Sundhedsråd bedes herunder redegøre for, hvilke sygdomstyper, der normalt udvikles i forbindelse med at tyrekalve kommer i kontakt med disse giftstoffer?

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse om, det er sandsynligt at influenza udbrud i den konkrete sag skyldes andre omstændigheder, henset til, at tyrekalvene forinden var vaccineret mod netop influenza.

Svar ad 2:

Når tyrekalves immunforsvar svækkes øges risikoen for sygdom, herunder sygdom forårsaget af patogene agentiae (bakterier, vira, svampe m.m.). Hvilke sygdomme, der eventuelt vil udvikles afhænger af flere faktorer, bl.a. af et samspil mellem immunforsvarets status og tilstedeværelsen og koncentrationen af patogener i dyrene og i deres omgivelser. Rådet er ikke bekendt med beskrivelser af udviklingen af specifikke infektionssygdomme i forhold til påvirkningen af specifikke mykotoksiner.

Da der i sagen ikke er forelagt tilstrækkelige beskrivende og specifikke oplysninger om tidspunkt for vaccination og hvilke type(r), der var anvendt i vaccinen, staldforhold etc., finder Rådet det ikke muligt med nødvendig sandsynlighed at angive en sammenhæng mellem udbrud af influenza hos tidligere vaccinerede dyr og andre givne omstændigheder i besætningen.

Spørgsmål 3:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, om en sædvanlig konsekvens af influenza hos tyrekalve medfører vægttab og, i alvorlige tilfælde, død.

Svar ad 3:

Influenza kan være en alvorlig sygdom for kreaturer, der kan ledsages af efterfølgende kroniske symptomer samt vægttab. Sygdommen kan medføre tilfælde af død både i det akutte stadium samt som følge af efterfølgende sekundære infektioner.

Spørgsmål 4:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorvidt det på baggrund af sagens oplysninger, herunder dyrlægeerklæringen af 8. juli 2009, samt oplysningen om, at de i sagen omhandlede tyrekalve er vaccineret mod influenza, kan konstateres, at de udviklede sygdomme er et resultat af, at tyrekalvene er blevet fodret med muggent soja.

Svar ad 4:

Rådet finder det ikke muligt på baggrund af de i sagen værende oplysninger med tilstrækkelig sikkerhed at kunne konstatere, om der er sammenhæng mellem udviklingen af influenza hos allerede imod influenza vaccinerede tyrekalve og fodringen af dyrene med muggent soja.

Spørgsmål 5:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes oplyse, hvorvidt andre forhold kan have medført et dårligt immunforsvar for tyrekalvene? Her tænkes bl.a. på staldforhold, hygiejne, avlsforhold m.v.

Svar ad 5:

Immunstatus hos en besætning af tyrekalve afhænger af mange faktorer, herunder dyrenes passive immunstatus efter die- og/eller råmælksperiode samt den aktive immunisering, der sker ved påvirkning af udefra kommende agentiae. Erfaringsmæssigt har flytningen af kalve til større flokke eller eventuelt til en ny besætning en stor påvirkning af dyrene, hvor også staldforhold så som temperatur, fugtighed, ventilation, hygiejne m.v., fodring og managementforhold er betydende faktorer.

Afgørelse:

Sagen blev forligt, således at sagsøgte til sagsøger betalte 10.000 kr.
Hver af parterne bar deres egne sagsomkostninger.

2010-20-04-00015/2007-20-04-00049

Skrivelse af 13. marts 2007 fra advokat

En besætningsejer købte endnu en ejendom medio februar 2004, hvortil der blev indkøbt nye dyr i samme måned. Den 10. – 12. marts 2004 blev de 2 ejendommers dyr beskåret af 2 klovbeskærere – bestillingen skete til A, der efter aftale med sagsøger anmodede om assistance fra B. Efter beskæringen blev en del af besætningen straks halte, hvorfor sagsøger den 13. marts 2004 kontaktede A, der den 14. marts besigtigede besætningen, hvor han vurderede, at der var klovbeskæringsfejl på 23 dyr, der blev undersøgt, hvoraf flere fik pålagt klovsko og forbindinger i klovbeskæringsboks. Den 16. marts 2004 undersøgte dyrlæge Cen del af de beskårne dyr. Den 17. marts 2004 besigtigede de to klovbeskærere besætningen og undersøgte flere køer og anlagde klovsko og forbindinger. Den 25. marts 2004 undersøgte A og den praktiserende dyrlæge 70 køer i klovbeskæringsboksen. Den 29. marts blev 15 køer sendt til nødslagtning, hvorfra en del af benene er frosset ned og opbevares hos sagsøger. Den assisterende klovbeskærer sagsøges for ikke fagmæssig korrekt klovbeskæring. Der er rejst et erstatningskrav på ca. 400.000 kr.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes kort beskrive, hvorledes en fagmæssig korrekt klovbeskæring skal udføres. Det bedes oplyst, om der skal tages særlige hensyn ved klovbeskæringen af a) nyindkøbte køer, b) højdrægtige køer, c) nykælvede køer samt d) køer i en ”ikke BVD-fri besætning”. Det bedes oplyst, om klovbeskæreren inden klovbeskæring bør anmode om oplysninger om besætningen.

Svar ad 1:

Rådet skal udtale, at der før enhver beskæring bør indhentes oplysninger om hvert enkelt dyrs status, herunder produktionsdata, drægtighed og kælvningstidspunkt m.v., som bør indgå i en generel vurdering af en ko, som inden klovbeskæring bør iagttages både stående og gående. Herunder bemærkes koens benstilling og klovenes indbyrdes afstande, der ofte kan være forskellige, når dyret

går, og når det står. Det iagttages endvidere om koen halter, ligesom koens almentilstand samt eventuelle trykninger, sår og lignende vurderes. Afhængigt af de konstaterede fund anbringes koen normalt i en kloveskæringsboks selvom beskæring også kan finde sted uden anvendelse af en sådan. Under den almindelige beskæring fjernes det trådede horn fra klovenes nederste sideflader såfremt klovranden står frem over sålefladen. Herefter beskæres sålefladen indtil sålen har en passende tykkelse, der kan bestemmes ved visitering f.eks. med visiteringstang af sålefladen. Efter beskæringen er det vigtigt at sålefladen er plan, hvilket evt. sikres med en rasp eller lignende ligesom de ellers skarpe klovrande brydes med et passende instrument. Afslutningsvis foretages en let udhulning af sålehornet, dels på det typiske såleknusningssted, dels langs klovenes indvendige begrænsning. Såfremt der efter den passende beskæring og tilretning af klovrande findes mørkfarvede, forrådnede partier i hornet, renses disse, ligesom konstaterede beskadigelser afhjælpes. Når det anses for nødvendigt at beskære højdrægtige og nykælvede dyr samt dyr, der efter en forudgående vurdering er fundet belastet af forskellige årsager, skal dette ske med passende forsigtighed. I øvrigt henvises til relevant lærebogsmateriale på fagområdet.

Spørgsmål 1a:

Kan kloveskæring af nyindkøbte og højdrægtige køer, nyligt transporteret samt nykælvede køer have haft indflydelse på køernes sundhedstilstand, herunder lemmernes sundhed under og efter kloveskæringen?

Svar ad 1a:

Rådet skal udtale, at formålet med enhver kloveskæring er, at fremme dyrets generelle sundhedstilstand samt klovenes sundhedstilstand i særdeleshed.

Spørgsmål 1b:

Ville en faguddannet kloveskærer beskære anderledes evt. undlade at kloveskære køer, hvis han får oplyst, at dyrene er højdrægtige eller nykælvede?

Svar ad 1b:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 1c:

Kan det lastes kloveskærerne, at køerne under punkt a blev kloveskåret, såfremt sagsøger ikke har oplyst, som under punkt b?

Svar ad 1c:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 2:

Er den kloveskæring, der blev udført på besætningen den 10. – 12. marts 2006 udført fagmæssigt korrekt? Svaret skal begrundes. Det bedes oplyst, om det har betydning for besvarelsen, om kloveskærereren havde fået oplysninger om besætningen. Det bedes oplyst, om det har betydning for besvarelsen, at klovene på de frosne ben måtte være beskadiget og/eller fremstår med renskårne såleknusninger, og derefter oplyst, om beskadigelsen med overvejende sandsynlighed skyldes ikke fagmæssig kloveskæring udført 10. – 12. marts 2006.

Svar ad 2:

Det fremgår af dyrlægeerklæringen af den 25. marts 2004, at dyrlæge C ved undersøgelsen den 16. marts 2004 konstaterede, at ud af 17 undersøgte køer var 8 køer ømbenede, hvor ømheden skyldtes, at sålefladen var beskåret så kraftigt, at ømheden kunne fremkaldes ved et tryk med en tommelfinger på sålefladen i klovspidserne. I erklæringen er det oplyst, at klovbeskærer B den 14. marts 2004 pålagde klovsko på 23 køer og anlagde 10 klovforbindinger samt efterfølgende den 17. marts 2004 yderligere anlagde et antal klovsko og forbindinger, alle med begrundelse i en for tæt beskæring. Af dyrlægeattesten af den 16. juni 2004 fremgår, at dyrlæge C og klovbeskærer B den 25. marts 2004 undersøgte 73 køer og kælvkvier med henblik på en vurdering af omfang og skader på klovene. Af disse fandtes 39 at være i orden, medens de resterende 34 (19 malkekøer, 8 kælvkvier og 7 goldkøer) havde tegn på klovbeskæringsrelaterede lidelser. Hos 15 af dyrene havde fejlene ikke givet anledning til haltheder. 5 goldkøer og 8 kælvkvier var fejlbeskåret ved, at en eller flere klovspidser var afhugget lodret, således at læderhuden i mange tilfælde var blottet.

Lægges ovennævnte til grund, skal Rådet udtale, at beskæringer, hvor sålefladerne er beskåret så tyndt, at der kan frembringes ømhede ved tryk med en tommelfinger samt hvor klovspidserne er afhugget lodret, hvorved læderhud er blottet, ikke er udført fagmæssigt korrekt. Se endvidere svar ad 1.

Spørgsmål 3a:

Hvis kreaturerne i månederne forud for beskæringen har været påvirket af BVD-virus, ville det da give problemer med klovsundheden, således at den omtalte klovbeskæring kan have fået et for klovbeskærerne og sagsøger uventet udfald?

Svar ad 3a:

Rådet finder ikke, at en følge af påvirkning af BVD-virus i al almindelighed skulle kunne give anledning til specifikke problemer med klovsundheden. Se endvidere svar ad 1.

Spørgsmål 3b:

Vil en faguddannet klovbeskærer forholde sig anderledes i forbindelse med klovbeskæringen eventuelt at undlade en sådan, såfremt han havde fået oplysning om, at en besætning havde status som "ikke-BVD-fri besætning/ BVD-fri", ligesom han eventuelt kunne have taget andre forholdsregler i betragtning?

Svar ad 3b:

Rådet finder, at alle kreaturer kan have behov for klovbeskæring i større eller mindre grad uanset besætningens BVD-status. En faguddannet klovbeskærer vil sædvanligvis forholde sig til en besætnings sundhedsmæssige status, herunder også BVD-status, med henblik på at undgå at medvirke til overførsel af smitte fra besætning til besætning.

Spørgsmål 4:

Når det lægges til grund, at mange køer straks efter klovbeskæringen blev halte og havde svært ved at støtte på benene, bedes det oplyst, om dette forhold med overvejende sandsynlighed kan skyldes andre primære årsager end klovbeskæringen.

Svar ad 4:

Det fremgår af dyrlægeerklæringerne samt billedmaterialet og sagens akter, at mange køer blev halte i tilslutning til klovbeskæringen den 10. – 12. marts 2004. Rådet finder det overvejende sandsynligt, at de opståede haltheder skyldes en ikke fagmæssigt korrekt udført klovbeskæring.

Spørgsmål 5:

Kan Rådet vurdere, om den udførte klovbeskæring måtte indebære en for klovbeskæreren indlysende fare for, at besætningen blev halt/ømbenet. I bekræftende fald bedes Rådet fremkomme med sin vurdering, som skal begrundes. Det bedes oplyst, om det har betydning for besvarelsen, om klovbeskæreren havde fået oplysninger om besætningen.

Svar ad 5:

Det er ikke oplyst for Rådet med hvilken metode klovbeskæringen er foretaget, f.eks. om beskæringen er udført med håndværktøjer eller med mekaniske værktøjer. Udført korrekt er der ingen fare for, at en klovbeskæring medfører, at de beskårede dyr bliver halte eller mere end kortvarigt let ømbenede. Idet der henvises til besvarelse ad 1 finder Rådet, at det er af stor vigtighed, at det under forløbet af beskæringen af en klov til stadighed kontrolleres, at sålefladerne ikke beskæres for tyndt, ligesom der bør drages omsorg for, at afretning af klovrande og klovspidser ikke medfører en blotelse af læderhud. Rådet finder vigtigheden af løbende kontrol uafhængig af, hvilke oplysninger klovbeskæreren måtte have fået om det enkelte dyr og besætningen.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Nej.

Supplerende skrivelse af d. 8. januar 2010 fra Retten

Spørgsmål 7:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes udtale sig om, hvorvidt udtalelserne fra professor D afgivet henholdsvis den 9. marts 2007 og den 11. marts 2008 vedrørende ko nr. W, X, Y og Z afslører lidelser, der ikke er klovbeskæringsrelaterede. I bekræftende fald bedes redegjort herfor.

Svar ad 7:

Af professor Ds udtalelse af d. 9. marts 2007 fremgår, at der ved den patoanatomiske undersøgelse af klovene på højre bagben af hhv. køerne Y og Z blev konstateret følgende:

- Vedr. Y:

Yderkloven var sæde for en udskæring på 5,3 x 3 cm, hvor den underliggende blotlagte læderhud var sæde for kronisk ulceration (sårdannelse) og betydelig inflammation og nekrose (betændelse og henfald af væv) samt svind af klovbenets spids.

- Vedr. Z:

På både yder- og inderklov fandtes i såleområdet betydelige udskæringer med blotlæggelse af læderhud på hhv. 5,5 x 2,5 cm og 6,5 x 3,0 cm, hvori der histologisk fandtes kroniske betændelsesforandringer samt radiologisk svind af klovbensspidsen.

Af sammens udtalelser af d. 11. marts 2008 fremgår, at der ved en tilsvarende undersøgelse af begge bagbens klove af ko nr. X blev konstateret følgende:

- Vedr. højre bagben:

I forreste del af sålen på yderkloven fandtes en udskæring på 4 x 2 cm for såleknusning, hvor læder huden var blotlagt centralt i udskæringen. Der var let rødmen i den blotlagte læderhud.

Inderkloven var pålagt en træsål. Ved gennemsavning blev iagttaget begyndende separation mellem læderhud og sålen, hvor træsålen var monteret. Centralt i området var der massiv nekrose (vævshen-fald) og suppuration (pusdannende betændelse) med fisteldannelse udvendigt for klovbenet.

Begge klove klovbeskåret på spidsen af kloven uden at dette kunne relateres til læsionsudvikling i underliggende strukturer.

- Vedr. venstre bagben:

Der fandtes ingen læsioner.

Ved den radiologiske undersøgelse af bagbenenes klove blev der ikke afsløret reaktioner i skeletde-le.

Af endnu en udtalelse ad d. 11. marts 2008 fremgår, at der ved undersøgelse af begge bagbens klove af ko nr. W blev konstateret følgende:

- Vedr. venstre bagben:

Yderkloven havde en 6 x 2 x 0,4 cm stor udskæring i sålen, hvor der i hele området var blødt horn-væv med undtagelse af et mindre område på 0,5 x 1 cm, hvor den underliggende læderhud var blot-lagt. Klovspidsen var beskåret og affladiget med klovspidsen dækket af intakt horn.

Inderkloven havde status efter klovbeskæring, hvor spidsen var afskåret, men dækket af horn.

- Vedr. højre bagben:

Yderklov havde status efter klovbeskæring, hvor den horndækkede klovspids var fladt afskåret.

Inderkloven havde ligeledes status efter klovbeskæring med fladt afskåret klovspids.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at der ved de foretagne undersøgelser er konstateret ud-skæringer i såleflader med blotlæggelse af læderhud, hvori der blev fundet betændelsestilstande i varierende grader. Udtalelserne af hhv. d. 9. marts og d. 11. marts beskriver patoanatomiske fund i tilslutning til klovbeskæring af de omhandlede klove og derunder udførte udskæringer.

Spørgsmål 8:

Såfremt spørgsmål 7 besvares bekræftende, bedes Det Veterinære Sundhedsråd udtale sig om, hvorvidt udtalelserne fra professor D afgivet henholdsvis den 9. marts 2007 og den 11. marts 2008 vedrørende ko nr. W, X, Y og Z kan give anledning til konkurrerende klovlidelser i forhold til klov-beskæringsrelaterede, således at disse i sig selv kan medføre halthed.

Svar ad 8:

Udgår.

Spørgsmål 9:

Såfremt spørgsmål 7 besvares bekræftende, bedes Det Veterinære Sundhedsråd udtale sig om, hvad årsagerne hertil kan være.

Svar ad 9:

Udgår.

Spørgsmål 10:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes på baggrund af det digitale billedmateriale af den 25/3 2004 udtale sig om, hvorvidt der på det enkelte digitale foto kan identificeres klove med andre lidelser og klovforandringer end eventuelle klovbeskæringsrelaterede.

Svar ad 10:

Rådet finder, at billedmaterialet viser billeder af klove – nogle før beskæring og andre efter beskæring. Enkelte billeder viser såleknusninger med blodunderløbne såleflader, og flere billeder viser udskæringer af såleknusninger, og mange viser de fladt afskårne klovspidser. Rådet kan ikke ud fra det forelagte billedmateriale identificere klove med andre lidelser og klovforandringer udover de omtalte såleknusninger og udskæringer heraf.

Spørgsmål 11:

Såfremt Det Veterinære Sundhedsråd på baggrund af det digitale billedmateriale af den 25/3 2004 identificerer andre lidelser og klovforandringer end klovbeskæringsrelaterede, bedes Det Veterinære Sundhedsråd redegøre herfor, ligesom Det Veterinære Sundhedsråd bedes redegøre for, hvorvidt disse isoleret betraget kan medføre halthed hos kreaturer.

Svar ad 11:

Udgår.

Spørgsmål 12:

Såfremt spørgsmål 10 besvares bekræftende, bedes Det Veterinære Sundhedsråd udtale sig om, hvad årsagerne kan være.

Svar ad 12:

Udgår.

Spørgsmål 13:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes udtale sig om, hvorvidt ko nr. Z og ko nr. W er beskåret umiddelbart inden fotograferingen den 25/3 2004 henset til synlig hvid hornhinde og eventuelle blødnin-ger.

Svar ad 13:

Fil DSC000ZZ.JPG viser et billede af ko nr. Z, som er beskåret med udskæringer af såleknusninger på begge klove på højre bagben.

Fil DSC00WW.JPG viser billede af ko nr. W, hvor venstre bagbens klove har fået foretaget udskæring af såleknusning på yderklov samt en hornkløft på inderkloven, der går op i ballen. Inderkloven forekommer let blodunderløben.

Fil DSC000WW.JPG viser billede af ko nr. W, hvor der på højre bagbens yderklov ses en blødning fra den forreste del af sålen. Inderkloven forekommer let blodunderløben.

Rådet finder, at de to køer er beskåret umiddelbart før fotograferingen.

Spørgsmål 14:

Giver spørgsmål 7 – 13 Det Veterinære Sundhedsråd anledning til at ændre besvarelsen af spørgsmål 1 – 6.

Svar ad 14:

Nej.

Afgørelse:

Sagen blev forligt.

6 Dyreværnsager

6.1 Dyreværnsager vedrørende heste

2010-20-051-00016

Skrivelse af 5. april 2010 fra Nordsjællands Politi

En pony fik hovene trimmet og var efterfølgende halt. En dyrlæge blev tilkaldt ca. 2 dage efter. Dyrlægen fandt at hestens almenbefindende var godt omend smertepåvirket. Hesten var tydelig halt på begge forben. Da den blev trukket fra blød boksbund til hård staldgang ømmede den sig tydeligt. Den skridtede meget langsomt med forbenene stillet frem for sig, der var tydelig forøget pulsation på begge forben. Da hesten stod stille på staldgangen sitrede dens skuldermuskulatur. Ved inspektion af hovene sås disse udelukkende at være vægtbærende på sålen og ikke hovvæggen. Visitation af hovene medførte tydelig smertereaktion. Sålen var ikke skåret tynd. Ømheden skyldtes at sålen var fuldt vægtbærende. Der blev foretaget røntgenundersøgelse som kunne udelukke forfangenhed. Hesten blev smertestillet og fik påmonteret styroform klodser under forhovene. Ejeren fik udleveret smertestillende medicin til 14 dage og dyrlægen informerede om, at den sandsynligvis ville være halt indtil der kunne påsættes beslag på hovene, hvilket kunne forventes at være muligt efter ca. 2-3 uger.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

En hest har den 13. juli 2009 fået beskåret sine hove. Ifølge den medsendte CD haltede hesten efter beskæringen og ifølge dyrlæge A's erklæring af 23. juli 2009 var hesten den 17. juli 2009 tydeligt halt på begge forben. Endvidere anføres i erklæringen: "Da hesten blev trukket fra blød boksbund til hård staldgang ømmede den sig tydeligt. Den skridtede meget langsomt med forbenene stillet frem for sig. Der var tydeligt forøget pulsation til begge forben. Da hesten stod stille på staldgangen sitrede dens skuldermuskulatur."

Indebærer det ovenfor beskrevne, at hesten på grund af hovbeskæringen har været udsat for en behandling der har været til ulempe, uforvarlig eller grovere uforvarlig, jf. dyreværnslovens § 1 eller § 2 jf. § 28.

Svar:

Det fremgår af dyrlægens attest af d. 23. juli 2009, at hestens almenbefindende var godt omend smertepåvirket, med en temperatur på 37,8 °C, som er indenfor normalområdet, forøget puls: 50, respiration: 24. Hesten var tydelig halt på begge forben. Da den blev trukket fra blød boksbund til hård staldgang, ømmede den sig tydeligt. Den skridtede meget langsomt med forbenene stillet frem for sig, der var tydelig forøget pulsation på begge forben. Da hesten stod stille på staldgangen sitrede dens skuldermuskulatur. Ved inspektion af hovene sås disse udelukkende at være vægtbærende på sålen og ikke på hovvæggen. Visitation af hovene medførte tydelig smertereaktion. Der blev foretaget røntgenundersøgelse, som kunne udelukke forfangenhed. Hesten blev smertestillet og fik påmonteret styroform klodser under forhovene. Ejeren fik udleveret smertestillende medicin til 14 dage og informeret om, at hesten sandsynligvis ville være halt indtil der kunne påsættes beslag på hovene, hvilket kunne forventes at være muligt efter ca. 2-3 uger.

Det skal oplyses, at der ikke er dato på videoklip eller foto. De to videoklip har ujævn billedgengivelse ved afspilning, dvs. at hestens bevægelsesmønster i skridt ikke kan vurderes helt præcist. Det

kan dog ses, at hesten tilsyneladende virker øm benet i skridt på asfalt, men tilsyneladende bedre ved de få skridt på blødere underlag under vending. Dette understøttes af attest af d. 23. juli 2009 fra dyrlæge A.

Af fotografiet fremgår det, at hovene er vægtbærende på asfalt, medens der ikke er et billede af hovenes såleflade. Baghovene kan ikke med sikkerhed vurderes. Det fremgår af dyrlæge A's attest, at hornvæggen er fjernet op til ca. 1 cms højde, hvilket automatisk bevirker, at hesten, helt unaturligt, er vægtbærende på sålen i stedet for på hornvæggen med heraf følgende smerte ved bevægelse på alt andet end det blødest mulige underlag såsom f.eks. et underlag af dyb strøelse. Af dyrlæge A's røntgenbilleder fremgår det at der ikke var tegn på forfangenhet, dvs. rotation eller sænkning af hovbenet.

Med en hornvækst på ca. ¼ mm/dag vil det tage ca. 40 dage før en vægtbærende hornvæg er til stede igen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at hesten ved den foretagne beskæring har været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe og har været genstand for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 2.000 kr.

2010-20-051-00019

Skrivelse af 23. november 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet blev tilkaldt til en pony som i flere uger havde stået med et skadet ben. Ejeren informerede om, at ponyen 3-4 uger tidligere var kommet til skade. Han havde ikke selv været hjemme, men naboen havde opdaget det og klippet den fri. Han havde ikke set sår på ponyen før et par dage tidligere, hvor hesten begyndte at halte. Han havde vasket såret i sæbevand dagen før afhøringen. Ved politiets besigtigelse af hesten sammen med ejeren var det ikke muligt at fange ponyen, men det var tydeligt at den gik med besvær og nødigt støttede på venstre bagben. Nederste del af benet sås at være hævet. Ved dyrlægens inspektion af ponyen dagen efter fandtes ståltråd i såret og der var der sket kronisk skade af senerne til hoven. Ponyen blev aflivet. Politiet vurderede, at området, hvor hestene gik, var i strid med dyreværnsloven. På området stod der gamle maskiner m.m., hvor hestene kunne komme til skade, hvilket var synliggjort ved at ponyen havde fået hegstråd om benet. På denne baggrund pålagde politiet ejeren straks at sørge for, at hestene ikke kunne færdes på området. Pålægget blev efterkommet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om en vurdering af lidelsens karakter og alder samt hvorvidt det Veterinære Sundhedsråd finder, at ponyen har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Svar:

Det fremgår af sagsakterne, at ponyen 3-4 uger tidligere end besigtigelsen var kommet til skade, idet den havde fået viklet hegnstråd om venstre bagben, samt at området, hvorpå hestene gik, var i en tilstand, så der var risiko for, at dyrene kunne komme til skade. Af dyrlægens skrivelse af 8. juni 2010 fremgår det, at ponyen var mager og alment virkede upåvirket og havde en temperatur på 38,2 °C. Ponyen var springhalt på venstre bagben med slap holdning af hov og kodeled. Midt på piben fandtes en snørefure med granulationsvæv. Ud- og indvendigt på benet kunne der ses ståltråd. Foran og bag på piben var der heling med granulationsvæv og med begyndende hårvækst over snørefuren. Ponyen havde ingen styrke i kodeledet på venstre bagben og sammenholdt med dybden af læsionen og dennes varighed vurderedes det, at der var sket en kronisk skade på bøjesenerne til hoven. Det blev anbefalet at aflive hesten, hvilket blev gjort.

Det fremgår af Sektion for Patologis attest af 28. oktober 2010, j.nr. 40.765, at benet midt på piben var omsnøret med et stykke glat ståltråd, 2 mm i tykkelse. Foran og bag på fandtes tråden huddækket og der fandtes en ca. 2 mm bred lineær granulationsvævsdannelse med begyndende hårvækst. Medialt og lateralt var ståltråden på hudoverfladen, og hvor ståltråden gennembrød huden fandtes sårdannelse ca. 0,5 -1 x 1-2 cm. Benet var diffust hævet i området. Hoven fandtes ujævn og forvokset således, at hovvæggen dannede en konkavitet, ca. 3 cm i dybde i forhold til sålen. Ståltråden havde ikke kontakt til knoglen. Ved gennemsavning fandtes granulationsvæv foran på piben ca. 1 cm tykt og strækkende sig 8 cm langs pibeknoglen. Bag på pibeknoglen fandtes den dybe bøjesene fortykket, ca. 2 x 2,5 x 7 cm og omgivet af granulationsvæv og ødem udfor indstiksstedet. Bag på fandtes ståltrådsringen ikke at være sammenhængende. Ved histologisk undersøgelse fandtes vævet under huden at bestå af granulationsvæv med en bakterieinficeret nekrotisk kanal, hvori ståltråden løb. I den dybe bøjesene fandtes bakterieinficeret nekrotisk granulationsvæv. Venstre bagben var således sæde for en kronisk ulcererende, nekrotiserende fremmedlegemereaktion og hoven var forvokset. På baggrund af de makroskopiske og histologiske observationer vurderedes omsnøringslæsionens alder at være flere uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Rådet finder, at ponyens situation for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at ponyen blev tilset og behandlet af en dyrlæge ved skadens opståen eller ved at aflive den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halvhed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Under det lange sygdomsforløb har ponyen været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Arealet, hvor ponyen blev holdt, var ikke indrettet på en sådan måde, at det har tilgodeset dyrets behov.

Lægges ovennævnte og de fremsendte sagsakter til grund, finder Rådet, at ponyen under det lange sygdomsforløb har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2010-20-051-00020**Skrivelse af 16. juli 2010 fra Nordjyllands Politi**

Den 31. december 2009 gik 15 oldenborghingste i alderen 1-2 år på en mark uden adgang til bygning eller læskur med tørt strøelse. Anmelder var jæger og havde igennem nogen tid observeret hestene. Politiet fandt at hestene alle virkede ved godt huld og veloplagte. Efter påbud fik ejeren opsat containere med strøelse på marken til hestene. Ejeren oplyste senere til retten, at hestene havde adgang til skov, hvor hestene havde mulighed for at gå i læ og hvor lejet af grannåle var tørt nok til hestene. Politiet havde ikke ved besigtigelsen konstateret hvorvidt dette havde sin rigtighed.

Rådet udtalte:*Spørgsmål 1:*

Hvis hestene, som angivet kunne søge læ i skoven og i øvrigt havde adgang til vand og foder, ville det da være en forsvarlig behandling af hestene.

Svar ad 1:

Udegående dyr skal i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr have adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyr samtidigt kan hvile på et tørt, strøet leje.

Kravet om læskur eller bygning kan fraviges under forudsætning af, at dyrene holdes på store arealer, hvorpå der er en beplantning, som yder en høj grad af både læ og beskyttelse mod nedbør og har en særligt veldrænet bund (f.eks. et tykt lag grannåle). Kravet om læskur eller bygning kan alene under disse forudsætninger fraviges for dyr af hesteracerne Islandsheste og Shetlandsponyer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet ikke, at de 15 oldenborghingste har været behandlet forsvarligt, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.

Spørgsmål 2:

Kan racen oldenborgere på nogen måde sammenlignes med Islandsheste og Shetlandsponyer med hensyn til at kunne færdes ude i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr, jfr. bekendtgørelse nr. 1005 af 9. oktober 2008 om udegående heste og fødevarestyrelsens udtalelse der vedlægges i kopi?

Svar ad 2:

Rådet finder ikke at racen oldenborger er sammenlignelig med racerne Islandsheste og Shetlandsponyer med hensyn til at kunne færdes ude i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt anledning til en udtalelse fra Det Veterinære Sundhedsråd?

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 5.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.
Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-051-00023

Skrivelse af 20. september 2010 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En hest sparkede ud med begge ben efter en staldmand, mens denne var i gang med at muge ud inde hos hesten. Han reagerede øjeblikkeligt ved at slå hesten bagi med greben. Hesten sparkede ud igen og fik øjeblikkeligt et slag til. Staldmanden oplyste, at det gik så hurtigt, at han ikke overvejede at vende greben med spidserne udad. Hesten havde fået stiksår, idet greben var gået igennem dækkenet. Ejeren af hesten anmeldte forholdet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der foreligger grovere uforsvarlig behandling af hesten, og hvis det er tilfældet, om der bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

Svar:

Det fremgår af sagens akter, at hesten, mens sigtede muggede ud hos hesten, sparkede ud efter sigtede 2 gange, og at sigtede begge gange slog efter hesten med greben, og at greben herved gik gennem dækkenet, således at hesten pådrog sig læsioner. Det fremgår af dyrlægens erklæring af d. 24. april 2009 samt vedlagte foto, at hesten på venstre lår bag hoftehjørnet havde 3 parallelle stiksår, 1½-2 cm lange med ca. 5 cm imellem, som alle penetrerede huden og alle havde en øm hævelse omkring. På venstre baglår fandtes yderligere 3 mindre ømme hævelser med sår dannelse i midten. På højre side fandtes under hoftehjørnet 2 penetrerende sår, 1-2 cm lange med 5 cm imellem. Lidt længere bagud fandtes 3 små ømme hævelser med 5 cm mellemrum, samt yderligere 2 stikmærker/sår lidt bagved. Dyrlægen vurderede, at de fundne sår var forenelige med at være forårsaget med stik fra en greb.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at hesten har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet finder, at hesten har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet, idet hans reaktion fandtes at kunne begrundes i den skræk og ophidselse, som blev fremkaldt hos ham ved hestens spark.

2011-20-051-00027

Skrivelse af 22. februar 2011 fra Midt- og Vestsjællands Politi

I en besætning med heste fandtes flere dyreværnsmæssigt kritisable forhold. Der konstateredes bl.a. en brun hingst og en palominohoppe med abnormt forandrede hove. Ved inspektion af en af politiet tilkaldt dyrlæge fandtes graden af deformitet at være så stor, at enhver form for korrektion af tilstanden skønnedes umulig. Dyrene blev aflivet i henhold til dyreværnsloven.

Rådet udtalte:**Spørgsmål 1:**

Såfremt det lægges til grund, at forholdene var som beskrevet af dyrlæge A bilag 5, s. 1 (en brun hingst og en palomino hoppe) og i fotomappe bilag 9, s. 22-43 – herunder at hestens hove var abnormt forandrede, såkaldte snabelsko – vil der så være tale om uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling af hestene?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlæge As attest, at en brun hingst og en palomino hoppe havde hove, der var abnormt forandrede – til såkaldte snabelsko. Ved inspektion konstateredes, at graden af deformitet var så høj, at enhver mulighed for korrektion af tilstanden syntes umulig, og at hestene for stedse ville være svært handicappede af tilstanden. Da hestene blev trukket ud af boksene fandtes deres bevægelse og stilling i allerhøjeste grad at være kompromitteret af de abnorme hove. Hingsten kunne knap fremføre bagbenene, som ligeledes havde antaget varus stilling (hjulbenet) fra knæleddet og ned. Selve kode-kron- og hovledsregionen var deformerede, hvilket tydede på at tilstanden havde været gradvis fremadskridende i flere år.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt fremsendte sagsakter med foto til grund, finder Rådet at de to heste igennem flere år ikke at være beskåret sufficient, hvorved de har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke er blevet passet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder at de to heste har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 25.000 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 10 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-051-00031

Skrivelse af d. 22. august 2011 fra politiet i Nordjylland

En person var flere gange set på en ATV med en hest spændt efter. Anmelder havde set det foregå først med en sort hest og i 2. omgang en brun hest. Den brune hest havde gjort meget modstand og dens hals og hoved havde været strakt i vandret position. Sigtede nægtede forholdet, men kunne tilslutte sig, at han havde pisket hesten for at få den til at løbe.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der ønskes en vurdering af hestens behandling ud fra de beskrevne forhold i sagen. Herunder specielt en udtalelse om, om dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, grov uforsvarlig behandling eller mishandling samt begrundelse for denne vurdering.

Svar:

Det fremgår af sagsakterne, at der ved politiets inspektion af den brune hest af racen islandsk hest ikke fandtes nogen skader. Det fremgår endvidere af sagsakterne herunder vidneforklaringerne, at hestene var bundet til ATV'ens bagerste bagagebærer, samt at den brune hest var bundet så kort, at hestens hoved og hals blev holdt i en næsten vandret position, mens den blev trukket efter ATV'en. Hesten gjorde modstand mod at løbe i den hastighed ATV'en blev kørt hvorefter føreren, sigtede berider, stod af ATV'en og slog hesten med en pisk, og derefter satte sig op for at køre videre. Hesten stemte i med benene, hvilket fik sigtede berider til at øge gassen på ATV'en, og derved lavede hjulspind for at få hesten til at følge med. Det fremgår endvidere, at et andet vidne har forklaret, at han, da han fiskede ved en sø, så ATV'en køre forbi ved en jævn hastighed med en hest spændt bagefter. Hesten kunne ikke løbe i den hastighed og blev "slæbt" hen af jorden med bagbenene skrabende mod grusvejen. Hestens hoved var strakt ud i vandret position. Vidnet fulgte efter og så hesten blive trukket i en strækning på 2 km, hvorefter tempoet blev sænket. Her forlod vidnet stedet og tog tilbage til søen. Efter 30 minutter skete det samme igen ved søen og da hesten ikke ville lystre, steg sigtede af og piskede hesten. Føreren blev herefter stoppet af en anden person.

Ved politiets inspektion af stedet fandtes dybe spor i grusvejen både fra hesten og ATV'en hvor den havde lavet hjulspind.

Såfremt ovennævnte kan lægges til grund, finder Rådet, at den brune hest ved at være forsøgt motiveret på ovennævnte vis, har været udsat for betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe samt ikke er behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Såfremt ovennævnte kan lægges til grund, uanset hesten har været bundet til bagagebæret eller ej, finder Rådet, at hesten har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 6.500 kr.

2011-20-051-00028

Skrivelse af 16. marts 2011 fra politiet i Midt- og Vestsjællands Politi

En anonym borger anmeldte, at der lå en afkræftet hest i en stald uden foder eller vand. Ved politiets ankomst blev det konstateret, at der i en lade stod en sort hest og umiddelbart ved siden af denne, med ryggen til åbningen, lå endnu en sort hest. Hesten lå livløs og ved nærmere inspektion viste den sig at være død, men stadig varm. De umiddelbare omgivelser viste tegn på at den havde kæmpet. Bagbenene var viklet ind i ledning og den havde fået skrabet et metalrør ind mellem benene.

I bunden af laden var der to mindre båse, hvor der blev fundet endnu en død hest. Denne hest, en fjordhest, lå op ad en afskærmning ind til den anden stald og lå sammenkrøbet i et hjørne. Der var ingen strøelse til denne hest, som dog kunne komme ind til de andre heste. Hesten var umiddelbart i en god foderstand. Hele stalden bar præg af svineri og rod, som hestene kunne komme til skade på. Ejerne af hestene var indsat til afsoning og oplyste at han selv passede sine heste. I hans fravær gjorde hans far det, idet hans kone var bange for heste. Ydermere oplyste han, at fjordhesten var død af sig selv, cirka en uge forinden. Den var cirka 20 år gammel. Den sorte hest havde ikke fejlet noget da han passede den. Den var ca. 23-26 år gammel. Den tredje, levende hest var ikke hans, men hans fars.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene har været blandt andet som beskrevet i bilag 1-4 og bilag 1-3, er der så tale om uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling af hestene?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens attest af d. 22. januar 2011, at der var 2 døde heste og en levende. Dyrene var opstaldet i en hal, som primært blev brugt til opbevaring af olietønder og diverse landbrugsting/affald. Der var mange ting, som hestene kunne komme til skade på. I den forreste del af hallen, hvor den levende og døde hest befandt sig, var der strøet med halm/frøgræshalm, som hesten kunne æde af. Der var afskærmet til det fri med noget metalgitter og en gammel palle, men hallen var ellers åben i den ende. I den bageste del, hvor den døde fjordhest lå, var der ingen strøelse. Der var ikke vand til hestene. Der var ingen krybbe til kraftfoder.

Den levende hest, en sort vallak af oldenborgtypen, var i en foderstand noget under middel med tydelige ribben. Den havde lang, noget strittende pels, som muligt tegn på dårlig proteinforsyning. Pelsen var rimelig ren. Den var tilbøjelig til at stille sig med understillede bagben. Den havde virket meget tørstig, da politiet tilbød den vand, hvor den drak en spand + 8 liter vand. Almenbefindende virkede normalt.

Den døde hest, som lå i den strøede afdeling, var ligeledes vallak af oldenborgtypen. Den skønnes at være død indenfor de sidste 10 timer, idet den stadig var lun/varm, selvom der var et par graders frost. Den havde tilsyneladende været i kraftig sved inden den døde. Dens lyske virkede indfalden, den øjenslimhinder smudsige. Den havde en ledning omkring det ene bagben. Strøelsen var skrabet væk, som om den havde kæmpet for at komme op, eventuelt smerteytring i forbindelse med kolik. Dødsårsagen kunne ikke umiddelbart konstateres. Den var ligeledes i en foderstand noget under middel.

Den anden døde hest, en fjordhest, havde været død i længere tid (mindst nogle dage), idet den var begyndt at lugte. Den lå bagest i stalden i et hjørne. Den lå op ad de plader der afgrænsede boksen, ikke fladt på jorden. Den var i normal foderstand. Dødsårsag kunne ikke konstateres.

Der var ikke tegn på at hestene blev fodret med andet end frøgræshalm, og hestene havde ikke adgang til vand.

Det fremgår endvidere af sagsakterne, at de to vallakker af oldenborgtypen ikke er blevet tilset, fodret og vandet dagligt.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, herunder skal heste have fri adgang til frisk drikkevand. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrene ved at være opstaldet under de givne forhold, samt ved ikke at være behandlet omsorgsfuldt, har været udsat for mindst betydelig grad/høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet finder at dyrene herved samlet har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Dersom det kan eftervises, at de to døde heste er døde som følge af sult og/eller tørst vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-051-00026

Skrivelse af d. 30. november 2010 fra Sydøstjyllands Politi

En dyreværnsorganisation anmeldte flere dyreværns-mæssige uforsvarlige forhold i et hestehold til politiet. En del af hesteholdet opholdt sig udendørs under forhold, hvor der var usikkerhed om vand og fodring. Embedsdyrlæger konstaterede, at opstaldede dyr, der også omfattede et par lamaer og et muldyr, gik i et højt lag af gødning og flere var befængte med utøj. Der var ingen vand eller strøelse i boksene. Flere heste blev betegnet som under middel i foderstand.

Ved et opfølgende besøg efter endnu en anmeldelse blev der konstateret flere ponyer syge af kværke samt ponyer, der fandtes døde med opbrud fra kæbegrenslymfekirtlerne. Politiet fremsendte på den baggrund supplerende spørgsmål til sagen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Findes den beskrevne pasning af dyrene at være forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 1:

Forhold 1.:

Det fremgår af anmeldelse af d. 21. september 2009, at der fredag d. 18. september 2009 (ikke d. 18. december 2009, som skrevet i fremsendelsesskrivelsen) af anmelder blev konstateret, at 11 heste (en hingst og 5 hopper med føl) gik i en fold, der var meget afgnavet. I et badekar og et betonkar var der intet vand, men blot jord og småsten.

Af politirapporten vedr. kontrolbesøg d. 23. september 2009 fremgår, at politiet sammen med en dyrlæge fra Fødevarestyrelsen denne dag tilså hhv. 9 heste i én fold og 2 heste i en mindre fold. Folden med 9 heste forsynedes med drikkevand fra en dam i folden, mens de 2 heste kunne drikke vand fra 2 badekar – begge fyldte med vand. Dyrlægen konkluderede, at drikkevandsforsyningen var tilfredsstillende, der var tilstrækkelig græsning, hestene var i god foderstand, mens nogle af hestene burde beskæres indenfor 14 dage, men hovenes tilstand var p.t. ikke i strid med dyreværnsloven. Af politirapporten fremgår endvidere, at en skriftlig erklæring fremsendes. Sagens bilag indeholder imidlertid ikke en sådan.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

På grundlag af de til rådighed værende oplysninger finder Rådet det ikke muligt med sikkerhed at vurdere, om hestene har haft konstant fri adgang til frisk drikkevand og dermed, om vanding og fodring af dyrene har været sufficient eller om pasningen kunne betegnes som en grad af uforsvarlighed.

Forhold 2.:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 28. april 2010 og det ledsagende billedmateriale, at denne ved et besøg i sigtedes besætning d. 26. april 2010 sammen med en kollega og politiet konstaterede følgende:

- I boks 1 gik 2 heste i ca. 70 cm gødning. Der fandtes en tilsmudset rest af vand i en balje, men der var intet foder eller strøelse. Hestene var under middel i foderstand, og begge var befængte med utøj og tilsmudset af gødning. I boksen var der flere steder, hvor hestene kunne beskadige sig på bygningsmaterialer.
- I boks 2 gik to lamaer. Der var intet vand, foder eller strøelse, men betydelige mængder af gødning i begge fodertrug.
- I boks 3 gik 4 heste i ca. 70 cm gødning. Hestene var under middel i foderstand og befængte med utøj. I en balje var der en rest vand med gødning. Der var ingen strøelse.

-
- I boks 4, der var et skur på 9x7 m, var der opstaldet 13 heste af varierende størrelse. Der var intet vand, foder eller strøelse. Én hest var afmagret, befængt med utøj og indsmurt i gødning. Resten af hestene var i under middel til middel foderstand, hvoraf 4 var tydeligt befængte med utøj.
 - På en jordfold gik en lama og et muldyr. Der var ingen foder og kun sparsomt beskidt vand. I folden var der paller og andet, som dyrene kunne beskadige sig på.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at dyrene under de beskrevne staldforhold, hvor der ikke har været adgang til frisk vand, hvor bokse ikke igennem længere tid var rengjorte og strøede med passende strøelse, og hvor dyrene ikke har været behandlet for utøj samt flere ikke har været holdt i passende huld, men holdt under forhold, hvor dyrene kunne beskadige sig, igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet finder, at dyrene igennem længere tid har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Forhold 3.:

Af politiets fremsendelsesskrivelse af d. 30. november fremgår, at 17 heste har gået ude fra d. 26. oktober til d. 11. november 2010 i vinterligt vejr uden adgang til læskur eller bygning med et tørt og strøet leje. I sagens akter er der i øvrigt ingen beskrivelse af dette, hvorfor Rådet alene skal udtale, at udegående dyr i vinterligt vejr skal tilbydes mulighed for ly, læ og tørt leje i et læskur eller bygning. Rådet skal endvidere henvise til fællesudtalelsen af d. 10. oktober 2001 fra Dyreværnsrådet og Det Veterinære Sundhedsråd om udendørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterliggende vejr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej

Supplerende skrivelse af 13. januar 2011

Supplerende spørgsmål 1:

Findes forholdene beskrevet som 1.1 til 1.4 at udgøre uforsvarligt eller grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af hestene?

Svar ad supplerende spørgsmål 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 21. december 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med politiet d. 14. december foretog et opfølgende tilsyn efter en anmeldelse modtaget primo november 2010.

I boks 1 gik 3 heste (stangmål ca. 140-150 cm) på en ca. 1 m høj gødningsmåtte. Der var ingen strøelse i boksen så hestene kunne finde tørt leje. Der var sparsomt halvfrosset vand. 2 af hestene var under middel i foderstand og langhårede med en pels befængt med utøj.

I boks 2 gik 6 ponyer, heraf 2 føl. Der var ingen strøelse i boksen så ponyerne kunne finde tørt leje. Der var sparsomt halvfrosset vand. Dyrene var under middel i foderstand, langhårede og befængte med utøj.

I et skur med tilhørende stykke jord foran gik 19 ponyer og en lama. Der var ingen strøelse i skuret så dyrene kunne finde tørt leje. Der var vand i 2 store kar, men vandet var frosset. Alle ponyer var langhårede og befængte med utøj. 13 af dem var under middel i foderstand.

På en jordfold med tilhørende skur gik 12 ponyer. Der var vand i et kar, men dette var frosset og desuden var karret så højt, at ponyerne ikke kunne nå op at drikke, selvom vandet ikke havde været frosset. Der var en mængde halm foran folden, men intet foder i folden. I skuret var der intet strøelse så ponyerne kunne finde tørt leje. Ponyerne var alle langhårede, under middel af foderstand og befængte med utøj.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne heste, ponyer og en lama under de beskrevne forhold med manglende muligheder for at finde tørt leje, manglende mulighed for at optage frisk drikkevand, ved under frost at opholde sig ude i en foderstand under middel med utøjsbefængte pelse har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på måde, der har tilgodeset deres behov, herunder en sikring af, at de har haft den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Supplerende spørgsmål 2:

Såfremt det vurderes, at ponyer i pkt. 1.4, fold 5 godt kunne nå drikkevandet ændrer det da besvarelsen af supplerende spørgsmål 1?

Svar ad supplerende spørgsmål 2:

Nej.

Supplerende spørgsmål 3:

Vedrørende hesten, beskrevet i pkt. 2.1. Findes den omstændighed, at dyrets lidelser ikke var afhjulpet gennem behandling eller aflivning at udgøre uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad supplerende spørgsmål 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 21. december 2010, at den 3. hest i boks 1 var mager og langhåret og plaget af utøj. Desuden havde den en ikke nærmere beskrevet øjenbetændelse på begge øjne. Det blev oplyst, at hesten var behandlet 2 gange om sommeren samt fodret rigeligt, men den var fortsat mager.

Rådet finder det ikke muligt på grundlag af de ovennævnte oplysninger at vurdere øjenbetændelsens karakter og grad, og dermed med sikkerhed at vurdere en eventuel grad af uforsvarlighed.

Supplerende spørgsmål 4:

Vedrørende forholdene, beskrevet som 2.2. til 2.4. Findes den omstændighed, at dyrenes lidelser ikke var afhjulpet gennem behandling eller aflivning at udgøre uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad supplerende spørgsmål 4:

Af embedsdyrlægens udtalelse af d. 21. december 2010 fremgår, at 4 ponyer, heraf 1 føl, i boks 2 havde betændt næseflåd fra begge næsebor. Føllets almentilstand var påvirket, og det havde vejrtrækningsproblemer og opbrud fra lymfeknuder. Føllet vurderedes at være døende. I et hjørne af boksen lå 3 døde ponyer, som blev anslået at være døde 2-3 døgn tidligere. De døde ponyer havde opbrud fra lymfeknuderne mellem kæbebenene, og de var magre.

I skuret havde 5 af de 19 ponyer betændt næseflåd, hvoraf 3 havde opbrud fra lymfeknuder mellem kæbebenene. En pony havde udtalte vejrtrækningsproblemer og stærkt påvirket almenbefindende og vurderedes at være døende.

Der lå 3 døde ponyer i skuret, hvoraf 2 blev anslået at være døde indenfor 2-3 døgn.

Ud af de 12 ponyer, der gik på jordfolden, havde 5 ponyer betændt næseflåd og tåreflåd.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at de beskrevne ponyer under de beskrevne forhold igennem lang tid (uger – måneder) og ved ikke at være blevet behandlet for deres sygdomme eller tilset af en dyrlæge har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Supplerende spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad supplerende spørgsmål 5:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jvf. dyreværnslovens § 29. Hvorvidt der skal eller kan fastsættes sanktioner jf. § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der foretages alene af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 20.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 20 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med hestehold og produktionsdyr i 5 år fra dom.

2011-20-051-00033

Skrivelse af d. 26. september 2011 fra Nordjyllands Politi

Efter en anmeldelse aflagde politiet sammen med en embedsdyrlæge besøg i et hestehold, hvor der konstateredes en plag, der ikke kunne rejse sig, nogle heste med diarre, samt en hoppeplag med halthed.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at omstændighederne ved tilsynsbesøget den 8. april 2011 er som beskrevet af dyrlæge A (og politiet i sagens bilag 1/3 side 4) sammenholdt med de vedlagte fotos, er forholdet omkring

- a) den mørkebrune vallak – der lå på jorden og som efterfølgende blev aflivet – da af en sådan karakter, at Det Veterinære Sundhedsråd finder, at vallakken har været udsat for unødvendig smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe i besætningen i tiden umiddelbart frem til tilsynsbesøget den 8. april 2011?
- b) den brune hoppeplag – der blev konstateret mager og halt på venstre forben – da af en sådan (karakter), at Det Veterinære Sundhedsråd finder, at denne hest har været udsat for unødvendig smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe i besætningen i tiden umiddelbart frem til tilsynsbesøget den 8. april 2011?
- c) besvarelsen af spørgsmål b) bedes tillige ske i lyset af, de efterfølgende oplysninger om hovbylden og grovsmedens behandling af denne, samt at hesten tilsyneladende ved besøget den 26. april 2011 skønnedes i ”fin” stand/form.
- d) de øvrige heste – der blev konstateret svækkede og lidende af diarre – da af en sådan karakter, at disse heste har været udsat for unødvendig smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe i besætningen i tiden umiddelbart frem til tilsynsbesøget den 8. april 2011?
- e) besvarelsen af spørgsmål d) bedes tillige ske i lyset af politiets oplysninger ved kontrolbesøget den 26. april 2011, hvor hestene alle skønnedes at have adgang til frisk drikkevand, foder m.m. og hvor der ikke længere fandtes tegn på diarre.

Og kan denne adfærd fra ejerens side i givet fald i dyreværnsmæssig henseende betegnes som:

-
- f) uforsvarlig behandling af dyr (af en eller flere af hestene)?
 - g) grovere/groft uforsvarlig behandling af dyr (af en eller flere af hestene)?
 - h) i værste fald mishandling af dyr?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 21. juni 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med politiet d. 8. april 2011 aflagde besøg i sigtedes hestehold.

a) I fold 1 konstateredes en mørkebrun vallak liggende i sideleje uden at kunne rejse sig eller komme op i brystleje. Spor på jorden tydede på, at hesten havde gjort forsøg på at komme op. Hesten var afmagret og reagerede kun svagt på stimuli. Den havde en tydeligt følbart knoglestruktur under den pjuskede vinterpels. Der følte svind af muskulaturen. Bag hesten lå en del gødning af normal farve og konsistens. Det skønnedes, at hesten igennem længere tid – uger – havde været i energiunderskud.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at hesten igennem længere tid – uger – ikke har været sufficient fodret, ligesom dens situation som liggende på jorden uden at kunne rejse sig eller komme op i brystleje burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af dens lidelse eller ved at aflive den. Rådet vurderer, at hesten har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

b) I fold 3 gik en mager, brun hoppeplag, der var halt på venstre forben. I hvile aflastede hoppen benet ved at strække det frem, og under gang støttede hesten kun svagt på benet. Hoppens bagpart var indsmurt i indtørret gødning, og den havde diarre.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet - uanset beslagsmedens efterfølgende udskæring af hovbyld - at hoppen, ved ikke på et tidligere tidspunkt at have været tilset eller behandlet for dens halthed og diarre, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

c) Se svar ad b)

d) En del heste havde friske og indtørrede gødningsrester på bagparten og i halerne som tegn på diarre og enkelte heste virkede nedstemte og svækkede. Lægges ovenstående til grund finder Rådet – uanset de ved det efterfølgende kontrolbesøg beskrevne forbedrede forhold vedr. foder, drikkevand mm., og hvor de ikke længere havde diarre - at hestene ved ikke på et tidligere tidspunkt at have været tilset eller behandlet for deres diarre, har været udsat for en betydelig grad af smerte,

lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

e) Se svar ad pkt. d)

f) Rådet vil karakterisere forholdene vedr. den magre og halte hoppeplag (pkt. b) samt de øvrige heste, der var svækkede og lidende af ubehandlet diarre (pkt. d) som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

g) Rådet vil karakterisere forholdene vedr. den liggende mørkebrune vallak (pkt. a) som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. Dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til at fremkomme med bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 15.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-051-00032

Skrivelse af d. 8. september 2011 fra Fyns Politi

En hest blev efter at være trukket fri fra bredden til en å efterladt uden at være i stand til at rejse sig. Hesten blev efter undersøgelse af en tilkaldt praktiserende dyrlæge aflivet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Mener Det Veterinære sundhedsråd at forholdet omhandler uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr?

Svar ad 1:

Det fremgår af udskriften fra den praktiserende dyrlæges journalkort af d. 15. maj 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne d. 13. maj 2011 på foranledning af politiet blev tilkaldt til en hest af racen Tinker. Efter det til sagen oplyste, var hesten tidligere samme dag trukket fri af en å, men var herefter efterladt på stedet uden at være i stand til at rejse sig. Dyrlægen skønnede ved undersøgelsen, at hesten var over 15 år, stærkt afmagret og afkræftet. Den kunne ikke rejse sig, havde subnormal temperatur og forhøjet pulsfrekvens samt blålige slimhinder og diarre. Hesten blev efterfølgende aflivet. Af politirapporten fremgår, at ”hesten ikke var i hel god stand, da den blev sat på folden. Den havde næsten konstant tynd mave.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og

sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at hesten igennem længere tid har været i en svækket situation, og at dens situation for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af dens lidelse eller ved at aflive den. Rådet vurderer, at hesten ved igennem længere tid at have været i en svækket situation, samt ved at være efterladt i afkræftet tilstand og ude af stand til at rejse sig efter at have siddet fast i bredden til en å, har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Det areal, hvor hesten har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrets behov, herunder en sikring af, at den havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Såfremt forholdet skønnes groft uforsvarligt eller mishandling af dyr, bør der nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse og i så fald hvor længe?

Svar ad 2:

Rådet finder i sagsakterne ikke veterinærfaglige oplysninger, der peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette giver derfor ikke, efter Rådets opfattelse, anledning til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

6.2 Dyreværnssager vedrørende kvæg

2010-20-052-00022

Skrivelse af 28. juli 2010 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

I en kvægbesætning fandtes flere dyreværnsmæssigt uacceptable forhold. Flere dyr gik på en våd dybstrøelsesmåtte uden adgang til tørt leje. Af sagsakterne fremgik det at der gentagne gange havde været episoder med lignende forhold i besætningen. Sigtede ønskede ikke at udtale sig til politiet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

Svar:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at Rådet kun besvarer veterinærfaglige spørgsmål. Hvorvidt der skal eller kan fastsættes sanktioner jf. dyreværnslovens § 29 beror på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Det fremgår af Fødevarestyrelsens udtalelse af d. 29. juni 2010, at der på en græseng med ca. 30 kreaturer sås 50-100 stk. løse bindenet til rundballer liggende spredt, stakke af gamle paller, hvoraf en del var ødelagte med blottede rustne søm, samt andet der udgjorde en reel fare for at dyrene kom til skade.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at dyrene har været udsat for væsentlig ulempe samt risiko for smerte, lidelse, angst og varigt mén. Rådet finder at dyrene, ved at gå på pågældende græseng, har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Det fremgår endvidere af Fødevarestyrelsens udtalelse af d. 29. juni 2010, at der i en ældre bindestald fandtes 43 kreaturer, 9 voksne og 34 ungdyr. De voksne dyr gik i en boks på en 40-50 cm våd dybstrøelsesmåtte, således at dyrene sank i når de gik rundt. Dyrene havde ingen mulighed for at søge tørt leje, og dyrene var fugtige i pelsen og havde indtørret gødning siddende på lår, ben og bug. Flere af dyrene var magre.

Ungdyrene gik i bokse med henholdsvis 11, 11, 6, og 6 dyr i hver boks. På nær 6 dyr havde ingen adgang til tørt strøet leje. For 6 af ungdyrene var forholdene sammenlignelige med de voksne kreaturers forhold med vådt optrådt dybstrøelse, dyrene var fugtige og beskidte og havde ikke mulighed for at finde tørt strøet leje. To bokse med hver 11 ungdyr var forsynet med spaltegulv. Gulvet var vådt af urin og gødning og ikke veldrænet. Dyrene var fugtige. Størstedelen af ungdyrene var afmagrede.

Staldmiljøet var fugtigt og utilstrækkeligt ventileret og luften fuld af ammoniak, der skar i næsen når man trak vejret.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at dyrene har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe samt ikke er blevet passet omsorgsfuldt herunder huset, fodret og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder at dyrene herved har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Det fremgår endvidere af Fødevarestyrelsens udtalelse at der gennem de sidste år har været tilbagevendende episoder med lignende forhold for kreaturerne. Lægges dette samt ovenstående til grund finder Rådet, at det tyder på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette kan efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29.

Hvorvidt der skal eller kan fastsættes sanktioner jf. § 29 beror som tidligere anført imidlertid på en juridisk vurdering, der foretages alene af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 14 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 5 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-052-00029

Skrivelse af d. 14. januar 2011 fra Gråsten Politi

I forbindelse med en sanering af en kreaturbesætning aflivede en dyrlæge med jagtriffel 82 kreaturer i stalden mellem tilstedeværende dyr. Efterfølgende blev der påvist skudhuller i inventar og loft. Under aflivningen af de mange kreaturer sprang flere dyr over indhegningen og ud på gangarealet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Er aflivningen foretaget på en dyreværnsmæssig forsvarlig måde?

Svar ad 1:

Følgende fremgår af fremsendelsesskrivelsen:

”En landmand, som tidligere har haft flere dyreværnsager i 2008 og som politiet følger op på flere gange i løbet af 2009, hvor han tilsyneladende får rettet op på forholdet, bliver i forbindelse med sag om foderforgiftning pålagt, at der skal foretages syn og skøn på hans dyr.

I slutningen af 2009 bliver der foretaget et syn og skøn på ejendommen. Ud fra denne rapport bliver der tilkaldt en dyrlæge. Dyrlægen rekvireres via en advokat, som sender mail til dyrlægen. Ud fra mailen fremgår, at dyrlægen skal gennemgå besætningen, herunder foretage aflivning/behandling af dyr, hvor det er påkrævet af dyrevelfærds- eller dyreværnsmæssige grunde.

Dyrlægen beslutter, at der skal aflives 82 kreaturer. Fødevareregionen eller politiet bliver ikke underrettet om dette og landmanden er truet med, at hvis han ikke vil være med til at aflive dyrene, bliver han anmeldt til politiet.

En anden dyrlæge bliver tilkaldt for at foretage aflivningen af dyrene.

Dette bliver foretaget med jagtriffel. Dyrlægen afliver alle de 82 kreaturer med jagtriflen. Dette bliver foretaget i stalden mellem alle andre tilstedeværende dyr. Der er efterfølgende skudhuller i inventaret og i loftet. Dyrene har i tidsrummet for aflivningen været stærkt påvirket, idet flere er sprunget over indhegningen og ud på gangarealet.

Landmanden havde selv foreslået, at de kunne bruge hans bolt pistol, men dette blev afslået”.

Med baggrund i, at der ikke i sagen er forelagt yderligere oplysninger end de ovenstående – herunder detaljerede oplysninger om de enkelte dyrs tilstand samt proceduren ved aflivningen af de 82 kreaturer (f.eks. hvor var dyrene ramt, og blev der foretaget afløbning?), og idet der henvises til

”Rådets udtalelse af 15. maj 2009 om aflivning af søer/orner og kreaturer med forskellige typer af geværer” skal Rådet udtale, at kreaturer kan aflives dyreværns-mæssigt forsvarligt med riffelskud.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet imidlertid, at en aflivning af 82 kreaturer, der er foretaget med jagtriffelskud i stalden mellem tilstedeværende dyr, og som har medført skudhuller i inventar og loft, samt at flere kreaturer er sprunget over indhegningen og ud på gangarealet, har medført en betydelig risiko for, at andre end de tilsigtede kreaturer kunne komme til skade ved rikolettering eller ved anslag af kugler, der har passeret igennem ramte dyr. Herved har dyrene i stalden været udsat for mindst en betydelig grad af risiko for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom dyrene ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vurderer forholdet som værende mindst uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Rådet finder, det ikke sandsynliggjort at aflivningen af de mange kreaturer er sket på en måde, der har tilsikret, at dyrene blev aflivet så hurtigt og smertefrit som muligt, jf. dyreværnslovens § 13.

Spørgsmål 2:

Har dyrlæger en særskilt uddannelse til at foretage aflivning med jagtriffel eller skal de have bestået en prøve?

Svar ad 2:

Nej. Dyrlæger har ikke en særskilt uddannelse til at foretage aflivning med jagtriffel. Tilladelse til anvendelse og besiddelse af jagtriffel foregår i henhold til jagtlovens og våbenlovens bestemmelser.

Afgørelse:

Sigtelsen blev opgivet, idet sagen var forældet.

2010-20-052-00015

skrivelse af 11. januar 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En Hereford ko blev transporteret fra Sjælland til Jylland til en husdyrauktion. Ved ankomsten havde koen kælvet under transporten. Kalven var veludviklet og levedygtig med frembrud af fortænder. Et kvarter efter ankomst rejste kalven sig. Ejeren oplyste, at han havde købt koen af en landmand for en uge siden, men koen var transporteret direkte fra landmanden/sælger og til husdyrauktionen. Han vidste ikke, den var drægtig. Sælgende landmand oplyste, at hans kreaturer havde gået med foldtyr fra juni/juli 2007, hvorfor han formodede at kørerne var drægtige, men først skulle kælv ultimo maj.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvilke tegn viser at kalven har født inden for den sidste tiendedel af drægtighedsperioden?

Svar ad 1:

Det fremgår af anmelders beskrivelse, at kalven havde en veludviklet pels, var levedygtig og med frembrud af fortænder i undermund. Frembrud af alle underkæbens fortænder gennem mundhulens slimhinde (gingiva) er afgørende for vurderingen af kalvens alder, idet frembrud gennem slimhinden af alle underkæbens fortænder vurderes som et sikkert tegn på, at kalven har været i den sidste tiendedel af drægtigheden. Vurderingen støttes yderligere af, at kalven var levedygtig og havde en veludviklet pels.

Spørgsmål 2:

Kan omhandlede kalv være født for tidligt og alligevel have frembrudte tænder og rejse sig op indenfor 15 minutter?

Svar ad 2:

Nej, dette skønnes ikke sandsynligt, såfremt der med ”for tidlig” menes tidligere end i sidste tiendedel af drægtigheden.

Spørgsmål 3:

Var der tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller var der tale om mishandling?

Svar ad 3:

Det fremgår af anmeldelsen af d. 17. april 2008, at koen af racen Hereford, under transporten havde kælv. Koen har herved udover transporten været udsat for en stor fysiologisk belastning i sin højdrægtige tilstand, og er dermed ikke behandlet i overensstemmelse med sine adfærdsmæssige, sundhedsmæssige og fysiologiske behov. Den har derved været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Idet der ikke foreligger en nærmere beskrivelse af koens tilstand efter transporten, finder Rådet, at koen som minimum har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Giver sagen ellers anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 13.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-052-00016

Skrivelse af 9. februar 2010 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Efter anmeldelse om døde kreaturer på en ejendom aflagde politiet besøg i besætningen, hvor der konstateredes flere døde dyr i stalden. En embedsdyrlæge blev tilkaldt og konstaterede i alt 18 døde kreaturer og 8 levende, hvoraf flere ikke kunne rejse sig. Alle dyr var afmagrede med fremstående

knogler og store hoveder og både døde og levende var omgivet af et tykt lag af gødning. Flere dyr havde forvoksede klove. Dyrene havde wraphø til rådighed, mens drikkekopper ikke fungerede på grund af frostskafer.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om en udtalelse om, hvorvidt de ved besøg på adressen den 31. december 2009 konstaterede forhold må karakteriseres som uforsvarlig behandling af dyr, som en grovere uforsvarlig behandling af dyr eller som en grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 1. januar 2010 samt den ledsagende billeddokumentation, at der ved besøg i besætningen sammen med politiet d. 31. december 2009 blev konstateret, at i alt 18 kreaturer lå døde i henholdsvis bindsler og i en løsdriftsboks. 8 kreaturer i løsdriftsboks havde ligget døde igennem længere tid, som blev anslået til måneder. Dyrene lå i et tykt lag af gødning og pladder, der var højere end krybbekanten. I en binderække var der 16 kreaturer, hvoraf 9 lå døde i båsene omgivet af gødningsophobninger på siderne og bag dyrene. Kreaturerne drikkekopper fungerede ikke på grund af frostskafer, og ejeren oplyste, at han måtte håndvande dyrene. De levende dyr havde adgang til wraphø, men var alle afmagrede med fremstående knogler, store hoveder samt indsunken eller manglende muskulatur på bagparter. Dyrene var meget beskidte, og nogle havde forvoksede klove i middelsvær grad. Fire af de levende kreaturer kunne ikke rejse sig og blev efterfølgende aflivet af en praktiserende dyrlæge, der også aflivede fire andre kreaturer, der var lidende og næppe kunne fodres op til normal standard. En kvie, der havde fået øremærker revet ud i begge sider, blev ligeledes aflivet. Embedsdyrlægen vurderede, at de døde dyr i binderækken var døde af sult og tørst, medens det ikke var muligt at udtale sig om dødsårsagen for dyrene i løsdriftsboksen, idet dyrene var mere eller mindre nedsunket i møget, mens nogle af dem var i delvis opløsning.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at besætningen igennem længere tid (måneder) har været udsat for manglende fodring, vanding, passende klovbeskæring og renholdelse, der har medført døden for 18 kreaturer samt for forhold, hvor der ikke har været ydet mulighed for tørt og rent leje for dyrene. Såfremt det lægges til grund, at dyrene er døde som følge af sult og tørst, finder Rådet, at dyrene har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom dyrene ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene opholdt sig, var desuden ikke indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov blev tilgodeset, herunder en sikring af, at de havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil vurdere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Tiltalte blev frataget retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig med dyr i 5 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte ankede. Landsretten stadfæstede dommen, med den ændring, at tiltalte blev frataget retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr i 5 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2010-20-052-00019

Skrivelse af 15. marts 2010 fra Nordjyllands Politi

En flok udegående kreaturer af racen Beef-Shorthorn gik ude om vinteren uden at have adgang til læskur eller anden bygning. Kalvene havde mulighed for at gå ind i et skur med læ og ly. Arealet dyrene gik på var på tre sider omkranset af levende hegn. Dyrene fik foder dagligt og var i et godt huld.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Hvorvidt dette at tiltalte i tiden forud for den 1. marts 2010 – har behandlet 12 moder dyr og 6 kalve af racen Beef-Shorthorn kødkvæg således, at det er uforsvarlig, mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jfr. Dyreværnslovens § 1 og § 2.

Svar:

Det fremgår af sagens akter med vedlagte foto, at 12 udegående kreaturer af racen Beef-Shorthorn i vinterperioden gik på en mark uden at have adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyr samtidigt kunne hvile på et tørt, strøet leje. Arealerne, hvor dyrene gik, var ikke af en sådan beskaffenhed, at disse kunne yde en høj grad af både læ og beskyttelse mod nedbør og havde ikke en særligt veldrænet bund. Der var endvidere 6 kalve, som havde adgang til læskur, alle dyrene fik dagligt tildelt foder og var i god foderstand.

Det følger af dyreværnslovens § 3, stk. 1, at rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses, jf. dyreværnslovens § 2. Det skal herunder sikres, at dyret

har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de 12 kreaturer af racen Beef-Shorthorn har været udsat for betydelig lidelse og væsentlig ulempe og har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

I øvrigt henvises til Rådets udtalelse af 14. december 2001 om udendørs hold af dyr i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2010-20-052-00031

Skrivelse af 15. april 2011 fra Nordjyllands Politi

Efter en anmeldelse aflagde politiet sammen med en embedsdyrlæge flere besøg i en kreaturbesætning. Ved flere besøg konstateredes der ikke væsentlige dyreværns-mæssige uforsvarlige forhold, medens det sidste besøg afslørede 2 køer, der henlå ude af stand til at rejse sig samt 22 kreaturer, der var udegående under vinterforhold i en fold, hvori der henlå diverse skrot og med adgang til et maskinhus, hvor bunden bestod af fugtig gødning.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at omstændighederne ved politiets og dyrlægens besøg den 12. januar 2011 er som beskrevet sammenholdt med de vedlagte foto, er forholdet omkring de 2, så af en sådan karakter, at Rådet finder:

- a) At det ene eller begge har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe i tiden forud for den 12. januar 2011, og
- b) Er der tale om manglende omsorgsfuld behandling (herunder huses, fodres, passes m.m.) af et eller begge kreaturer, og
- c) Er det ene eller begge i en sådan tilstand, at dyrlæge burde have været tilkaldt på et tidligt stadium – forud for den 12. januar – og
- d) Og kan denne adfærd fra landmandens side i givet fald i dyreværns-mæssig henseende betegnes som
 1. Uforsvarlig behandling af dyr?
 2. Grovere/groft uforsvarlig behandling af dyr? eller
 3. Mishandling af dyr

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 31. januar 2011 samt af det vedlagte fotomateriale, at denne sammen med politiet d. 12. januar 2011 aflagde besøg i sigtedes besætning. Ved besøget konstateredes, at 2 køer lå ude af stand til at rejse sig i maskinhuset efter at være skredet ud på marken i det glatte føre d. 8. januar. Efterfølgende var de transporteret ind. De blev dagligt fodret med ensilage og wrapphø og blev vandet.

Den ene ko, X, lå i halvt sideleje på højre side. Venstre bagben, der var lettere hævet fra knæet til koden, var stift fremstrakt. Koen kunne trods forsøg herpå ikke rejse sig, ligesom den ikke var i

stand til selv at skifte side. Koen var afmagret med fremstående ribben, torntappe og hoftehjørner og uden erkendeligt subkutant fedtvæv, og dens pels var mat.

Den anden ko, Y, lå i brystleje uden at gøre forsøg på at rejse sig. Denne var ligeledes afmagret, hvor ribben og torntappe aftegnede sig tydeligt under pelsen, og hoftehjørnerne var fremstående, og der var intet erkendeligt subkutant fedtvæv.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de to beskrevne kreaturers situation tidligere burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af deres lidelse eller ved at nødslagte eller aflive dem. Ud fra de veterinærfaglige beskrivelser finder Rådet endvidere, at kreaturerne ved igennem flere dage at være fastliggende uden muligheder for at rejse sig har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og fodret under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vurderer, at dyrene mindst har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Såfremt det lægges til grund, at omstændighederne ved politiets og dyrlægens besøg den 12. januar 2011 er som beskrevet sammenholdt med de vedlagte foto, er forholdene med hensyn til den manglende fodring af kreaturerne, herunder med tilstrækkeligt foder med mineraler, vitaminer m.m. så af en sådan karakter, at Rådet finder:

- a) At kreaturerne – op til 22 stk. – har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén m.m., samt
- b) At kreaturerne – op til 22 stk. – har været udsat for manglende omsorgsfuldhed, herunder manglende fodring, pasning m.m. under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov,
- c) Og kan denne adfærd fra landmandens side i givet fald i dyreværnsmæssig henseende betegnes som
 1. Uforsvarlig behandling af dyr?
 2. Grovere/groft uforsvarlig behandling af dyr? eller
 3. Mishandling af dyr

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 31. januar 2011 og af det ledsagende billedmateriale, at 22 kreaturer d.12. januar 2011 var fritgående på et ikke indhegnet areal bag maskinhuset. På arealet var der flere rustne bilvrag, dele af landbrugsredskaber, bunker med metalplader og skrot, der indebar risiko for, at dyrene kunne komme til skade. Foderhækken var tom, hvortil sigtede for-

klarede, at han netop skulle til at hente en ny balle ensilage, mens de ikke fik tilbudt mere næringsrigt foder, vitaminer eller mineraler. Flere af dyrene syntes magre, mens kun ko Z blev iagttaget på nærmere hold, hvor den viste sig mager med synlige ribben og fremstående hoftehjørner og med mat og strittende pels. I maskinhuset var et indhegnet areal til dyrene dækket af et 10-15 cm tykt lag af våd gødning, mens en bigballe midt på arealet endnu ikke havde fået skåret snorene over og var strøet på arealet.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne kreaturer ved at gå under de beskrevne forhold har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og fodret til et passende huld til at være udegående under vinterforhold og under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov. Rådet vurderer, at dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Svar ad 3:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 15.000 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 12 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i et tidsrum af 3 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-052-00035

Skrivelse af 4. juli 2011 fra Østjyllands Politi

En landboforenings udrykningskorps var kaldt til en ejendom, hvor der var fundet nogle døde kreaturer i et staldområde. Politi, praktiserende dyrlæge og en embedsdyrlæge blev tilkaldt. Det konstateredes, at udover 5 døde kreaturer i staldområdet opholdt der sig 12 kreaturer udendørs på en mark, hvorfra der ikke var adgang til passende ly, læ og tørt leje.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt ovenstående vedrørende dyrene på marken lægges til grund, har dyrene på marken da været udsat for uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens tilsynserklæring af d. 27. marts 2011, at denne d. 25. marts 2011 sammen med politiet udførte tilsyn i sigtedes besætning. På en åben græsmark opholdt sig 12 kreaturer, der efter det oplyste havde gået på marken vinteren igennem. De kunne søge ly i et hus på 4 x 4 m, der dog var placeret i nogen afstand fra marken, og adgangen dertil var besværliggjort af diverse maskiner og redskaber. Dyrene var i forskelligt huld beskrevet som under middel til væsentligt under middel. Især de 2-4 år gamle dyr havde forkerte proportioner, idet hovederne syntes for store i forhold til kroppene.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de 12 kreaturer ved at være holdt på udendørs arealer i vinterperioden uden passende adgang til ly, læ og tørt leje med plads til alle dyrene og ved i vintersæsonen at være holdt i en foderstand under middel har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene blev sikret mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Såfremt ovenstående vedrørende dyrene i stalden lægges til grund, har dyrene da været udsat for uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i et større lokale, hvor bunden bestod af et mindst 30 cm dybt optrådt lag af gødning uden tegn på strøelse, henlå 4 døde kreaturer i varierende grader af henfald. Det blev oplyst, at dyrene var døde et ad gangen indenfor en periode på en til tre måneder. Embedsdyrlægen skønnede kreaturerne til i levende live at have været magre. Bag en af køerne henlå en større mængde gødning af fast konsistens som tegn på, at koen havde henligget på samme sted i flere dage.

Lægges ovenstående til grund, finder Rådet, at koen, der før døden indtrådte har henligget på samme sted tilsyneladende uden passende behandling, alternativt aflivning har været udsat for høj grad af lidelse angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret og passet under hensynstagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Det rum, hvor koen og de øvrige døde kreaturer har opholdt sig, har ikke været indrettet på en måde, der har

tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene havde passende bevægelsesfrihed på et tørt og strøet leje samt muligheder for tørt leje.

Rådet vil karakterisere behandlingen af koen, der har henligget flere dage på samme sted uden passende behandling, alternativt aflivning som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, mens de øvrige kreaturer har været udsat for mindst uforsvarlig behandling af dyr, jf. §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 15.000 kr.

2011-20-052-00032

Skrivelse af d. 5. maj 2011 fra Midt- og Vestsjællands Politi

3 embedsdyrlæger aflagde sammen med politiet efter en anmeldelse besøg i en besætning, hvor det konstateredes, at udegående kreaturer, der var under middel af foderstand, ikke havde tilstrækkelige muligheder for tørt leje samt at indhusede dyr, der ligeledes var under middel af foderstand, gik i stier, der var fugtige pga. tykt lag af urin og gødning, ligesom staldforholdene ikke var passende ventilerede.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan tiltaltes behandling af de omhandlede dyr betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, som grovere uforsvarlig behandling af dyr eller som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 5. januar 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at 3 embedsdyrlæger sammen med politiet d. 4. januar 2011 aflagde besøg på sigtedes ejendom. Fjorten kreaturer af blandet race gik på en fold bag ejendommen, hvor de havde adgang til et skur på 32 m². Dyrenes foderstand varierede fra let under middel og til dyr, der var magre. Skuret, der var til rådighed for dyrene, var dårligt strøet, således at der var tørt leje i under halvdelen af gulvarealet. Dyrene havde adgang til frisk vand, og halmballer var lagt ud i folden, men intet synligt tegn på, at dyrene fik tildelt mere energirigt foder.

I den gamle kostald og roerum gik der 5 kalve i en alt for lille boks og 5 kreaturer stod bundne samt 4 store kalve. Alle dyrene var i varierende foderstand fra let under middel til magre. Alle dyrene stod vådt og havde ikke adgang til tørt leje. Når dørene i stalden var lukket var der helt mørkt, idet der var banket plader for vinduerne. Luften var tung og ammoniakalsk, og der var ikke adgang til frisk luft. I andre rum var der opstaldet flere kreaturer under de samme forhold i et tykt lag af urin og gødning. En meget mager høne lå døende og blev på opfordring straks aflivet af ejeren.

I stalden ud mod gården gik en flok grise under middel af foderstand i to stier med et dybt lag gødning.

Stiernes tilstand var yderligere forværret af et sprængt vandvær. Der var intet tegn på, at der var tildelt strøelse, hvorved der ikke var adgang til tørt leje. En mager gris, der havde en byld i et år, blev på embedsdyrlægerens opfordring aflivet af ejeren.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet:

- at de udegående kreaturer ved at gå ude under vinterlige forhold i foderstand under middel uden tildeling af energirigt foder samt under forhold, hvor ikke alle dyrene havde mulighed for at finde tørt leje,
- at de indhusede dyr ved at gå under ikke passende ventilerede forhold og trange forhold i stier, der ikke gav mulighed for tørt leje,

alle har været udsat for en betydelig grad af lidelse, smerte, angst og væsentlig ulempe ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene blev holdt har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile, ligesom de udegående dyr ikke har været passende sikret mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Rådet vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 7.500 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-052-00025

Skrivelse af d. 8. oktober 2010 fra Fyns Politi

Politiets vejkontrol standsede en transport med småkalve. Ved inspektion konstaterede en embedsdyrlæge, at 3 kalve var synligt mindre end de øvrige. Ved undersøgelse fandtes 2 af kalvene at have ikke afhelede navlesteder med rester af ikke afstødte indtørrede navlestrengene, medens den tredje havde et afhelet navlested med afstødt sårkorpe. Ved opslag i CHR fandtes kalvene at være mindre end 14 dage gamle. Efter kontakt til besætningsejeren ændrede denne de registrerede fødselsdata således, at kalvene var registreret til at være 14 dage gamle. Embedsdyrlægen vurderede, at kalvene ikke var transportegnede og dermed under transporten udsat for væsentlig ulempe.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en udtalelse i sagen på spørgsmålet om kalvenes alder, specielt m.h.t. de to kalve med et ikke helet navlested, og dermed deres transportegnethed.

Svar ad 1:

Af embedsdyrlægens udtalelse af d. 30. juni 2010 fremgår, at denne d. 22. april 2010 ved inspektion af en transport med 36 kalve konstaterede, at 3 kalve var synligt mindre end de øvrige. Ved undersøgelse havde en af kalvene (X) et ikke helet navlested, hvorfra der hang ca. 10 cm indtørret navlestreng. En anden kalv (Y) havde ligeledes et ikke fuldstændigt afhelet navlested, hvor der var en rest af navlestrengen på ca. 3 cm, som stadig hang fast.

Rådet skal udtale, at en kalvs navlesnor overrives i fødselsvejen under uddrivningen ca. 5-10 cm fra navlestedet. Efterfølgende mumificerer/indtørres navlesnoren i løbet af kalvens første 7-10 levedage, demarkeres og afstødes, sædvanligvis indenfor kalvens første 1-2 leveuger.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at de to kalve med ikke afstødte navlestrengene og ikke afhelede navlesteder med overvejende stor sandsynlighed var mindre end 14 dage gamle.

Kalve med ikke helt afhelede navlesteder skønnes af dyreværnsmyndighederne hensyn uegnede til transport.

Afgørelse:

Landmanden vedtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2011-20-052-00026

Skrivelse af d. 13. september 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Efter anmeldelse aflagde politiet sammen med embedsdyrlæger besøg i et dyrehold, hvor der konstateredes afmagrede køer og ungdyr samt køer med snørefurer på næseryg efter rebgrimer. En afmagret, opkneben kvie med fremstående hoftehjørner havde en hævelse på et forben og tog nødtigt støtte på benet. Der var ikke muget ud på gangareal og i grebninger bag de opbundne dyr. Uden for staldene lå der i snedriver 5 døde, afmagrede kreaturer.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Der ønskes en vurdering af uforsvarligheden af det i erklæringen af d. 8. april 2010 anmeldte dyrehold vedrørende overtrædelse af dyreværnsloven. Kan uforsvarlighedsvurderingen vedrørende overtrædelse af dyreværnsloven, som fremgår af erklæringen side 8, tiltrædes?

Svar ad 1:

Indledningsvis skal Rådet anføre, at besvarelsen begrundes på bl.a. embedsdyrlægens erklæring af d. 28. april 2010, idet den i spørgsmål 1 nævnte erklæring af d. 8. april 2010 anses som en fejlskrivning af den i sagen værende erklæring af d. 28. april 2010.

Det fremgår af embedsdyrlægens anbefaling til politiet af d. 25. januar 2010 og af embedsdyrlægens erklæring af d. 28. april 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at embedsdyrlæger sammen med politiet ved et besøg i kvægbesætningen d. 22. januar 2010 konstaterede følgende forhold:

- Udenfor staldene lå der delvis dækket af sne 5 døde, stærkt afmagrede køer.
- I bindestalden opholdt sig ca. 30 voksne kreaturer. Flere køer var tøjret med rebgrimer, som hos 3 af køerne havde medført snørefurer i huden på næseryg med fortykkede sårrande. Gangarealet og grebningen var dækket af et 30-40 cm tykt lag gødning. Køerne var indsmurt i gødning på bagparten med tykke udbredte lårkager på lår og sider. Foderstanden var under middel og 5 køer var decideret afmagrede med synlige ribben og manglende muskelfylde over kryds og lår og ligeledes var en charolais krydsningskalv utrivelig og afmagret med manglende muskelfylde over kryds og ryg.
- I en sti fandtes et skelet af en kalv med indtørret kranium og rygsøjle og i en nabosti forefandtes gamle indtørrede svineknogler.
- I en sygeboks opholdt sig en sygeligt afmagret kvie med synlige ribben og skarp ryg med manglende muskelfylde over kryds, ryg og lår samt fremstående hoftehjørner. Venstre forben var hævet omkring piben og kvien støttede nødigt på benet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at besætningens dyrehold igennem længere tid ved ikke at være fodret til et acceptabelt huld og opstaldet under urene forhold medførende udbredte gødningskager på bagparter, lår og krop samt 3 køer med snørefurer som følge af for stramme rebgrimer har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom dyrene ikke har været behandlet omsorgsfuldt, huset, fodret, og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer – herunder ydet passende veterinærfaglig undersøgelse og behandling. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov.

Rådet skal udtale, at dyrene under de beskrevne forhold har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk.1.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet mod tiltalte 1, idet det ikke blev forventet, at hun ville blive fundet skyldig.

Tiltalte 2 blev idømt en bøde på 20.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.
Tiltalte 2 skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-052-00034

Skrivelse af 5. maj 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Under Fødevarestyrelsens Veterinærrejseholds tematiserede kontrolbesøg den 1. juli 2010 i en kvægbesætning fandtes flere kritisable forhold vedrørende køernes klov- og lemme-sundhed. Disse forhold er Fødevarestyrelsen fremkommet med en udtalelse om.

Ud over dette fandtes tillige uden for kostalden en række kalvehytter, hvor der var opstaldet 11 kalve enkeltvis i hytter med massive vægge, så kalvene, der alle vurderedes sunde og raske, ikke kunne se og røre hinanden. Dette forhold blev Rådet af Fødevarestyrelsen anmodet om at fremkomme med en udtalelse om, da det blev vurderet at dette forhold var principielt.

Rådet udtalte:

Spørgsmål vedr. forhold 14:

Der anmodes om, at Det Veterinære Sundhedsråd udtaler sig om graden af uforsvarlighed vedr. 11 spædkalve, der enkeltvis var opstaldet i kalvehytter?

Svar vedr. forhold 14:

Det fremgår af anmeldelsen, at Fødevarestyrelsens rejsehold d. 1. juli 2010 under et uanmeldt kontrolbesøg vedrørende håndtering af evt. syge og tilskadekomne dyr i kvægbesætninger i denne besætning konstaterede 14 kritisable forhold, herunder, at 11 spædekalve var opstaldet enkeltvis i udendørs kalvehytter ”forsynet med massive vægge uden mulighed for at se eller røre andre kalve” samt udsat ”for voldsom varme idet de uisolerede kalvehytter var placeret i direkte sol uden mulighed for ekstra ventilation, eller at dyrene kunne flytte sig væk fra varmen”. Ingen spædekalve vurderes at være syge eller tilskadekomne.

Det fremgår af § 4, stk. 2 i Bek. Nr. 999 af d. 14. december 1993 (med de ændringer der følger af ændringsbekendtgørelse 1075 af 22. dec.1997) om beskyttelse af kalve, at enkeltbokse til kalve ikke må være forsynet med massive vægge, men skal være forsynet med skillevægge med åbninger, der giver kalvene mulighed for at se og røre andre kalve. Dette gælder dog ikke enkeltbokse, der benyttes til isolering af syge og tilskadekomne dyr.

På baggrund af ovenstående finder Rådet, at kalvene ved at være opstaldet i enkeltbokse uden mulighed for at se og røre andre dyr har været udsat for lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at kalvene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. Dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Kalve skal opstaldes således, at de hverken fryser eller bliver for varme, temperaturen skal holdes indenfor den termoneutrale zone, som begrænses af en nedre og øvre kritisk temperatur. Den termoneutrale zone påvirkes af flere faktorer herunder vægt, pelslængde og tykkelse, foderoptag, luft-hastighed, varmetab mod gulv, varmestråling og fugt. Den termoneutrale zone opgives for spædkalve som værende indenfor intervallet 7 °C- 26 °C.

Såfremt kalvene har opholdt sig i omgivelser, hvor den termoneutral zones øvre grænse er overskredet, finder Rådet, at kalvene ikke er behandlet omsorgsfuldt herunder huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Såfremt det forholder sig således finder Rådet, at kalvene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. Dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 15.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.
Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-052-00040

Skrivelse af d. 25. oktober 2011 fra Nordjyllands Politi

En ko leveredes til slagteriet efter at besætningsdyrlægen havde skrevet transportegnetheds-erklæring. Koen havde i ca. en uge i besætningen gået i blød boks efter at være set lettere halt ude på marken. Dyr lægen havde konstateret en skade på den ene hofte, men i øvrigt vurderet koen transportegnet adskilt fra andre dyr på lastbilen. Koen var ikke blevet rektalundersøgt. Ved aflæsningen afleveredes transportdokumentet og koen blev slagtet sammen med de andre køer. I efterkontrollen observeredes et bækkenbrud med 2 løse knoglestumper, friske blødninger såvel som bindevævsdannelser, som tegn på, at tilstanden ikke var ny. Såvel ejer som besætningsdyrlægen anmeldtes af embedsdyrlægen for overtrædelse af dyreværnsloven.

Rådet udtalte:

Politiets beskrivelse af faktuelle omstændigheder:

Tiltalte, der alt ifølge en indgiven anmeldelse fra embedsdyrlægen om muligt kan sigtes for overtrædelse af såvel Dyreværnslovens § 28 stk. 1 jfr. § 1 samt Dyr lægelovens § 38 stk. 1 nr. 1 jfr. § 8 stk. 1 (manglende omhu og samvittighedsfuld gerning) alt i forbindelse med, at der den 1. september 2011 til slagteriet blev indleveret en ko, der var tydelig gangbesværet og med (muligt) hofte-skred.

Koen blev transporteret som "skånetransport" i adskilt rum mm, ligesom der medfulgte en transporterklæring udskrevet af dyr lægen dagen før, den 31. august 2011.

Det fremgår af sagens akter, at landmanden nogle dage - ca. 6 dage - før bliver opmærksom på, at koen trækker på benet. Han sætter derfor koen i "skåneboks", og vælger efter nogle dage, at sende koen til slagting. Forinden kontrakter han dog tiltalte dyr læge.

Tiltalte undersøger koen den 31. august 2011 og udskriver transporterklæringen, hvoraf fremgår, at den har skade på venstre hofteskål, men kan transporteres som skånetransport i adskilt rum.

Det fremgår af tiltalte dyr læges politiforklaring, at koen kunne rejse sig ubesværet og at den gik uden at halte. Koen udviste ingen tegn på smerte, når den gik. Ved undersøgelsen konstaterede han en skade på hofte, men vurderede ikke den så alvorligt, at koen ikke kunne transporteres. Der blev ikke foretaget en rektal undersøgelse, idet han ikke ville kunne nå "skadestedet" ved en sådan undersøgelse. Han udskrev herefter transporterklæringen.

Af embedsdyrlægens anmeldelse fremgår, at koen havde et frisk bækkenbrud, som embedsdyrlægen *formoder er flere dage gammel (foto 5). Der er 2 helt afrevne knoglestykker i hækkenet på koen og massive blødninger. Der er også fibrin og lettere bindevævsny dannelser i vævet.*

Det er embedsdyrlægens opfattelse, at dyrlægen burde have opdaget det friske bækkenbrud via en omhyggelig rektal undersøgelse af koen.

Der ses ikke at foreligge tekniske beviser i form af foto af, hvorledes koen bevægede sig i levende live, og hvorledes koen så ud i levende live, ligesom der ikke ses at være en mere detaljeret beskrivelse af koen "gang" i levende live.

Bækkenet og lårbenet opbevares nedfrosset under veterinært beslag på virksomheden og kan i givet fald undersøges nærmere ved bl.a. en patologisk undersøgelse på KU Life.

Af Fødevarestyrelsens vejledende udtalelse af 17. marts 2003 fremgår på side 2 alene, at "sådanne dyr ikke må transporteres, med mindre de er undersøgt af en dyrlæge, der efter en grundig undersøgelse, herunder eventuelt rektal undersøgelse, giver skriftlig tilladelse ..."

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at koen havde ovennævnte " friske bækkenbrud ", er det da muligt for Rådet at tidsfæste nærmere, hvor "gammel" den pågældende skade er, herunder muligt at fastslå om skaden er mere end 2-3 dage gammel?

Såfremt besvarelsen heraf fordrer en nærmere patologisk undersøgelse bedes dette venligst oplyst.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne, at koens ejer 6-8 dage før transporten bemærkede, at koen på marken trak på det ene bagben, hvorfor koen blev isoleret i en boks i stalden for at skåne den. Koen gik og stod op uden umiddelbare problemer, men ejeren valgte dog at sende koen til slagting. For at sikre at koen kunne transporteres til slagteriet, tilkaldte ejeren sin dyrlæge for at få koen undersøgt.

Besætningsdyrlægen oplyser, at koen, der ved ankomsten til stalden lå ned, rejste sig ubesværet og gik uden at halte. Koen viste ingen tegn på smerte, når den gik. Ved undersøgelsen konstaterede dyrlægen en skade på hoften men vurderede ikke skaden for mere alvorlig end, at dyret kunne transporteres til slagteriet som skånetransport adskilt fra de andre dyr på vognen og med ekstra strøelse. Der blev ikke foretaget en rektalundersøgelse, idet dyrlægen ikke vurderede at kunne nå skadestedet ved en sådan undersøgelse. Dyrlægen oplyser, at han efterfølgende havde talt med vognmanden, der oplyste, at den modtagende dyrlæge i forbindelse med koen havde udtalt: "den går fint – bare ind på båndet med den", hvilket efter besætningsdyrlægens opfattelse ikke stemte overens med embedsdyrlægens oplysninger i anmeldelsen.

Vognmanden, der transportererede koen, oplyser, at embedsdyrlægen ved ankomsten til slagteriet fik transporterklæringen og så, da koen gik fra lastbilen. Embedsdyrlægen havde udtalt: "Det er fint"- og koen gik herefter ind til slagting uden yderligere kommentarer.

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse, at koen ved ankomsten til slagteriet var tydeligt skæv i bækkenet, den manglede venstre hoftehjørne og var svært halt på begge bagben. Koen gik selv ud af bilen men meget forsigtigt. Ved efterkontrollen senere på dagen viste det sig, at koen havde et friskt bækkenbrud, som formodedes at være flere dage gammelt. Der var 2 helt afrevne knoglestykker

ker i bækkenet på koen og massive blødninger. Der var også fibrin og lettere bindevævsnydannelser i vævet tydende på, at skaden ikke var sket samme dag.

Lægges ovennævnte og øvrige oplysninger i sagsakterne, herunder fotos, til grund, finder Rådet, at koen med en høj grad af sandsynlighed ca. en uge før slagtingen har pådraget sig et bækkenbrud og/eller hofteskred, der under transporten til slagteriet eller inden aflivningen på slagteriet er brudt op og har forværret koens situation og givet anledning til de friske blødninger.

Spørgsmål 2:

Såfremt spørgsmål 1 besvares bekræftende skal jeg venligst anmode om at få oplyst, hvorvidt det er Rådets opfattelse, at koen under sit ophold i besætningen i tiden forud for den 31. august 2011 (hvor dyrlægen undersøger den) har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe?

Svar ad 2:

Symptomerne på bækkenbrud/hofteskred kan i besætningerne selv i det akutte stadie være lette, uspecifikke og hurtigt aftagende, idet de pådragede knoglebrud ved begyndende afheling under dannelse af bindevæv hurtigt bliver fixeret, hvorved sådanne køer ofte relativt hurtigt bliver uden synlige tegn på smerteytringer.

Lægges dette og det forhold, at koen, straks ejeren blev bekendt med, at den trak på benet, blev anbragt isoleret i en blød boks, hvor den både gik og stod uden umiddelbare problemer, til grund, finder Rådet, at koen i besætningen forud for d. 31. august 2011 ikke har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 3A:

Såfremt de ovenstående omstændigheder/ forhold ved den praktiserende dyrlæges undersøgelse den 31. august 2011 er som anført, og dermed lægges til grund ved sagens vurdering, finder Rådet så, at der har været et tilstrækkeligt grundlag for, at der kunne udskrives en transportegnethedserklæring som anført.

Svar ad 3A:

Det fremgår af transportegnethedserklæringen, at den praktiserende dyrlæge har fundet en "skade på venstre hoftehjørne" på koen. Endvidere anvises, at koen kan transporteres levende til slagteriet med skillerum i lastbil. Af besætningsdyrlægens forklaring til politiet fremgår, at koen ved dyrlægens ankomst til besætningen kunne rejse sig ubesværet og at den gik uden at halte og viste ingen tegn på smerte. Som oplyst i svar ad 1 fremgår det, at besætningsdyrlægen ikke foretog en rektalundersøgelse på koen, idet hans vurdering var, at han ikke ville kunne nå skadestedet ved en sådan undersøgelse.

Rådet finder med henvisning til Rådets redegørelse om transport af syge og tilskadekomne dyr af d. 20. december 1991, at dyr med lettere haltheder samt gangbesvær som følge heraf kan transporteres levende ledsaget af en dyrlægeerklæring, såfremt vognbunden er forsynet med et ekstra tykt lag strøelse, og de såvel under som efter transporten holdes adskilt fra raske dyr ved velbefæstede skillerum og på et skridsikkert underlag.

Rådet har i udtalelse vedr. Transport af slagtedyrlæge med bækkenbrud og/eller hofteskred af d. 17. marts 2003 anført, at i de tilfælde, hvor en dyrlæge hos et halt eller gangbesværet dyr stiller diagno-

sen bækkenbrud eller hofteskred, skal dette medføre aflivning i besætningen, idet en sådan tilstand ved overbelastning pludselig kan forværres med stor smerte og lidelse til følge.

Såfremt det forholder sig således, at koen ved dyrlægens undersøgelse i besætningen udviste tydelige tegn på bagbenshalthed, rejsebesvær eller gangbesvær, finder Rådet, at dette burde have givet anledning til en rektaleksploration for at be- eller afkræfte en mistanke om et evt. knoglebrud i bækken eller hofte. Såfremt et sådant brud derved verificeres, finder Rådet, at koen ikke er transportegnet.

I så fald finder Rådet, at besætningsdyrlægen ikke har udvist omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med undersøgelsen, og dyrlægens handling har derfor udsat koen for uforsvarlig behandling, jf dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Såfremt det forholder sig som anført, at koen ved dyrlægens undersøgelse i besætningen kunne rejse sig ubesværet, ikke var halt eller udviste nogle tegn på smerte, men på hoftehjørnet havde en skade, som ikke indikerede, at der var tale om et bækkenbrud/hofteskred, finder Rådet det i orden, at der blev udfærdiget en transportegnethedserklæring med transport og efterfølgende ophold adskilt fra raske dyr.

I så fald finder Rådet ikke anledning til at betvivle, at besætningsdyrlægen har udvist omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med undersøgelsen og Rådet finder, at dyrlægens handling ikke har udsat koen for nogen grad af uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 3B:

Og har dyrlæge A efter Rådets opfattelse udvist tilstrækkelig omhu og samvittighedsfuldhed i forbindelse med undersøgelsen, der er sket uden at foretage en egentlig rektalundersøgelse?

Svar ad 3B:

Se Svar ad 3A.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til at fremkomme med bemærkninger?

Og kan denne adfærd fra såvel ejerens side (landmand B) og/ eller dyrlægens side (dyrlæge A) i givet fald i dyreværns-mæssig henseende betegnes som:

- a. Uforsvarlig behandling af dyr?
- b. Grovere / groft uforsvarlig behandling af dyr?

Svar ad 4:

Ud fra oplysningerne om, at der i det læderede område af koens bækken både var bindevævsdannelse (tegn på, at en afhelingsproces er godt igang) og friske blødninger (tegn på et nyligt opstået traume), finder Rådet, at koen ved besætningsdyrlægens undersøgelse kan have fremstået med et afhelende større eller mindre bækkenbrud eller hofteskred, der ikke længere var smertefuldt. Denne afhelende læsion er så efterfølgende under transporten (=halt og gangbesværet ved aflæsningen) eller efter ankomsten til slagteriet (= relativ velgående ved aflæsningen) ved udskridning eller fald brudt op eller endda forværret med friske blødninger og 2 afrevne knoglestykker til følge.

Rådet kan i ingen af tilfældene udtale sig om nogen grad af uforsvarlig adfærd fra hverken ejerens eller besætningsdyrlægens side. Se dog Svar ad 3A.

Afgørelse:

Tiltalen blev opgivet både mod dyrlægen og landmanden, idet det ikke blev forventet, at de ville blive fundet skyldige.

2011-20-052-00030

Skrivelse af 3. december 2010 fra Nordjyllands Politi

En landmand blev anmeldt af en dyreværnsorganisation for at lade sine kreaturer gå ude i november måned uden læmulighed, samt uden adgang til foder og vand. På to marker gik 8 kreaturer, som ved politiets inspektion ikke havde mulighed for at søge ly, læ og tørt leje. Dyrene var fordelt således, at der på den nordlige mark gik 6 store kalve samt en kvie/ko, mens der på det sydlige stykke gik et enkelt dyr. På det nordlige stykke havde dyrene ved politiets inspektion adgang til foder i form af en bigballe hør, ligesom der i et vandtrug var hugget hul på isen således at disse dyr havde adgang til vand. På det sydlige stykke havde dyret adgang til vand, men ikke foder. Ejeren oplyste, at der havde gået flere dyr på markerne, disse var hjembragt. De sidste havde været vanskelige at fange, hvorfor han ikke havde været i stand til dette ene mand. Han havde i det forløbne tidsrum været hos dyrene 1 til 2 gange dagligt, hvor han havde hugget drikketruget fri for is, ligesom han havde fodret med medbragt wrap. Han erkendte, at dyrene ikke havde haft læmulighed, men nægtede at dyrene havde manglet foder. Dyrene var efterfølgende blevet hjembragt på gården.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Hvorvidt dette at gårdejeren, i tiden forud for den 29. november 2010 har ladet 8-10 kreaturer gå på et markestykke uden foder, vand, og uden muligheder for læ - er uforsvarlig behandling af dyr, mishandling, eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, jf. § 28, stk. 1.

Svar:

Såfremt det lægges til grund, at dyrene forud for den 29. november 2010 har gået på et markestykke uden foder, vand, og uden muligheder for læ, finder Rådet, at kreaturerne ikke er blevet beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe samt ikke er behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, herunder sikret mod vejr og vind i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, sidste punktum.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2010-20-052-00024

Skrivelse af d. 21. september 2010 fra Østjyllands Politi

En besætningsejer tilkaldte en praktiserende dyrlæge A, idet en kvie havde skedeprolaps. Dyrlæge A undersøgte kvien og kunne ikke se prolapsen, og kvien's almentilstand blev skønnet upåvirket.

Dyrlæge A tilrådede at slagte kvien, og såfremt prolapsen ikke var ude kunne kvien transporteres. Ved ankomsten til slagteriet konstaterede embedsdyrlæge B, at kvien havde en skedeprolaps, hvorfor forholdet blev anmeldt.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Var den rådgivning dyrlæge A gav korrekt?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlæge Bs anmeldelse af d. 6. maj 2009 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne ved det levende syn af en kvie på kreaturslagteriet d. 24. marts 2009 konstaterede en kvie med en skedeprolaps. Kvien var ved ankomsten til slagteriet liggende og placeret i et skillerum sammen med andre kreaturer. Kviens almentilstand var ikke synligt påvirket. Ifølge embedsdyrlæge Bs oplysning var omfanget af prolapsen 30x30x30 cm med en henvisning til foto 1. Rådet finder imidlertid, at foto 1 viser en frisk prolaps, der maksimalt er af den halve størrelse. Ved den efterfølgende kødkontrol blev det konstateret, at endetarmen var involveret med en nekrotisk (vævsnedbrydende) betændelse i slimhinden.

Det fremgår af politiets afhøringsrapport af d. 9. juni 2009, at leverandøren havde bemærket, at den omhandlede kvie havde en prolaps, hvorfor han i samme uge tilkaldte en praktiserende dyrlæge A, der ved undersøgelse af kvien konstaterede, at kvien var frisk, og at den på undersøgelsestidspunktet ikke havde en prolaps. Dyrlæge A tilrådede at slagte kvien hurtigst muligt med oplysning om, at når prolapsen ikke var ude, kunne kvien transporteres til slagteriet uden problemer. Ved afhentningen af kvien d. 24. marts 2009 var denne frisk og havde ingen synlig prolaps.

Det fremgår af politiets afhøringsrapport af d. 11. juni 2009, at den praktiserende dyrlæge A efter tilkald til den omhandlede kvie fik oplyst, at denne ind imellem havde en prolaps. Ved undersøgelse af kvien konstateredes ingen prolaps, og kviens almentilstand var fuldstændig upåvirket. Såfremt leverandøren valgte at beholde kvien, ville problemet blive værre senere. Dyrlæge A tilrådede at lade kvien slagte og forklarede leverandøren, at kvien kunne transporteres, såfremt prolapsen ikke var ude, men hvis prolapsen var ude, kunne den ikke transporteres. Rådet finder, at på baggrund af den givne anamnese og de konstaterede fund ved undersøgelsen af kvien var dyrlæge As rådgivning korrekt.

Spørgsmål 2:

Hvis der svares nej til spørgsmål 1, har dyrlæge A ved sin rådgivning handlet uagtsomt?

Svar ad 2:

Bortfalder.

Spørgsmål 3:

Burde dyrlæge A vide, at transport af dyret ville/kunne fremprovokere prolapsen?

Svar ad 3:

Idet der for Rådet ikke er fremlagt yderligere oplysninger om leverandørens nøjere beskrivelser af kvien før dyrlægeundersøgelsen, finder Rådet det ikke muligt med sikkerhed at vurdere, at transporten ville/kunne fremprovokere prolaps/fremfald af skedevæg.

Det er en kendt veterinærfaglig erfaring, at transport af dyr med betydende intermitterende prolaps vil kunne fremprovokere en prolaps. Ved en betydende prolaps forstås en prolaps, der konstant eller i konstante perioder prolaberer, hvorved slimhinden fremstår inflammeret eller læderet. Se endvidere svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet, idet det ikke blev forventet at tiltalte ville blive fundet skyldig.

2010-20-052-00027

Skrivelse af 27. oktober 2010 fra Nordjyllands Politi

Ved slagting af en ko d.18. juni 2009 fandtes denne at være drægtig. Det blev vurderet at fostret var fuldbårent og havde frembrud af fortænderne i undermundens, og at pelsen var veludviklet og lang, som hos et foster tæt på fødsel. Fostret var en tyrekalv med en vægt på 43,5 kg og en længde fra panden til haleroden på 86 cm. Landmanden oplyste, at han ikke var klar over at koen var drægtig og ikke havde slagtet den, hvis han havde vist det. Den havde sidst kælvet i marts 2008 og havde efterfølgende haft svært ved at blive drægtig. Han havde derfor sat den sammen med en blåhvid tyr i længere tid og fået den drægtighedsundersøgt d. 9. oktober 2008 og d. 30. oktober 2008, begge gange var den erklæret ikke drægtig. Undersøgelsen var foretaget af forskellige inseminører. I februar 2009 havde han sat den på udsætterlisten og sendt den til slagting d.18. juni 2009.

Rådet udtalte:

Anklagemyndigheden ønsker oplyst:

Spørgsmål 1.1:

Hvilke kriterier anvendes ved vurdering af, hvorvidt der er tale om drægtighed i sidste 10. del af drægtighedsperioden?

Svar ad 1.1:

Det Veterinære Sundhedsråd har anmodet Sektion for Veterinær Reproduktion og Obstetrik, KU/LIFE, om en aldersvurdering af fostret på baggrund af det nedfrosne materiale samt de i sagen opgivne parametre:

Af attesten fremgår følgende:

Materialet var frosset og blev undersøgt d.15. marts 2011. Ved obduktionen blev følgende fund registreret og inddraget i vurderingen:

1. Koens og tyrens race*
2. Fostrets køn*
3. Fostervægt*

-
4. Behåring
 5. Tandkarakteristika (frembrud af I 1-4 i venstre undermund)
 6. Længde fra pande til halerod, den såkaldte crown rump længde*

*oplyst af indsenderen

1. Koens race: SDM
2. Tyrens race: Blå belgisk
3. Køn: Tyrekalv
4. Vægt: 43,5 kg
5. Forkode-klovspids: Ikke modtaget (efter nye indsendelsesregler 2008)
6. Behåring: Fostrets hoved er fuldt behåret med middellang pels
7. Tandfrembrud:
 - 11: lateralt 33%; mediant 0%
 - 12: lateralt 0%; mediant 0%
 - 13: lateralt 0%; mediant 0%
 - 14: lateralt 0%; mediant 0%
8. Pande-halerodslængde: 86 cm
9. Placentom størrelse: Ikke modtaget
10. Ovarier: Ikke modtaget

Fostrets vægt, størrelse og behåring kan tyde på, at det er omkring 250 dage i gestationsalder, men det sparsomme tandfrembrud – hvor kun et hjørne af den inderste midtertand I1 er frembrudt – gør, at det ikke entydigt kan konkluderes, om fostret LIFE j.nr. 27-11 er ældre end 250 dage.

Som det fremgår af ovenstående attest vurderes fostrets køn, vægt, længde, behåring, tandfrembrud – og fra koen vurderes børknudernes størrelse.

Spørgsmål 1.2:

Er der en prioriteringsrækkefølge for så vidt angår disse kriterier?

Svar ad 1.2:

Især tandfrembrud er ganske konsistent, men skal sammenholdes med de andre kriterier.

Spørgsmål 1.3:

Hvor tidligt i en evt. drægtighedsperiode kan man fra faglig side med sikkerhed konkludere, at en ko er drægtig?

Svar ad 1.3:

Omkring 6 ugers drægtighed skal kunne erkendes af fagmand ved gynækologisk undersøgelse.

Spørgsmål 1.4:

Ud fra dyrlægens oplysninger omkring kalvens vægt, størrelse og tandfrembrud, samt forsvarerens oplysninger om faderen, Belgisk blå/hvid, ønskes oplyst, hvorvidt der i det aktuelle tilfælde kan være tale om en kalv i sidste 10. del af drægtighedsperioden?

Svar ad 1.4:

Som det fremgår af svar ad 1.1 kan der godt være tale om en kalv i sidste 10. del af drægtighedsperioden (dag 253-280), men det kan ikke afvises, at den er yngre.

Forsvareren ønsker oplyst:

Spørgsmål 2.1:

Hvornår må det antages, at den i sagen omhandlede ko af race DH, Danske Holstein, må anses at være blevet drægtig med den kalv, der blev fundet ved slagtingen den 18. juni 2009. Svaret bedes afgivet under forudsætning af, at faderen til den omtvistede kalv var af racen Belgisk blå/hvid.

Svar ad 2.1:

Belgisk blåhvidt kvæg har en fødselsvægt, der er 3-5 kg højere end SDM (DH) – og således inden for variationen for SDM, så tyrens race bidrager ikke til en vurdering af krydsningskalvens alder. Drægtighedslængden er af samme størrelsesorden for de to racer. I lys af ovenstående attest, hvor fostrets alder anslås til at være omkring 250 dage, kan koen være blevet drægtig omkring uge 42 2008 uden at tidspunktet kan fastslås nærmere.

Spørgsmål 2.2:

I den forbindelse ønskes oplyst, om den af dyrlægen registrerede kalvs mål og vægt, kan belyse tidspunktet 18. juni 2009.

Svar ad 2.2:

Se svar ad 1.1 og 1.4.

Spørgsmål 3:

Generelt:

Giver sagen Rådet anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

6.3 Dyreværnsager vedrørende svin

2011-20-053-00076

Skrivelse af d. 23. november 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Efter en politianmeldelse foretog politiet sammen med embedsdyrlæger og besætningsdyrlæger tilsyn i en svinebesætning. I smågriseafdelingen konstateredes ca. 500 døde grise, der var i forskellige grader af forrådnelse. Et stop i foderanlægget havde bevirket, at grisene igennem længere tid ikke havde fået tilført foder. I slagtesvineafdelingen var der 7 svin, der var lidende af lidelser, hvor prognosen for helbredelse ved behandling vurderedes ringe til slet, hvorfor de af dyreværnsæssige hensyn blev aflivet på stedet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden. Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet af embedsdyrlæge i bilag 5 side 5 tiltrædes?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 14. november 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en embedsdyrlægekollega, 2 praktiserende kolleger og politiet d. 31. oktober 2011 foretog et tilsyn i sigtedes svinebesætning.

Ved gennemgangen af besætningens smågriseafdelings staldafsnit 5-8, som hver bestod af 16 stier, konstateredes selvdøde grise i varierende antal, men i alt ca. 500 kadavere, der var i forskellige stadier af forrådnelse, idet nogle var mørkt misfarvet i huden og andre fremstod med blålig farve og udspilet bug, medens nogle var i fremskredne stadier og henflydende. De overlevende grise fremstod afmagrede, strithårede og krumryggede som tegn på forstyrret almenbefindende. I stier med døde grise observeredes endvidere kannibalisme. Det blev oplyst, at der de foregående uger havde været problemer med foderanlægget, således at der ikke til nogle af stierne havde været fremført foder på grund af tilstoppede rør i foderanlægget. En gris blev obduceret, hvorved den viste sig mager med fremstående ryggrad og hoftehjørner. Ved indsnit var muskelhinder væskedrivende, og muskulaturen forekom blodfattig. Ved indsnit i mavesækken fandtes indholdet at bestå hovedsageligt af få hårklumper, og ellers var tarmen overvejende tom for indhold. Det vurderedes, at grisen ikke havde indtaget normalt foder i op til flere dage forinden, men ernæret sig af kadavere.

Ved gennemgang af slagtesvinestalden, som bestod af 19 stier, konstateredes blandt de opstaldede 110 slagtesvin 7 grise, der vurderedes at være i en sådan tilstand, at de af dyreværns-mæssige årsager skulle aflives på stedet.

- En gris var springhalt på højre bagben. Benet ”dinglede”, når grisen stod oprejst, som indikation på benbrud. En tydelig hævelse med et 5x5 cm stort sår indikerede, at skaden ikke var af akut karakter.
- Et døende slagtesvin lå helt slapt på siden.
- Et svin havde en halelæsion/-sår.
- Et svin havde et stort navlebrok med sår på broksækken.
- 3 slagtesvin blev betegnet som utrivelige/syge, hvor prognosen til helbredelse vurderedes ringe til slet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de mange døde smågrise samt de overlevende i smågriseafdelingen, ved at være unddraget foder igennem dage til uger, hvorved ca. 500 af dyrene døde, har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

De 7 slagtesvin har, ved ikke at være behandlet for deres lidelser igennem dage til uger, været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere disse forhold som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Såfremt sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger bedes disse ligeledes anført i Rådets svar.

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt fængsel i 30 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt følgende betingelser:

1. Tiltalte måtte ikke begå noget strafbart i en prøvetid på 1 år fra dommen
2. Tiltalte skulle være under tilsyn af Kriminalforsorgen i prøvetiden.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med produktionsdyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-053-00068

Skrivelse af d. 10. august 2011 fra politiet i Midt- og Vestsjælland

En embedsdyrlæge assisterede politiet i en anmeldt sag, hvor der i sobesætningen konstateredes en lam so i en aflastningssti, en gris med kronisk ledbetændelse i smågrisebesætningen, samt grise med større brok, der burde være flyttet til sygesti. I slagtesvinebesætningen var der sammen med øvrige grise flere grise med større brok, som burde have været anbragte i sygesti.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan forholdene i svinebesætningen d. 7. juni 2011 betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, grov uforsvarlig behandling af dyr eller grov uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 14. juni 2011 og det ledsagende billedmateriale, at denne assisterede politiet ved besøg i sigtedes 3 svinebesætninger. I sobesætningen konstateredes en lam so i en aflastningssti. Soen kunne ikke rejse sig, heller ikke med hjælp.

I smågrisebesætningen gik der i en sti en gris, der var halt på venstre forben. Den havde en knoglehård hævelse ved albueledet, der var mange dage gammel. Den var ikke i behandling eller anbragt

i sygesti. Der konstateredes flere grise med brok, som var af en størrelse som gjorde, at grisene burde have været anbragt i sygestier eller brokstier med mindre belægning.

I slagtesvinebesætningen var der flere grise med store brok. En gris havde et større brok med sår på, hvorfor ejeren anmodedes om at aflive den straks. I alt var der øvrige 18 grise med brok af en størrelse, der gjorde, at de burde have været anbragt i mindre belagte stier.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at den omhandlede lamme so's situation på et tidligere tidspunkt burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at isolere den i sygesti og ved at tilkalde dyrlæge med henblik på diagnosticering og behandling af dens lidelser eller ved at aflive den. Ved at opholde sig under de beskrevne forhold uden behandling har soen været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Grisen, der var halt på venstre forben, har, ved ikke at have været anbragt i sygesti isoleret fra dets raske stifæller og ved ikke under sygdomsforløbet at være blevet behandlet for dens lidelse, været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Grisen har ikke været opstaldet i en sti, der var indrettet på en måde, der har tilgodeset dens behov, herunder en sikring af fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Vedrørende grisene med brok, hvoraf en havde en broksæk med sår, finder Rådet, at udviklingen af de beskrevne navlebrok, den manglende aflastning på blød bund og manglende sufficient behandling af sårene har udsat dyrene for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Grisene har ikke været opstaldet i stier, der var indrettet på en måde, der har tilgodeset deres behov, herunder en sikring af fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere de beskrevne forhold som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Det veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Det fremgår af billedmaterialet (billederne 3861 og 3862), at et større svin (so eller gylt) blev konstateret med prolaps af endetarm og måske medinddragende en prolaps af skede. Prolapsens/prolapsernes overflade er delvis dækket af tydeligt nekrotiserende processer. Forholdet er ikke beskrevet i embedsdyrlægens erklæring af d. 14. juni 2011. Eventuelt omhandler den i anmeldelsesrapporten af d. 30. maj 2011, nederst side 2 omtalte so i sygesti denne so/gylt. Uanset en manglende veterinærfaglig beskrivelse finder Rådet, at svinets situation på et tidligere tidspunkt burde have været erkendt og afhjulpet, hvilket bedst kunne være sket ved en tilkaldelse af dyrlæge eller ved at aflive det. Ved at undlade at afhjælpe svinets situation har dette været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2011-20-053-00061

Skrivelse af 17. maj 2011 fra Sydøstjyllands Politi

På et slagteri fandtes der kl. 06.10, ved kontrollen efter slagtning, at mange af slagtekroppene havde lungerne fulde af vand som tegn på, at grisene var druknet. Slagteriet oplyste til veterinærkontrollen, at der havde været problemer i den ene bedøver, men problemet var løst. Veterinærkontrollen fandt kl. 06.30 stadig mange slagtekroppe, hvor lungerne var fulde af vand og stoppede derfor slagtningen. Veterinærkontrollen kunne se, at grisene var meget våde, når de kom ud af bedøveren, og der løb vand ud af mundhule og tryne på dyrene. Veterinærkontrollen vurderede, at ca. 600 grise havde været igennem bedøveren under disse forhold. Slagteriet oplyste, at det var korrekt, at der var indtruffet en teknisk fejl i bedøverapparatet, således at slagtesvinene kom ud af bedøveren med vand i lungerne, herunder at nogle formentlig var døde, da de kom ud af bedøveren. Ved rengøringen i weekenden var der opstået en fejl, således at der havde stået vand i bunden af bedøveren, således at når gondolerne med grisene inde i bedøveren var helt nede, stod der ca. 30 cm vand over gulvhøjde i gondolen. Slagteriet mente ikke, at der nødvendigvis havde været 600 svin, der havde været udsat for vand, idet svinene ofte lå i lag i gondolen når de var bedøvet. De øverste ville således ikke have været udsat for vand i lungerne. Det blev oplyst, at gondolen holdt stille i ca. 10 sekunder i bunden. Slagteriet kunne ikke erkende sig skyldig i overtrædelse af dyreværnsloven, men erkendte at der var begået en fejl. Proceduren omkring brug af bedøveren blev fremadrettet ændret, således at det ikke skulle kunne ske igen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der anmodes om en vurdering af om dyrene aktuelt har været udsat for lidelse i en eller anden grad.

Svar:

Det fremgår af politirapporten, at man på efterkontrollen fandt, at mange af slagtekroppene havde lungerne fulde af vand som tegn på, at grisene var druknet. Endvidere fremgår det, at dette skyldtes fejl ved bedøvelsesanlægget, idet der fandtes vand i bunden af dette, således at der stod 30 cm vand

over gulvhøjde i gondolen, når denne var nederst i anlægget. Endvidere fremgår det, at dyrene i dette niveau af bedøvelsesanlægget var fuldt bedøvet.

Dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, hvilket under de beskrevne omstændigheder ikke har været tilfældet. Lægges dette og ovennævnte til grund, finder Rådet, at grisene har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Afgørelse:

Slageriet vedtog en udenretlig bøde på 20.000 kr.

2011-20-053-00072

Skrivelse af 7. september 2011 fra tiltaltes advokat

En svineproducent og en vognmand blev ved retten dømt for at have henholdsvis leveret og transporteret 2 søer med grad 4 skuldersår til en samlestald. Søerne var ikke adskilt fra de andre dyr under transporten. I samme sag dømtes vognmanden for på samme måde fra en anden svineproducent at have transporteret en so med alvorlige skuldersår til samme samlestald.

I forbindelse med at sagerne blev påanket af parternes forsvarer blev Rådet anmodet om at besvare spørgsmål i ankesagen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd bedes generelt udtale sig om, hvorvidt en landmand ved en visuel inspektion af et skuldersår har mulighed for at fastslå skuldersårsgraden, det være sig såvel grad 2, grad 3 som grad 4, og i bekræftende fald med hvilken grad af sikkerhed.

Svar ad 1:

Bedømmelse af skuldersår hos søer baserer sig på en pato-anatomisk skala, hvor sårene inddeles efter, hvor dybe sårene er. Med tiltagende dybde gradueres sårene i grad 0: ingen sårdannelse, grad 1: overhuden er nekrotisk/tabt, grad 2: læderhuden er nekrotisk/tabt, grad 3: spæklaget/underhuden er nekrotisk/tabt og grad 4: knoglevævet er nekrotisk /blotlagt.

Denne gradinddeling er af flere blevet kritiseret, idet det opfattes som problematisk at anvende skalaen til en præcis vurdering af skuldersår på det levende dyr. En arbejdsgruppe nedsat af Justitsministeriet har derfor foreslået en enklere gradinddeling, der skulle være mere anvendelig på det levende dyr. Denne skala skelner mellem: Ingen Skuldersår (svarende til grad 0 efter den pato-anatomiske skala), et let skuldersår (svarende til grad 1 eller 2 uden sammenvoksninger i den pato-anatomiske skala) og et svært skuldersår (svarende til grad 3 med sammenvoksninger eller grad 4 med inddragelse af knoglevævet). Disse 2 skalaer anvendes således til at graduere skuldersår på det døde og det levende dyr.

Med det formål, at finde en endnu mere enkel og samtidig valid klinisk skala til bedømmelse af skuldersår hos den levende so, har en projektgruppe under Århus Universitet, Københavns Universitet, Fødevarestyrelsen, Landbrug & Fødevarer og Den Danske Dyrlægeforening udviklet og afprøvet en ny klinisk skala til bedømmelse af skuldersår (jf. Dansk Veterinær Tidsskrift, 09, 2011: ”En enkel og valideret skala for klinisk vurdering af skuldersår”).

Konklusionen på dette projektarbejde er en skala, der bygger videre på ”Ingen, Let, Svært”-skalaen, men som for at eliminere observatørforskelle og dermed gøre skalaen mere objektiv, inddrager skuldersårenes visuelle størrelse målt i cm i vurderingen. Skalaen er blevet sammenlignet med den mere eksakte pato-anatomiske skala, og der er fundet en meget høj grad af korrelation mellem den kliniske skala og den pato-anatomiske skala. Stort set alle skuldersår med sammenvoksninger (uforskydelighed af huden) blev kategoriseret som svære skuldersår.

Denne skala foreslås implementeret i fremtidig lovgivning på området, idet det dog pointeres fra projektgruppens side, at den pato-anatomiske skala fortsat vil blive anvendt ved evaluering i forbindelse med forensiske sektioner.

Graderne i den foreslåede kliniske skala skulle således blive følgende:

Ingen skuldersår: Ingen hudforandringer eller hudforandringer mindre end 2 cm i diameter.

Let skuldersår: Skuldersår over eller lig med 2 cm i diameter, der ikke er et svært skuldersår.

Svært skuldersår: Skuldersår over eller lig med 5 cm i diameter omgivet af en fortykket rand.

Lægges den måske fremtidige skala til grund skulle det med en meget høj grad af sikkerhed (98 % angivet i projektgruppens arbejde) være muligt for en besætningsejer visuelt, ved at måle skuldersårets diameter sammenholdt med, om der er fortykkede rande på såret, at vurdere hvorvidt en so har et let skuldersår (Grad 1 eller 2) eller et svært skuldersår (Grad 3 eller 4).

Spørgsmål 2:

Såfremt det lægges til grund, at de af søerne optagne vedlagte fotos i levende live svarer til det, der kunne iagttages visuelt i besætningen, bedes det angivet, om landmanden alene baseret herpå kan rubricere skuldersåret som grad 2, 3 eller 4, og i bekræftende fald med hvilken grad af sikkerhed.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Har sårets størrelse (diameter) betydning for vurderingen af et skuldersårs alvorlighed og karakter og i bekræftende fald hvilken.

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Hvis Det Veterinære Sundhedsråd har vurderet, at skuldersårets størrelse (diameter) har betydning for skuldersårets karakter, bedes det oplyst, hvorledes Sundhedsrådet vil karakterisere skuldersåret ud fra størrelsen.

Svar ad 4:

Som anført i Svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Lever embedsdyrlægens undersøgelse af søerne i levende live, således som dette er gengivet i anmeldelsen af 14. juli 2009, side 3-4, op til de krav, som det Veterinære Sundhedsråd har angivet

som specificerede minimumskrav i udtalelse af 17. februar 2009 vedrørende anmeldelse af dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold?

Svar ad 5:

Ja.

Spørgsmål 6:

Det samme spørgsmål stilles i relation til meddelelse af 22. maj 2008 fra Det Veterinære Sundhedsråd vedrørende specifikke dokumentationskrav af karakteren af skuldarsår hos søer.

Svar ad 6:

Ja.

Afgørelse:

Tiltalte 1, vognmanden, skulle betale en bøde på 15.000 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 15 dage.

Tiltalte 2, svineavleren, skulle betale en bøde på 25.000 kr.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger, herunder salær til egen forsvarer.

Landsretten stadfæstede dommen.

2011-20-053-00064

Skrivelse af d. 16. juni 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En embedsdyrlæge konstaterede sammen med Rigspolitiet under kontrol af dyretransporter, at en lastvogn med smågrise under transport til Italien havde en lyserød væske i drikkevandssystemet. Drikkevandet, der var rødtligt, indeholdt 180 g glycerol pr. liter.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan væsken i drikkevandssystemet betragtes som vand.

Svar ad 1:

Af embedsdyrlægens udtalelse af d. 4. april 2011 fremgår, at denne d. 1. februar 2011 deltog i en kontrol med dyretransporter sammen med Rigspolitiet. Herved konstateredes en sættevogn med 600 smågrise i 4 etager, hvor det til rådighed værende drikkevand var farvet og ved laboratorieundersøgelse viste sig, at drikkevandet indeholdt 180 g glycerol pr. liter.

Rådet finder, at en sådan blanding ikke kan betegnes som drikkevand.

Spørgsmål 2:

Kan væsken betragtes som sundhedsfarlig for grisene.

Svar ad 2:

Glycerol er et ikke-toksisk stof, som anvendes både i fødevarerindustrien samt som antifrostvæske. Den konkrete blanding kan ikke betragtes som sundhedsfarlig.

Spørgsmål 3:

Kan man lægge til grund, at smågrisene vil indtage væsken og i så fald, vil grisene kunne få dækket deres væskebehov under turen.

Svar ad 3:

På det nuværende grundlag kan Rådet ikke vurdere, om blandingen af vand og glycerol, der har en sødlig smag, eventuelt kunne fraholde smågrisene fra at indtage vand under transporten. Rådet finder, at man ikke med sikkerhed kan lægge til grund, at smågrisene vil indtage væsken, og på denne baggrund finder Rådet det ikke muligt at vurdere, hvorvidt smågrisene ville kunne få deres væskebehov dækket under turen.

Spørgsmål 4:

Vil indtagelse af væsken give nogle bivirkninger for grisene.

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Chaufføren blev idømt en udenretlig bøde på 2.945,92 kr for at transportere svinene 8 timer uden adgang til vand, idet vandet ikke var at betegne som drikkevand.

2010-20-053-00048

Skrivelse af 17. november 2010 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Ved et kontrolbesøg i en slagtesvinebesætning konstaterede 2 embedsdyrlæger flere alvorlige halebid og en springhalt gris samt en gris, der var lammet i bagkroppen. På et slagteri blev der fra samme besætningsejer senere i efterkontrollen konstateret et slagtesvin, hvor halen var bidt helt ned til ryggen, og hvor der var en nekrotiserende betændelse, der også omfattede endetarmsåbningen og den bagerste del af endetarmsslimhinden. Ved et opfølgende besøg fra Fødevarerregionen blev der i to slagtesvinebesætninger tilhørende sigtede konstateret halte og afmagrede svin samt svin med alvorlige halebid, der ikke var indsat i sygestier.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene har været som beskrevet i forhold 1, bilag 2, vil der så være tale om uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægernes anmeldelse af d. 2. december 2009 samt af det ledsagende fotomateriale, at disse ved et ordinært kontrolbesøg i besætningen 1 d. 30. september 2009 konstaterede i alt 19 grise med halebid, som ikke var isoleret i sygestier, men gik blandt adskillige stifæller. Enkelte halebid var overfladiske, men de fleste havde alvorlige sår, der udover huden inddrog de underliggende sener og knogler. Halerne var hævede og røde som tegn på infektion. I 3 tilfælde var halerne bidt helt ned til ryggen. Såret på et af disse halebid var dækket af en tyk sårskorpe som indikation på, at forholdet havde stået på igennem længere tid.

Ved besøget konstateredes endvidere en gris, der ikke tog støtte på venstre forben pga. en hævelse på ca. 7x10 cm omkring albueledet og overarmsknoglen. På ydersiden sås et skorpebelagt sår. Grisen var angiveligt behandlet i 4 dage. En gris var springhalt på venstre bagben og angiveligt behandlet i 4 dage. En gris var lam i bagkroppen og trak sig frem med forbenene slæbende bagkroppen efter sig. Angiveligt var grisen behandlet i 3 dage. De 3 grise var isoleret i en separat sti uden blød bund eller varmekilde. De 3 grise blev aflivet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne svin på et langt tidligere tidspunkt burde have været isoleret i passende indrettede sygestier samt behandlet sufficient, og såfremt de ikke umiddelbart var kommet sig efter behandlingen, burde svinene have været underkastet en nærmere undersøgelse og behandling af en dyrlæge eller aflivet. Rådet finder endvidere, at svinene under de beskrevne forhold igennem længere tid har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De stier, hvor svinene har været holdt har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene har været som beskrevet i forhold 2, bilag 2, vil der så være tale om uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlæge A's redegørelse af d. 14. januar 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne ved den udvidede efterkontrol på slagteriet d. 17. december 2009 konstaterede et slagtesvin med et nekrotiserende halebid og halesår, der omfattede endetarmsåbningen og endetarmens slimhinde. I mavesækken fandtes irritation af slimhinden, men tilstanden vurderedes ikke at have forbindelse med halesåret. Slagtekroppen var af normal ernæringstilstand. Halen bestod af en nekrotiserende halestump, ca. 8 cm i diameter og hvor de yderste led af halen var væk. I huden var der tydelig karinjektion helt ind til knoglevæv. De første 4 cm af endetarmens slimhinde fandtes nekrotisk med tydelig karinjektion.

Ovenstående redegørelse danner grundlag for embedsdyrlæge B's anmeldelse af d. 27. januar 2010 af samme forhold. Denne beskriver, at svinet ikke blev taget fra ved det levende syn på rampen, idet det hverken var afmagret, dårligt gående eller umiddelbart alment påvirket. Ifølge embedsdyrlægen ses der ofte ved indsyningen svin med sorte halestumper og, at disse dyr ikke tages fra, da en sort halestump ikke nødvendigvis påvirker svinets almentilstand eller den slagtemæssige vurdering.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at grisen igennem nogen tid har været lidende af et halebid, der har medført en nekrotiserende betændelse i halen og omfattende endetarmsåbningen samt den første del af endetarmens slimhinde. Idet der ikke for Rådet er angivet oplysninger om svinets kliniske almentilstand og de foranstaltninger, der eventuelt havde været gjort for lindring eller behandling af svinets situation samt under hvilke omstændigheder svinet blev transporteret til slagteriet, finder Rådet det betænkeligt på det foreliggende grundlag at udtale sig om en eventuel uforsvarlig behandling af svinet.

Spørgsmål 3:

Såfremt det lægges til grund, at forholdene har været som beskrevet i forhold 4, bilag 4, vil der så være tale om uforsvarlig behandling af dyr, groft uforsvarlig behandling af dyr eller groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling for besætningerne på henholdsvis 2 og 1?

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens skrivelse af d. 19. august 2010 samt det ledsagende billemateriale, at denne sammen med politiet d. 2. juni 2010 aflagde besøg i to slagtesvinebesætninger tilhørende sigtede, hvor der blev konstateret flere uacceptable forhold.

Vedr. besætning 2:

I sti 44-46 gik der 3 syge/tilskadekomne svin sammen med 17 raske. Et slagtesvin havde et ca. 15 x 25 cm stort navlebrok, som bevirkede, at svinet ikke kunne ligge i brystleje. Når det lagde sig var det længere tid end normalt om det, idet det var tydeligt besværet af brokket.

Et svin var apatisk og stod med krum ryg og trykkede i et hjørne af stien. Det var magert, langpelset og havde udspilet bug.

Et svin havde en hævelse på ca. 10 cm i diameter og ca. 5 cm tyk ud for haseleddet på ydersiden af højre bagben. Ved palpation var hævelsen fluktuerende. Svinet gik kun let stift på benet, men havde besvær ved at lægge sig.

Afsnit 18-23:

I en sti, der fungerede som sygesti, var der et magert halebidt svin, der ikke kunne rejse sig på bagbenene. Højre lår var hævet.

En gris var ude af stand til at rejse sig. Dens højre skulder var hævet til dobbelt størrelse og den kunne ikke sætte benet til jorden.

En mager og langpelset gris var springhalt på venstre forben, der var hævet og blodunderløbet.

En gris var mager og langpelset med mindst 5 farvemarkeringer på ryggen, der indikerede en behandling for hver markering.

Sti 103: Her gik 2 halte grise, som ifølge embedsdyrlægen burde have været anbragt i sygesti.

Sti 20: Her gik 2 halebidte grise, der ifølge embedsdyrlægen burde have været anbragt i sygesti.

Afsnit 140-155: I en almindelig sti gik der sammen med raske svin en syg gris, der var væsentlig mindre end stifællerne. Den var langpelset, mager og stod skruet trykget uden interesse for omgivelserne.

Sti ved drikkeventil 172: I stien var der 19 svin, hvoraf de 12 var halebidte. Flere af halerne var bidt næsten ned til ryggen. Et svin havde fået bidt halen af helt ned til ryggen og havde et hul på ca. 15 cm i diameter, hvor huden manglede, ligesom lukkemusklen til endetarmsåbningen var ædt bort, således at afføringen løb ud af endetarmen og ud i såret. Svinet blev straks aflivet.

Ved opmåling af tilgængeligt areal i sygestier blev det konstateret, at der var en overbelægning med dyr i stien, ligesom arealet af det bløde underlag ikke var tilstrækkeligt.

I flere stier var der defekte gulvspalter eller huller i betongulve, hvorved der for svinene var risiko for beskadigelse ved at træde ned i hullerne.

Vedr. besætning 1:

I stald 1 lå der en mager gris, der var lam i bagparten. Den havde adskillige behandlingsmarkeringer på ryggen. Grisen blev straks aflivet.

I stald 6 opholdt sig 7 syge/tilskadekomne dyr, hvoraf et magert slagtesvin med stærkt nedsat almenbefindende havde et voldsomt halebid, hvor halen var bidt helt ned til ryggen, hvor der var et ca. 20 cm i diameter stort hudløst parti og hvor endetarmens lukkemuskel var ædt væk. Svinet lå helst ned. Ved gang var der slingert i bagparten og gik kun få skridt inden det faldt sammen på gulvet. En lille gris var springhalt på venstre forben.

I en sti i det gamle staldsystem gik 6 syge/tilskadekomne svin – ét var utriveligt og de øvrige 5 var halebidte.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne svin i begge besætninger ved at være holdt under de beskrevne omstændigheder igennem længere tid har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. I flere stier og sygestier, hvor svinene opholdt sig, var der ikke vedligeholdt og indrettet på en måde, der har tilgodeset svinenes behov, herunder en sikring af, at svinene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. De beskrevne svin burde på et langt tidligere tidspunkt have været isoleret i passende indrettede sygestier samt behandlet sufficent, og såfremt de ikke umiddelbart var kommet sig efter behandlingen, burde svinene have været underkastet en nærmere undersøgelse og behandling af en dyrlæge eller aflivet. Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 30.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.
Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-053-00067/2010-20-053-00049

Skrivelse af d. 29. oktober 2010 fra Bornholms Politi

4 grise blev ved indsyningen på et eksportmarked vurderet ikke egnede til transport, hvorfor de blev aflivet. 2 af grisene blev vurderet at være stressede – måske med årsag i transporten, medens de 2 øvrige konstateredes med kroniske lidelser.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Til brug for sagens videre behandling skal jeg anmode om en udtalelse om, hvorvidt

- a. soen har været syg i en længere periode forud for den 18. juni 2009,
- b. og i givet fald, hvorvidt det må antages at have været umiddelbart tydeligt, at soen var syg,
- c. og i givet fald, hvorvidt landmanden (ejereren) ved at undlade at behandle eller aflive soen – efter Rådets opfattelse – har behandlet soen uforsvarligt eller groft uforsvarligt.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 20. juni 2009 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne kl. 06.10 d. 18. juni 2009 ved modtagelsen og det levende syn af 13 søer fra sigtedes besætning konstaterede, at én af søerne klagede sig højlydt, da den blev drevet op fra liggende stilling. Da den blev adskilt fra de øvrige viste den sig blodig på bagparten, og en stor blodig rektalprolaps var hængende bagud. Soen virkede nedstemt, og dens bug syntes påfaldende tung og udspilet nedadtil. Forespurgt erkendte chaufføren, at soen også havde prolaps ved pålæsningen kl. 04.30. Efter aflivning blev soen obduceret, hvorved det konstateredes, at der i bughulen var sammenvoksninger mellem alle organer, kronisk bughindebetændelse samt ascites væske, ligesom en stor del af bughulen var udfyldt af en 30 x 35 x 50 cm stor byld, der var fyldt med blodtilblandet brun-gullig tyndt pus samt en forrådnede og forstørret milt. Den konklusive diagnose var en 2-3 måneder gammel milddrejning med deraf følgende patoanatomiske forandringer i og omkring denne. Det var veterinærkontrollens vurdering, at soen tidligere burde have været undersøgt og behandlet af en dyrlæge, og såfremt den ikke var kommet sig heraf, aflivet på et tidligere tidspunkt. Den prolaberende del af rectum (endetarmen) blev skåret af og indsendt til patoanatomisk undersøgelse på KU, LIFE. Af obduktionsattesten af d. 30. juni 2009 fremgår, at tarmstykket på 17 cm var stærkt ødematøst og blodfyldt med multiple læsioner i slimhinden. Ved mikroskopisk undersøgelse påvistes ødem og blødninger og massiv forekomst af betændelsesceller. Slimhinden var sæde for bakteriel vækst og inflammation. Det konkluderedes, at karakteren af den inflammatoriske reaktion viste akutte forandringer, hvis alder blev anslået til at være ca. 6-8 timer.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at soen i en længere periode før d. 18. juni 2009 har udvist tydelige symptomer på sygdom, der burde have været observeret ved de daglige tilsyn. Den burde langt tidligere have været undersøgt og diagnosticeret af en dyrlæge og enten behandlet eller

aflivet, såfremt behandling ikke havde effekt eller ikke vurderedes at være en medicinsk eller kirurgisk mulighed. Rådet finder endvidere på baggrund af den patoanatomiske undersøgelse, at endetarmsprolapsen var til stede før transportens begyndelse.

Rådet finder, at soen under det lange sygdomsforløb i besætningen samt ved at blive transporteret levende til slagteriet uden at være adskilt fra de andre søer, har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Jeg skal endvidere anmode om en udtalelse om, hvorvidt det på pålæsningstidspunktet kl. 04:30 må antages at have været umiddelbart tydeligt, at soen var alvorligt syg – herunder om rektal-prolapsen må antages at have været synlig.

Svar ad 2:

Rådet finder, at det ved læsningstidspunktet har været tydeligt, at soen var alvorligt syg, samt at soen havde et endetarmsfremfald (rektalprolaps). Se endvidere svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Såfremt spørgsmål 2 kan besvares helt eller delvist bekræftende, skal jeg endvidere anmode om en udtalelse om, hvorvidt

- a. landmanden (ejereren) ved at lade soen læsse og transportere til slagteriet, efter Rådets opfattelse, har behandlet soen uforsvarligt eller groft uforsvarligt
- b. og hvorvidt chaufføren ved at læsse soen og gennemføre transporten uden særlige foranstaltninger, efter Rådets opfattelse, har behandlet soen uforsvarligt eller groft uforsvarligt.

Svar ad 3:

Ad a.: Se svar ad 1.

Ad b.: Det fremgår, at chaufføren var klar over, at soen før læsningen til transporten til slagteriet havde en prolaps. Lægges dette til grund finder Rådet, at soen, med den beskrevne prolaps under læsningen og transporten til slagteriet samt uden at være adskilt fra øvrige søer i et særligt skille rum, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Jeg skal endvidere anmode om en udtalelse om, hvorvidt sagen giver Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 4:

Nej.

Supplerende skrivelse af 3. august 2011

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en supplerende udtalelse om, hvorvidt udtalelsen fra dyrlæge A i brev af 30. juni 2011 giver Det Veterinære Sundhedsråd anledning til en ændret vurdering af sagen?

Svar ad 1:

Det fremgår af besætningsdyrlægens skrivelse, at forholdene vedrørende soens rektalprolaps bedømt ud fra de optagne fotos stemmer fint overens med det af Rådet beskrevne.

I obduktionsattesten fra KU, LIFE anslås alderen på rektalprolapsen til ca. 6-8 timer.

Soens ejer oplyser til besætningsdyrlægen, at soen var normal og uden rektalprolaps, da den blev sat i udleveringsrum aftenen før afhentning. Ejeren anfører, at prolapsen med den angivne alder således må være opstået i løbet af natten i udleveringsrummet, hvilket ejeren ikke kunne være klar over, da han ikke var til stede ved soens pålæsning.

Det fremgår endvidere af besætningsdyrlægens skrivelse, at ejeren har oplyst, at soen 27 dage før leveringen har faret og efterfølgende har passet og fravænet 11 grise helt normalt. Det anføres, at en diegivende so med høj mælkeydelse og normalt huld kun har kunnet gøre dette ved normal foderoptagelse gennem hovedparten af de oplyste 27 diedage. Der henvises til, at soen på de optagne fotos optaget inden soens aflivning på slagteriet fremstår velnæret i normalt huld og med veludviklede mælkekirtler som tegn på høj mælkeydelse.

Det afvises derfor på baggrund af ejers oplysninger, soens fortid i besætningen og beskrevne fremtoning på de optagne fotos, at soen i besætningen har udvist tegn på en længerevarende sygdom, som angivet i Rådets svar af 5. maj 2011.

Der er efter slagtingen påvist en ældre milttorsion (2-3 måneder), der i soens bug har udviklet sig til en 30 x 35 x 50 cm stor indkapslet byld, der på de optagne fotos af soen i levende live anes som en større udfyldning i og tyngde af soens bug.

En akut milttorsion giver oftest straks en sådan opstår store smerter fra soens bug, hvorfor soen på tidspunktet for torsionens indtræden med høj grad af sikkerhed har virket forpint og nedstemt. De fleste søer, der pådrager sig milttorsion dør relativt hurtigt (timer) på grund af cirkulationsforstyrrelser og shock.

Under den i dette sjældne tilfælde efterfølgende udvikling af den påviste store byld vil Rådet ikke udelukke, at soens ydre tilstand har kunnet normaliseres så meget, at den har kunnet føde og opfostre et normalt kuld grise og således ikke udvist tegn på længerevarende sygdom.

Rådet skal ved revurdering af fotomaterialet medgive besætningsdyrlægen, at der ikke er tale om en mager so, og at yveret er veludviklet.

Såfremt det kan eftervises, at oplysningerne vedrørende soens produktion, ædelyst og kliniske fremtoning under opfostringen af grisene er som angivet i besætningsdyrlægens skrivelse, skal Rådet ikke afvise, at soens udvikling af den store byld kan have været skjult for ejeren.

Er dette tilfældet, kan Rådet vedrørende bylden ikke med fornøden sikkerhed udtale sig om nogen grad af aktuel smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, og både ejer og chauffør kan have været i god tro, da soen blev leveret til slagteriet.

Spørgsmål 2:

Der anmodes endvidere om en udtalelse om, hvorvidt udtalelsen fra dyrlæge A giver Det Veterinære Sundhedsråd anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 2:

Rådet skal bemærke, at Svar ad 1 udelukkende vedrører forholdene vedrørende den ældre milttorsion og efterfølgende byld, og ikke den 6-8 timer gamle rektalprolaps.

Afgørelse:

Chaufføren blev idømt en bøde på 2.500 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage. Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-053-00059

Skrivelse af d. 27. april 2011 fra Østjyllands Politi

Under et tematiseret kontrolbesøg vedrørende opstaldning af drægtige søer konstaterede Fødevarestyrelsen ca. 150 søer, der var opstaldet i enkeltdyrsbokse, der ikke ydede dyrene plads nok til, at de kunne lægge sig, rejse sig og hvile ubesværede.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Under henvisning til fotos og til dels veterinærrejsesholdets beskrivelse af forholdene i anmeldelsen af 8. oktober 2010 anmodes om en udtalelse, om søerne på foto 2 – 81 (hvoraf nogle fotos viser samme dyr) på grund af de viste pladsforhold har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men, væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling.

I bekræftende fald anmodes om en udtalelse, om behandlingen kan karakteriseres som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig, eller om der har foreligget mishandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 8. oktober 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne ved et kontrolbesøg i svinebesætningen d. 15. september 2010 konstaterede, at 2 søer havde skader efter tryk fra inventaret. So (nr. 3800) havde et aflangt, overfladisk sår på haleroden og ned ad halestumpen samt et overfladisk sår på ca. 5 cm i diameter under halen og et sår på skamlæberne. So (nr. 3918) havde et ca. 1½ cm rundt overfladisk sår i mellemkødet.

I den lille og store drægtighedsstald kunne det konstateres, at mange af søerne (ca. 50 % svarende til ca. 150 søer) stod klemte i boksene. Søerne var i boksene nødsaget til at ligge med hovederne på krybbekanten og med bagparten klemt mod baglågen i boksen. Søerne havde besvær ved at rejse sig ligesom det skønnedes, at de havde besvær ved at finde passende hvile.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at to af søerne - ved at være opstaldet i for små enkelt-dyrsbokse, der har givet anledning til sårdannelse på bagparterne har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom pladsforholdene ikke har ydet passende muligheder for, at ca. 150 drægtige søer har haft tilstrækkelige muligheder for at finde passende hvile og under de givne pladsforhold har haft besvær ved at rejse og lægge sig – har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe. De har endvidere ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De bokse, hvor søerne opholdt sig, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov er tilgodeset, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

I relation til det sidste forhold vedrørende sygestier anmodes om en udtalelse, om bestemmelsen i bekendtgørelse om beskyttelse af svin nr. 323 af 6. maj 2003 § 11 a, stk. 4 efter Rådets opfattelse skal forstås således, at der kan stilles krav om, at sygestier stedse er forsynet med varmekilder eller om det er tilstrækkeligt, at en varmekilde installeres, når stien tages i brug.

Svar ad 2:

Det fremgår af bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af svin nr. 1120 af d. 19. november 2004 følgende:

»§ 11. Svin, som holdes i flok, men som er syge eller skadede, kan opstaldes midlertidigt i sygestier, herunder i individuelle stier. § 10, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.«

»§ 11 a. Der skal være et tilstrækkeligt antal sygestier, således at der altid er mindst én sygesti klar til brug til svin, der er syge eller skadede, jf. § 11, 1. pkt. Når en sygesti er fyldt op, skal producenten straks gøre mindst én yderligere sygesti klar til brug.

Stk. 2. Hvis søer og gylte holdes i en sygesti, skal der være mindst 2,8 m² frit tilgængeligt stiareal pr. dyr, dog skal der i den enkelte sti være mindst 3,5 m² frit tilgængeligt stiareal. I sygestien må der anbringes op til tre dyr.

Stk. 3. Hvis smågrise, avls- og slagtesvin holdes i en sygesti, skal der være et frit tilgængeligt stiareal på mindst

1) 0,36 m² pr. svin, der vejer fra 7 kg op til 15 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 0,41 m² frit tilgængeligt stiareal.

2) 0,58 m² pr. svin, der vejer fra 15 kg op til 30 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 0,69 m² frit tilgængeligt stiareal.

3) 0,91 m² pr. svin, der vejer fra 30 kg op til 60 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 1,14 m² frit tilgængeligt stiareal.

4) 1,29 m² pr. svin, der vejer fra 60 kg op til 100 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 1,70 m² frit tilgængeligt stiareal.

5) 1,53 m² pr. svin, der vejer fra 100 kg op til 130 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 2,05 m² frit tilgængeligt stiareal.

6) 1,69 m² pr. svin, der vejer fra 130 kg op til 150 kg, dog skal der i den enkelte sti være mindst 2,28 m² frit tilgængeligt stiareal.

Stk. 4. I sygestier skal der være afkølingsfaciliteter og varmekilde, således at dyrenes kropstemperatur kan reguleres. Sygestier skal være indrettet, så træk i sygestien undgås.

Stk. 5. I sygestier skal mindst 2/3 af det samlede minimumsgulvareal, jf. stk. 2 og 3, være med et blødt underlag. Underlaget kan bestå af en gumminåtte eller strøelse i en tilstrækkelig mængde, så dyrene ikke er i direkte kontakt med gulvet.«

Det Veterinære Sundhedsråd har alene kompetence til at udtale sig om veterinærfaglige spørgsmål. Vedrørende det i § 11 a, stk.4 anførte krav er det Rådets vurdering, at det afhænger af en juridisk fortolkning af bestemmelsen, om varmekilde skal være installeret fast eller om en sådan kan installeres, når der opstår et behov herfor.

Spørgsmål 3:

Der anmodes under henvisning til beskrivelsen på side 2 i Veterinærrejsesholdets udtalelse af 29. marts 2011 og fotos af 3 af de 8 søer (bilag 2/4) om en udtalelse, om de 8 søer på grund af de viste pladsforhold har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men, væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling.

I bekræftende fald anmodes om en udtalelse, om behandlingen kan karakteriseres som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig, eller om der har foreligget mishandling.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 29. marts 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne under et opfølgende kontrolbesøg sammen med politiet i sigtedes sobesætning d. 15. marts 2011 konstaterede, at 8 søer var opstaldet i enkeltdyrsbokse, der ikke ydede plads nok til, at de 8 søer pga. dyrenes størrelse kunne rejse sig, lægge sig eller hvile uden besvær. Rådet skal udtale, at søerne ved at være opstaldet under de beskrevne forhold har været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe. De har endvidere ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De bokse, hvor søerne har været holdt, har ikke været indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov er tilgodeset, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 40.000 kr.

2011-20-053-00060

Skrivelse af 6. maj 2011 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Kødkontrollen på et slagteri konstaterede over en periode på to dage, at to slagtesvin ikke var afblødt ved gennembrydning af mindst en af de to halspulsårer efter bedøvelsen. Ca. 4 måneder tidligere havde samme hændelse fundet sted to gange, hvor der var foretaget en indskærpelse overfor slagteriet. Forholdet blev nu anmeldt. Kødkontrollen vurderede, at forholdet var uforsvarligt, idet CO₂-koncentrationen i bedøvelsesanlægget var 90-100 % og risikoen for opvågning på vej til skoldekarret derfor var minimal.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund at slagtingen er foregået, som beskrevet i Fødevarestyrelsens anmeldelse, vil der så være tale om uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling, eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling af dyr?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 31. januar 2011, at to slagtesvin ikke var afblødt ved gennembrydning af mindst en af de to halspulsårer efter bedøvelsen. Det fremgår endvidere, at CO₂-koncentrationen i bedøvelsesanlægget var 90-100 %, og at risikoen for opvågning dermed vurderedes til at være minimal.

Det fremgår af oplysningerne fra Slagteriernes Forskningsinstitut i sagsakterne, at der under de pågældende forhold på slagteriet er en risiko på 1/500 for, at et slagtesvin, som ikke afblødes regelret umiddelbart efter bedøvelsen, vil vågne inden ankomst til skoldekarret.

Dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén eller væsentlig ulempe. Lægges dette og ovennævnte til grund, finder Rådet, at de to slagtesvin, som efter passage gennem bedøvelsesanlægget, ikke blev afblødt ved gennembrydning af mindst en af de to halspulsårer, har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Såfremt det kan eftervises, at de to slagtesvin er vågnet af bedøvelsen under transporten med kædesystemet inden ankomst til skoldekarret, finder Rådet, at de to slagtesvin har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og derved har været udsat for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2010-20-053-00043

Udateret skrivelse fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Efter anmeldelse om formodet misrøgt aflagde politi et besøg i en svinebesætning, hvor der opfede- des 7 kg's grise. Politiet tilkaldte embedsdyrlæger fra den lokale Fødevareregion, der konstaterede et større antal døde grise, hvoraf en del havde været døde i længere tid. I stalden var der ingen ven- tilation, en del af denne var uden lys, og visse steder manglede spalter over gyllekanalen. Under besøget aflivede en tilkaldt praktiserende dyrlæge 16 grise pga. afmagrethed samt ledbetændelse m.m.

Rådet udtalte:

Anklagemyndigheden ønskede oplyst:

Spørgsmål 1:

Rådet anmodes om en udtalelse om, hvorvidt de enkelte forhold enkeltvis og/eller samlet kan karak- teriseres som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af grisene eller som mishandling, jfr. Dyreværnslovens § 28, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægernes udtalelse af d. 28. oktober 2008 samt af det ledsagende billed- materiale, at der under et besøg i svinebesætningen d. 25. september 2008 blev konstateret adskilli- ge døde dyr på midtergangen, hvoraf nogle var døde for nyligt, mens andre var i forskellige grader af forrådnelse. Der var meget dårlig luft i staldafsnittet med en stærk lugt af ammoniak. Der var ingen fungerende ventilation eller åbne døre og vinduer, og en del af stierne henlå i fuldstændig mørke. Der var intet foder og ingen adgang til vand i stierne. Spaltegulvet var flere steder itu, såle- des at der var flere store huller ned til gyllekanalen. I flere af disse huller kunne der ses kropsdele af døde grise. I stierne lå der døde grise i forskellige grader af forrådnelse, ligesom der lå adskillige knogler fra grise, der sandsynligvis var ædt af deres stifæller. Det blev vurderet, at der lå rester af mindst 60 døde grise. Antallet af døde grise i gyllekanalen under gulv kunne ikke opgøres.

Alle dyr var undervægtige i forhold til deres anslåede alder på ca. 3 måneder. Mange var stærkt afmagrede med fremstående ribben og rygrad, atrofi (svind) af lårbensmuskulatur og svækket al- mentilstand. Ved gennemgang af dyrene blev 16 uhelbredeligt syge dyr aflivet, 12 på grund af af- magring og almen svækkelse, 2 på grund af ledbetændelse. Grisene udviste ved embedsdyrlægernes ankomst en ukarakteristisk adfærd med høje skrig og kamp for at komme ud af stierne. Fodringsan- lægget var intakt, og der var foder i en silo udenfor stalden. Vandtilførsel til staldafsnittet foregik med en vandslange til trugene. Da dyrene blev tilbudt foder og vand forsøgte alle at komme til at æde og drikke.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrenes behov tilgode- ses.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at adskillige svin igennem længere tid ved at være fod- ret og passet insufficient har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor svinene har været holdt, har ikke været indrettet på en sådan måde, der har tilgodeset dyrenes be-

hov. Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyrene med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej

Forsvareren ønskede oplyst (jf. skrivelse af d. 30. juni 2010):

Spørgsmål A:

Var det dyreværnmæssigt forsvarligt den 19. juni 2008 at indsætte ca. 380 7 kg's grise i 10 stier i den vestlige fløj til opfødning til ca. 30 kg?

Svar ad A:

Rådet forstår spørgsmålet således, at det alene drejer sig om overholdelse af kravene til opfyldelse af arealkrav for grise på 7 kg. Jf. den i sagsakterne vedlagte skitse (forhold 1 – bilag 13) består den vestlige fløj af 16 stier á $3,5 \times 3,5 \text{ m}^2 = 16 \times 12,25 \text{ m}^2$. Ved ibrugtagning af 10 stier var der i alt $122,5 \text{ m}^2$ til rådighed. Grise på 7 kg kræver mindst $0,15 \text{ m}^2$ pr. stk., hvorfor det arealmæssigt var forsvarligt at indsætte ca. 380 grise á 7 kg på dette areal, ligesom arealet ville være tilstrækkeligt til opstaldning af grisene indtil en vægt på 30 kg, som fordrer et arealkrav på $0,30 \text{ m}^2$ pr. gris.

Spørgsmål B:

Var det dyreværnmæssigt forsvarligt i slutningen af juli måned 2008 med den hensigt kun midlertidigt at indsætte grisene i den tilstødende stald (stald 2), mens stierne i stald 1 blev vasket osv. som følge af oversvømmelse i stierne i den vestlige fløj?

Svar ad B:

Rådet forstår spørgsmålet således, at det alene drejer sig om overholdelse af arealkravene til den anførte produktion. Stald 2 består af 8 stier på $(4 \times 6,5) \text{ m}^2$ – altså et areal, der var større end det tilsvarende i de 10 stier i stald 1 (vestlige fløj). Med hensyn til gældende arealkrav finder Rådet det dyreværnmæssigt forsvarligt at indsætte grisene i den anførte stald uanset årsagen hertil.

Spørgsmål C:

Såfremt det lægges til grund, at der den 25. september 2008 ud af ca. 300 svin blev aflivet 16 svin, 12 grundet afmagring, 2 grundet store øresår og 2 grundet ledbetændelse bedes det oplyst, om svinene, omstændighederne taget i betragtning, dagligt blev tilset og tilbudt vand og foder?

Svar ad C:

Rådet finder det ikke muligt at udtale sig præcist, om svinene dagligt blev tilset og tilbudt vand og foder. Rådet skal imidlertid udtale, at det daglige tilsyn samt foder- og vandtildeling ikke har været suffcient til at yde grisene et passende huld, ligesom tilsynet med grisene har været mangelfuldt, når der henses til de adskillige døde grise, der henlå i stierne og på gangarealet samt antallet af uheldeligt syge og afmagrede dyr, der blev aflivet af en praktiserende dyrlæge under embedsdyrlægernes besøg.

Spørgsmål D:

Er det muligt uden obduktion af en gris at oplyse, om grisen døde/skal aflives som følge af sult/tørst eller sygdom?

Svar ad D:

Rådet finder, at det efter en veterinærfaglig klinisk undersøgelse er muligt at afgøre, om en gris skal aflives som følge af sult/tørst eller sygdom.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet, idet sagen faldt for forældelsesfristen.
Statskassen betalte sagens omkostninger.

2010-20-053-00034

Skrivelse af 11. februar 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved ankomst til et slagteri lå et slagtesvin slapt ned på siden på ladet af anhængeren og pustede og hyperventilerede. Dyret havde ikke været adskilt under transporten. Slagtesvinet blev aflivet på anhængeren. Chaufføren oplyste, at omhandlede gris stod placeret på en vogn ved afhentningsstedet. Grisene skulle over på hans anhænger. Han bakkede hen til vognen, slog læsserampen ned og lukkede herefter op til grisene, som gik over i hans anhænger. Da begge dæk var fyldt op ville han hæve dæk 1 og 2 på plads, men havde her problemer med at få øverste dæk til at låse fast og måtte sænke begge dæk ned for at kunne afhjælpe problemet. Han bemærkede, at der var modstand ved det dæk tættest på bunden af anhængeren. Han kørte begge dæk op og kunne herved konstatere, at en gris var kommet ind under nederste dæk og var blevet klemt. Han undersøgte grisen, der sad stille uden at give lyd. Han havde ikke kunnet konstatere skader på grisen og regnede med, at den blot skulle sunde sig lidt og så var på benene igen. Han fortsatte sin rute ca. 40 km til slagteriet, hvor grisen blev aflivet på ladet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Hermed sagen mod chauffør A. Embedsdyrlægen har i bilag 1/8 vurderet at behandlingen af slagtesvinet har været groft uforsvarligt.

Ud fra sagens bilag herunder sigtedes egen forklaring bilag 1/7 vil jeg gerne vide om Det Veterinære Sundhedsråd kan tiltræde denne vurdering.

Svar:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Det fremgår af embedsdyrlægens beskrivelse, bilag 1/8, at slagtesvinet ikke kunne rejse sig og lå slapt på ladet af vognen, det pustede og hyperventilerede og blev aflivet på ladet af anhængeren. Ved post mortem undersøgelse af slagtekroppen fandtes akutte udbredte blødninger i hud og muskulatur, akut dobbeltsidigt bækkenbrud, herunder brud på rami iliaci og omfattende blødning. Frisk brud af 8-10 ribben i slagtesvinets ene side tæt på rygsøjlen med omfattende blødning. Det fremgår endvidere, at grisen blev transporteret ca. 40 km, og at den blev læsset kl. 12.15 og synet på ladet af anhængeren ved slagteriet kl. 14.00.

Chaufføren oplyste, at omhandlede gris stod placeret på en vogn ved afhentningsstedet. Grisene skulle over på hans anhænger. Han bakkede hen til vognen, slog læsserampen ned og lukkede herefter

ter op til grisene, som gik over i hans anhænger. Da begge dæk var fyldt op, ville han hæve dæk 1 og 2 på plads, men havde her problemer med at få øverste dæk til at låse fast og måtte sænke begge dæk ned for at kunne afhjælpe problemet. Han bemærkede, at der var modstand ved det dæk tættest på bunden af anhængerens. Han kørte begge dæk op og kunne herved konstatere, at en gris var kommet ind under nederste dæk og var blevet klemt. Han undersøgte grisen, der sad stille uden at give lyd. Han havde ikke kunnet konstatere skader på grisen og regnede med, at den blot skulle sunde sig lidt for at komme på benene igen, hvorefter han fortsatte sin rute.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at grisens situation burde have været afhjulpet på stedet, hvor skaden skete, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at den blev aflivet. At grisen ved undersøgelse efter det skete sidder stille og uden at give lyd fra sig, burde straks have givet anledning til, at der var blevet tilkaldt dyrlæge. Grisen burde ikke have været transporteret levende til slagting. Under transporten har den været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at grisen ved at blive transporteret efter at den var blevet skadet, under transporten har været udsat for groft uforsvarlig behandling.

I øvrigt henvises til Rådets redegørelse af 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste.

Afgørelse:

Chaufføren blev idømt en bøde på 7.500 kr, og skulle ydermere betale sagens omkostninger. Vognmanden vedtog en udenretlig bøde på 13.000 kr.

2011-20-053-00053

Skrivelse af d. 9. november 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved det levende syn konstateredes en so med en lang og dyb flænge i hud og muskulatur fra albueled skråt opad langs skulderled og til halsen. Den nederste del af humerus var blottet. Den blottede muskulatur var mørkerød, og der var koaguleret blod langs sårrande. Der var intet tegn på blod på transportvognen, som sammen med fundene ved ante – og post mortem undersøgelserne blev taget som et tegn på, at soen havde læsionen inden transportens begyndelse.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har soen ved at blive transporteret til slagteriet med denne skade og ved at man ikke har grebet ind med passende foranstaltninger været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller groft uforsvarligt med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 31. august 2010, at denne d. 19. august 2010 synede en so, der ved ankomsten til slagteriet havde en ca. 25 cm lang dyberegående flænge i hud og muskulatur fra venstre forbens albueled og skråt opad langs skulder og til halsen. Den underliggende muskulatur var gennembrudt til en dybde af ca. 5 cm, hvorved overarmsknoglen tæt ved albueledet var blottet. Randen af overrevet muskulatur var mørkerød og på huden omkring sårrande var der koaguleret blod.

Efter slagtingen fandtes randen af muskulaturen sortbrun. Embedsdyrlægen vurderede ud fra det levende syn og slagtefundene, at skaden var sket inden transporten. Soens venstre forben blev af-skåret og indsendt til patoanatomisk undersøgelse på KU, LIFE.

Ved sektion af præparatet tolkedes den udvendige flænge med den blottede overarmsknogle som et forsøg på at åbne albueleddet. Ved åbningen af leddet fandtes øget vækst af ledmembranen samt en længdegående sår dannelse på 2 mm x 3 cm på overarmsknoglen udvendige ledflade. I skulderled-det fandtes ligeledes øget vækst af ledmembranen og brusken på overarmsknoglen skulderledflade var udtyndet og afladet. Ved den histologiske undersøgelse blev det konstateret, at albueleddet var sæde for en ulcerativ arthrose (ledlidelse) samt hyperplasi (øget vækst) af ledmembranen og skul-derleddet var sæde for en kronisk, erosiv og proliferativ arthritis (ledbetændelse). Begge læsioner vurderedes at have en alder på adskillige dage.

Af de af d. 16. marts 2011 fra politiet eftersendte supplerende oplysninger af d. 26. januar 2011 fra Sektion for Patologi, KU LIFE fremgår, at grundet den slagtemæssige behandling, herunder ophold i skoldekar og efterfølgende svidning og skrabning, var det ikke muligt at udtale sig vedrørende hudlappen på benets yderside (det flænsede område på lateralsiden af venstre forben).

Rådet finder, at de patoanatomiske undersøgelser ikke i tilstrækkeligt og nødvendigt omfang kan danne grundlag for en vurdering af karakteren eller alderen af den ved det levende syn konstaterede dyberegående flænge. Ligeledes finder Rådet, at embedsdyrlægens veterinærfaglige beskrivelse af læsionen ikke giver tilstrækkeligt grundlag for med sikkerhed at vurdere, at den beskrevne skade var til stede før transportens påbegyndelse, hvorfor Rådet ikke med nødvendig sikkerhed kan vurde-re, om soen har været udsat for en grad af uforsvarlig behandling før eller under transporten.

Spørgsmål 2:

Giver sagen Rådet anledning til supplerende kommentarer?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet, idet det ikke blev forventet at tiltalte ville blive fundet skyldig, eftersom det ikke kunne konstateres, hvorvidt skaden havde været til stede før transporten.

2011-20-053-00055

Skrivelse af 7. marts 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Efter en anmeldelse aflagde politiet sammen med en embedsdyrlæge besøg i en slagtesvinebesæt-ning. Der konstateredes flere grise med endetarmsprolaps samt en støttehalt gris. Embedsdyrlægen vurderede dette som uforsvarlig behandling af dyr. Flere grise blev aflivet, heraf en gris, der var lammet i bagparten og med nekrose af halen samt ætsninger af huden på haleparti, kønsåbningen og på indersider af lårene.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Idet der henvises til sagens bilag 1-3 og 1- 4 henledes Rådets opmærksomhed på ”gris nr. 4”. I bilag 1-3 er ”gris 4” beskrevet på side 5 ved pkt. 3) og delvist efterfølgende på side 6. ”Gris 4” er beskrevet som ”gris lammet i bagparten med vævshenfald af haleparti og endetarms åbning”. Under ”vur-

dering” fremgår det, at embedsdyrlægen vurderer, at grisen har været behandlet groft uforsvarlig med lidelse, smerte og varigt mén til følge.

Kan Det Veterinære Sundhedsråd tilslutte sig denne uforsvarlighedsvurdering?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 30. juni 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med politiet d. 23. juni 2010 efter en anmeldelse om formodet overtrædelse af dyreværnslovgivningen aflagde et besøg i en slagtesvinebesætning. Herunder blev der bl.a. konstateret en gris (gris 4), der sad på bagparten med begge bagben strakte fremad og udad. Grisen var opstaldet i en sygesti sammen med 4 andre grise. Grisen var lammet i bagparten og kunne ikke rejse sig. Ved undersøgelse konstateredes koldbrand og vævshenfald af halen og dele af endetarmsåbningen. Halen var sortfarvet og med en rådden lugt. Grisen var i normalt huld. Strøelsen i stien var sparsom og gødningstilblandet. Grisen blev aflivet, hvorefter det konstateredes, at grisen havde ætsninger med brunrøddelig farvning af huden ved halepartiet, kønsåbningen samt på indersider af lårene og på begge knæhaser. Det vurderedes ud fra halelæsionerne og ætsningerne, at grisen havde været lammet i flere dage.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at den beskrevne gris under de beskrevne omstændigheder igennem flere dage, ved at være lammet i bagparten og med koldbrand i halen samt med ætsninger af huden i halepartiet, omkring kønsåbningen og på indersider af lår, har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den sti, hvori grisen var opstaldet, var ikke indrettet på en måde, der har tilgodeset dens behov. Rådet vurderer forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovgivningens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Såfremt Fødevarestyrelsen eller Det Veterinære Sundhedsråd mener, at der er udvist en anden form for uforsvarlighed – hhv. uforsvarlig eller groft uforsvarlig med karakter af mishandling iht. Dyreværnslovens § 28, stk. 1, hvilken grad da?

Svar ad 2:

Udgår.

Spørgsmål 3:

Giver sagen eller ovenstående evt. Fødevarestyrelsen eller Det Veterinære Sundhedsråd anledning til yderligere kommentarer?

Fra sagen sendes bilag 1-3 og 1-4 (fotos) og spørgsmålene til Rådet vedrører kun ”gris 4”, da det er denne, embedsdyrlægen mener, der har været udsat for groft uforsvarlig behandling, modsat de resterende grise, der ”alene” har været udsat for uforsvarlig behandling.

Iht. ny retspraksis fra Landsretten skal anklagemyndigheden forinden der rejses tiltale for groft uforsvarlig behandling af dyr have enten Fødevarestyrelsen i Mørkhøj eller Det Veterinære Sundhedsråds ”vurdering” af behandlingen. Man efterlader derfor ikke længere denne vurdering til den anmeldende ”lokale” embedsdyrlæge.

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 25.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-053-00066

Skrivelse af d. 4. juli 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Efter en anmeldelse foretog politiet sammen med embedsdyrlæger tilsyn i 2 svinebesætninger tilhørende sigtede. Der konstateredes døde svin på staldgange og i stier. I stierne opholdt der sig blandt raske individer svin med behandlingskrævende ledbetændelser og halebid samt utrivelige og spidsryggede svin.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan Det Veterinære Sundhedsråd tiltræde den uforsvarlighedsvurdering som anført af embedsdyrlægen i udtalelsen?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens udaterede foreløbige udtalelse og af udtalelsen af d. 14. december 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne d. 2. december 2011 sammen med endnu en embedsdyrlæge og politiet foretog tilsyn i to svinebesætninger tilhørende sigtede.

I besætning 1 med 2-300 større slagtesvin observeredes 12 døde svin, hvoraf de fleste lå på staldgangen. Nogle af de døde vurderedes utrivelige, spidsryggede og med store hoveder i forhold til kroppene.

Inden for stalddøren lå et dødt svin med et hævet forben, hvor kloven var af ca. dobbelt tykkelse i forhold til det raske ben, og bagbenet var ligeledes sæde for en voldsom betændelsestilstand. Det vurderedes, at svinet var dødt som følge af infektion, samt at betændelsestilstanden var udviklet igennem længere tid (uger). I en sti lå et døende svin, som ejeren troede, var dødt. Dette blev straks aflivet. Blandt slagtesvinene, der generelt var i god foderstand, gik der syge individer, bl.a. to svin

med halebid – heraf et med ledbetændelse, endnu et med ledbetændelse samt 2 svin med betændelser i ører og omkringliggende væv. Desuden var der mindst 5-10 spidsryggede, utrivelige svin blandt de raske.

I besætning 2 gik ca. 1000 fedesvin på ca. 30 – 50 kg. I gangarealerne omkring stierne lå mindst 77 døde svin, hvoraf mange var i forrådnelse med udstikkende knogler og udvisket kropsstruktur. I stierne gik adskillige syge eller utrivelige svin blandt de øvrige raske svin. I en sti, hvor der var samlet nogle svage svin, lå der 14 kadavere spredt rundt i stien. I stien var der et større svin med ledbetændelse, der bevirkede, at det kun kunne gå på 3 ben. I andre stier gik 3 halte svin med ledbetændelser i forben samt et halt svin med klovbyld. I stalden sås flere utrivelige svin, der gik sammen med raske individer.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne svin med behandlingskrævende lidelser ved ikke at have været anbragt i sygesti isoleret fra deres raske stifæller og ved formentlig ikke under deres lange sygdomsforløb at være blevet behandlet for deres sygdomme samt det store antal døde svin, hvoraf flere er konstateret døde som følge af infektioner, igennem længere tid har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Har Det Veterinære Sundhedsråd supplerende bemærkninger til sagen?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 13.000 kr.

2011-20-053-00070

Skrivelse af d. 4. juni 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Under et kontrolbesøg i en svineproduktion konstaterede en embedsdyrlæge flere uforsvarlige forhold, herunder svin med ledbetændelse, halte dyr og andre lidelser, hvor dyrene ikke var anbragt i sygesti. Ved et opfølgende besøg sammen med politiet konstateredes ligeledes syge, ubehandlede dyr, der ikke var opstaldet i sygestier. Desuden var der defekt inventar i nogle stier, hvorpå dyrene havde risiko for at beskadige sig.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det fremgår af dyrlægens anmeldelser/udtalelser (forhold 1, bilag 2 og forhold 2, bilag 2) af 13. oktober 2010 og 26. november 2010, at flere søer og svin har været udsat for henholdsvis uforsvarlig og grov uforsvarlig behandling samt smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, da det er dyrlægens vurdering, at der er undladt at iværksætte passende behandling, opstaldning, tilkaldelse af dyrlæge eller rettidig aflivning, at dyrene ikke har været sikret permanent adgang til beskæftigelses- og rodemateriale og sygestipladser samt to avlsoner ikke har været sikret et frit gulvareal og herudover var flere smågrise og svin opstaldet i stier med stærkt tilsølet tørvestrøelse, glat plastikgulv og defekt inventar.

Kan Rådet tiltræde de(n) uforsvarlighedsvurdering som er anført af embedsdyrlægen i anmeldelserne?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 13. oktober 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne d. 16. september 2010 ved et kontrolbesøg i sigtedes svineproduktion konstaterede følgende forhold:

1. Syv søer havde irritation, smerter og sår dannelse med en smule blødning omkring isatte øremærker.
2. En so opstaldet i en enkeltdyrsboks havde svært ved at rejse sig. Da den kom op, skred den ud på bagparten. Soen var desuden halt på venstre forben.
3. I løbestalden var en so, der var i foderstand under middel, opstaldet i en sti med fuldspaltegulv. Soen var springhalt på venstre bagben. Knæleddet var kraftigt hævet og ømt for berøring, og soen viste tegn på smerte herunder. Soen havde været behandlet med antibiotika og smertestillende d. 15. september. Det vurderedes, at soen havde været halt i flere dage.
4. I en sygesti med rigeligt halmstrøelse var opstaldet 8 slagtesvin, hvoraf 2 lå fladt på siden. Ved undersøgelse viste begge sig at være springhalte på højre forben. Det ene svin var i foderstand under middel og kunne kun komme op i brystleje. Dets albueled var tydeligt fortykket, formentlig som tegn på kronisk ledbetændelse. Det andet svin var i stand til at rejse sig på bagparten. Dets albueled var tydeligt og massivt fortykket og benet kunne ikke rettes ud som tegn på en kronisk tilstand, hvor albueleddet var sammenvokset.
5. I en stor sygesti var opstaldet 35 slagtesvin og en so. Et svin var magert med udspilet vom som tegn på en længerevarende kronisk mavetarmlidelse, hvor dyret havde haft svært ved at komme af med afføringen. Et svin slæbte sig frem på forbenene uden forsøg på at bruge bagbenene. Det vurderedes, at dyret havde en skade i bækkenet, og at tilstanden havde stået på igennem dage. Et svin var svært støttehalt på venstre bagben, hvor haseleddet var kraftigt hævet som tegn på ledbetændelse, som havde stået på igennem dage.
6. I slagtesvinestalden var der problemer med halebidning. I stalden var der ikke rode- eller beskæftigelsesmateriale til rådighed for dyrene.
7. Der var på kontroldagen ingen mulighed for at isolere søer i sygestier.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at

de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet på det foreliggende grundlag, at de beskrevne svin under pkt. 1 – 5 igennem længere tid ved at være lidende af de beskrevne lidelser har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

På det foreliggende grundlag finder Rådet det ikke muligt vedrørende det under punkt 6 og 7 beskrevne med sikkerhed at vurdere de dyreværns-mæssige forhold.

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 26. november 2011 og af det ledsagende billedmateriale, at denne på foranledning af og sammen med politiet d. 4. november 2010 udførte et opfølgende uanmeldt kontrolbesøg i sigtedes svineproduktion, hvor følgende forhold blev beskrevet:

- 1) I den lille sygesti lå et slagtesvin fladt på siden. Dyret var ikke i stand til at rejse sig og var under middel i huld. Svinet havde et hævet højre albueled som følge af ledbetændelse og var springhalt. Dyret var behandlet med antibiotika 3 gange – sidste gang 4 dage forinden. Lidelsen havde stået på i mindst 10 dage.
- 2) I den store sygesti lå et slagtesvin i brystleje. Dyret, der var under middel i foderstand, havde besvær ved at rejse sig og var støttehalt på højre forben. Ved undersøgelse fandtes en kronisk betændelsestilstand i højre forbens kode- og klovled med fisteldannelse. Dyret var ømt ved berøring. Tilstanden vurderedes at have stået på igennem uger.

Et svin markant over slagtestørrelse havde vanskeligt ved at rejse sig og da det kom op at stå gik den med krumme forben på spidserne af klovene. Forknæene kunne ikke rettes ud. Svinet, der ikke havde modtaget nogen form for behandling, vurderedes kronisk handikappet med lidelsen, der havde stået på igennem uger. Dyret havde ikke modtaget nogen form for behandling.

Et slagtesvin var middel til svært støttehalt på venstre bagben med en lidelse, der vurderedes at have stået på i dage til uger. Ejeren kunne ikke redegøre for, om dyret var behandlet.

Et lille slagtesvin med udskudt endetarm var opstaldet sammen med de øvrige svin i stien. Det udskudte tarmstykke var flosset som tegn på, at andre svin havde bidt i det. Dyrets hale var tilsmudset af gammelt blod og gødning. Tilstanden vurderedes at have stået på i dage. Dyret var ikke behandlet på nogen måde.

- 3) I slagtesvinestaldene blev det konstateret, at 3 slagtesvin havde besvær ved at rejse sig på bagbenene.

Et svin med udskudt endetarm gik i en almindelig sti sammen med andre. Dyret havde blodigt flåd rundt om tarmstykket og ned ad benene. Tilstanden vurderedes at have stået på i mindst et døgn.

En gris havde tegn på hjernebetændelse, idet den havde en skæv hovedholdning. Den gik i en almindelig sti og var ikke behandlet på nogen måde.

En gris var halt på højre forben og gik i en almindelig sti uden at være behandlet på nogen måde.

2 grise var kronisk utrivelige og magre. De gik i en almindelig sti og var ikke behandlet på nogen måde.

4) Ved gennemgang af både smågrisestalden og slagtesvinestalden blev det konstateret, at et større antal svin havde hale- og øresår af varierende alvorlighed. Således havde 6 slagtesvin i en sti med 10 dyr alvorlige og invaliderende halesår efter halebid. Udover at være sprøjtet med en spray med blåt farvestof kunne ejeren ikke redegøre for yderligere behandling. I smågrisestalden blev der konstateret problemer med både øresår, halesår og blodører. Halebidene var akutte eller kroniske ligesom øresårene. Mindst 5 svin havde blodører, hvoraf et med et blodøre, der fyldte så meget i omfang, at det kneb for dyret at nå foderet.

5) Ingen svin havde adgang til rodemateriale bortset fra de dyr, der var opstaldet i sygestier eller stier med tørvestrøelse. Der var ikke i nogen stier tilstrækkeligt beskæftigelsesmateriale. I nogle stier var der ophængt et til to træstykker i en jernkæde således, at træet ikke berørte gulvet.

6) I klimastier var der monteret et stykke med plastikgulv under overdækningen. Plastikstykkerne var tynde og med glatte overflader, der bevirkede, at grisene skred ud eller faldt, når de gik på gulvene.

7) I farestalden stod en so med et let skuldersår (grad 2) på højre skulder og en so havde en stor byld på højre skulder. Ingen af søerne var behandlet eller aflastet med blødt underlag i stien.

8) I den ene af smågrisesektionerne var der i stierne tørvestrøelse, der i alle stier var stærkt tilsølet, hvorfor der kun i den store stis venstre bagerste hjørne var erkendeligt tørt strøelse, og kun i dette hjørne kunne grisene ligge tørt. Den tilsølede strøelse og gødning stod så højt i stien, at specielt det ene fodertrug var stærkt gødningsforurennet. En træpalle under vandautomaten var anbragt for at grisene kunne nå op til vandet.

9) I mindst 3 stier til slagtesvin og 1 sti til smågrise var der defekter i inventaret, der udgjorde risiko for, at dyrene kunne beskadige sig på skarpe stålkanter og tærede og bøjedede jernstænger.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet på det foreliggende grundlag, at de beskrevne svin under pkt. 1) – 9) igennem længere tid uden behandling for konstaterede lidelser, ved at opholde sig med disse lidelser sammen med andre stifæller samt ved at være opstaldet under de beskrevne forhold igennem længere tid (dage – uger) har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De arealer, hvor dyrene har været opstaldet, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Har Rådet supplerende bemærkninger til sagen?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 30.000 kr.

2011-20-053-00074

Skrivelse af d. 31. oktober 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Veterinærkontrollen konstaterede ved insyning af slagtesvin et svin, der på grund af halthed ikke kunne følge med de øvrige dyr. Svinet havde ikke under transporten været adskilt fra de andre svin. Efter slagtingen blev der påvist senekontraktur af venstre forbens bøjesener, der var årsagen til, at svinet ikke kunne træde på benets såleflader.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om at foretage en vurdering af uforsvarligheden.

Kan uforsvarlighedsvurderingen som beskrevet i bilag 3 tiltrædes?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 2. september 2011 samt af det ledsagende billemateriale, at veterinærkontrollen d. 31. august 2011 ved kontrollen med indtransport af slagtesvin til slagteriet konstaterede et slagtesvin med leverandørnummer xxxxx. ”Grisen kunne ikke følge de andre dyr under inddrivningen og viste smerteytring og tegn på udmattelse. Grisen havde ikke været skilt fra de andre dyr under transporten. Grisen var ikke i stand til at tage normal støtte på venstre forben grundet permanent overkodning, Grisen udviste halthed i middelsvær til svær grad. Efter foto og video-optagelse blev grisen aflivet i inddrivningsstien. Efterfølgende post mortem undersøgelse viste en kontraktur (relativ forkortning) i venstre forbens bøjesener, hvilket havde betinget manglende evne til at træde normalt på klovenes såleflade samt overkodning; hvilket har ført til overbelastning af benet.”

Sagsakterne er bilagt en video-optagelse af grisen samt 6 fotos, heraf 1 der viser den levende gris samt 5 fotos post mortem.

På videoen ses et velnæret, meget gangbesværet slagtesvin. Svinet bevæger sig kun nødigt, har unormal krummet ryg, understillede bagben samt overkodning af tåleddet, når det står stille. Under forsøg på gang ses svinet at rette tåleddet helt ud til normal stilling. Rådet iagttager ikke muskelsvind eller abnormt slidbillede af venstre forbens klove.

Af de 6 fotos viser foto 1 det levende slagtesvin med overkodning af venstre forbens tåled. De øvrige fotos bidrager ikke med klinisk patologiske oplysninger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at svinet udviste tydeligt gangbesvær ved inddrivningen. Rådet finder, at såfremt det kan eftervises, at svinet udviste lignende symptomer i besætningen burde det have været underkastet en nærmere undersøgelse, diagnosticering og behandling eller aflivning og svinet burde ikke have været transporteret. Såfremt det kan eftervises, at lidelsen var til stede i besætningen, har svinet været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere et sådant forhold som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Såfremt sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger bedes disse ligeledes anført i Rådets svar.

Svar ad 2:

Rådet hæfter sig ved, at der synes at være uoverensstemmelse mellem det af embedsdyrlægen beskrevne patologiske fund (permanent kontratur af bøjesenerne) og det bevægelsesmønster svinet udfører på videoen, idet man tydeligt ser svinet strække benet (senerne) helt ud idet svinet træder på sålefladen. Rådet kan ikke udelukke, at der ligger anden lidelse end den af embedsdyrlægen beskrevne til grund for grisens smertefulde bevægelsesmønster, herunder eksempelvis et akut og hændeligt traume opstået under transport. Rådet nærer derfor betænkelighed ved at udtale nogen form for uforsvarlig behandling af slagtesvinet, mens det opholdt sig i besætningen.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet, idet det ikke blev fundet, at tiltalte ville blive fundet skyldig, idet det ikke kunne udelukkes, at skaden var opstået ved et akut og hændeligt traume.

2011-20-053-00052/2011-20-053-00057

Skrivelse af d. 12. januar 2011 fra Nordjyllands Politi

I to omgange blev der ved kødkontrollen af flere slagtesvin fra tiltaltes besætning konstateret adskillige slagmærker fra hhv. tatoveringshammer og et andet instrument på dyrenes skinker, rygge og ører. I et tilfælde konstateredes et kraftigt støtthalt slagtesvin, der desuden havde et åbent, bløden-de halesår.

Rådet udtalte:

Vedr. forhold 1:

Spørgsmål 1:

Har tiltalte ved at svinene var påført disse skinketatoveringer som anført behandlet et eller flere dyr uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlæge As anmeldelse af d. 30. oktober 2008 samt det ledsagende fotomateriale, at veterinærkontrollen d. 5. september 2008 ved post mortem kontrollen konstaterede, at mere end 10 svin havde mere end 2 skinketatoveringer. De 3 værste tilfælde blev undersøgt, fotograferet og de afskårne hudstykker blev nedfrosset til evt. senere brug.

Svin 1 havde mindst 11 tatoveringer fordelt over skinker og hele vejen op ad ryggen til skulderområdet. Nogle tatoveringer var udtværet, fordi tatoveringshammeren havde skrabet hen over ryggens hud, men alligevel læderet huden.

Svin 2 havde mindst 14 tatoveringer og flere steder sås blødninger i underhuden, hvilket viste, at slagene havde haft en vis styrke.

Svin 3 havde mindst 12 tatoveringer, heraf 2 tydelige tatoveringer på højre øre.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at svin 1 og svin 2, ved at være påført et betydeligt antal slag med tatoveringsshammer på kroppen, har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere dette som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder ligeledes, at svin 3 ved at være påført mindst 12 tatoveringer, heraf 2 tydelige tatoveringer på højre øre, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere dette som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Vedr. forhold 3:

Spørgsmål 2:

Finder Rådet, at tiltalte ved at dyrene var påført nævnte slagmærker har behandlet dyrene uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

Svar ad 2:

Det fremgår af afdelingsdyrlæge Bs anmeldelse af d. 9. november 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at der ved post mortem kontrollen blev konstateret 4 slagtesvin med menneskepåførte slagmærker. Disse var fordelt hen over svinenes ryg og lænd med karakteristisk ”togskinne”-udseende, der fremkommer ved slag med aflange, lige genstande. Slagmærkerne var forenelige med slag påført med en genstand af ca. 1 cm´s tykkelse. Slagene var påført med en sådan kraft, at svine havde blodudtrædninger helt ned i underhudens fedtlag.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de 4 slagtesvin, ved at få menneskepåførte slagmærker hen over ryg og lænd med en sådan kraft, at svinene havde blodudtrædninger helt ned i underhudens fedtlag, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere dette som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Vedr. forhold 4:

Spørgsmål 3:

Finder Rådet, at tiltalte vedrørende halesåret har behandlet dyret uforsvarligt eller grovere uforsvarligt ved ikke at have sørget for behandling og ved at sende dyret til slagtning uden at holde det adskilt fra øvrige dyr.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlæge As anmeldelse af d. 10. november 2010 samt af det ledsagende billedmateriale, at veterinærkontrollen d. 8. november 2010 ved det levende syn konstaterede et slagtesvin, der var kraftigt støtkehalt på højre forben samt havde et åbent, blødende halesår. Svinet var under transporten ikke adskilt fra øvrige dyr på transporten. Det havde en kraftig hævelse af højre forben ud for albueleddet. Det bevægede sig kun nødtigt og virkede stresset og smertepåvirket. Området omkring halesåret var tydeligt ømt for berøring og svinet søgte, trods smerter ved bevægelse, at unddrage sig berøring af haleområdet. Ved post mortem undersøgelsen konstateredes, at svinets halebid var af ældre dato med rigelig arvævsdannelse omkring læsionen, og den resterende del af halen var voldsomt fortykket på grund af den lokale vævsreaktion. På højre forben var der knoglenydannelser og bylledannelse omkring albueleddet, der ikke kunne bevæges normalt. Ved gennemsavning kunne det konstateres, at knoglevævet omkring albueleddet var deformeret i en grad, der gjorde albueleddet svært erkendeligt. Lidelsen blev på grundlag af de rigelige mængder arvævsdannelse vurderet til at have udviklet sig over mindst 9 uger før slagtningen.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at slagtesvinet på et langt tidligere tidspunkt ved det daglige tilsyn burde have været adskilt i sygesti og behandlet, såfremt lidelsen allerede tidligere af en dyrlæge var diagnosticeret og beskrevet i besætningen eller i modsat fald undersøgt og behandlet af en dyrlæge eller aflivet. Svinet, der kun bevægede sig nødtigt med en kraftig hævelse af højre albueled og et åbent, blødende halesår, burde ikke have været transporteret levende til slagteriet. Rådet vurderer, at svinet under transporten og under opholdet i besætningen har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere dette som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Finder Rådet, at tiltalte vedrørende lidelsen på højre forben har behandlet dyret uforsvarligt eller grovere uforsvarligt ved ikke at have sørget for behandling og ved at lade dyret transportere til slagteriet.

Svar ad 4:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 5:

Rådet skal henvise til Rådets udtalelse af d. 12. maj 2009 om overdreven anvendelse af tatoveringshammer.

Supplerende skrivelse af d. 28. april 2011 fra Nordjyllands Politi

Samme leverandør leverede et slagtesvin med en større skedeprolaps til slagteriet. Svinet var ikke adskilt fra øvrige dyr under transporten. Leverandøren var allerede tiltalt for andre uforsvarlige forhold i dennes svinebesætning.

Finder Rådet:

Spørgsmål 6:

At sigtede ved ikke at tilkalde dyrlæge til svinet eller lade dyret aflive har behandlet dyret uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 16. februar 2011 samt af det ledsagende billedmateriale, at kødkontrollen ved det ordinære levende syn ved modtagelse af slagtesvin fra sigtedes besætning d. 14. februar 2011 konstaterede et slagtesvin med en stor skedeprolaps. Svinet var ikke transporteret som sygetransport og var hverken adskilt fra øvrige dyr eller transporteret i et aflukke med rigelig strøelse. Dyret var magert og langpelset og blev taget fra til en sygesti. Ved undersøgelse fandtes grisen undervægtig med lettere fremstående ribben og torntappe og med en stor prolaps, som omfattede skede samt livmoderhals. Prolapsen var spændt og med tegn på arvævsdannelse samt vævsdød, og tillige var der adskillige dybe rifter/sår i den blotlagte skedeslimhinde og livmoderhals. Ved palpation fandtes svinet smertepåvirket ved berøring af området, hvor især den fremstående livmoderhals virkede øm. Svinet blev slagtet, og ved efterkontrollen fandtes det magert og med rigelig arvævsdannelse lokalt omkring prolapsen. Ved undersøgelse af læsionerne kunne det konstateres, at prolapsen involverede skede, livmoderhals samt dele af livmoder og urinrør. På skedens blottede slimhinde var der sår og udtalt arvævsdannelse samt sår på den fremskudte livmoderhals. Arvævsdannelsen i forbindelse med livmoderhalsen var på ikke under 10 mm, hvorfor der skønnedes en udviklingstid på ikke under 4 uger.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at svinet på et langt tidligere tidspunkt under det/de daglige tilsyn burde være observeret og isoleret i en sygesti, undersøgt af en dyrlæge og behandlet eller aflivet. Svinet har ved at gå i besætningen i uger med en større skedeprolaps været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 7:

At sigtede ved at have sendt dyret til slagtning uden at holde det adskilt fra øvrige dyr har behandlet dyret uforsvarligt eller grovere uforsvarligt.

Svar ad 7:

Rådet finder, at svinet før læsningen burde være sorteret fra og nærmere undersøgt for at vurdere om det var transportegnet. Ved at være transporteret ikke adskilt fra øvrige svin har svinet med den beskrevne prolaps været udsat for en betydelig grad af lidelse, smerte, angst og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forsendelsen og transporten til slagteriet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 8:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 8:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i og omkring sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 10 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-053-00063

Skrivelse af d. 23. juni 2011 fra Sydøstjyllands Politi

Den 14. november 2008 kl. 10.30 blev det ved det levende syn på et slagteri konstateret, at et af slagtesvinene havde udskridning på begge bagben og ikke kunne gå eller rejse sig. Svinet var ikke transporteret adskilt fra de andre svin. Svinet blev slagtet, hvorefter det blev undersøgt i efterkontrollen, hvor det fandtes, at der i begge inderlår var friske muskelsprængninger med betydelig blødning og væskeudtræden. Blodet var mørkt, men ikke misfarvet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvis det lægges til grund, at det omtalte svin havde udskridning på begge bagben som ovenfor beskrevet, er det Det Veterinære Sundhedsråds vurdering, at svinet var egnet til transport?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne at svinene blev læsset til transport kl. 08.30, samt at svinet senere ved det levende syn kl. 10.30 på slagteriet fandtes ikke at kunne gå eller rejse sig og at have udskridning på begge bagben. Svinet blev skudt og efterfølgende slagtemæssigt behandlet. Ved efterkontrollen fandtes i begge inderlår friske muskelsprængninger med betydelig blødning (hæmatomdannelse) og væskeudtræden (ødem). Højre og venstre bagerste halvdele af svinet blev sendt til nærmere undersøgelse på Det Biovidenskabelige Fakultet for Fødevarer, Veterinærmedicin og Naturres-

sourcer, Sektion for Patologi. Ved sektion af præparaterne fandtes der i den mediale lårmuskulatur i begge sider et ca. 25 x 30 x 5 cm område med blødning. Lokalt i muskulaturen fandtes mindre områder (ca. 1 x 2 x 1,5 cm) med nekrose/vævsdød. I begge hofter fandtes blødning (ca. 1,5 - 2,0 ml). I højre hofter var det intraartikulære ligament (lig. capitis ossis femoris) rumperet. I de regionale lymfeknuder ved lændehvirvlerne fandtes massiv blodresorption. Med henblik på histologisk undersøgelse blev der udtaget vævsprøver fra lårmuskulaturen i begge sider.

Ved den histologiske undersøgelse fandtes udtalte nekroser i muskulaturen, hvor der fokalt samtidigt fandtes mineralisering. I tilslutning til nekroserne fandtes massiv infiltration med inflammationsceller i form af såvel store mængder neutrofile granulocytter som makrofager. I andre områder var læsionerne ledsaget af fibroblast proliferation. På baggrund af de observerede forandringer kan det konkluderes, at de muskulære forandringer har en alder på ikke under ca. 6 - 8 timer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at svinet kl. 08.30 og timer forud for dette ikke har været egnet til transport.

Spørgsmål 2:

Hvis det er Det Veterinære Sundhedsråds vurdering, at det omtalte svin ikke var egnet til transport, er det så Det Veterinære Sundhedsråd vurdering, at svinet ved at være blevet transporteret, er blevet udsat for uforsvarlig behandling, grov uforsvarlig behandling eller grov uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 2:

Lægges svar ad 1 til grund finder Rådet, at grisens situation inden transport burde have været observeret og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig bevægelsesforstyrrelse. Rådet finder, at grisen ved at blive læsset og transporteret med de i svar ad 1 beskrevne læsioner har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe. Rådet finder, at grisen har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Hvis det er Det Veterinære Sundhedsråds vurdering, at det omtalte svin var egnet til transport, burde svinet så have været adskilt fra de øvrige svin under transporten?

Svar ad 3:

Udgår.

Spørgsmål 4:

Hvis det er Det Veterinære Sundhedsråds vurdering, at det omtalte svin burde have været adskilt fra de øvrige svin under transporten, er det så Det Veterinære Sundhedsråds vurdering, at svinet ved ikke at være adskilt fra de øvrige svin under transporten er blevet udsat for uforsvarlig behandling, grov uforsvarlig behandling eller grov uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 4:

Udgår.

Spørgsmål 5:

Hvis det lægges til grund, at de muskulære forandringer i svinets bagben havde en alder på ikke under 6-8 timer, er det så Det Veterinære Sundhedsråds vurdering, at grisene i forbindelse med læsning til transport har været tydelig gangbesværet?

Svar ad 5:

Se svar ad 2.

Spørgsmål 6:

Hvis det lægges til grund, at de muskulære forandringer i svinets bagben havde en alder på ikke under 6-8 timer, er det så Det Veterinære Sundhedsråds vurdering, at læsionerne i svinets bagben er blevet forværret under transporten?

Svar ad 6:

Rådet kan ikke med sikkerhed afgøre, hvorvidt læsionen i svinets bagben er blevet væsentligt forværret under transporten, men finder ud fra de konstaterede patologiske forandringer det sandsynligt, at grisens situation ved at blive læsset og transporteret er blevet forværret.

Spørgsmål 7:

Giver sagen Det Veterinære Sundhedsråd anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 7:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet, idet det ikke blev forventet, at tiltalte ville blive fundet skyldig.

2010-20-053-00028

Skrivelse af d. 9. november 2009 fra Sydøstjyllands Politi

En dyrlæge blev i forbindelse med et ejerskifte tilkaldt med henblik på en vurdering af hvilke svin, der umiddelbart kunne sendes til slagtning, og hvilke svin, der skulle aflives eller eventuelt kunne helbredes ved kortvarig behandling.

Dyrlægen aflivede 20-25 søer, herunder en ældre so med ledskader, som foranledigede en anmeldelse om misrøgt. En embedsdyrlæge fra fødevarestyrelsen gennemgik dagen efter besætningen, hvor der konstateredes en enkelt gris med kronisk ledbetændelse, samt at den omtalte so havde kronisk ledbetændelse i begge yderklovene på bagbenene.

Rådet udtalte:

Sagens omstændigheder:

Den 6. februar 2008 er dyrlæge A ude på en svinebesætning. Han er hidkaldt af den nye ejer af besætningen, der ikke ønsker at videreføre svinebesætningen på stedet, for at foretage en vurdering af, hvilke svin der umiddelbart kunne sendes til slagtning. Dyr der skulle igennem mere end en kortvarig behandling skulle aflives ud fra en økonomisk betragtning. Der blev i alt aflivet 20-25 søer. Dyrlæge A erindrer, at han foretog anmeldelse af forholdet specielt under henvisning til en ældre so med ledskader, som han straks aflivede. Det er muligt at enkelte andre af de aflivede søer var i en

tilstand, som kan anses som en overtrædelse af dyreværnslovgivningen, men det erindrer han ikke nærmere.

Besætningsdyrlægen B, har efterfølgende vurderet, at besætningen bestod af 30-40 søer samt 200-300 grise i størrelsen 7 kg til slagtevægt.

Den 7. februar 2008 besigtigede Fødevareregion Syd v/ dyrlæge C besætningen.

Han bemærkede:

A. En ca. 30 kilos gris med kronisk betændelse i venstre forknæled. Han vurderede, at lidelsen måtte have stået på i mindst 14 dage. Grisen støttede kun sparsomt på venstre forben.

Uden for staldanlægget på en plads til destruktionsgrise lå ca. 20 aflivede søer. Det var de søer dyrlæge A havde aflivet dagen før. Han bemærkede:

B. at en so var mager med klovledsbetændelse på begge yderklove på bagbenene. Begge bagklove var voldsomt fortykkede (dobbelt tykkelse). Lidelsen var af ældre dato og mindst 14 dage gammel. På baggrund af lidelsens karakter vurderedes soen kun i meget begrænset omfang at have kunnet rejse sig grundet smerterne. På grund af infektionen i klovleddene og på grund af den smertefulde tilstand skønnedes det, at soen kun i sparsomt omfang har optaget foder og vand. Ved indsnit på højre yderklov sås følgende: Kraftigt bindevævsvæddannelse og fistedannelser med kremet osteagtigt indhold.

Det må kunne lægges til grund, at den so, der er baggrund for dyrlæge As anmeldelse og den under B) beskrevne so, er den samme.

Ad A)

Spørgsmål 1:

Kan det ved levende syn konstateres, hvorvidt en betændelsestilstand må anses for at være kronisk?

Svar ad 1:

Ved en klinisk undersøgelse af en betændelsestilstand i og omkring et led vurderes bl.a. hudens tykkelse, om huden kan forskydes i forhold til underliggende væv, kapillærfyldningstid, varme, rødme samt hævelse i forhold til det normale eller i forhold til modstående ben samt bevægelighed og eventuel ømhed ved bevægelse. Ved den kliniske undersøgelse kan det ved vurdering af bl.a. de nævnte symptomer konstateres, om en betændelsestilstand må anses for at være kronisk.

Spørgsmål 2:

Såfremt det under A) beskrevne lægges til grund, kan det forhold, at grisen ikke opholdt sig i sygesti, da vurderes som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr?

Svar ad 2:

Et sygt eller tilskadekommet dyr skal omgående have en passende behandling, og såfremt dyret ikke kommer sig hurtigt af behandling, skal dyret enten aflives eller straks undersøges af en dyrlæge og anbringes i en særligt indrettet sygesti med tør og bekvem strøelse og under forhold, hvor temperaturen kan reguleres.

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 6. marts 2008, at denne ved et besøg i besætningen d. 7. februar 2008 konstaterede, at der i en klimastald sås en ca. 30 kilos gris med kronisk betændelse i venstre forknæled, som vurderedes at have stået på i mindst 14 dage. Grisen støttede kun sparsomt på venstre forben. Besætningens nye ejer oplyste, at grisen straks ville blive aflivet.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at en gris med den beskrevne lidelse ved ikke at være anbragt i en sygesti i mindst 14 dage har været udsat for en betydelig grad af lidelse, smerte, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom grisen ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 3:

Kan det fra det under A) beskrevne vurderes, hvorvidt grisen har været i behandling for sin betændelsestilstand?

Svar ad 3:

Nej.

Spørgsmål 4:

Såfremt det under A) beskrevne lægges til grund, samt det yderligere lægges til grund at grisen har været under behandling for sin betændelsestilstand, kan forholdene for grisen da være at anse som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr?

Svar ad 4:

Rådet finder, at grisen med den beskrevne lidelse uanset behandling eller ej på et tidligere tidspunkt burde have været aflivet eller undersøgt af en dyrlæge med henblik på vurdering af eventuel effekt af behandling og muligheder for helbredelse. Rådet vil anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 5:

Såfremt det under A) beskrevne lægges til grund, burde grisen da have været aflivet på et tidligere tidspunkt?

Svar ad 5:

Se svar ad 4.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 6:

Nej.

Ad B)

Spørgsmål 7:

Såfremt det under B) beskrevne herunder billeddokumentationen lægges til grund kan det da vurderes, hvor længe lidelsen har stået på?

Svar ad 7:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 6. marts 2008 og den ledsagende billeddokumentation, at der uden for staldanlægget på en plads til destruktionsgrise lå en dyngge på ca. 20 søer, der dagen forinden var aflivet af den praktiserende dyrlæge. Heriblandt en mager so med klovledsbetændelse på begge yderklove på bagbenene. Begge bagklove var fortykkede til dobbelt tykkelse.

Lidelsen var af ældre dato og mindst 14 dage gammel. Soen skønnedes kun i et begrænset omfang at have kunnet rejse sig på grund af smerterne, og at den på grund af den smertefulde tilstand kun i sparsomt omfang har optaget foder og vand. Ved indsnit på højre yderklov konstateredes kraftig bindevævs- og fisteldannelser med et cremet osteagtigt indhold – et billede, der er forenelig med kronisk betændelsestilstand af ældre dato.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at lidelsen har stået på igennem længere tid og mindst 14 dage.

Spørgsmål 8:

Såfremt det under B) beskrevne herunder billeddokumentationen lægges til grund kan det da vurderes om lidelsen har eksisteret over eller under 14 dage?

Svar ad 8:

Se svar ad 7.

Spørgsmål 9:

Såfremt det under B) beskrevne herunder billeddokumentationen lægges til grund kan det forhold, at grisen ikke opholdt sig i sygesti, da vurderes som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr?

Svar ad 9:

I en sygdomsperiode skal en so, som den beskrevne, ydes passende pleje, pasning og behandling, herunder ophold i en velstrøet sti. Såfremt det var undladt at yde soen passende pleje, pasning og behandling har den været udsat for en betydelig grad af lidelse, smerte, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom soen ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil beskrive en sådan undladelse som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 10:

Kan det ud fra det under B) beskrevne sammenholdt med billeddokumentationen vurderes, hvorvidt grisen har været i behandling for sin betændelsestilstand?

Svar ad 10:

Nej.

Spørgsmål 11:

Såfremt det under B) beskrevne lægges til grund, samt det yderligere lægges til grund at grisen har været under behandling for sin betændelsestilstand, kan forholdene for grisen da være at anse som forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr?

Svar ad 11:

Rådet finder, at soen med den beskrevne lidelse uanset behandling eller ej på et tidligere tidspunkt burde have været aflivet eller undersøgt af en dyrlæge med henblik på vurdering af eventuel effekt af behandling og muligheder for helbredelse. Rådet vil anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 12:

Såfremt det under A) beskrevne lægges til grund, burde grisen da have været aflivet på et tidligere tidspunkt?

Svar ad 12:

Se svar ad 11.

Spørgsmål 13:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 13:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

Statskassen betalte sagens omkostninger.

2010-20-053-00027

Skrivelse af 13. november 2009 fra politimesteren i Sydøstjylland

Efter slagtning på et slagteri konstateredes adskillige punktformige sår og parallelle mørke striber på ryg og lænd af et slagtesvin. Læsionerne formodedes at være fremkommet efter hårdhændet anvendelse af el-støder.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at grisen havde adskillige punktsår spredt over ryg og lænd, at sårene var parvise med en afstand på 3-4 cm., ligesom der på ryggen var mørke parallelle striber af varierende længder placeret over ryg og lænd, er det så Rådets vurdering, at disse sår og striber kan være fremkommet som følge af brug af el-støder i forbindelse med fremdrivning?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 23. december 2008 og den ledsagende billeddokumentation, at der ved den rutinemæssige kontrol efter slagtningen d. 17. november 2008 blev konstateret, at et slagtesvin havde adskillige punktsår spredt over ryg og lænd. Sårene var parvise med en afstand på 3-4 cm. Endvidere blev der på ryggen og over lænden konstateret mørke, parallelle striber af varierende længde.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet det overvejende sandsynligt, at de beskrevne punktformige sår og mørke striber er fremkommet efter hårdhændet brug af et redskab til fremdrivning af slagtesvin f.eks. som følge af voldsom anvendelse af el-støder. Slagtesvinet har ved pådragelsen af

de beskrevne læsioner været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvilken lidelse er forbundet med, at en gris gives elektrisk strøm ved brug af en el-støder?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Såfremt Rådet lægger til grund, at sårene og striberne er fremkommet som følge af brug af el-støder, har grisen så været udsat for uforsvarlig behandling, grov uforsvarlig behandling eller grov uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen Rådet til anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 4:

Rådet skal henvise til Rådets generelle udtalelse af 25. marts 2004 vedrørende udleveringsrum og udleveringsvogne til svin.

Rådet skal endvidere henvise til § 25 i bekendtgørelse nr. 583 om slagting og aflivning af dyr hvoraf det fremgår, at anvendelse af apparater, der giver elektriske stød, så vidt muligt bør undgås. Under alle omstændigheder må sådanne apparater kun anvendes på voksent kvæg og voksne svin, der ikke vil bevæge sig, og kun når der er plads til, at de kan bevæge sig fremad. Stødene må højst være et sekund, der skal være passende mellemrum mellem dem, og de må kun gives på bagpartiets muskulatur. Stødene må ikke anvendes gentagne gange, hvis dyret ikke reagerer.

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev idømt en bøde på 4.500 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte 2 blev idømt en bøde på 7.500 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte 3 blev idømt en bøde på 40.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 20 dage.

Hos tiltalte 3 blev konfiskeret 50.000 kr.

Tiltalte 3 blev frikendt for påstanden om rettighedsfrakendelse.

De tiltalte skulle hver især betale sagsomkostningerne for retten. Statskassen betalte advokatsalæret til de for de tiltalte beskikkede forsvarere.

Tiltalte 1 og 2 vedtog dommen, mens tiltalte 3 ankede.

Landsretten stadfæstede byrettens dom med den ændring, at bøden blev nedskrevet til 35.000 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Tiltalte blev frifundet for påstanden om konfiskation.

Statskassen skulle betale sagsomkostningerne for landsretten.

2010-20-053-00036

Skrivelse af 11. januar 2010 fra Statsadvokaten for Fyn, Syd- og Sønderjylland

Et slagtesvin blev sammen med andre svin leveret til et marked med henblik på eksport. Ved ankomsten kunne svinet dårligt gå og stå på grund af misdannede bagklove, der var drejet bagud og opad i en vinkel på 90°. Svinet blev aflivet og bagbenene indsendt til patoanatomisk undersøgelse.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Til brug ved ankesagen i landsretten anmodes om Rådets udtalelse angående, hvorvidt det udviste forhold må betegnes som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens notat af d. 4. september 2008, at denne ved veterinærkontrollen af slagtesvin til eksport observerede et slagtesvin, der skilte sig tydeligt ud. Svinet blev nærmest båret ud af de andre i flokken under aflæsningen. Svinet var stærkt halt på begge bagben og satte kun nødigt højre bagben under stærk rysten til jorden. Både bagben og klove virkede stærkt deforme, således at svinet i stedet for normal benstilling nærmest gik på oversiden af foden. Så snart det var muligt, lagde svinet sig ned. Svinet blev aflivet, hvorefter begge bagben blev afskåret, nedfrosset og efterfølgende indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Institut for Veterinær Patobiologi, KU LIFE. Af sektionsrapporten af d. 11. august 2008 fremgår det, at begge bagbens hovedklove var drejet deformt, bagud og opad imod biklovene, ligesom der omkring begge haseler var faste hævelser. Det konkluderedes, at begge bagben var sæde for abnorme drejninger af hovedklovene, og i relation til den afstedkomne slidændring var klovene abnormt slidt. Endvidere blev det antaget, at alle knoglerelaterede forandringer havde været medfødte.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at svinets situation for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. De påviste læsioner har medført tydelig og let erkendelig halthed, således som det også fremgår af anmeldelsen. Svinet har igennem måneder og under transporten til eksportmarkedet, ved at være alvorligt hæmmet i bevægeapparatet under gang og ved at lægge og rejse sig, været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom det ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dets fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overens-

stemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 25.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte ankede til dommen til Landsretten, men frafaldt senere anken.

2010-20-053-00031

Skrivelse af 30. august 2010 fra Østjyllands Politi

Ved ankomst til slagteriet fandtes en so at have et åbent skuldersår på højre side, og en galt gik på forknæene. Ved det levende syn af soen fandtes den at have et stort åbent skuldersår på højre skulder. Såret var 5 x 7 cm i diameter og åbent indeholdende blod og bindevæv. Der var begyndende sårkorpe omkring sårrendene. Der var hævelse samt rødme omkring såret. Ved palpation af såret fandtes knoglen at være dækket af bindevæv, og knoglenydannelserne kunne let mærkes. Soen viste tydelig smertereaktion ved palpation. Ved post mortem undersøgelsen fandtes skuldersåret at have en diameter på 7 x 7 cm i diameter. På skulderknoglens knoglefremspring fandtes ujævn overflade på grund af knoglenydannelser på 0,5 cm i tykkelse. Omkring skulderknoglen sås rester af granulationsvævsvæddannelse på en tykkelse af 1 cm.

Ved undersøgelse af galten fandtes den at være halt på højre forben. Den gik på forknæene, og viste manglende gå-lyst.

Ejerne af soen og galten kunne ikke erkende, idet de fandt at det var skader af ældre dato, der var brudt op under transporten. Chaufføren afviste, at der skulle have været skadede dyr med på transporten, idet hun gik efter dyrene og besigtigede dem, når hun læssede dyrene.

Idet det nedfrosne materiale af soen med skuldersår ved ankomsten til patologerne var i en så frem-skreden forrådnelse at en undersøgelse ikke var mulig ønskede politiet ikke svar på fremsendte spørgsmål (A og B) vedrørende denne so.

Rådet udtalte:

Spørgsmål C:

Det fremgår endvidere af samme anmeldelse fra Fødevareregionen, at en galt haltede på højre forben og gik på begge forknæ, samt manglede lyst til at bevæge sig. Det kunne konstateres, at galten havde kronisk ledbetændelse i højre forknæled. På venstre forben kunne konstateres trykningsår på 2x2 cm, ligesom der på ulcer observeredes hårtab og fortykket underhud som tegn på, at galten havde gået på forknæene i et stykke tid.

c. Jeg anmoder om en udtalelse om hvorvidt der er tale om groft uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. punkt, ved ikke at lade dyret behandle og at lade dyret transportere, såfremt ovennævnte beskrivelse af dyret fra Fødevareregionen lægges til grund.

Svar ad C:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d.16. oktober 2009 samt af medsendte fotos, at galten ved det levende syn fandtes at gå på forknæene og værende halt på højre forben samt havde manglende lyst til at bevæge sig på grund af smerte. Ved palpation af højre forben fandtes en kold hævelse og rødme samt trykning. Den ydre biklov var deformeret og lang. På venstre forknæ obser-

veredes et sår med rødme og hårtab på et område på ca. 2 x 2 cm. På højre bagben fandtes en kold hævelse omkring venstre haseled.

Ved undersøgelse af galten efter slagting fandtes den at have kronisk arthritis i højre forknæ med forøget mængde synovialvæske (ledvæske) og kronisk arthritis i højre haseled med forøget mængde synovialvæske. Ved indsnit på såret på venstre forknæ sås tydeligt bindevæv i underhuden.

Det fremgår af de kliniske symptomer ved ankomsten til slagteriet samt af konklusionen af dyrlægens efterfølgende post mortem undersøgelse, at galten ikke med den beskrevne lidelse burde have været transporteret levende til slagting, samt at dens situation tidligere burde have været afhjulpet, enten ved behandling eller ved at den blev aflivet. Galten har under sit sygdomsforløb mindst været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Ligeledes har galten under transporten mindst været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet vedrørende galtens ophold i besætningen betragte forholdet som mindst uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at galten under transporten til slagteriet, har været udsat for mindst uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Rådet finder det ikke muligt at udtale sig mere præcist om graden af uforsvarligheden på grund af de manglende beskrivelser af de fundne læsioner.

Spørgsmål D:

Jeg skal endvidere spørge, hvorvidt sagen i øvrigt giver Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger.

Svar ad D:

Der skal henvises til Rådets redegørelse af 17. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 18.000 kr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-053-00029

Skrivelse af 30. januar 2010 fra Østjyllands Politi

En embedsdyrlæge på et slagteri anmodede politiet om iværksættelse af et kontrolbesøg i svinebesætningen tilhørende sigtede, idet denne til slagteriet havde leveret et vognlæs svin, hvoraf skønsmæssigt halvdelen havde et utriveligt udseende, og hvor 3 af disse måtte skydes i stalden samt 2 aflives på vognen, idet de ikke kunne rejse sig. Ved kødkontrollen blev mindst 15 slagtekroppe kasseret sfa. afmagring, bylder og muskeldegeneration. Ved kontrolbesøget konstateredes, at der i samtlige stier befandt sig syge, afmagrede og utrivelige svin, hvoraf flere vurderedes kronisk syge og enkelte døende, ligesom 5 grise blev fundet døde. Belægningen skønnedes til ca. 1/3 af det nor-

male. 133 svin ud af 217 blev vurderet nødlidende og uegnede til slagting, hvorfor disse blev aflivet. Heraf blev 5 indsendt til obduktion på KU LIFE.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Der forespørges, om dyrene på baggrund af sagens oplysninger har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe eller mangel på omsorgsfuld behandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af slagteriembedsdyrlægens anmodning til politiet af d. 29. juli 2009, at der fra sigtedes besætning d. 28. juli 2009 til slagteriet blev leveret et vognlæs svin, hvor der ved aflæsningen blev bemærket, at skønmæssigt halvdelen af dyrene havde et utriveligt udseende; svinene var små, tynne eller slanke, hoved og tæer forholdsvis store. Tre af de utrivelige svin måtte skydes i stalden, da de havde svært ved at gå og 2 af de store svin måtte aflives på vognen, da de ikke kunne rejse sig. Efterfølgende blev mindst 15 slagtekroppe kasseret som følge af afmagring, blodmangel, bylder og muskeldegeneration.

Det fremgår af Fødevarerregionens embedsdyrlæges udtalelse af d. 13. august 2009 samt det ledsagende billedmateriale, at denne d. 31. juli 2009 besøgte sigtedes besætning sammen med politiet. Ved besøget blev samtlige stier undersøgt. Belægningen med 217 svin svarede til 1/3 af normal belægningsgrad. Fem svin blev fundet døde i stier og på gangarealet. Tre dårligt gående svin lå på det udendørs gangareal, hvor der ikke var umiddelbar adgang til foder eller vand. I samtlige stier befandt der sig syge, afmagrede og utrivelige grise; flere blev vurderet til at have kroniske lidelser og burde have været aflivet på et langt tidligere tidspunkt. Enkelte grise var døende. Der var ikke indrettet sygestier eller i øvrigt taget hånd om syge eller tilskadekomne dyr, som befandt sig i stier sammen med øvrige dyr på et fuldspaltegulv uden strøelse. Det generelle indtryk i besætningen var afmagring, utrivelighed og sygdom, hvor svinene var synligt væksthæmmede med store hoveder i forhold til kroppe, langhårede og med markerede rygsøjler og ribben. Flere svin var afkræftede og apatiske og ville nødtigt rejse sig. En stor del af dyrene havde bylder af varierende størrelse og placering. En stor del af dyrene havde benlidelser, der viste sig ved svære haltheder eller gangbesvær. Flere havde synlige hævelser omkring et eller flere led. To af disse havde store hævelser, ca. 15 cm i diameter, omkring haseled og var springhalte. To svin, der ikke havde adgang til vand, havde udalt halebid og ørebid som følge af kannibalisme. På besætningens afhentningssted for døde dyr lå der mange kadavere i forrådnings tilstand samt knoglerester.

133 svin blev vurderet nødlidende og uegnede til slagting, hvorfor disse blev aflivet af en tilkaldt praktiserende dyrlæge. 5 svin blev indsendt til patologisk undersøgelse på Laboratorium for Patologi, Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU-LIFE.

Af obduktionsattesten af d. 4. august 2009 samt en dertil supplerende udtalelse af d. 10. august 2009 fremgår, at der ved undersøgelsen af de 5 indsendte svin blev konstateret følgende:

Svin nr. 1:

Foderstand under middel. Byld på 5 cm udfor højre kæbegren og 2 mindre bylder ud for brystbenet. I haleregionen en krateragtig åbning ca. 17 cm i diameter, der var omgivet af dødt væv. Halen og endetarmsåbningen manglede helt således, at endetarm og knogler var blottede. Højre skulderled og

venstre hoftelid var sæde for omfattende betændelsesreaktion med destruktion af ledfladerne. Der var sparsomt indhold i mave og tarmkanal.

Svin nr. 2:

Foderstand under middel. Ud for hagen en byld på ca. 4 cm i diameter. Højre øre, huden på forhuden og ud for venstre albueled var sæde for omfattende vævsdød. Indsnit ud for venstre albueled viste udbredt kronisk betændelsesreaktion i underhuden. I begge hoftelid og venstre skulderled fandtes store mængder pus, og samtlige ledstrukturer var stærkt beskadigede. I maven var der små mængder grødagtig indhold, der hovedsageligt bestod af gødning. Resten af tarmkanalen var tom.

Svin nr. 3:

Foderstand under middel. Ud for højre has fandtes en fast hævelse med adskillige fistelåbninger i huden. Ved gennemsavning vist kronisk, destruktiv betændelse i haseledet. I huden sås flere bylder (2-5 cm i diameter) ud for højre albue og venstre lår. I maven fandtes rigelige mængder grødagtig, brunligt indhold, der lugtede af rugbrød. Ellers var tarmkanalen tom.

Svin nr. 4:

Afmagret. Ud for højre albueled fandtes en 4 cm i diameter stor byld. Ledflader i begge skulderled var deforme med kronisk betændelsesreaktion i ledkapsler. I brysthulen fandtes kronisk brysthindebetændelse med bindevævsnydannelser mellem brystvæg og lunge og lignende forandringer mellem hjerte og hjertesæk. I maven var der små mængder slimet indhold, men ellers var tarmkanalen tom.

Svin nr. 5:

Afmagret. Begge ører var sæde for omfattende vævsdød. Ud for begge albuer fandtes bløddelshævelser, der ved indsnit indeholdt store mængder pus og dødt væv. I haleregionen fandtes en krateragtig åbning på ca. 8 cm i diameter svarende til den, der blev påvist ved svin nr. 1. Halen og endetarmsåbning manglende, men skedeåbningen intakt. Begge hoftelid var sæde for omfattende destruktiv betændelse med store mængder pus og brud af lårbenshovederne. I venstre skulderled og højre albueled fandtes lignende betændelser. I brysthulen fandtes kronisk brysthindebetændelse med bindevævsnydannelser mellem lunger og brystvæg. Maven indeholdt et koaguleret mælkeprodukt, men ellers var tarmkanalen tom.

Obduktionen konkluderer, at de omfattende ledforandringer hos fire af svinene var af en karakter, der for dyrene har været forbundet med store smerter ved at gå. Hos tre af dyrene konstateredes hudinfektioner i albueregionen, som må karakteriseres som inficerede liggesår. To af dyrene har desuden været udsat for en voldsom grad af kannibalisme med afbidning af hale og omkringliggende strukturer, og 2 svin havde en del af ørerne bidt af. Tarmkanalen var stort set tom hos de fem svin, men kun 2 af dyrene var decideret afmagrede. Et stort antal bylder eller hudinfektioner hos de fem svin og brysthindebetændelser hos to af dyrene har bidraget til yderligere svækkelse. Hos alle de fem svin var der tale om kroniske forandringer. Graden af bindevævsnydannelserne omkring led og bindevævs-kapslerne omkring bylderne tyder på en udviklingstid på mindst 3 uger og hos et enkelt svin med en bindevævsnydannelse på over 3 cm i tykkelse har udviklingstiden været på mindst 8 uger. Varigheden af mangelfuld fodring kan ikke aflæses af kadavernes tilstand med nogen rimelig sikkerhed. Der er dog ingen tvivl om, at graden af afmagring hos de værst afficerede svin tyder på en udviklingstid, der kan måles i uger. Mineraliseringen af de lange rørknogler (lårben og overarmsknogler) blev sammenlignet med tilsvarende knogler fra normale slagtesvin og fandtes synligt reduceret, hvor især mængden af spongiøst knoglevæv (knoglemarv) i knogleenderne var nedsat tydende på mangelfuld mineralforsyning.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at adskillige svin under de beskrevne forhold i besætningen med mangelfuld fodring og vanding, mangelfuld behandling og pleje af syge og tilskadedkomne svin igennem uger har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor svinene opholdt sig, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov. Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Spørgsmål 2:

I bekræftende fald forespørges, om der for noget forholds vedkommende har været tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr eller mishandling af dyr

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Yderligere forespørges om sagen giver Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Det bemærkes, at sagen forelægges, idet den vurderes at være af særdeles alvorlig karakter, således at der mulig kan blive tale om rettighedsfrakendelse jf. dyreværnslovens § 29.

Svar ad 3:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør, efter Rådets opfattelse, føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Hvorvidt der skal eller kan fastsættes sanktioner jf. § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der foretages alene af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 3 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-053-00037

Skrivelse af d. 23. marts 2010 fra Østjyllands Politi

Ved et velfærdskontrolbesøg i en slagtesvinebesætning konstaterede embedsdyrlæger mange grise med større navle- og lyskebrok samt flere grise med haltheder, bylder og kronisk utrivelighed. Besætningen bestod af grise, der af en eller anden årsag ikke kunne sælges til viderefodning (vraggrise) fra sigtedes sobesætning. Der blev ikke medicineret i besætningen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvorvidt der er tale om uforsvarlig (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1.pkt.) eller groft uforsvarlig behandling (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt.) at lade grise med brokdannelser som foran beskrevet gå i stier blandt andre grise.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 22. december 2009 og den ledsagende fotodokumentation, at der ved et velfærdskontrolbesøg i sigtedes slagtesvinebesætning d. 11. december 2009 blev konstateret manglende opmærksomhed på flere dyreværns-mæssige forhold i besætningen. Besætningen bestod af ca. 340 svin, som primært var dyr, der af den ene eller den anden grund ikke kunne sælges til opfodning. En stor del af grisene havde store brok, og andre havde lidelser i form af bylder, benlidelser eller bar præg af kronisk utrivelighed. Stalden fremstod nedslidt og havde defekter i gulv og sygestier, og rodemateriale var mangelfuldt. Ved gennemgang af de enkelte stier blev der optalt 40 grise med store navle- eller lyskebrok, der var større end 15 cm i diameter. Flere brok havde slidsår efter slitage på gulv samt rifter fra stifællers bid eller tråd. Udover de 40 grise med store brok var der i stierne lige så mange grise med mindre brok. Stierne havde betongulv uden strøelse.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile, jf. dyreværnslovens § 3, stk.1.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de 40 grise med store navle- og lyskebrok større end 15 cm i diameter ved at gå sammen med andre grise i stier uden strøelse har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Stierne har desuden ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt der er tale om uforsvarlig (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1.pkt.) eller groft uforsvarlig behandling (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt.) at lade grise med brokdannelser som foran beskrevet gå i stier uden blødt underlag.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Er der tale om uforsvarlig (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1.pkt.) eller groft uforsvarlig behandling (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt.) at undlade at behandle eller aflive dyr, der er halte og dyr med bylder som foran beskrevet.

Svar ad 3:

Af embedsdyrlægens ovennævnte anmeldelse samt af det ledsagende fotomateriale fremgår endvidere, at udover de mange grise med brokdannelser var der flere halte dyr, dyr med bylder og kronisk utrivelige dyr, som med undtagelse af én halt gris opholdt sig i stier blandt øvrige dyr. Mindst 5 grise var svært støtthalte, hvoraf to havde store hævelser omkring hhv. for- og bagben. En gris havde klovbyld og sårdannelse, men ingen af dyrene var i medicinsk behandling, idet der på ejendommen ikke anvendtes medicin. 4 grise havde større bylder, og mindst 6 grise var kronisk utrivelige. Heraf blev en gris aflivet, idet dens tilstand var afkræftet, kronisk og uhelbredelig med status efter blodøre. Denne gris blev indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Laboratorium for Veterinær Patologi, KU LIFE, hvor der jf. sektionsattesten af d. 12. marts 2010 blev konstateret, at grisen, der vejede 8,22 kg, havde ardannelser efter lungehindebetændelse og betændelse i hjertesækken samt en kronisk knoglemarvsbetændelse i ryghvirvler med overgriben til discus imellem hvirvlerne. Grisen havde endvidere blodøre i begge ører. Hjertesækbetændelsen og lungehindebetændelsen var mindst en uge gammel, medens knoglemarvsbetændelsen skønnedes mindst at være mindst to uger gammel. De øvrige utrivelige grise var væksthæmmede, langhårede, skarpryggede og med oppustet bug. Samtlige utrivelige dyr og en del af de halte dyr var samlet i stier ud for et itugået vindue, hvorved der var træk og kulde i stierne, der ligeledes var oversvømmet af gødning, hvorved det ikke var muligt for dyrene at finde et tørt leje.

Ved ikke at sørge for, at halte dyr, dyr med bylder og utrivelige dyr blev behandlet, tilset af en dyrlæge eller aflivet og ved ikke at anbringe de syge dyr i passende indrettede sygestier samt ved ikke at sikre, at flere af grisene havde adgang til et tørt leje i temperaturregulerede stier uden træk, har ejeren udsat grisene for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Stierne har desuden ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 samt bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Spørgsmål 4:

Er der tale om uforsvarlig (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1.pkt.) eller groft uforsvarlig behandling (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt.) at lade halte og dyr med bylder som foran beskrevet opholde sig i stier med træk og kulde og uden mulighed for tørt leje.

Svar ad 4:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 5:

Er der tale om uforsvarlig (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1.pkt.) eller groft uforsvarlig behandling (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt.) at undlade behandling eller aflive grise, der er utrivelige som foran nævnt.

Svar ad 5:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 6:

Er der tale om uforsvarlig (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1.pkt.) eller groft uforsvarlig behandling (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt.) at lade disse dyr opholde sig i kolde og trækfulde stier uden mulighed for rent og tørt leje.

Svar ad 6:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 7:

Er der tale om uforsvarlig (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1.pkt.) eller groft uforsvarlig behandling (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt.) at undlade at behandle eller aflive et dyr i foran beskrevne tilstand.

Svar ad 7:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 8:

Er der tale om uforsvarlig (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1.pkt.) eller groft uforsvarlig behandling (jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt.) at lade et dyr i foran beskrevne tilstand opholde sig i en kold og trækfuld sti uden mulighed for at ligge rent og tørt.

Svar ad 8:

Se svar ad 3.

Spørgsmål 9:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 9:

Rådet skal anføre, at en produktionsform med at opdrætte såkaldte vraggrise (grise med diverse lidelser, f.eks. brok, haltheder, kronisk sygdom eller utrivelighed) uden forsøg på sagkyndig diagnosticering, vurdering af prognose eller medicinering af disse skønnes dyreværns-mæssig uacceptabel og uforsvarlig. Alle grise, der bliver syge skal behandles for deres lidelse, og kommer de sig ikke umiddelbart, skal de aflives eller sagkyndig hjælp tilkaldes, jf. bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Graden af uforsvarligheden vil afhænge af en detaljeret beskrivelse af dyrenes lidelser og deres tilstand.

Rådet skal endvidere henvise til Rådets udtalelse af 2. december 2008 om svin med store/komplicerede navle- eller lyskebrok samt til Rådets udtalelse af 4. marts 2004 om sygeafdeling til produktionsdyr.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 12.000 kr

2010-20-053-00042

Skrivelse af d. 17. juni 2010 fra Bornholms Politi

En destruktionsanstalt informerede en embedsdyrlæge om tilmelding af et usædvanligt stort antal døde grise til destruktion fra en besætning. Sammen med politiet aflagde embedsdyrlægen tilsyn i besætningen, hvor det blev oplyst, at et alarmanlæg til varsling ved ventilationsnedbrud ikke havde fungeret som følge af lynnedslag og strømsvigt. Besætningsejeren konstaterede efter ventilationssvigtet 7 søer og 87 smågrise døde i besætningen. Endvidere blev det oplyst, at der i besætningen ikke var etableret et reservesystem, der kunne træde i funktion, såfremt ventilationsanlægget svigtede.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Til brug for sagens videre behandling anmodes om en udtalelse om:

- a) Hvilke krav, der generelt kan stilles til et ”passende reservesystem” til et mekanisk ventilations-system, jf. bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 13, og
- b) Hvorvidt nødventilationen (skorstensventilationen) i sigtedes svinestald i den konkrete sag er et ”passende reservesystem”, når 94 dyr (7 søer og 87 smågrise) er døde i forbindelse med et systemsvigt i ventilationen.

Svar ad 1:

- a) Et passende reservesystem til et mekanisk ventilationsanlæg skal i tilfælde, hvor det mekaniske ventilationssystem svigter, sikre en udluftning, der er tilstrækkelig til at bevare dyrenes sundhed og velvære. Reservesystemet skal være funktionsdygtigt, når et alarmsystem advarer om systemsvigt i det primære ventilationsanlæg.
- b) Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 9. september 2008, at denne ved stikprøvekontrol i besætningen d. 14. juli 2008 fik oplyst, at der ikke i besætningen var etableret et reservesystem, der kunne træde i funktion med åbning af vinduer og ventiler i tilfælde af længerevarende strømsvigt med udfald af den mekaniske ventilation. Lægges dette samt oplysningerne i sagens akter til grund finder Rådet, at skorstensventilationen i den konkrete sag ikke udgjorde et passende reservesystem, såfremt det kan lægges til grund at de 94 dyr døde som følge af systemsvigtet i ventilationsanlægget.

Spørgsmål 2:

Der anmodes endvidere om en udtalelse om, hvorvidt det er Rådets opfattelse, at sigtede har behandlet sin grisebesætning uforsvarligt eller groft uforsvarligt i forbindelse med et systemsvigt i ventilationen i svinestalden den 12.-13. juli 2008.

Svar ad 2:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at

de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Såfremt det lægges til grund, at de 94 dyr (7 søer og 87 smågrise) er døde som følge af utilstrækkelig ventilation og udluftning, finder Rådet, at dyrene har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum, hvor dyrene var opstaldet, var ikke indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov blev tilgodeset. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyrene, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 3:

Der anmodes endvidere om en udtalelse om, hvorvidt sagen giver Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 3:

Sagen giver ikke Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet, idet det ikke blev forventet at tiltalte ville blive fundet skyldig.

6.4 Dyreværnssager vedrørende hunde og katte

2011-20-054-00030

Skrivelse af d. 14. juli 2011 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En katteejer blev sigtet for i nogen tid at have behandlet en kat med 5 killinger utilstrækkeligt ved at undlade at fodre og vande dem tilstrækkeligt, hvorved 2 killinger døde, mens 3 killinger var så plaget af sygdom, at de måtte aflives. Samme katteejer blev sigtet for at have behandlet 7 katte utilstrækkeligt, idet hun fraflyttede den nævnte ejendom og efterlod kattene uden at sørge for, at de havde adgang til foder og vand, hvorved fem katte, der kunne indfanges, måtte aflives. Katteejeren meddelte dog til politiet på dagen for fraflytningen, hun fraflyttede ejendommen og at der befandt sig 7 katte på denne.

Rådet udtalte:

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi fremsendte den 14. juli 2011 akterne i en sag om overtrædelse af dyreværnslovgivningen ved, at sigtede:

Spørgsmål 1:

den 30. september 2010 og i nogen tid forud på ejendommen at have behandlet en kat med 5 killinger utilstrækkeligt, idet han undlod at fodre og vande dem tilstrækkeligt, hvorved 2 killinger døde, mens 3 killinger var så plaget af sygdom, at de måtte aflives,

Spørgsmål 2:

og den 24. november 2010 og i nogen tid forud på ejendommen at have behandlet 7 katte utilstrækkeligt, idet hun fraflyttede den nævnte ejendom og efterlod kattene uden at sørge for, at de havde adgang til foder og vand, hvorved fem katte, der kunne indfanges, måtte aflives.

Der anmodes i begge tilfælde om en udtalelse om, hvorvidt adfærden, der er beskrevet ovenfor, indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller evt. en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1, og § 29, stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport af d. 30. september 2010, at gerningsstedsundersøgelsen viste, at beboelsen, hvor kattene opholdt sig, bar præg af at være ubeskriveligt uhygiejnisk. Der lå ekskrementer efter katte alle steder i beboelsen. Der blev fundet en død killing på gulvet i soveværelset. I køkkenet lå der rester af kattefoder på gulvet og en spand med vand. På komfuret stod flere gryder med gammelt, indtørret mad. Uden for beboelsen blev der fundet en død kattekilling.

Dyrlæge A, der blev tilkaldt til adressen i forbindelse med gerningsstedsundersøgelsen, oplyste til anmeldelsesrapporten, at de tre kattekillinge var meget magre og fyldt med lopper. Hun forklarede, at den døde kattekilling på førstesalen formentlig var død af sult, fordi den ikke kunne komme ud fra værelset. Dyrlæge A oplyste d. 4. oktober 2010 til anmeldelsesrapporten, at hun ikke med 100 % sikkerhed kunne fastslå, at de døde katte var døde som følge af mishandling. Hun kunne heller ikke oplyse noget vedr. dødstidspunktet i relation til, hvornår katteejeren havde forladt hjemmet. Kattene var døde som følge af en kombination af de nævnte lidelser.

Dyrlæge A anfører i attest af d. 7. oktober 2010 bl.a.:

”Ved undertegnede ankomst fandtes 2 døde og 3 levende killinger samt 1 levende voksen kat. Killingerne vurderes at være fra samme kuld i alderen ca. 8-10 uger.

De døde killinger var præget af rigor mortis (dødsstivhed). Der var ingen ydre tegn på traumer. Begge var moderat undervægtige for deres alder. De havde øremider og rigtig mange lopper. De tre levende killinger var lidt forskellige i størrelse, moderat undervægtige og samtidig meget vommede. De havde rigtig mange lopper samt øremider. En af de tre havde tegn på en øvre luftvejsinfektion samt øjenbetændelse. Den voksne kat på ejendommen var sky og derfor ikke mulig at komme helt tæt på men den var blank i hårlaget og så ikke umiddelbart underernæret eller på anden vis syg ud. Grundet sygdom og underernæring blev det besluttet at tage de tre killinger med ind på Dyrehospitalet til yderligere undersøgelse, behandling samt aldersvarende fodring.

I køkkenet i ejendommen fandtes skåle med vand samt tørfoder. Multiple tomme dåser med kattemad fandtes forskellige steder på ejendommen. Ligeledes var en mælkekasse fyldt med uåbnede dåser med kattemad. Den ene killing var fundet død på et aflukket soveværelse. I dette rum fandtes intet mad eller vand. Om døren til rummet var blevet lukket før eller efter kattens død vides ikke.

På Dyrehospitalet kunne det konstateres at killingerne havde diarré. Efter behandling med et præparat med indvoldsorm kunne det ydermere konstateres at de havde rundorm. Kattene blev behandlet for deres øremider, diarre og lopper samt fodret med aldersvarende foder. Det stod klart at to af killingerne var ganske sky hvorfor de ikke var oplagte at finde nye hjem til. Den tredje killing var klart den mindste, denne havde samtidig en luftvejsinfektion og øjenbetændelse samt virkede generelt svag. Efter politiets accept af at kattene enten kunne videreformidles eller aflives, blev det besluttet at aflive alle 3 killinger umiddelbart efter politiets accept heraf var givet.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og

sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Dersom det kan lægges til grund, at de 5 killinger blev bragt i en tilstand af sygdom og underernæring som følge af utilstrækkelig fodring, vanding og pasning, og at to af killingerne døde som følge af en kombination af underernæring og sygdomme, er de 5 killinger ikke passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved den utilstrækkelige pasning været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil i så fald anse forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Dersom det kan lægges til grund, at de 5 killinger blev bragt i en tilstand af sygdom og underernæring som følge af utilstrækkelig fodring, vanding og pasning, og at to af killingerne døde som følge af sult og tørst, er de 5 killinger ikke passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved den utilstrækkelige pasning været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil i så fald anse forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Svar ad 2:

Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport, at sigtede fraflyttede ejendommen d. 24. november 2010, og at hun på dagen før fraflytningen ringede til politiet og oplyste, at hun nu flyttede fra stedet, og at kattene fortsat ville være der. Det fremgår af udtalelse af d. 7. december 2010 vedrørende politianmeldelse af dyreværns sagen om de 7 katte, at anmeldte katteejer på dagen for fraflytningen ringede til politiet og meddelte, at nu fraflyttede hun ejendommen, og at der befandt sig 7 katte på denne.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Ved at fraflytte den nævnte ejendom og efterlade kattene uden at sørge for, at de havde adgang til foder og vand og uden at sørge for dagligt tilsyn, har kattene ikke været passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved den beskrevne adfærd været udsat for en betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 2.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i et tidsrum af 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-054-00032

Skrivelse af 27. september fra politiet i Østjylland.

En ældre sort puddelhund løb bort fra hjemmet og blev efterfølgende indbragt på et dyreinternat. Her blev det ved undersøgelse af en dyrlæge konstateret, at hunden var undervægtig/afmagret, havde smertevoldende lidelser på rygmarven, kronisk hudbetændelse, kronisk forandrede øjne, blefarospasmer/fotofobi, hvilket var tegn på smerte i øjet, og at den havde kun få tænder tilbage, der var dækket af et tykt lag tandsten og havde tandkødsbetændelse, samt parodontose på de tilbageværende tænder, hvorefter den undersøgende dyrlæge i medfør af dyreværnslovens § 20 valgte at lade hunden aflive.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Rådet anmodes om en udtalelse om hvorvidt hunden har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28?

Svar ad 1:

Det fremgår af attest af d. 27. juni 2011 fra dyrlæge A, bl. a. at:

”Undertegnede autoriserede dyrlæge, A, med 25 års klinisk erfaring og bl.a. 11 års arbejde med dyreværn, har d. 13. juni 2011 tilset en pudel, sort, tæve > 10 år. Hunden var indbragt til en dyreværnsforening og blev undersøgt her.

Ved den kliniske undersøgelse konstaterede jeg følgende:

- Hunden var ikke identitetsmærket. Der blev tjekket for chipmærke, øretatovering samt lysketatovering.
- Hunden var undervægtig / afmagret. Dog ikke kakektisk.
- Hunden havde en meget stiv gang, var kun vægtbærende på forbenene, stod med krummet ryg, var slinger/mistede balancen på bagbenene. Desuden var der manglende proprioception (nedsat refleks) men normal smertesans i begge bagben. Dette skyldes sandsynligvis tryk på rygmarven, pga. f.eks. en diskus prolaps, svær slidgigt, infektion eller cancer. Alle lidelser må anses for at være smertevoldende.
- Hunden havde kronisk hudbetændelse/sår flere steder på kroppen. De største læsioner var i læbefolderne. Denne lidelse giver typisk anledning til kløe og ubehag.
- Hundens øjne var begge kronisk forandrede. I venstre øje var der et kronisk aktivt smeltende hornhindsår. Hunden havde blefarospasmer (hyppig blinken med øjenlågene), fotofobi (undgik lys) og øjenomgivelserne var tilklistret i betændelsessekret. Ved fluoresceinfarvning (test til at påvise

læsionens omfang) bestemtes størrelsen til at være 3-4 mm i diameter, centralt i øjet. Fra kanten af øjet og ind til centrum af øjet var der tydelig karindvækst og der var pannus (kronisk pigment forandring), begge indikatorer af, at der er tale om en kronisk læsion af mindst 3 ugers omfang. Højre øje havde lignende læsioner, men der var ingen positiv reaktion ved fluoresceintest, hvilket tyder på at denne læsion var under afheling. Hornhindesår er smertevoldende i den akutte fase, og kan være det i den kroniske fase. Blefarospasmer og fotofobi er tegn på smerte i øjet.

- Hunden havde kun ganske få tænder tilbage. De tilbageværende tænder var dækket af et stort lag (1-3 mm tykt) tandsten, der var tandkødsbetændelse og paraodontose på alle de tilbageværende tænder.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at gå med de i dyrlæge As attest beskrevne lidelser i ugevis har hunden ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Hunden burde langt tidligere i forløbet have været bragt til dyrlæge for behandling af sine lidelser eller aflivet. Den har på grund af de beskrevne lidelser været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

De to tiltalte skulle hver betale en bøde på 3.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Statskassen betalte sagens omkostninger.

2011-20-054-00027

Skrivelse af 4. marts 2011 fra Københavns Vestegns Politi

Et hundehold på to voksne hunde og 6 hvalpe opholdt sig i en lejlighed, hvor 6 amstaff hvalpe på 3-5 uger det meste af tiden var spærret inde i et bur på 1,5 x 1 x 1 m med tæppe over. De voksne hunde var en tæve af blandingsrace på 2 år og en hanhund af racen Amerikansk Staffordshire Terrier på 4 år. Den voksne han var mager, og den voksne hun var afmagret. Af de 6 små hvalpe i buret havde de 5 fået skåret ørerne af med rene snit helt nede ved hovedet, hvor der var ødematøse blødende sår ved ørebasis. De 5 kuperede hvalpe var voldsomt dehydrerede og tydeligt afmagrede, og de havde vanskeligt ved at bevæge sig. Den 6. ikke-kuperede hvalp var let dehydreret og mager.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvilke behov har hvalpe i alderen 3-5 ugers alderen for at være tæt på deres moder?

Svar ad 1:

Hvalpe i 3-5 ugers alderen får ved deres mors nærhed opfyldt en række behov: amning, beskyttelse, tryghed, varme, soignering samt prægning og indlæring af den normale adfærd for hunde.

Spørgsmål 2:

Har disse behov været tilgodeset i denne sag?

Svar ad 2:

Ifølge politirapportens fremsendelsesskrivelse kan det lægges til grund, at hundene fra omkring d. 1. december 2010 havde boet alene i lejligheden. Det kan ikke udelukkes, at de voksne hunde blev luftet næsten dagligt, ca. 2 gange om dagen morgen og aften (turene kunne veksle mellem 15 minutter og 1 time). Hundene blev af ejer givet mad og vand næsten hver dag. Hvalpene fik moder-mælkserstatning og ammede hos moderen. Moderen fik tørfoder, foder til tæver, der ammer og ris samt kylling. Hvalpene var lukket inde i buret og havde kun adgang til moderen, når der kom nogen i lejligheden, dvs. når de voksne hunde skulle luftes, og når ejer kom og gav hundene mad, hvilket skete omtrent næsten hver dag. Ejer skulle angiveligt hver dag stille to skåle med modernælkserstatning ind i buret til hvalpene.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Ved således kun at have kortvarig kontakt med moderen, når de voksne hunde blev luftet og fodret, og hvis det kan lægges til grund, at dette ikke skete hver eneste dag, har hvalpene ikke været huset eller passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved den beskrevne mangelfulde behandling været udsat for betydelig grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. punktum.

Spørgsmål 3:

Hvilke pladsmæssige behov har 6 hvalpe i 3-5 ugers alderen?

Svar ad 3:

Hvalpe er meget nysgerrige, og de har et vældigt behov for at undersøge deres omgivelser. Fra 4-5 ugers alderen vil de gradvis udvide deres aktionsradius i deres trang til at undersøge, opleve og gøre erfaringer samt lege og slås med hinanden. Disse tidlige oplevelser har stor betydning for deres fremtidige udvikling. Opholder kullet sig på et begrænset område, f.eks. en hvalpegård eller lignende, er det afgørende vigtigt, at de hver dag, i mindst nogle timer, får mulighed for at færdes i et mere stimulerende miljø.

Hvalpe i 3-5 ugers alderen har således behov for at kunne bevæge sig rundt i stigende afstand fra redeområdet.

Spørgsmål 4:

Har pladsbehovene været tilstrækkelig tilgodeset i denne sag.

Svar ad 4:

Det fremgår af politirapportens fremsendelsesskrivelse, at hvalpene var lukket inde i buret, og de havde kun adgang til moderen, når der kom nogen i lejligheden, dvs. når de voksne hunde skulle luftes, og når ejer kom og gav hundene mad, hvilket skete omtrent næsten hver dag. Ejer skulle angiveligt hver dag stille to skåle med modernmælksstatning ind i buret til hvalpene.

Ved at være spærret inde i et bur det meste af tiden som beskrevet ovenfor og således være afskåret fra at undersøge omgivelserne har hvalpene ikke fået opfyldt deres behov for at kunne bevæge sig rundt i stigende afstand fra redeområdet.

Spørgsmål 5:

Det bedes oplyst, om den delvise adskillelse fra moderen, som er beskrevet oven for har medført smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe for hvalpene.

Svar ad 5:

Se svar ad 2.

Spørgsmål 6:

Såfremt der svares bekræftende på spørgsmål 5 bedes det oplyst, hvorledes dette er kommet til udtryk hos hvalpene adfærdsmæssigt og/eller fysisk.

Svar ad 6:

Der ses ikke i sagsakterne at være fremlagt oplysninger til belysning af tilstedeværelse af adfærdsmæssige og/eller fysiske forstyrrelser hos hvalpene.

Spørgsmål 7:

Hvorledes behandles hårsækmider hos hvalpe af dyrlæger?

Svar ad 7:

Hårsækmider behandles medicinsk.

Spørgsmål 8:

Er sårene på hvalpenes ører foreneligt med, at en af de voksne hunde har bidt ørerne af dem?

Svar ad 8:

Nej.

Spørgsmål 9:

Hvis der svares benægtende på spørgsmål 7 bedes det oplyst, om sårene er foreneligt med, at ørerne er skåret af med skalpel?

Svar ad 9:

Det fremgår af politirapportens fremsendelsesskrivelse og af skrivelse af d. 17. december 2010 fra dyrlæge A, at 5 af de 6 små hvalpe i buret af en uidentificeret person havde fået skåret ørerne af

med rene snit helt nede ved hovedet, hvor der var ødematøse blødende sår ved ørebasis. Dette er foreneligt med, at ørerne kan være skåret af med en skalpel.

Der foreligger i sagsakterne ikke oplysninger om, at hvalpene forud for indgrebet modtog bedøvelse.

Spørgsmål 10:

Hvis der svares bekræftende på spørgsmål 9 bedes det oplyst, om hvalpene i den forbindelse har været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Svar ad 10:

Ved at få skåret ørerne af med rene snit helt nede ved hovedet, hvor der efterfølgende var ødematøse blødende sår ved ørebasis, ved ikke at blive bedøvet før indgrebet og ved ikke at blive syet og modtage relevant efterbehandling for sårene har de 5 hvalpe ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved den beskrevne behandling været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse ovennævnte forhold for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 11:

Ud fra ovennævnte oplysninger sammenholdt med sagens bil. 1-10 (dyrlægeerklæring) og fotos i sagen, jfr. Bil. 1-13 og 1-14 bedes det oplyst, hvad der den mulige årsag er til a) hvalpenes afmagring, b) den voksne han var mager, og c) den voksne hun var afmagret?

Svar ad 11:

Ifølge politirapportens fremsendelsesskrivelse kan det lægges til grund, at hundene fra omkring 1. december 2010 havde boet alene i lejligheden. Det kan ikke udelukkes, at de voksne hunde blev luftet næsten dagligt, ca. 2 gange om dagen morgen og aften (turene kunne veksle mellem 15 minutter og 1 time). Hundene blev af ejer givet mad og vand næsten hver dag. Hvalpene fik moder-mælkserstatning og ammede hos moderen. Moderen fik tørfoder, foder til tæver, der ammer og ris samt kylling. Hvalpene var lukket inde i buret og havde kun adgang til moderen, når der kom nogen i lejligheden, dvs. når de voksne hunde skulle luftes, og når ejer kom og gav hundene mad, hvilket skete omtrent næsten hver dag. Ejer skulle angiveligt hver dag stille to skåle med modernælkserstatning ind i buret til hvalpene.

Ved således i længere tid ikke at være tilset, fodret og vandet hver eneste dag har hundene ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov.

Rådet vil vurdere, at en mulig årsag til hvalpenes afmagring, den voksne hanhunds magre foderstand og den voksne hunhunds afmagring var utilstrækkelig forsyning med foder til de voksne hunde og underforsyning af hvalpene med modernælk.

Spørgsmål 12:

Hvad er den mulige årsag til, at 2 af hvalpene havde næsten penetrerende mavesår?

Svar ad 12:

Mavesår hos hunde kan opstå af flere grunde. Blandt mulige årsager i nærværende sag for de omtalte hvalpe er stress som følge af indespærring, meget lidt kontakt med moderen og nedsat modstandskraft pga. underernæring. Der kan henvises til lærebogsmateriale om emnet.

Spørgsmål 13:

Har hundene på grund af deres fysiske tilstand været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe?

Svar ad 13:

Det fremgår af politirapportens fremsendelsesskrivelse og af skrivelse af d. 17. december 2010 fra dyrlæge A, at den voksne han var mager og den voksne hun var afmagret. De 5 kuperede hvalpe var voldsomt dehydrerede og tydeligt afmagrede, og de havde vanskeligt ved at bevæge sig. Den 6. ikke-kuperede hvalp var let dehydreret og mager.

Af de 6 små hvalpe i buret havde de 5 fået skåret ørerne af med rene snit helt nede ved hovedet, hvor der var ødematøse blødende sår ved ørebasis. Der foreligger i sagsakterne ikke oplysninger om, at hvalpene forud for indgrebet modtog bedøvelse.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive bragt i en tilstand af afmagring og voldsom dehydrering har hundene ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved mangelfuld fodring og vanding været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil anse ovennævnte forhold for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Ved at få skåret ørerne af med rene snit helt nede ved hovedet, hvor der var ødematøse blødende sår ved ørebasis, ved ikke at blive bedøvet før indgrebet og ved ikke at blive syet og modtage relevant efterbehandling for sårene har de 5 hvalpe ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har ved den beskrevne behandling været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse ovennævnte forhold for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 14:

Hvilke behov har en voksen han og en voksen hun samt deres 6 hvalpe i alderen fra de er ca. 3 uger til 5 uger for menneskelig tilsyn, når de befinder sig i en lejlighed?

Svar ad 14:

De har behov for mindst to tilsyn i døgnet for at blive luftet, fodret, vandet og passet samt beskæftiget i et beriget miljø.

Spørgsmål 15:

Har behovene været tilgodeset med de besøg, som er beskrevet ovenfor.

Svar ad 15:

Ifølge politirapportens fremsendelsesskrivelse kan det lægges til grund, at hundene fra omkring d. 1. december 2010 havde boet alene i lejligheden. Det kan ikke udelukkes, at de voksne hunde blev luftet næsten dagligt, ca. 2 gange om dagen morgen og aften (turene kunne veksle mellem 15 minutter og 1 time). Hundene blev af ejer givet mad og vand næsten hver dag.

Hvis det således kan lægges til grund, at hundene kun er blevet tilset og givet mad og vand næsten hver dag, har de ikke været behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov.

Spørgsmål 16:

Hvis der svares benægtende på spørgsmål 14 bedes det belyst, hvorledes dette giver sig udslag i hundenes adfærd.

Svar ad 16:

Der ses ikke i sagsakterne at være fremlagt oplysninger til belysning af tilstedeværelse af adfærdsmæssige forstyrrelser hos hundene.

Spørgsmål 17:

Ændrer det svaret i spørgsmål 15, såfremt det lægges til grund, at der ind i mellem har været dage, hvor hundene ikke har været tilset?

Svar ad 17:

Nej.

Spørgsmål 18:

Har hvalpene været udsat for forsvarlig, uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller været udsat for mishandling?

Svar ad 18:

Se svar ad sp. 13.

Spørgsmål 19:

Har den voksne han og den voksne hun været udsat for forsvarlig, uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 19:

Se svar ad sp. 13.

Spørgsmål 20:

Giver sagen Rådet anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 20:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jvf. dyreværnslovens § 29. Hvorvidt der skal eller kan fastsættes sanktioner jf. 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der foretages alene af domstolene.

Afgørelse:

Hver af de tiltalte blev idømt 30 dages fængsel.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis de tiltalte ikke begik noget strafbart i 1 år fra dom.

De tiltalte blev begge frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr i et tidsrum af 5 år fra dom.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-054-00031**Skrivelse af 6. juni 2011 fra Nordsjællands Politi**

En kat på 13 – 14 år blev under overværelse af tre vidner løftet ved halsgreb og rusket så kraftigt og længe, at den skreg højt. Det skete angiveligt i et forsøg på at aflive katten. En efterfølgende dyrlægeundersøgelse viste, at katten var voldsomt dehydreret og afmagret med tab af omkring 80 % af sin muskelmasse. Den kunne ikke tage støtte på højre bagben. Den holdt en opkneben positur og var stærkt smerteplaget ved palpation af bugen. Ydermere sås en stor mængde tandsten og en voldsom tandkødsbetændelse med pus i visse områder af tandkødet.

Rådet udtalte:**Nordsjællands Politi's beskrivelse af forholdet:**

”Torsdag den 31. marts 2011 er katten X, på angiveligt 13-14 år, løftet ved halsgreb og rusket så kraftigt og længe, at den skreg højt.

Katten er efterfølgende undersøgt på A Dyreklinik, hvorfra der er modtaget en erklæring den 7. april 2011. Det fremgår af erklæringen, at X er voldsomt dehydreret og afmagret med en samlet vægt på 2,7 kg. Der konstateres markant anoreksisk med tab af omkring 80 % af kattens normale muskelmasse. Herudover kan X ikke støtte på højre bagben. Den holder endvidere "opkneben" positur og er stærkt smerteplaget ved palpation af bug. Ydermere ses en abnorm stor mængde tandsten og så voldsom tandkødsbetændelse (cremor dentis og gingivitis), at der er pus i visse områder af tandkødet.

Det konstateres endvidere, at højre bagbens knæled er med væskedannelse og hævelse, hvilket indikerer at skaden er sket for nylig. I leveren findes en stor frisk blødning som vurderes et døgn gammel. Tarmsystemet fremstår med tomme tarme uden foderindhold, såvel som der ikke er foder i mavesækken. Venstre nyre er let forstørret.

Det er af A Dyreklinik vurderet, at kattens voldsomme mundhuleinfektion gør, at den vil have så ondt ved at forsøge at spise, at den ikke tager foder nok til sig — og således er sultet gennem længere tid.

Der er ved grundig ultralydsscanning ingen tegn på neoplasi/udvikling af tumorer/cancer

Det fremgår af vidnet Bs forklaring, at katten, forud for halsgrebet, virkede forvirret og konstant løb rundt om sig selv i meget små cirkler.”

Spørgsmål 1:

Indebærer den ovenfor beskrevne tilstand, at katten har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. § 1 og 2 ?

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten med vidneforklaringer og fotos, at katten X på ca. 13 – 14 år under overværelse af tre vidner blev løftet ved halsgreb og rusket så kraftigt og længe, at den skreg højt. Det skete angiveligt i et forsøg på at aflive katten.

Det fremgår af attest af d. 1. april 2011 fra dyrlæge C, at en efterfølgende dyrlægeundersøgelse viste, at katten var voldsomt dehydreret og afmagret med tab af omkring 80 % af sin muskelmasse. Den kunne ikke tage støtte på højre bagben. Den holdt en opkneben positur og var stærkt smerteplaget ved palpation af bugen. Ydermere sås en stor mængde tandsten og en voldsom tandkødsbetændelse med pus i visse områder af tandkødet. Katten blev bedøvet og ved ultralydsscanning med udstrækning af højre bagben samt dettes led sås ingen frakturer, men en forandring (distorsion) af højre bagbens knæled med væskedannelse og hævelse, indikerende at skaden var indtruffet for nylig. I leveren fandtes stor frisk blødning (hæmatom med koagler) som vurderedes omkring et døgn gammel. Tarmsystemet fremstod med tomme tarme uden foderindhold, såvel som der ikke var foder i mavesækken. Venstre nyre var let forstørret. Kattens voldsomme mundhule-infektion gjorde, at den ville have så ondt ved forsøg på at spise, at den ikke kunne tage nok foder til sig – og den har således sultet igennem længere tid. Der er ved grundig ultralydsscanning ingen tegn på neoplasier /udvikling af tumorer/ cancer. Katten blev pga. den dårlige sundhedsmæssige tilstand aflivet i bedøvelsen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt.

Det kan lægges til grund, at katten X under overværelse af tre vidner blev løftet ved halsgreb og rusket så kraftigt og længe, at den skreg højt og at det angiveligt skete i et forsøg på at aflive katten, og det kan tillige lægges til grund, at katten ved en efterfølgende dyrlægeundersøgelse bl. a. fik konstateret en forandring (distorsion) af højre bagbens knæled med væskedannelse og hævelse, blev fundet stærkt smerteplaget ved palpation af bugen og i leveren fik påvist en stor frisk blødning (hæmatom med koagler). Rådet vil på dette grundlag vurdere, at katten ikke er behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Den har ved den beskrevne behandling været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil anse dette forhold som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 13, stk. 1, 1. punktum.

Det kan lægges til grund, at katten X ved den efterfølgende dyrlægeundersøgelse blev fundet voldsomt dehydreret og afmagret med tab af omkring 80 % af sin muskelmasse. Der sås en stor mængde tandsten og en voldsom tandkødsbetændelse med pus i visse områder af tandkødet. Tarmsystemet fremstod med tomme tarme uden foderindhold, såvel som der ikke var foder i mavesækken. Det blev vurderet, at kattens voldsomme mundhule-infektion gjorde, at den ville have så ondt ved forsøg på at spise, at den ikke kunne tage nok foder til sig – og den har således sultet igennem længere tid. Rådet vil på dette grundlag vurdere, at katten ikke har været behandlet omsorgsfuldt eller i

overensstemmelse med sine behov. Den burde langt tidligere være bragt til dyrlæge for udredning af dens væggtabsproblem og mundhulelidelse. Den har ved den beskrevne behandling været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil anse dette forhold som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2.

Spørgsmål 2:

Giver dette i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 30 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i 2 år fra dom.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 2 år fra dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-054-00012

Skrivelse 4. marts 2010 fra Østjyllands Politi

Sagen omhandlede salg af syge, magre og usoignerede katte fra et større kattehold.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Den 14. november 2008 blev en tre til fire måneder gammel kat undersøgt på et dyrehospital. Katten havde kraftig diarre. Katten var nedstemt, dehydreret og afmagret. Dyrlægen mistænkte katten for Feline Infektøus Peritonitis (FIP), hvorfor katten blev aflivet. Katten er erhvervet fra tiltalte medio oktober 2008.

- a. Kan den nævnte kat have haft FIP ved erhvervelsen medio oktober 2008.
- b. Såfremt dette er tilfældet, har katten så været udsat for smerte og lidelse og ikke behandlet omsorgsfuldt frem til medio oktober 2008.
- c. Såfremt dette er tilfældet, er der så tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. punkt at undlade behandling af katten frem til medio oktober 2008.

Svar ad 1:

a. Rådet kan ikke i de fremlagte sagsakter se en sikker dokumentation for, at katten led af FIP, f. eks. i form af vævsundersøgelser af forandrede organer. Rådet kan således ikke besvare spørgsmål 1a med nogen grad af sandsynlighed.

Dersom det lægges til grund, at katten led af FIP d. 14. november 2008, kan Rådet ikke udelukke, at den nævnte kat kan have haft FIP ved erhvervelsen medio oktober 2008.

b. Det fremgår af erklæring af d. 15. marts 2009 fra dyrlæge A, at katten ved undersøgelse d. 14. november 2008 var meget nedstemt, virkede dehydreret og afmagret. Ved den kliniske undersøgelse fandtes blege slimhinder, en puls på 160 slag/min. og en temperatur på 33,0 grader C. Ved palpation af abdomen kunne to mindre processer på højre nyre palperes. På grund af mistanke om Felin Infektios Peritonitis blev katten aflivet. Ved post mortem undersøgelse fandtes hyperæmi i tarmslimhinderne, et tyndt vandigt indhold i tarmene og multiple granulomatøse (knudret betændte) processer i begge nyrer.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at katten ved at være kommet i den beskrevne tilstand ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder været passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer jf. dyreværnslovens § 2. Den burde tidligere være bragt til dyrlæge for undersøgelse og behandling.

Rådet finder, at katten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

c. Lægges svar ad 1b til grund, finder Rådet, at katten har været udsat for uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 2:

Den 18. december 2008 tilså dyrlæge B en hankat indkøbt fra tiltalte den 17. december 2008. Katten havde øjenbetændelse i begge øjne. Der var snot i begge næsebor og katten frøs. Katten var undervægtig, fejlernæret, usoigneret og febril.

a. Såfremt ovenstående lægges til grund, har katten da været udsat for smerte, lidelse og ikke behandlet omsorgsfuldt frem til den 17. december 2008.

b. Er der i bekræftende fald tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt. at undlade dyrlægebehandling fra til den 17. december 2008.

Svar ad 2:

a. Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling.

Såfremt den ovenstående beskrivelse i spørgsmål 2 samt sagens akter lægges til grund, finder Rådet, at hankatten ved at være kommet i den beskrevne tilstand ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder været passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige

ge behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den burde tidligere være bragt til dyrlæge for undersøgelse og behandling.

Rådet finder, at hankatten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

b. Lægges svar ad 2a til grund, finder Rådet, at katten har været udsat for uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 3:

Dyrlæge B tilså den 29. december 2009 en hunkat indkøbt fra tiltalte den 26. december 2008. Katten havde øjenbetændelse af ældre karakter, lungebetændelse og var radmager, undervægtig, fejler næret og usoigneret.

a. Såfremt ovenstående lægges til grund, har katten da været udsat for smerte, lidelse og ikke behandlet omsorgsfuldt.

b. Er der i bekræftende fald tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1 2. pkt. at undlade dyrlægebehandling frem til den 26. december 2008.

Svar ad 3:

a. Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling.

Såfremt den ovenstående beskrivelse i spørgsmål 3 samt sagens akter lægges til grund, finder Rådet, at hunkatten ved at være kommet i den beskrevne tilstand ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder været passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den burde tidligere være bragt til dyrlæge for undersøgelse og behandling.

Rådet finder, at hunkatten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

b. Lægges svar ad 3a til grund, finder Rådet, at katten har været udsat for uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 4:

Dyrlæge C tilså den 4. februar 2009 en hunkat, købt samme dag af tiltalte. Katten var undervægtig, pelsen var ekstrem dårlig med total sammenfiltret pels.

a. Såfremt ovenstående lægges til grund, har katten da været udsat for smerte, lidelse og ikke behandlet omsorgsfuldt.

b. Er der i bekræftende fald tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. punkt.

Svar ad 4:

a. Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling.

Såfremt den ovenstående beskrivelse i spørgsmål 4 samt sagens akter lægges til grund, finder Rådet, at hunkatten ved at være kommet i den beskrevne tilstand ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder været passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den burde tidligere være bragt til dyrlæge for undersøgelse og behandling.

Rådet finder, at hunkatten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

b. Lægges svar ad 4a til grund, finder Rådet, at katten har været udsat for uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 5:

Dyrlæge C tilså den 4. februar 2009 en ca. 1 år gammel hankat. Katten vurderedes meget undervægtig. Temperaturen var 38,5 C. Kattens afføring var meget tynd. Endetarmens slimhinde krængede let ud af som følge af diarreen.

a. Såfremt ovenstående lægges til grund, har katten da været udsat for smerte, lidelse og ikke behandlet omsorgsfuldt.

b. Er der i bekræftende fald tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt.

Svar ad 5:

a. Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling.

Såfremt den ovenstående beskrivelse i spørgsmål 5 samt sagens akter lægges til grund, finder Rådet, at hankatten ved at være kommet i den beskrevne tilstand ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder været passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den burde tidligere være bragt til dyrlæge for undersøgelse og behandling.

Rådet finder, at hankatten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

b. Lægges svar ad 5a til grund, finder Rådet, at katten har været udsat for uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 6:

Dyrlæge C tilså den 4. februar 2009 en kat født den 2. maj 2005, som var købt samme dag af tiltalte. Katten vejede 3,6 kg, hvilket er for lidt i forhold til racen. Den havde en slem mundhule- og tandkødsbetændelse. Temperaturen var 39,6. Pelsen var usoigneret med en del hårtotter.

- a. Såfremt ovenstående lægges til grund, har katten da været udsat for smerte og lidelse og ikke behandlet omsorgsfuldt.
- b. Er der i bekræftende fald tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt.

Svar ad 6:

a. Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling.

Såfremt den ovenstående beskrivelse i spørgsmål 6 samt sagens akter lægges til grund, finder Rådet, at hunkatten ved at være kommet i den beskrevne tilstand ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder været passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Den burde tidligere være bragt til dyrlæge for undersøgelse og behandling.

Rådet finder, at hunkatten har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

b. Lægges svar ad 6a til grund, finder Rådet, at katten har været udsat for uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 7:

Giver sagen i øvrigt styrelsen anledning til bemærkninger.

Svar ad 7:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med katte, der ikke er neutraliserede enten ved kastration eller sterilisation i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-054-00013

Skrivelse af 16. marts 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

To 6 dage gamle hundehvalpe blev ved et tyveri fjernet fra deres moder. Hvalpene havde endnu ikke fået øjne. De to hvalpe var en del af et kuld, hvor moderen var til stede. Umiddelbart var alt som det skulle være hos mor og hvalpe.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Om hvalpe i den alder kan undvære deres mor.

Svar ad 1:

Hvalpe i den alder, ca. 6 dage gamle, kan opfostres uden deres mor, men det fordrer intensiv pasning, pleje og fodring. De skal mades med egnet modermælksersstatning med sutteflaske el. lign. 6 - 8 gange i døgnet, de skal stimuleres til defækation og urinering, og de skal holdes rene og varme. Fraværet af moderhund i de første 8 uger af hvalpes liv vil kunne medføre alvorlige adfærdsmæssige forstyrrelser senere i hvalpenes liv.

Spørgsmål 2:

Såfremt de kan – hvilke foranstaltninger skal gøres.

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Såfremt de ikke kan – hvordan er forløbet.

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Kan hvalpene have lidt varig skade ved at være fra deres mor jf. ovenstående.

Svar ad 4:

Jf. svar ad 1 vil Rådet vurdere, at hvalpene ved kun at have været adskilt fra deres mor i ca. 1½ døgn ikke har lidt varig skade.

Spørgsmål 5:

Er det en korrekt fremgangsmåde at give modermælksersstatning via sutteflaske.

Svar ad 5:

Ja.

Spørgsmål 6:

Skønnes behandlingen i givet fald at være uforsvarlig, groft uforsvarlig eller med karakter af mishandling.

Svar ad 6:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil anse forholdet at fjerne 6 dage gamle hvalpe fra deres mor i 1½ døgn for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, og Bekendtgørelse nr. 817 af 22. juli 2004 om overdragelse af hundehvalpe.

Spørgsmål 7:

Skulle ovennævnte give anledning til yderligere bemærkninger, så imødeses disse gerne.

Svar ad 7:

Rådet har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Afgørelse:

Tiltalte 1 vedtog en udenretlig bøde på 1.000 kr.

Tiltalte 2 vedtog en udenretlig bøde på 3.500 kr.

Tiltalte 3 vedtog en udenretlig bøde på 4.500 kr.

Tiltalte 4 vedtog en udenretlig bøde på 4.500 kr.

Tiltalen mod tiltalte 5 blev frafaldet.

2010-20-054-00015

Skrivelse af 11. januar 2010 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En kat blev beskudt med luftbøsse ved flere lejligheder. Sidste gang skete det i ejerens have, og ejeren bragte katten til dyrlæge og forklarede, at det var ham selv, der ved et uheld var kommet til at ramme katten. Katten blev af dyrlægen behandlet for et frisk skudsår i panden. Dyrlægen påviste også 6 tidligere afhelede skudskader på samme kat, hvorfra der stadig sad hagl af samme type i katten. En efterfølgende ballistisk undersøgelse af haglet fra den friske skudskade sammenlignet med et af de bortopererede hagl fra de tidligere skudepisoder viste specifikke overensstemmende detaljer i sådant et omfang, at det kunne konkluderes, at begge hagl var affyret med den samme luftbøsse.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Vil en adfærd hvorved en 2,5 kg tung hankat skydes i panden med et luftgeværhagl i kaliber 4,5 mm af typen med rund forpart og med en vægt på ca. 0,5 gram, og hvorved der i panden konstateres et blødende, frisk sår, som skal fjernes af en dyrlæge under bedøvelse af katten, have karakter af en grovere uforsvarlig behandling af dyret i strid med dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt. jfr. § 1?

Svar ad 1:

Det fremgår af anmeldelse af d. 24. september 2008 fra dyrlæge A vedrørende: Kat, 2,5 kg, sort, han:

”Ejeren oplyser, at katten er blevet skudt af ham selv ved et uheld. En gaspistol er gået af ved en fejl. Katten er blevet skudt midt i panden.

Ved indledende undersøgelse på Dyrehospitalet af dyrlæge B konstateres et blødende, frisk sår midt i panden svarende til et skudsår. Katten bedøves og bliver røntgenfotograferet.

Der findes 7 projektiler i katten: Et i panden (med frisk indgang), 2 i bugen og 4 på bagparten. Heraf kan 2 projektiler på bagparten føles gennem huden. Begge indgangshuller til de to projektiler er fuldstændigt afhelede. Projektilerne har alle den samme form.

De to projektiler fjernes kirurgisk af undertegnede, det ene er indkapslet med en tydelig bindevævskapsel.

Når indgangssårene er afhelede, er der minimum gået 10 dage fra skuddet. Ved kapseldannelse omkring projektilet er der sandsynligvis gået adskillige uger fra skuddet.

Projektilet i panden fra i dag fjernes ligeledes.

De fjernede projektiler er vedlagt denne anmeldelse i 2 separate poser.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive skudt i panden med et luftgeværhagl i kaliber 4,5 mm af typen med rund forpart og med en vægt på ca. 0,5 gram, hvorved der i panden konstateres et blødende, frisk sår, og som skal fjernes af en dyrlæge under bedøvelse af katten, er denne ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Den har ved den beskrevne adfærd været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse den beskrevne adfærd for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Vil den pågældende adfærd have karakter af en mishandling af dyret i strid med dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 3. pkt., jfr. § 1?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Lægges det til grund, at katten er blevet beskudt ved i alt 7 lejligheder og med samme type luftbøsse og at det har resulteret i, at en dyrlæge kunne konstatere i alt 7 hagl i kattens krop, finder Rådet, at katten ikke er behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Den har ved den beskrevne adfærd været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, og Rådet vil samlet anse de talrige beskydninger og skader på katten for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet, da man ikke kunne bevise, at det var ham, der havde beskudt katten.

Statskassen betalte sagens omkostninger.

2010-20-054-00018

Skrivelse af den 13. juli 2010 af Fyns Politi

Sigtede var under en gåtur med en hund, en amerikansk staffordshire terrier tæve, blevet bidt i hånden. Hjemkommet til sin bopæl havde sigtede taget hunden med ind i et værelse og der forøvet vold mod hunden, hvorefter den stadig levende blev stoppet i en sportstaske og smidt i en affaldscontainer.

Hunden blev indbragt til dyrlæge. Ved den kliniske undersøgelse fremstod hunden i chok, og dyrlægen konstaterede flere små stiksår på bagben, to snitsår i hundens hoved, voldsomt hævede øjenlåg på venstre øje, blodudtrædninger i sclera og forreste øjekammer. Synets intakthed kunne ikke undersøges.

Under undersøgelsen forværredes hundens tilstand, og det besluttedes at aflive hunden.

Efterfølgende obducerede dyrlægen hunden og fandt udover ovennævnte hæmoabdomen som følge af en 10 cm lang læsion i højre leverlap med ruptur, og 3 cm. ruptur i miltens distale part, blødninger i begge lunger, kollaps af størstedelen af højre lunge, samt et 5x5 cm stort blodunderløbet parti omkring brystbenet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Må den beskrevne adfærd; ”gentagne gange at have sparket sin hund, slået den med hundesnoren, trampet på den samt skåret/stukket den med en kniv og efterfølgende, mens hunden stadig var levende og smidt den i en skraldecontainer” med de i erklæring af 23. februar 2010 fra dyrehospitalet beskrevne skader til følge, anses som mishandling efter dyreværnsloven.

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Det fremgår af dyrlægens attestation, at hunden ved den kliniske undersøgelse fremstod i chok og med flere små stiksår på bagben, to snitsår i hundens hoved, voldsomt hævede øjenlåg på venstre øje, blodudtrædninger i sclera og forreste øjekammer. Videre fremgår det, at der ved den efterfølgende obduktion påvistes frit blod i bughulen stammende fra en 10 cm lang læsion i højre leverlap med ruptur og en 3 cm ruptur i miltens distale part, blødninger i begge lunger, kollaps af størstedelen af højre lunge, samt et 5x5 cm stort blodunderløbet parti omkring brystbenet.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at hunden ved at være påført de beskrevne læsioner har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ved efterfølgende i live at blive placeret i en skraldecontainer ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere

forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Hvis spørgsmål 1 besvares benægtende må den under pkt. 1 beskrive adfærd og de i den nævnte erklæring anførte skader så anses for grovere uforsvarlig behandling af dyr efter dyreværnsloven

Svar ad 2:
Bortfalder.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger

Svar ad 3:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev, idet han allerede afsonede en fængselsstraf, idømt en tillægsstraf på 2 måneders fængsel.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr i 5 år fra dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-054-00019

Skrivelse af 5. august 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Sagen omhandlede 5 katte og 2 skægagamer, der var efterladt uden pasning, fodring og vanding i en lejlighed fra sidst i oktober til d. 23. december. Her fandt en tilsendt politipatrulje i et aflukket køkken en hunkat med 4 killinger. Der var ingen mad og vand til kattene, som bar tydelig tegn på underernæring og blev beskrevet som skeletter med skind på. I stuen stod et terrarium, hvori der var 2 skægagamer. De havde ingen mad og vand.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvor længe en kat kan klare sig uden mad og vand.

Svar ad 1:

Spørgsmålet kan ikke besvares uden oplysninger om bl. a. kattens køn, alder, kropsvægt og kropsbygning, helbredsstatus og fysisk aktivitet samt oplysninger om det miljø, katten opholder sig i, bl. a. temperatur og luftfugtighed.

Spørgsmål 2:

Hvor længe killinger kan klare sig uden vand og mad.

Svar ad 2:

Spørgsmålet kan ikke besvares uden oplysninger om bl. a. killingerne køn, alder, kropsvægt og kropsbygning, helbredsstatus og fysisk aktivitet samt oplysninger om det miljø, killingerne opholder sig i, bl. a. temperatur og luftfugtighed. Desuden har det stor betydning for killingerne overlevelse, om de passes af deres mor.

Spørgsmål 3:

Har det betydning for killingerne overlevelse, at de var sammen med deres mor.

Svar ad 3:

Se svar ad 2.

Spørgsmål 4:

Hvor længe kan en skægagam klare sig uden vand og mad.

Svar ad 4:

Her gør der sig de samme overvejelser gældende som for katte, se svar ad 1 og 2.

Spørgsmål 5:

Vil den manglende pasning give dyrene helbredsmæssige mén.

Svar ad 5:

Det fremgår bl. a. af journaludskrift af d. 23. december 2009 af dyrlæge A at en klinisk undersøgelse af de 5 katte viste, at de var sky, med let blege slimhinder, indfaldne øjne, dehydrerede, undervægtige (indfaldne muskler, fremspringende knogler, afmagring) og for killingerne, at de var kakektiske (dårlig ernæringstilstand, kraftløshed og ekstremt afmagring). Det kan således ikke udelukkes, at killingerne har fået varige mén af den manglende pasning i form af organskader og manglende vækst.

Det fremgår bl. a. af udtalelse af d. 16. januar 2010 fra dyrlæge B, at de to skægagamer fremstod som dehydrerede, matte og glansløse i huden, dog var hunagamen noget mere mat end hannen. Ved palpation af begge dyr var bækkenknogler og halehvirvlernes tværtappe tydelige, og huden på lårene var rynket og foldet, alle tegn på dårlig foderstand. Også her var hunnen i dårligere stand end hannen. Lægges dette til grund, er det Rådets vurdering, at agamerne ved hurtig indsat tilstrækkelig vanding, fodring og pasning vil kunne genvinde normalt huld uden varige mén.

Spørgsmål 6:

På grundlag af det fremsendte rapportmateriale ønskes en vurdering af, om der er tale om uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarligt med karakter af mishandling eller mishandling.

Svar ad 6:

Det fremgår af politirapporten med dyrlægeerklæringer, at dyrene har været uden pasning, fodring og vanding i langt over en måned. Dyrene har opholdt sig i stærkt uhygiejniske omgivelser uden dagligt tilsyn og hyppig renholdelse.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og

sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Ved at dyrene har været uden pasning, fodring og vanding i over 53 dage og derved er blevet påført alvorlig til sygelig underernæring, og ved at dyrene i samme tidsrum har opholdt sig i stærkt uhygiejniske omgivelser uden daglige tilsyn og hyppig renholdelse, har dyrene ikke været behandlet omsorgsfuldt eller været huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Dyrene har under de beskrevne omstændigheder været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 7:

Skulle materialet give anledning til yderligere bemærkninger, så imødeses disse gerne.

Svar ad 7:

Rådet har ikke yderligere bemærkninger.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-054-00020

Skrivelse af 4. august 2010 fra Bornholms politi

En hundeejer blev sigtet for overtrædelse af dyreværnsloven ved i en længere periode på sin tidligere bopæl at have behandlet 85 hunde groft uforsvarligt, idet hun undlod at gøre rent i hundenes omgivelser og i den forbindelse lod hundene færdes under stærkt uhygiejniske forhold i deres egen afføring og urin, som hundene derved blev smurt ind i med hudgener til følge. Nogle af hundene havde så mange tørre afføringsklumper dinglede, at de raslede, når de gik rundt.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Til brug for sagens videre behandling skal jeg anmode om en udtalelse om, hvorvidt 85 hunde efter Rådets opfattelse er behandlet uforsvarligt eller groft uforsvarligt.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten med fotos og af erklæring fra regionsdyrlæge A, at 85 hunde i længere tid havde gået under grotesk uhygiejniske forhold.

Det fremgår bl. a. af erklæring om besigtigelsen af ejendommen af d. 18. januar 2010 fra regionsdyrlæge A:

”Da undertegnede var blevet tilkaldt og ankom, var der ca. 15 hunde på gårdspladsen sammen politiet og ejeren. Resten af hundene var i stuehuset. Ejeren beklagede sin situation og bedyrede sin skam over forholdene og gjorde flere gange opmærksom på at der havde været en vandskade med oversvømmelse i staldlængerne for ca. tre måneder siden. Dette skulle være årsagen til at hundenes pelse var sammenfiltrede og at hundene var beskidte.

Ejendommen, et stuehus med lukket gårdsplads omgivet af et hegn og to længer, fremtræder meget, meget rodet og misligholdt. I gårdspladsen hvor hundene luftedes var der en del affald og nogle udtjente hundetransport kasser. Pladsen var sne og isbelagt og der var hundelorte overalt. Garagen, i længen retvinklet til stuehuset, var næsten fyldt med gammelt skrammel og der var lige plads til ejerens bil. I samme længe var der et forrum fyldt med affald og skrammel og et staldafsnit med nogle ubrugelige hjemmelavede bokse til hundene langs den ene væg. Trådnettet og pladerne var ødelagt og kunne ikke lukkes ordentligt på grund af en ophobet mængde jord, halm og afføring på gulvet. På modsat side var der en sektion af hundekennel lavet af galvaniserede stål. Stalden var meget mørk og der var ingen belysning. Her var der også store mængder affald (papkasser, plastic poser, spande, gamle tæpperester, m.m.m.). Det samme gjaldt for længen modsat stuehuset. I denne længe var der to store hjemmelavede bokse hvor der ligeledes lå et tykt lag møg og halm på gulvet. Denne længe var næsten fyldt i øvrigt med udtjente møbler og andet skrammel og affald. Der var fugtigt og ildelugtende (en stærk lugt af ammoniak) overalt. Undertegnede så ikke vand til hundene i staldlængerne eller på gårdspladsen. Efter en kort vurdering af hundene på gårdspladsen fik politiet ejerens tilladelse til at lave et tilsyn i stuehuset. Her blev vi mødt med en utrolig stærk ammoniak lugt og kunne se at gulvet i entreen og bryggerset flød med affald, papkasser i opløsning, avisrester, tæpperester og store mængder hundelorte og urin. Under et bord var der en hundeseng som var stiv af indtørret skidt og urin.”

Dernæst:

” For at vurdere forholdene i resten af huset og for at bedømme hvor mange hunde der manglede at blive besigtiget, kom vi ind i stuen og i køkken fløjen mod garagen hvor der gik adskillige hunde. I stuen var der et ca. 50 cm. høje bunke af indtørret fæces og avis og tæppe rester foran en petroleumsovn. Der var mindst 5 cm. tyk møg overalt og hundelorte og urin alle vegne. Der var så at sige næsten ingen intakte møbler og en sofa var ligesom hundesengen i bryggerset fuldstændig stiv med indtørret skidt, urin og fæces. I stuen observeredes en stor spand med vand som hundene drak af. Forholdene i køkkenfløjen var knap så grelle men den samme stærk lugt af ammoniak var overalt og der var adskillige hunde herude samt hundelorte og urin på gulvet.”

Og videre:

”Hundene var ikke aggressive men en del af dem gøede og virkede sky. Resten var tydeligvis understimuleret og tiggede om opmærksom og hoppede op ad os, osv.

Samtlige hunde var meget beskidte og ildelugtende. Flertallet af dem havde indtørret skidt overalt på pelsen, oftest i store tunge kager hvor pelsen var filtret sammen med møg. Flere af hunde havde

så store kager på benene at det lignede brune gipsforbinder og man kunne ikke se deres poter. Adskillige hunde ligefrem raslede når de gik fordi kagerne af skidt dinglede i pelsen.

Flere af hundene havde store underbid og deres øverste hjørnetænder stak ned og lavede sår med kronisk irritation af underlæben. Et par af hundene havde synlige hudirritationer på grund af fugten og vægten af kagerne i pelsen. Hvis man pillede i sammenfiltringerne, var der næsten altid fugtig, rød, og irriteret hud nedunder. Et par af hundene var lidt undervægtig men ingen af hundene var mager. Et par af de ældre hunde virkede apatiske og især en hund, med store hudirritationer på hoved og ryg virkede decideret sløv.”

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund, har hundene ved at gå i lang tid under de beskrevne stærkt uhygiejniske forhold ikke været behandlet omsorgsfuldt, og de har ikke været huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Hundene burde langt tidligere have været behandlet for deres stærkt forurenede sammenfiltrede pels med deraf følgende hudirritationer. Hundene har under de beskrevne forhold og ved at blive bragt i den beskrevne hudtilstand været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. punktum.

Spørgsmål 2:

Jeg skal endvidere anmode om en udtalelse om, hvorvidt sagen giver Rådet anledning til yderligere bemærkninger.

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 6.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 5 år fra endelig dom. Dette var dog ikke til hinder for, at tiltalte kunne eje eller passe op til 2 hunde på sin bopæl.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-054-00024

Skrivelse af den 13. november 2010 fra Københavns Vestegns Politi

En hundeejer lod sin ca. 2 år gamle labradorblanding, 22-25 kg, sidde i hundeburet i sin stationcar i ca. 2½ time en dag i begyndelsen af juli, mens den holdt parkeret ved hundeejerens arbejdsplads. Da hundeejeren kom tilbage til bilen, lå hunden i bilens hundebur og gispede efter vejret. Trods omgående nedkøling og nødvendig førstehjælp afgik hunden ved døden. Hunden blev efterfølgende obduceret på Sektion for Patologi, Det Biovidenskabelige Fakultet for Fødevarer, Veterinærmedicin og Naturressourcer, Københavns Universitet, hvor der konstateredes forandringer forenelige med hypertermi.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvilken plads har en hund af ovennævnte størrelse behov for, når den efterlades i ca. 2½ time?

Svar ad 1:

Rådet forstår spørgsmålet således, at der henvises til opholdet i bilen. Spørgsmålet kan ikke besvares præcist, idet det dels afhænger af en konkret vurdering i det enkelte tilfælde, dels kræver opmåling af hundeburets og hundens størrelse, hvilket ikke foreligger i den konkrete sag.

Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter anfører i Artikel 3, litra g, at dyr skal råde over et gulvareal og en ståhøjde, som er passende i forhold til dets størrelse og den planlagte transport.

Præcise angivelser for mindstekrav ved transport af hunde er ikke anført, men det er Rådets opfattelse, at en hund skal have så megen plads, at den kan stå, rejse, lægge og vende sig uhindret.

Spørgsmål 2:

Har ovennævnte plads i buret i bilen imødekommet hundens pladsbehov, hvis det lægges til grund, at hunden forinden placeringen var været motioneret?

Svar ad 2:

Se Svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Hvilket behov har en hund af ovennævnte størrelse for vand, når den efterlades i 2½ time, såfremt det lægges til grund, at den inden placeringen havde fået vand?

Svar ad 3:

Spørgsmålet kan ikke besvares præcist, da det afhænger af bl. a. fodring, fodertype, hundens aktivitetsniveau, temperament, alder og helbredsstatus og det miljø, hunden færdes i. Et groft estimat kan udføres for den enkelte voksne hund, idet vandbehovet udtrykt i ml/døgn tilnærmelsesvist svarer til energibehovet udtrykt i kcal/døgn. For en hund med en legemsvægt over 25 kg svarer det til mindst 65 ml vand/kg legemsvægt.

Rådets forordning (EF) nr. 1/2005 af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter anfører i Artikel 3, litra h, at der hvor dyr holdes skal der være konstant adgang til rent drikkevand, foder og hvile af en kvalitet og i en mængde, som er passende for dets art og størrelse.

Spørgsmål 4:

Har hundens behov for vand været tilgodeset i denne situation?

Svar ad 4:

Se Svar ad 3.

Spørgsmål 5:

Hvad er den højeste forsvarlige temperatur, som en hund af ovennævnte størrelse kan udsættes for for ikke at blive udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men eller væsentlig ulempe?

Svar ad 5:

Spørgsmålet kan ikke besvares præcist, da det afhænger af bl. a. fodring, fodertype, hundens aktivitetsniveau, temperament, alder, kropsbygning og helbredsstatus og det miljø, hunden færdes i, herunder bl.a. luftfugtighed og ventilation, samt opholdstiden ved den pågældende temperatur.

Spørgsmål 6:

Har temperaturen i ovennævnte sag imødekommet hundens behov?

Svar ad 6:

Af den i sagen vedlagte obduktionsrapport fremgår det, at hunden havde blodfyldte slimhinder og indre organer, samt blødninger i hjerne og lunger, og det konkluderes, at disse fund sammenholdt med de ledsagende oplysninger bekræfter, at hunden er død som følge af hypertermi.

Ud fra dette finder Rådet, at temperaturen i ovennævnte sag har været medvirkende til, at hunden er død som følge af hypertermi, hvorfor temperaturen i ovennævnte sag ikke har imødekommet hundens behov.

Spørgsmål 7:

Hvad mener Rådet er dødsårsagen?

Svar ad 7:

Se Svar ad 6.

Spørgsmål 8:

Har hunden under de ovenfor beskrevne forhold været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe? Hvorledes er dette i bekræftende fald kommet til udtryk?

Svar ad 8:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov. Det fremgår af sagsakterne, at hunden var efterladt i den lukkede bil i 2½ time i sommervar-

men uden ventilation og uden adgang til drikkevand. Da hundeejeren kom tilbage til bilen, lå hunden i hundeburet i bilen og gispede efter vejret, og den afgik ved døden trods forsøg på behandling.

Efterladt i bilen under de ovenfor beskrevne omstændigheder har hunden ikke været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med dens behov. Ved at sidde i en af sommervarmen opvarmet bil uden ventilation eller adgang til drikkevand, og ved at sidde i bilen så længe, at det medførte kollaps og senere døden for hunden, har hunden været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte til grund, vil Rådet betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 9:

Det bedes oplyst, om hunden har været udsat for uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling eller mishandling.

Svar ad 9:

Se Svar ad 8.

Spørgsmål 10:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 10:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-054-00025

Skrivelse af den 6. december 2010 af Fødevarestyrelsen

En ny type halsbånd til hunde, ”Dog Training Collar” / Træningshalsbånd K-719”, formodedes at være til væsentlig ulempe, og der ønskedes en udtalelse om, hvorvidt Fødevarestyrelsen var enig i dette. Idet Fødevarestyrelsen ikke havde den fornødne ekspertise til at foretage denne vurdering blev Det Veterinære Sundhedsråd adspurgt.

Rådet udtalte:

Svar:

Rådet har til brug for besvarelsen tillige fået tilsendt en æske med det pågældende halsbånd. Æsken indeholder:

1. En batteridrevet fjernbetjening med syv knapper, hvoraf de seks er mærket med tal (1-6). Knappe med tallet 1 og 4 er større end de øvrige. Den umærkede knap er mindre end de øvrige.
2. En aftagelig antenne til fjernbetjeningen.

3. Et eksemplar af halsbåndet. Halsbåndet består af en opladelig modtagerenhed, der med to remme er fastgjort til denne modtagerenhed. Den ene rem kan justeres i længden. Den anden rem er fastgjort til en vippearms, der kan bevæges ved tryk på fjernbetjeningens knapper (nr. 1, 2 og 3). De to remme kan hæftes sammen med en snap-lås af fast materiale. Ved tryk på fjernbetjeningens knapper 1-6 udløses tillige lyde og vibration. Ved tryk på den umærkede knap udløses alene lyde. Når halsbåndet er spændt sammen vil et tryk på knapperne 1 til 3 bevirke en sammentrækning af halsbåndet, således at dets omfang reduceres, hvilket i monteret stand på en hund vil bevirke en stramning af halsbåndet. Intensiteten, i form af varigheden af stramning, lyd og vibration, øges fra knap 1 til knap 3, og varer ved tryk på fjernbetjeningens knap 3 ca. 5-6 sekunder.

4. En CE-mærket oplader til halsbåndets modtagerenhed.

Derudover er vedlagt en brugsanvisning på engelsk, hvoraf det bl.a. fremgår:

1. At halsbåndet udelukkende kan benyttes til raske hunde, og at en dyrlæge bedes kontaktet før brug såfremt hunden har mentale eller fysiske problemer.

2. At halsbåndet ikke må dyppes i vand, og at det ikke bør benyttes på regnvejrsdage

3. At halsbåndet kan bruges i temperaturintervallet 2 – 45 C, og at temperaturer udenfor dette interval vil beskadige halsbåndet.

4. At halsbåndet skal justeres i forhold til hundens hals, således at der er plads til en finger mellem halsbåndet og hundens hals.

Idet der henvises til Rådets Årsberetning for 2006, sag nr. 2006-20-054-00083, side 176-181, har Rådet tidligere vurderet en anden slags halsbånd, hvor hundens egen gøen skulle aktivere et luftpust, og udtalte da, at Rådet fandt, at instruktionsmaterialet, der fulgte med apparatet, dels skulle være på dansk og dels skulle være af en langt bedre kvalitet end den brugsanvisning, der medfulgte, da det ikke kan udelukkes, at en forkert anvendelse på en nervøst anlagt hund vil kunne påføre hunden ulempe. Rådet udtalte endvidere, at Rådet fandt, at det stemmeaktiverede halsbånd ikke burde anvendes uden konstant opsyn fra ejerens side, samt at enkelte nervøst anlagte hunde ville kunne blive påvirket i så høj grad af et luft-pust, at en fortsat anvendelse af apparaturet ville være uhensigtsmæssig.

Rådet fandt desuden, at forhandleren af det stemmeaktiverede halsbånd burde sørge for udarbejdelse af en væsentlig bedre brugsanvisning, dels indeholdende en detaljeret beskrivelse af produkternes korrekte anvendelse, dels angivelse af de mulige bivirkninger anvendelsen kan medføre.

Det var endvidere Rådets opfattelse, at de fremsendte produkter ”Spray Commander” og ”Antibark” med det vedlagte brugsvejledende materiale og manglende videnskabelige dokumentation for produktets fordele og ulemper kun egnede sig til forsvarlig brug på hunde, når det betjentes af personer med indsigt og uddannelse i hundetræning og hundeadfærd.

Rådet finder, at ovennævnte tillige gælder halsbåndet ”Dog Training Collar” / Træningshalsbånd K-719”, idet brugsanvisningens anvisning af, at halsbåndet kun må bruges på raske hunde, og at en dyrlæge bedes kontaktet før brug såfremt hunden har mentale eller fysiske problemer, ikke eliminerer risikoen for, at enkelte nervøst anlagte hunde vil kunne blive påvirket i så høj grad af halsbåndet, at en fortsat anvendelse af halsbåndet ville være uhensigtsmæssig. Det er således Rådets opfattelse,

at anvendelse af et korrekt fungerende og tilpasset halsbånd ikke vil påføre raske velfungerende hunde en ulempe eller en væsentlig ulempe.

Rådet finder dog, at den mekaniske strammingsmekanisme på halsbåndet ”Dog Training Collar” / Træningshalsbånd K-719” indebærer en risiko for en længerevarende stramning af og muligvis også dermed længerevarende lyd- og vibrationsafgivelse fra halsbåndet, f.eks. i forbindelse med beskadigelse, vandpåvirkning, eller temperaturpåvirkning, og dermed en risiko for at hunden udsættes for væsentlig ulempe, uanset om hunden er rask eller ej.

Supplerende skrivelse af 17. maj 2011 fra Fødevarestyrelsen

Spørgsmål 1:

Ved brev af 6. december 2010 anmodede Fødevarestyrelsen Det Veterinære Sundhedsråd om at vurdere, hvorvidt Rådet finder det dyreværnsmæssigt forsvarligt at anvende det ovenfor nævnte halsbånd til træning af hunde.

Rådet besvarede Fødevarestyrelsens henvendelse med brev af 14. februar 2011.

I besvarelsen angiver Rådet blandt andet, at man - i lighed med vurderingen af et tidligere træningshalsbånd - finder

- at anvendelse af halsbåndet forudsætter konstant opsyn fra ejeren,
- at der bør foreligge en brugsanvisning på dansk med detaljeret beskrivelse af korrekt anvendelse
- at produktet - med den vedlagte brugsvejledning og manglende videnskabelig dokumentation for fordele og ulemper – kun kan bruges forsvarligt når det betjenes af personer med indsigt og uddannelse i hundetræning og hundeadfærd

Rådet anfører endvidere, at ”anvendelse af et korrekt fungerende og tilpasset halsbånd ikke vil påføre raske velfungerende hunde en ulempe eller en væsentlig ulempe”, men finder også ”at den mekaniske strammingsmekanisme på halsbåndet ”Dog Training Collar / Træningshalsbånd K-719” indebærer en risiko for en længerevarende stramning af og muligvis også dermed længerevarende lyd- og vibrationsafgivelse fra halsbåndet, f.eks. i forbindelse med beskadigelse, vandpåvirkning, eller temperaturpåvirkning, og dermed en risiko for at hunden udsættes for væsentlig ulempe, uanset om hunden er rask eller ej”.

Fødevarestyrelsen forstår Rådets udtalelse sådan, at en anvendelse af halsbåndet i alle tilfælde ville forudsætte, at en række betingelser vedr. brugsvejledning, tilsyn, kvalifikationer inden for adfærd etc. skulle opfyldes. Rådet giver samtidig udtryk for, at netop dette halsbåndes mekaniske strammingsmekanisme betyder, at der stadig er en risiko for, at hunden udsættes for væsentlig ulempe, hvis halsbåndet beskadiges eller påvirkes af vand eller ekstreme temperaturer.

På baggrund af ovenstående er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at anvendelse af halsbåndet - selv hvis de nævnte betingelser opfyldes – stadig vil indebære en betragtelig risiko for, at hunde udsættes for væsentlig ulempe, hvis der sker en utilsigtet, længerevarende stramning, og at anvendelse af halsbåndet derfor bør frarådes, idet der er en betragtelig risiko for, at anvendelsen vil resultere overtrædelse af gældende bestemmelser.¹

Fødevarestyrelsen anmoder Rådet om at oplyse, om man er enig i denne konklusion.

¹ Bekendtgørelse nr. 607 af 25. juni 2009 om forbud mod brug af visse aggregater, halsbånd m.v. til dyr, § 1.

Svar:

Rådet er enig i Fødevarestyrelsens konklusion.

Afgørelse:

På baggrund af Rådets udtalelser var det Fødevarestyrelsens opfattelse, at anvendelse af halsbåndet ville indebære en betragtelig risiko for, at hunde udsættes for væsentlig ulempe, hvis der sker en utilsigtet, længerevarende stramning, og at anvendelse af halsbåndet derfor burde frarådes, idet der var en betragtelig risiko for at anvendelsen ville resultere i overtrædelse af bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 607 af 25. juni 2009 om forbud af brug af visse aggregater, halsbånd mv. til dyr.

2011-20-054-00028

Skrivelse af den 5. maj 2011 af Midt- og Vestsjællands Politi

En løsgående hund uden halsbånd, tatovering eller chipmærke indbragtes til dyrlæge. Hunden fandtes apatisk, men senere kontaktsøgende. Den var afmagret visende sig ved tydeligt markerede torn-tappe, ribben og hoftehjørner. Pelsen var voldsomt sammenfiltret og tilsmudset af urin, afføring og jord. Hunden blev bedøvet, og pelsen afklippet. Flere steder fandtes sår i huden sandsynligvis som følge af den sammenfildrede pels.

Hunden var undløbet fra en ejendom, hvor 30 hunde befandt sig, 29 i løbegårde i en udlænge og 1 hund inde i stuehuset. De 29 hunde fordelte sig på 28 mindre pudler/puddeblandinger og 1 Grand danois. I de ca. 8 løbegårde opholdt 3-8 af de mindre hunde sig i ca. 6 løbegårde, og i 1 løbegård opholdt Grand danoisen sig. Der var ikke adgang til vand i alle løbegårde. På løbegårdenes gulv lå lang tids sammentrampet urin og afføring. I udlængen fandtes intet foder i foderrum. Temperaturen skønnedes at være 2-5 C, muligvis fordi et pillefyr var slukket med henblik på rensning.

De 28 mindre hunde aflivedes på ejerens foranledning, og dyrlægen konstaterede derefter, at alle 28 hunde havde en foderstand under middel, ca. 10 % heraf med en foderstand langt under middel.

Alle hunde havde sammenfildret pels med klumper af urin og afføring. Flere hunde havde tandsten og tandkødsbetændelse, og enkelte havde øregangsbetændelse. Mange hunde havde hudirritation eller hudbetændelse som følge af den utilstrækkelige pelspleje.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan behandlingen af de omhandlede hunde betragtes som uforsvarlig behandling af dyr, som grovere uforsvarlig behandling af dyr eller som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Rådet forstår spørgsmålet således, at spørgsmålet vedrører de 28 mindre pudler/puddeblandinger samt den til dyrlæge indbragte løstgående hund. Af de i sagen vedlagte dyrlægeerklæringer fremgår det, at den til dyrlæge indbragte løstgående hund ikke var påført halsbånd, tatovering eller chipmærke. Hunden fandtes apatisk, men senere kontaktsøgende. Den var afmagret visende sig ved tydeligt markerede torn-tappe, ribben og hoftehjørner. Pelsen var voldsomt sammenfildret og tilsmudset af urin, afføring og jord. Hunden blev bedøvet, og pelsen afklippet. Flere steder fandtes sår i huden sandsynligvis som følge af den sammenfildrede pels.

Det fremgår endvidere, at de 28 mindre pudler/puddeblandinger opholdt sig i ca. 6 løbegårde i tilslutning til en udlænge med 3-8 hunde i hver løbegård. Løbegårdenes gulv var dækket af gennem

længere tids sammentrampet urin og afføring. Der var ikke adgang til vand i alle løbegårde. I ud-længen fandtes intet foder i foderrum. Temperaturen skønnedes at være 2-5 C, muligvis fordi et pillefyr var slukket med henblik på rensning.

De 28 mindre hunde aflivedes på ejerens foranledning, og dyrlægen konstaterede derefter, at alle 28 hunde havde en foderstand under middel, ca. 10 % heraf med en foderstand langt under middel. Alle hunde havde sammenfiltret pels med klumper af urin og afføring. Flere hunde havde tandsten og tandkødsbetændelse, og enkelte havde øregangsbetændelse. Mange hunde havde hudirritation eller hudbetændelse som følge af den utilstrækkelige pelspleje.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Ved ikke at blive fodret tilstrækkeligt, således at de 29 hunde var blevet undervægtige og ved ikke at få den fornødne pelspleje, således at de 29 hunde alle havde sammenfiltret pels indeholdende urin og afføring medførende sårddannelser i huden hos flere hunde, er hundene ikke blevet passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har derved været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil anse forholdet for groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 7:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et bødeforlæg på 5.000 kr.

6.5 Dyreværnssager vedrørende får og geder

2010-20-055-00007

Skrivelse af 3. februar 2010 fra Nordjyllands Politi

En personbil med tilkoblet påhængsvogn med åbent lad blev standset af politiet, idet den kørte meget langsomt. Chaufføren oplyste, at han kørte langsomt fordi påhængsvognen var punkteret. Ved undersøgelse af påhængsvognen fandtes under en presenning 3 levende får, hvor for- og bagben var parvis bundet sammen. Chaufføren oplyste, at dyrene var købt med henblik på slagting, og at de

skulle transporteres til en anden landmand, hvor de skulle være indtil de skulle slagtes. Politiet sørgede for at dyrene blev hentet og anbragt et sted indtil ejeren kunne hente dem på forsvarlig vis.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Har fårene ud fra de foreliggende oplysninger i forbindelse med transporten været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af sagens akter, at 3 får blev transporteret 20 km levende på en åben påhængsvogn under en presenning. For - og bagben var sammenbundet parvis. Det ene får var bundet med gennemsigtig el-ledning og havde kraftige røde mærker omkring for - og bagben. De to andre får var bundet med bånd til fastgørelse af gods, det ene af disse får, som havde ligget op ad siden af traileren, blødte fra munden.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Dyr skal behandles omsorgsfuldt, herunder passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrene ved at blive sammenbundet på for - og bagben parvis og i denne tilstand blive transporteret liggende på en åben påhængsvogn under en presenning over en afstand på ca. 20 km har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og er således ikke passet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder, at dyrene har været udsat for groft uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Det veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.500 kr.

2010-20-055-00009

Skrivelse af 7. juni 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

På en gård, der var lejet ud, fandtes størstedelen af en gedebesætning at være døde som følge af underernæring/sult. Resten af gederne var underernærede, men kunne ved intensiv pleje reddes.

Udlejeren af huset, som ejede dyrene, var af den opfattelse at lejer, som tillige var i et ansættelsesforhold hos udlejer, havde forpligtiget sig til at passe dyrene. Lejer var ikke enig heri og var fraflyttet huset. Udlejer fandt dyrene og anmeldte forholdet. Begge blev sigtet i sagen.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Tiltalte 1 sigtes for overtrædelse af dyreværnslovens § 28 ved den 28. februar 2010 og i nogen tid forud i forbindelse med sit erhverv som hyrde at have behandlet en gedebesætning således, idet han undlod at fodre og vande dyrene tilstrækkeligt, hvorved 20 ud af 21 geder døde som følge af manglende foder og vand.

Tiltalte 2 sigtes for overtrædelse af dyreværnslovens § 28, jf. straffelovens § 23 ved i forbindelse med ovennævnte ansættelsesforhold som repræsentant for arbejdsgiver at have undladt at kontrollere, at dyrene blev passet ordentligt.

Jeg anmoder om en udtalelse om, hvorvidt den ovenfor og i sagen beskrevne adfærd indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1, og § 29, stk. 1.

Svar:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer jf. dyreværnslovens § 2.

Følgende fremgår af dyrlægens attest af 5. marts 2009:

1. boks 1: En gedebuk i en halmstrøet boks fandtes mager med fremtrædende torntappe, tværtappene mærkbare men afrundede, der var vand i boksen og tørt underlag med en del gødning. Rygmuskulaturen var sparsom og muskelfylden i baglåret var under middel. Dyret vurderedes til at have en huldkarakter på 1,5-2 på en skala 0-5. Pelsen var ren, blank og fastsiddende.

Boks 3: 18 geder af forskellig størrelse og alder hvoraf de 11 var døde. I boksen var der sparsomt med halm på gulvet, som var dækket af et lag indtørret gødning. Der var en spand med vand men ingen foder i øvrigt. En af de levende geder var specielt afmagret. På denne fremstod torn og tværtappe meget markeret, ryggen var spids, skulderkammen meget fremtrædende og slimhinderne blege. Rygmuskulaturen kunne dårligt føles og lårene var meget indsunkne. Pelsen var mat og strittende og med meget skældannelse. Denne ged vurderedes at have et huld 0-1 og aflivning blev tilrådet. De øvrige levende dyr var alle afmagret i varierende grad, med markerede torn- og tværtappe, samt sparsom muskelfylde og blege slimhinder. Huldkarakter 1-1,5. De døde geder var alle ligeledes stærkt afmagrede, og de vurderedes alle at være døde som følge af sult og underernæring. Et par af gederne havde ved besøget været døde i 14 dage eller mere vurderet på baggrund af løsning af håret fra huden, fravær af rigor mortis, hudfarven, samt indtørring af cornea.

Alle gederne i boks 3 vurderedes til at have været underforsynet med foder gennem længere tid.

2. Staldgang: To geder lå på staldgangen, der ligesom de døde geder i boks 3 var meget afmagrede. Disse geder antages også at have været døde af sult og underernæring, og havde på undersøgelsestidspunktet været døde i 14 dage eller mere.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at dyrene ved igennem længere tid at have været underforsynet med foder, således at 13 er døde som følge af underernæring, og 1 måtte aflives, har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og ikke er blevet

behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at dyrene herved har været udsat for groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev straffet med fængsel i 30 dage.

Tiltalte 1 blev frataget retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte 1 skulle betale sagens omkostninger vedrørende sig selv.

Tiltalte 2 blev frifundet.

Statskassen betalte sagens omkostninger vedrørende tiltalte 2.

Tiltalte 1 ankede dommen til Landsretten, som stadfæstede dommen, dog med den ændring, at tiltalte 1 blev frikendt hvad angik rettighedsfrakendelsen, idet Landsretten fandt, at der var tale om et enkeltstående tilfælde, og at der ikke fandtes en nærliggende fare for at tiltalte 1 i fremtiden ikke ville behandle dyr forsvarligt.

6.6 Dyreværnsager vedrørende andre dyr

2011-20-056-00029

Skrivelse af d. 20. oktober 2011 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Sagen omhandlede behandling af en fugl, formentlig en kanariefugl. Sigtede anbragte den levende fugl i en glaskolbe og varmede kolben op med en gasbrænder, indtil fuglen og dens fjer blev så varme, at de blev brune og fuglen blev bevidstløs. Sigtede anbragte efterfølgende den levende fugl på en tallerken og fortsatte med at brænde den af, indtil den brændte helt op, alt imens sigtede grinede og en ukendt optog det på video.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at fuglen er blevet behandlet som det fremgår af videoen, vil der så være tale om uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af videoklippene, som er vedlagt politirapporten at sigtede anbragte den levende, gule kanariefugl i en glaskolbe og varmede kolben op med en gasbrænder, indtil fuglen og dens fjer blev så varme, at de blev brune, og fuglen blev roligere. Inden fuglen blev roligere baskede den voldsomt rundt i glaskolben. Fuglen var levende og baskede eller bevægede sig under hele varmepåvirkningen i kolben, og til den blev taget ud af kolben – et forløb på ca. 60 sekunder bedømt på videoklip 09052010023.mp4. Sigtede anbragte efterfølgende den levende fugl på en tallerken og fortsatte med at brænde den af, indtil den brændte helt op. Af videoklip 09052010024.mp4, hvor fuglen sidder på tallerkenen, ses, at fuglen sidder og kigger rundt indtil gasbrænderflammen rammer den, og den står i lys lue; efter 2-3 sekunder i fuld flamme ligger fuglen stille.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Ved at blive brændt af, som det fremgår af de ovenfor refererede to videoklip, er fuglen ikke behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov. Den har ved den beskrevne behandling været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil betragte forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Sagens grove karakter bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt 20 dages fængsel.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt følgende betingelser:

1. Tiltalte måtte ikke begå noget strafbart i 1 år fra endelig dom.
2. Tiltalte skulle indenfor 6 måneder udføre 30 timers ulønnet samfundstjeneste.
3. Tiltalte skulle være under tilsyn af Kriminalforsorgen i den periode, hvor samfundstjenesten blev udført.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personlige med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-056-00030

Skrivelse af den 2. november 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved kontrol af 7 – 10 minkhuse og ca. 1500 mink konstateredes en mink med et større bidsår af ældre dato, som tilsyneladende var ubehandlet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Der anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der i sagen er tale om uforsvarlig behandling af dyr, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr og om man kan tilslutte sig Fødevarestyrelsens Veterinærsejsholds vurdering af sagen.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 14. oktober 2011, samt af det ledsagende billedmateriale, at denne d. 10. oktober 2011 foretog et kontrolbesøg i sigtedes pelsdyrbesætning. Ved kontrollen af 7 – 10 minkhuse med i alt ca. 1500 mink blev der i sygeafdelingen konstateret en tilskadekommet mink med et bidsår. Minken – en mager tæve - var ikke i behandling og havde et pjuksket, mat og glansløst hårlag, og den bevægede sig kun nødigt rundt i buret. Såret var lokaliseret over haleroden, men strakte sig over det meste af bagparten i en udstrækning på 9 x 8 cm, hvor både hud og underhud var gennembrudt. I såret sås vævsreaktion i form af betændelse og granulationsvæv. Såret vurderedes at være mindst en uge gammelt. Embedsdyrlægen opfordrede til at minken aflivedes, hvilket straks blev efterkommet.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at minkens situation på et tidligere tidspunkt burde have været afhjulpet udover at anbringe dyret i en sygestald, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at tilkalde dyrlæge med henblik på undersøgelse, diagnosticering og behandling af dens lidelse eller ved at aflive den. Ved at undlade dette har minken været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet kan således tilslutte sig Fødevarestyrelsens Veterinærrejseholds vurdering af sagen.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 10.000 kr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-056-00012

Skrivelse af d. 17. marts 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

En transport med slagtekalkuner blev standset af politiet som led i kontrol af dyretransporter. En embedsdyrlæge konstaterede, at 2 kalkuner havde store revne sår på ryggen. Kasserne, hvori kalkunerne blev transporteret, havde et gulv af glat rustfrit stål og en højde, der ikke tillod kalkunerne at stå oprejste uden, at deres rygge rørte lofter.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Idet sagens akter vedlægges anmodes om en udtalelse om, hvorvidt det i forbindelse med erklæring og foto beskrevne indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk.1 og § 29, stk.1.

Svar:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at

de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 30. juni 2009, at denne d. 25. maj 2009 sammen med politiet deltog i en kontrol af dyretransporter. Herunder blev der standset et vogntog bestående af lastvogn og anhænger, der var læsset med slagtekalkuner, der var undervejs til Tyskland. Vogntoget var af tysk myndighed godkendt til transport af fjerkræ. Kalkunerne var ca. 22 uger gamle med en angivet vægt på gns. 19 kg. Embedsdyrlægen konstaterede under kontrollen, at 2 kalkuner havde hhv. 15x20 cm og 10x15 cm store hudløse partier på ryggene. Der blev ikke konstateret skarpe kanter eller andet i transportkasserne, der kunne give anledning til de pågældende skader, og der var ikke frisk blod på kassernes sider eller gulve. Begge kalkuner var tydeligt nedstemte og blev efterfølgende aflivet på stedet. Transportkasserne havde en højde på ca. 41 cm, der ikke tillod kalkunerne at stå oprejst, og gulvet bestod af glat rustfrit stål. Der var ikke på køretøjet mulighed for mekanisk ventilation af dyrenes opholdsrum.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at såfremt de to kalkuner allerede var tilskadekomne ved læsningen, var de ikke egnede til transport. Ved at være transporteret med de beskrevne skader har de 2 kalkuner været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil vurdere, at de øvrige kalkuner, der blev transporteret i kasser med glat gulv, har været udsat for en betydelig grad af væsentlig ulempe samt ikke været behandlet omsorgsfuldt. Rådet vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder det kritisabelt, at dyrene er transporteret i et køretøj uden mulighed for mekanisk ventilation. Dette udgør en stor risiko for, at dyrene i deres transportbure under uforudsete situationer med stop under transporten, f.eks. defekt på bilen eller kødannelse eller under ekstreme vejrforhold, ikke i sådanne situationer har kunnet sikres et tilstrækkeligt velbefindende.

Rådet skal tilføje, at en burhøjde, der giver mulighed for at dyrene kan stå op, ikke er hensigtsmæssig for fjerkræ. Der skal henvises til European Convention for the Protection of Animals during International Transport, artikel 6, § 5, 2. sætning.

Afgørelse:

Transportfirmaet vedtog et udenretligt bødeforlæg på 32.000 kr for at transportere kalkunerne i lastbiler uden skridsikkert underlag af chauffører uden kompetencebevis. Sigtelsen for de to kalkuner med sår samt for manglende ventilation og utilstrækkelig ståhøjde blev frafaldet.

Den ene chauffør vedtog et udenretligt bødeforlæg på 3000 kr for ikke at være i besiddelse af et kompetencebevis.

Sigtelsen for at transportere kalkunerne uden skridsikkert underlag blev frafaldet mod begge chauffører.

2011-20-056-00023

Skrivelse af d. 5. maj 2011 fra Østjyllands Politi

Plantedirektoratet aflagde kontrolbesøg i en pelsdyrbesætning, hvor der konstateredes flere uacceptable forhold. Tre mink manglede dele af lemmer, men var ellers i god foderstand. Minkene blev aflivet og konfiskeret og efterfølgende undersøgt af en dyrlæge i Fødevarerregionens veterinærafdeling.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Det Veterinære Sundhedsråd anmodes om en udtalelse om, hvorvidt dyrene har været udsat for uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1

Svar ad 1:

Det fremgår af Plantedirektoratets anmeldelse af d. 21. maj 2011 med ledsagende billedmateriale, at der d. 23. marts 2011 blev aflagt et kontrolbesøg i pelsdyrbesætningen tilhørende tiltalte. Under besøget blev der bl.a. konstateret 3 mink, der manglede dele af lemmerne. Minkene blev ved kontrolbesøget aflivet af ejeren og efterfølgende konfiskeret med henblik på en veterinærfaglig vurdering af de enkelte skader. Anmeldelsen indeholder ikke kliniske beskrivelser af dyrene eller detaljerede beskrivelser af deres opholdsrum/-bure.

Af embedsdyrlægens obduktionserklæring af d. 6. maj 2011 fremgår, at dyrene efter optøning blev undersøgt d. 4. maj 2011.

Mink 1 manglede begge forben fra albue og ned. De resterende dele af lemmerne antydede, at minken var udvokset, da de nedre dele af de to forben forsvandt. Der var tynd hud over afhelingsstederne med mindre sår på støttefladerne. Minken var i god foderstand. Tilstanden var fuldt afhelet, og der var ingen tegn på komplikationer i forbindelse med afhelingsprocessen. Minken har måttet benytte de afkortede lemmer ved støtte og bevægelse.

Mink 2 manglede på højre bagben delen fra hasen og ned, på venstre bagben delen fra knæet og ned og desuden manglede halen fra haleroden. De resterende dele antydede, at minken var udvokset, da de nedre dele af lemmerne forsvandt. Der var tynd hud over afhelingsstederne med mindre friske sår på støttefladerne. Minken var i god foderstand. Tilstanden var fuldt afhelet og uden tegn på komplikationer i forbindelse med afhelingsprocessen. Minken har måttet benytte de afkortede lemmer ved støtte og bevægelse.

Mink 3 manglede venstre forben fra albue og ned. Den resterende del af benet antydede, at minken var udvokset, da den nedre del forsvandt. Minken var i god foderstand. Tilstanden var fuldt afhelet uden tegn på komplikationer i forbindelse med afhelingsprocessen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de tre mink straks forholdene blev opdaget burde have været aflivet. Minkene har såvel ved at miste de beskrevne dele af lemmerne som under den efterfølgende helingsproces samt under det senere ophold i burene med de beskrevne handicap uden nogen speciel pasning og omsorg været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hen-

syntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-056-00025

Skrivelse af 6. juli 2011 fra politiet i Nordjylland

Efter en nyhedsudsendelse i TV, hvor der blev vist optagelser fra pelsdyrbesætninger aflagde politiet sammen med en embedsdyrlæge besøg hos én af de omhandlede besætningsejere, der havde 2 større farme. På begge farme konstateredes, i hhv. en sygeafdeling og i enkeltdyrsbure, mink med diverse sår i hoved samt manglende haler.

Rådet udtalte:

A. Vedrørende farmen på adressen X:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund, at omstændighederne ved politiets og dyrlægens besøg den 25. februar 2011 er som beskrevet sammenholdt med de vedlagte foto, er forholdet omkring de 2 fundne mink så af en karakter, at Rådet finder:

- a) At den ene eller begge mink har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe i tiden forud for den 25. februar? - og
- b) Er det muligt at udtale sig om i/eller over hvilket tidsrum forud for den 25. februar 2011 kl. 12.30 denne udsættelse for unødigt smerte, lidelse m.m. har fundet sted – ergo, hvor ”gammel” er skaden (skaderne)?
- c) 1: Hvilken form for behandling burde der have været foretaget, så snart man burde have opdaget skaden (skaderne)?
2: Er der specifikke behandlingsformer for skader i form af ”halebid” og ”større åbne sår” på hovedet, som nærmere beskrevet ovenfor under de konstaterede forhold?
- d) og kan denne adfærd fra ejerens/den driftsansvarliges side i givet fald i dyreværnsmæssig henseende betegnes som:
 1. Uforsvarlig behandling af dyr
 2. Grovere/groft uforsvarlig behandling af dyr? eller
 3. Mishandling af dyr?
- e) såfremt det lægges til grund, at driftslederen har behandlet de fundne 2 mink med antibiotika – der er mere end 35 dage gammel, og hvor der ikke er sket formelt genudlevering – vil dette i givet

fald have indflydelse på besvarelsen af ovenstående spørgsmål a) – d) og i bekræftende fald på hvilke punkter?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 11. marts 2011, at denne sammen med politiet d. 25. februar 2011 aflagde besøg i sigtedes 2 pelsdyrbesætninger.

I besætningen på adressen X, hvor dyreholdet bestod af 4300 avlsmink, der alle opholdt sig i enkeltdyrsbure, konstateredes i en hospitalsafdeling 10 mink med sår/ skader. Sårene /skaderne var under ophealing – de fleste efter behandling med antibiotika.

Herudover blev der under gennemgangen af besætningen fundet 2 andre mink med skader:

Hos en mink var størstedelen af halen bidt af, og den resterende stump var hævet og betændt. Der henvises i sagen til et billede 1, der imidlertid ikke er tilstrækkeligt skarpt til at kunne danne grundlag for detaljeret tolkning. Såret blev beskrevet som rødt og fyldt med granulationsvæv. Blod og betændelsessekret gjorde overfladen fugtig. I kanten af såret sås en bræmme med ny hud. Ifølge notat på individkortet var minken behandlet med antibiotika hhv. d. 11.-12. januar, d. 9.-10. februar og d. 16.–18. februar. Det fremgår af sigtedes advokats brev af d. 23. maj 2011, at minken også efter de angivne datoer var behandlet med antibiotika, uanset dette ikke var genordineret efter udløbet af en 35 dages periode. Minken åd normalt og havde en pæn pels.

En anden mink havde et sår på hovedet – der henvises i sagen til billede 3, men af de ledsagende billeder er kun billede 1, 2 og 4 nummereret. Såret var 2-3 cm i diameter og dækkede issen og panden med sårskorpe, der dækkede for begge øjne. Den skadede mink var blevet opdaget samme dag, og ejeren oplyste, at såret ville blive rensset for at danne overblik over skadens omfang. Såfremt øjnene ikke var medinddraget, ville minken blive behandlet med antibiotika. Ifølge embedsdyrlægen var skaden mindst 2 dage gammel.

De beskrevne sår er ikke usædvanlige skader hos et fåtal af mink, idet de kan opstå ved bid fra andre eller fra minken selv, efter slag (kontusioner) og efter rifter o.a. Sårene bør behandles konservativt med oprensning, desinfektion og diverse antibiotiske lægemidler (spray, salve, pudder og/eller injektion). Det kan ved nogle sår være tilstrækkeligt, at minken er isoleret, og sårets afheling nøje bliver fulgt. Rådet finder det derfor tilrådeligt, at sådanne mink, der pådrager sig skader samles i et farmafsnit (sygeafdeling) for bedre overvågning og evt. behandling. Til stadighed skal sår hos mink ved de daglige tilsyn således vurderes sammen med øvrige parametre (foderoptagelse, huld og opførsel) med henblik på fuld helbredelse, og såfremt dette ikke skønnes muligt, bør det skadede dyr aflives.

Rådet finder det på baggrund af de angivne oplysninger vanskeligt at vurdere, i hvor lang tid de beskrevne sår har været under udvikling. Dersom det kan lægges til grund, at minken, hvor størstedelen af halen var bidt af, har været i behandling fra d. 11. januar 2011 til politiets besøg d. 25. februar 2011, vil Rådet for denne mink vurdere, at den har været behandlet uforsvarligt; den burde langt tidligere i forløbet være aflivet. For de øvrige mink kan Rådet af samme årsag ikke med fornøden grad af sikkerhed udtale sig om, hvorvidt minkene er behandlet uforsvarligt.

Vedrørende anvendelsen af antibiotika, der ikke var genordineret indenfor den i regelsættet foreskrevne tidsramme, skal Rådet anføre, at dette ikke har indflydelse på Rådets besvarelse af ovenstående spørgsmål a) - d).

B. Vedrørende farmen adressen Y:

Spørgsmål 2:

1) Såfremt det lægges til grund, at omstændighederne ved politiets og dyrlægens besøg den 25. februar 2011 kl. 12.30 er som beskrevet sammenholdt med de vedlagte foto, er forholdet omkring de fundne 6 mink – hvoraf den ene mink havde sår, der burde have været under observation (beskrevet under 3 – mink A) – så af en sådan karakter, at Rådet finder:

1. At den fundne mink nr. A (hvor dyrlægen skønner, at den burde have været under observation) har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe i tiden forud for den 25. februar 2011 kl. 12.30?

2. Er det muligt på baggrund af dyrlægens beskrivelse af fundet på mink A at udtale sig om, hvor ”gammel” en skade der er tale om, og i bekræftende fald, hvor langt et tidsrum?

3. Hvilken form for behandling burde der være sket med mink A?

4. Ville det i givet fald være acceptabelt, at ”se tiden lidt an”, og dermed undlade behandling i f.eks. 5-6 timer?

5. Og kan denne adfærd fra ejerens/den driftsansvarliges side i relation til mink A i givet fald i dyreværns­mæssig henseende betegnes som:

1) Uforsvarlig behandling af dyr

2) Grovere/groft uforsvarlig behandling af dyr? eller

3) Mishandling af dyr?

6. Med hensyn til de øvrige mink – nr. B, C, D, E og F – finder Rådet så, at disse i alt 5 mink, helt eller delvist har været udsat for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe i tiden forud for den 25. februar 2011 kl. 12.30? og

7. er det muligt for så vidt angående disse mink at udtale sig om i/eller over hvilket tidsrum forud for den 25. februar 2011 kl. 12.30 denne udsættelse for unødigt smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe har fundet sted – ergo, hvor ”gamle” er skaderne?

8. og burde disse i givet fald på et tidligere tidspunkt - mindst 24 timer forud for besøget – været søgt behandlet/afhjulpet og i givet fald hvorledes?

9. og kan denne adfærd fra ejerens/den driftsansvarliges side i givet fald i dyreværns­mæssig henseende betegnes som:

1) Uforsvarlig behandling af dyr

2) Grovere/groft uforsvarlig behandling af dyr? eller

3) Mishandling af dyr?

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af d. 11. marts 2011, at dyreholdet på adressen Y bestod af 4599 avlsmink, der også her alle opholdt sig i enkeltdyrsbure. Ved gennemgang af besætningen konstateredes 10 mink med sår, som ikke var opdaget af driftslederen, selvom flere af sårene var mere end nogle dage gamle.

- Mink nr. B havde et sår på ca. 2-3 cm i diameter på hovedet. Såret var dækket af skorpe, hvorunder der sås granulationsvæv og en bræmme af ny hud i kanten. Såret vurderedes at være mindst en uge gammelt.

- Mink nr. C havde et 1,5 x 4 cm stort blødende sår strækkende sig fra undersiden af halsen til venstre skulder. Såret var betændt og blødende med granulationsvæv hen mod skulderen. Såret vurderedes at være mindst en uge gammelt.

-
- Mink A manglede størstedelen af halen. På sårfladen, der var tør, sås den blottede knogle. Såret vurderedes til at være 1-2 dage gammelt.
 - Mink D manglede halen fra haleroden, hvor der var et sår på 2,5-2 cm i diameter, der var dækket af granulationsvæv med tydelig betændelse. I kanten af såret sås nekrotisk (dødt) hudvæv. Såret vurderedes at være mindst en uge gammelt.
 - Mink E havde et ældre sår på halen, hvor huden næsten var lukket over halestumpen, der var tydeligt hævet. Efter indfangning sprang såret op ved undersøgelsen, hvorved der fremkom pus og blod. Såret vurderedes at være flere uger gammelt.
 - Mink F havde et ældre 2-3 cm i diameter stort sår på højre side af halsen. I kanten sås granulationsvæv. Sårets midte var dybere, hvortil der klistrede sig halm i betændelsessekretet. Såret vurderedes at være over en uge gammelt.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Vedrørende behandling af mink med sår skal Rådet henvise til oplysningerne i Svar ad 1.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at alle de beskrevne 6 minks læsioner ved det/de daglige tilsyn burde have været opdaget og afhjulpet ved passende behandling eller ved aflivning. Ved at gå med de beskrevne ubehandlede læsioner i dage til uger har minkene været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

C:

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til at fremkomme med bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2010-20-056-00022

Skrivelse af d. 16. september 2010 fra Østjyllands Politi

Plantedirektoratet aflagde kontrolbesøg i en minkfarm, hvor der blev påvist flere uacceptable forhold. Der blev optaget fotos af forholdene, som efterfølgende blev forelagt en sektionsleder i Fødevareregionen. Denne vurderede ud fra billeddokumentationen og telefoniske oplysninger givet af Plantedirektoratets tilsynsførende under kontrolbesøget forholdene i en skriftlig erklæring, som lægges til grund i anklagemyndighedens spørgetema.

Rådet udtalte:**Spørgsmål 1:**

Ved Plantedirektoratets kontrolbesøg den 17. marts 2010 fandtes en mink med betændt bagpote, mangler tå, aktiv betændelsestilstand med varighed 2-5 dage. Såfremt foranstående lægges til grund, indebærer undladelse af behandling eller aflivning inden besøget den 17. marts 2010 derved en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 1:

Det fremgår af Plantedirektoratets medarbejders anmeldelse af d. 28. maj 2010, at denne ved et kontrolbesøg d. 17. marts 2010 konstaterede flere syge og tilskadekomne dyr, der ikke omgående havde fået passende behandling, heraf 3 mink med defekter/amputerede lemmer, som af Plantedirektoratet vurderedes at have påvirket det enkelte dyr med en ikke uvæsentlig smerte og væsentlig ulempe.

Der blev optaget fotodokumentation af flere forhold som efterfølgende blev forelagt en embedsdyrlæge til vurdering sammenholdt med Plantedirektoratets tilsynsførendes telefoniske beskrivelse af forholdene i besætningen. Således vurderede embedsdyrlægen jf. erklæringen af d. 14. maj 2010 vedr. billede 1, at en mink med betændt sår på pote, at den manglede en tå og at betændelsestilstanden var aktiv og skønnedes at have været 2-5 dage.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder det på baggrund af den sparsomme kliniske beskrivelse og den uskarpe fotodokumentation ikke muligt at vurdere, om minken har været udsat for uforsvarlig behandling eller graden heraf.

Spørgsmål 2:

Ved kontrolbesøget den 17. marts 2010 fandtes endvidere en mink med manglende del af venstre forpote, tilsyneladende ikke afhelet. Varighed 2-5 dage og en mink med hævet betændt benstump højre forben, varighed 2-5 dage. Såfremt foranstående lægges til grund, indebærer undladelse af behandling eller aflivning inden besøget den 17. marts 2010 derved en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 2:

Af den under svar ad 1 nævnte anmeldelse fremgår, at den tilsynsførende konstaterede bl.a. 3 mink med defekter/amputerede lemmer, som af Plantedirektoratet vurderedes at have påvirket det enkelte dyr med en ikke uvæsentlig smerte og væsentlig ulempe. Der blev optaget fotodokumentation af flere forhold som efterfølgende blev forelagt en embedsdyrlæge til vurdering sammenholdt med Plantedirektoratets tilsynsførendes telefoniske beskrivelse af forholdene i besætningen.

Embedsdyrlægen vurderede jf. erklæringen af d. 14. maj 2010 vedr. billede 2, at en mink manglede (del af) venstre forpote, tilsyneladende ikke afhelet. Varigheden skønnedes 2-5 dage. Vedr. billede 3 vurderedes en mink med hævet betændt benstump højre forben med muligvis nekrotiserende væv i midten med en varighed på 2-5 dage.

Rådet finder det på baggrund af den sparsomme kliniske beskrivelse og den uskarpe fotodokumentation ikke muligt at vurdere, om minkene har været udsat for uforsvarlig behandling eller graden heraf.

Spørgsmål 3:

Ved kontrolbesøget d. 17. marts 2010 fandtes 3 mink med betændt øje/øjenomgivelser, øjenomgivelserne er hævede og der er slimhinde fremfald og betydelige skorpedannelser omkring øjet. Såfremt foranstående lægges til grund, indebærer undladelse af behandling eller aflivning inden besøget den 17. marts 2010 derved en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 3:

Rådet noterer sig, at der i Plantedirektoratets anmeldelse af d. 28. maj 2010 vedrørende kontrolbesøget d. 17. marts 2010 ikke fremgår nogen beskrivelse af 3 mink med betændte øjne og øjenomgivelser, hvor disse er hævede, og hvor der er slimhinde fremfald og betydelig skorpedannelse omkring øjne. Af embedsdyrlægens erklæring af d. 14. maj 2010 fremgår, at denne vurderede fotos 4, 5 og 6 som én mink med betændte øje/øjenomgivelser i højre side og med hævede øjenomgivelser med slimhinde fremfald og tydelige skorpedannelser omkring øjet. Varigheden skønnedes til 2-3 dage samt at tilstanden havde medført væsentlig ulempe og smerte og kunne have resulteret i varigt men og eventuelt tab af øje uden behandling.

Rådet finder fotodokumentationen uskarp, men det er dog tydeligt, at minken (de 3 fotos viser samme mink) har en infektion i og omkring højre øje. Rådet vurderer, at minken på et tidligere tidspunkt burde have været underkastet en nærmere undersøgelse og eventuelt tilset af en praktiserende dyrlæge med henblik på undersøgelse, diagnosticering og behandling eller aflivning. Minken har ved at være holdt i den beskrevne tilstand været udsat for mindst en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt og passeret under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet vil karakterisere forholdet som mindst uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Ved kontrolbesøget den 17. marts 2010 fandtes følgende mink med sår:

- 2 mink med inficeret hudsår ca. 3-4 cm i diameter på venstre side af halsen. Varighed 1-2 dage.
- 1 mink med hudsår på venstre side af hals/øre/øjenomgivelser og skorpedannelse. Varighed 2-5 dage.
- 1 mink med hudsår ved højre øje, skorpedannelse. Varighed 2-5 dage.
- 1 mink med hudsår ca. 2 cm på bagkroppen. Varighed 1-2 dage.
- 2 mink med hudsår med skorpedannelser på højre side af hoved ved øre. Varighed 2-5 dage.
- 1 mink med sår på hale, halespidsen muligvis nekrotiserende. Varighed mindst 1 uge.
- 1 mink med sår på halsen. Varighed 1-2 dage.

Såfremt foranstående lægges til grund, indebærer undladelse af behandling eller aflivning inden besøget den 17. marts 2010 derved en uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 4:

Rådet noterer sig, at der i Plantedirektoratets anmeldelse af d. 28. maj 2010 vedrørende kontrolbesøget d. 17. marts 2010 ikke fremgår nærmere beskrivelser af de i spørgsmål 4 omtalte mink. Af embedsdyrlægens erklæring af d. 14. maj 2010 fremgår følgende vurderinger:

- Vedr. fotos 7 og 8: 1 mink (de 2 fotos viser samme mink) med et 3-4 cm stort sår på venstre side af hals - varighed på 1-2 døgn.
- Vedr. foto 9: 1 mink med hudsår på venstre side af hals/øre/øjenomgivelser med skorpedannelse. Varigheden skønnedes til mindst 2-5 dage.
- Vedr. foto 10: 1 mink med hudsår ved højre øje med skorpedannelse. Varigheden skønnedes mindst 2-5 dage.
- Vedr. 11: 1 mink med hudsår ca. 2 cm i diameter på bagkroppen. Varigheden skønnedes til 1-2 døgn.
- Vedr. fotos 12 og 13: 2 mink med hudsår med skorpedannelser på højre side af hoved ved øre (øre mangler muligvis). Varigheden skønnedes mindst 2-5 dage.
- Vedr. foto 14: 1 mink med sår på hale og halespidsen muligvis nekrotiserende. Varigheden skønnedes til mindst 1 uge.
- Vedr. foto 15: 1 mink med sår på halen. Varigheden skønnedes til 1-2 dage.

Rådet finder det på baggrund af de sparsomme kliniske beskrivelser og den uskarpe fotodokumentation ikke muligt at vurdere præcist, om minkene har været udsat for uforsvarlig behandling eller graden heraf.

Spørgsmål 5:

Endvidere forespørges om sagen i øvrigt giver Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 5:

Det Veterinære Sundhedsråd finder det problematisk, at skulle vurdere forhold på grundlag af en uskarp billeddokumentation og på en dyrlægeerklæring, der væsentligst baserer sig på denne samt på telefoniske oplysninger fra en tilsynsførende fra Plantedirektoratet. Rådet finder, at den skriftlige anmeldelse af d. 28. maj 2010 i øvrigt ikke indeholder passende detaljerede beskrivelser af påviste uacceptable dyreværns-mæssige forhold.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet, idet det ikke blev forventet at tiltalte ville blive fundet skyldig.

2010-20-056-00008

Skrivelse af 5. februar 2010 fra Østjyllands Politi

3-4 unge drenge i alderen 15-16 år forøvede hærværk i en haveforening og mishandlede flere høns, hvoraf mindst 3 døde som følge af mishandlingen. De forklarede at de forinden havde drukket tæt og at de alle var mere eller mindre berusede.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

Der anmodes om en udtalelse om den nærmere karakter af forholdet i forhold til dyreværnslovens §§ 1-3 og i forlængelse heraf en vurdering af episoden i forhold til dyreværnslovens § 28.

Svar:

Det fremgår af sagsakterne med vedlagte CD, at en fugleunge blev tvangsfodret herunder bl.a. med en spids genstand. Fugleungen har herved mindst været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst varigt men og væsentlig ulempe og er ikke blevet behandlet omsorgsfuldt herunder fodret under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at fugleungen har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Såfremt fugleungen er død som følge af tvangsfodringen, har den været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og Rådet finder, at den har været udsat for groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Det fremgår tillige af sagsakterne med vedlagte CD, at flere høns blev sparket og slået, hvoraf mindst 3 døde som følge heraf. Hønsene har herved været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet finder, at hønsene har været udsat for groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Sigtelsen mod tiltalte 1 blev frafaldet, såfremt han kendte sig skyldig og overholdt følgende vilkår:

- tiltalte 1 måtte ikke begå noget strafbart i 1 år fra tiltalefrafaldets godkendelse i retten,
- tiltalte 1 skulle undergive sig hjælpeforanstaltninger efter lov om social service, og rette sig efter social- og sundhedsmyndighedernes forskrifter
- tiltalte 1 skulle betale en bøde på 500 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden var fængsel i 4 dage.

Sigtelsen mod tiltalte 2 blev opgivet, idet det ikke blev forventet at tiltalte ville blive fundet skyldig.

Sigtelsen mod tiltalte 3 blev opgivet, idet han tidligere i en anden sag havde modtaget et tiltalefrafald med vilkår, og det ikke blev fundet, at tiltalte 3 ville blive idømt en strengere straf, såfremt ovenstående sag blev medtaget.

2010-20-056-00013

Skrivelse af d.15. april 2010 fra Sydsjællands og Lolland - Falsters Politi

Politiet standsede i forbindelse med rutinemæssig kontrol en bil med to mænd. I forbindelse med kontrollen fremvistes bagagerummet, hvori der lå et voksent rådyr i en akavet stilling med benene bundet sammen. Dyret var levende, men skadet eller sygt, formentlig efter en påkørsel. Det havde en synlig skade på højre side af hovedet. De to mænd oplyste, at de havde været nødt til at binde benene sammen på dyret, idet det sparkede til ryglæn og ledninger i bagage-rummet.

De to mænd oplyste, at de havde fundet dyret skadet på en skovvej og nu var på vej hen til en kammerat, da de ikke vidste, hvad de skulle gøre med rådyret.

En dyrlæge blev tilkaldt, og dyret blev aflivet.

Rådet udtalte:

Spørgsmål:

I sagens anledning ønskes en vurdering af, om der er tale om uforsvarlig, groft uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Kopi af sagens akter vedlagt.

Svar:

Det fremgår af politirapporten, at rådyret lå på venstre side. Dyret var levende, trak vejret og forsøgte at flytte sig. Rådyrets ben var sammenbundet med grøn nylonsnor med forbenene bundet sammen, og bagbenene bundet sammen. Rådyret havde en større skade på højre side af hovedet. Såret vurderedes at kunne stamme fra en påkørsel af en bil.

Føreren af bilen oplyste, at dyret havde ligget ved en skovvej. Det var ikke raskt, og de havde fanget det. De havde forsøgt at få dyret på benene, men det ville eller kunne det ikke, hvorfor de havde lagt det i bilens bagagerum, men da dyret sparkede til ryglæn og ledninger i bagagerummet, havde de bundet dets ben sammen under kørslen. De havde nu været på vej med dyret til en ven, der måske vidste, hvad de skulle gøre ved det.

Den tilkaldte dyrlæge, der umiddelbart efter undersøgelsen aflivede dyret, beskriver rådyret således: Rådyret var kredsløbsmæssigt påvirket, med kolde ekstremiteter. Det havde tegn på kvæstelser i hovedregionen og var ude af stand til at rejse sig ved egen kraft, ligesom det var påvirket af centralnervøse forstyrrelser (nystagmus og skæv hovedholdning). Skaderne i hovedregionen var ikke friske (> 1 døgn). Rådyrets tilstand tydede på, at det var trafikskadet mindst 1 døgn inden undersøgelsen.

Af optagne fotos af dyret i bagagerummet fremgår, at dyret lå med hovedet hen over ryggen og parvis sammenbundne ben. Fotos af de løsnede ben viser ikke tegn på skader som følge af, at de har været sammenbundne som beskrevet. På højre side af hovedet ses sammenklistrede hår i et større område.

Rådet finder, at alle dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og skal behandles omsorgsfuldt, hvorfor rådyret burde have været aflivet så hurtigt og smertefrit som muligt efter, at det var blevet fundet i den beskrevne tilskadekomne tilstand.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at rådyret, ved at være anbragt i bagagerummet og transporteret ½ time i såret tilstand, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe og ikke er behandlet omsorgsfuldt.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af rådyret, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

Begge tiltalte blev frifundet.

Statskassen betalte sagens omkostninger.

2010-20-056-00015

Skrivelse af 7. maj 2010 fra Statsadvokaten for Midt-, Vest- og Sydsjælland, Lolland og Falster

En mand i en speedbåd påsejlede nogle svaner med høj fart. Flere, som havde set episoden, fandt at han bevidst påsejlede svanerne. En af svanerne blev ramt, og mistede hovedet og flaksede derefter rundt.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Anklagemyndigheden skal hermed forelægge Det Veterinære Sundhedsråd en sag vedrørende dyreværnslovgivningen med anmodning om en udtalelse om,

Hvorvidt med en speedbåd at sejle mod to eller flere svaner, hvorved en svane bliver påsejlet og dræbt efter Det Veterinære Sundhedsråds veterinærfaglige vurdering må antages at påføre dyrene den højeste risiko for smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe i dyreværnslovens § 1's forstand, samt om der herved er tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarligt behandling af dyr eller om handlingen har karakter af mishandling i dyreværnslovens § 28, stk. 1's forstand.

Svar 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Rådet finder, at ved at påsejle to svaner, hvorved en svane bliver dræbt, da hovedet blev adskilt fra kroppen, har svanerne været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet finder, at svanerne under den beskrevne sejlads har været udsat for groft uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 2:

Medfører det nogen ændring i besvarelsen, såfremt det lægges til grund, at den påsejlede svane ved påsejlingen fik skilt hovedet fra kroppen.

Svar ad 2:

Rådet vurderer, at sejladsen ind mod to svaner, hvorunder en af svanerne blev dræbt, har udsat svanerne for groft uforsvarlig behandling, uanset at en af svanerne ved påsejlingen omkom ved at hovedet blev adskilt fra kroppen. Såfremt svanen ikke var omkommet ved decapiteringen og sejladsen var fortsat uanset det passerede, ville Rådet have karakteriseret forholdet som mindst groft uforsvarlig behandling af dyr.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 14 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale en tillægsgbøde på 2.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte ankede dommen.

Landsretten ændrede dommen således, at tiltalte skulle betale en bøde på 8.500 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Statskassen skulle betale sagens omkostninger for Landsretten.

2010-20-056-00017

Skrivelse af d. 30. juni 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved et uanmeldt kontrolbesøg i en større minkfarm konstaterede embedsdyrlægen flere mink med større bidsår, manglende passende strøelse på og i redekasser samt defekte vandnipler. Flere mink blev aflivet af dyreværnsmæssige grunde. De samme forhold blev uanset givne påbud konstateret ved flere opfølgende besøg.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

På baggrund af dyrlægens udtalelse vedrørende formodet overtrædelse af bestemmelser vedrørende beskyttelse af dyr mv. af 21. december 2009, anmodes om en udtalelse, om

Hvorvidt det kan tiltrædes at der, som det fremgår af udtalelsen, er tale om grovere uforsvarlig behandling af minkene, som beskrevet under forhold 1, 2 og 5 i udtalelsen (bilag 1/5 side 4)?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 21. december 2009, de vedlagte fotobilag og noter vedrørende flere tilsyn, at embedsdyrlægen ved tilsynene konstaterede følgende:

Vedr. tilsyn d. 9. november 2009:

En mink var tydeligt gangbesværet og slæbte højre bagben efter sig.

2 mink med hhv. et stort sår over haleroden og et 1,5 x 3 cm stort sår under opheling over skulderen opholdt sig i bure sammen med artsfæller.

Kun få bure havde rigelig med halmstrøelse over rederne, medens de fleste bure kun havde sparsom eller ingen halm over rederne. I 30-50 bure var der intet isoleringsmateriale i bunden af rederne, hvorved dyrene kun havde trådbund at opholde sig på.

Flere steder blev der observeret defekte drikkenipler.

Vedr. tilsyn d. 10. november 2009:

I 31 tilfælde fandtes dyr med bidsår typisk med sår over basis af haleroden, hvoraf det i 7 tilfælde af dyreværnsmæssige hensyn fandtes nødvendigt at udstede mundtligt påbud om aflivning. Minkene med bidskader opholdt sig i bure sammen med artsfæller.

Ved gennemgang af ca. 1/3 af farmens dyr observeredes 90 dyr med stresssymptomer i form af hårgnavning (afpilning af hårene på halen).

Vedr. tilsyn d. 11. november 2009:

4 mink med omfattende bidskader, som på baggrund af tilstedeværelse af skorpedannelse og ophelingsvæv vurderedes at være mindst en uge gamle, opholdt sig sammen med artsfæller. De 4 mink blev straks aflivet.

I 3 tilfælde blev det konstateret at drikkenipler var ”sprunget af”, hvorved der stod en vandstråle ind i bure med mink.

Vedr. tilsyn d. 26. november 2009:

En mink med bidsår over haleroden, som ud fra sårets udseende blev vurderet til at være mindst 5 dage gammelt, gik sammen med artsfæller.

En mink med halebid opholdt sig alene i et bur uden tør og bekvem strøelse.

Adskillige bure havde ikke halm over redekasser og i flere reder var der ingen isolering i bunden af redekasser.

Vedr. tilsyn d. 3. december 2009:

Adskillige bure havde ikke halm over redekasser og i flere reder var der heller ingen isolering i bunden af redekasser.

I 2 bure var mindst en drikkenippel defekt, hvorved det udsivende vand var frosset i bunden af burene med istapper fra burenes bundgitter. Minkene havde på grund af de frosne vandrør ikke adgang til drikkevand.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne mink med bidskader og sår, herunder adskillige der for længst burde have været behandlet eller aflivet, og minkene, der har opholdt sig i bure uden passende strøelse og isoleringsmateriale, samt minkene, der har gået i bure med defekte vandnpler har været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Burene, hvor minkene opholdt sig, har ikke været indrettet på en måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Endvidere har dyrene ikke været sikret passende mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Rådet vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt det kan tiltrædes at der, som det fremgår af udtalelsen, er tale om grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, som beskrevet under forhold 10 i udtalelsen (bilag 1/5, side 4, står som forhold 11, men er rettelig forhold 10)?

Svar ad 2:

På det foreliggende grundlag vil Rådet nære betænkelighed ved at udtale sig om forholdet.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 3:

Rådet finder, idet dyreværnslovens bestemmelser gælder på enkeltdyrniveau, at tidsforløbet med at få genoprettet dyreværns-mæssige forsvarlige forhold i besætningen har strakt sig over en for lang periode. Rådet ser gerne, at politi og andre involverede myndigheder ved konstateringen af dyre-

værnsmæssige uforsvarlige forhold hurtigst muligt får iværksat foranstaltninger til afhjælpning heraf.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 20.000 kr.

2010-20-056-00019

Skrivelse af d. 19. juli 2010 fra Statsadvokaten for Nord – og Østjylland

På et fjerkræslagteri blev der ved slagtingen af ænder konstateret et større antal med blødninger i og omkring læderede muskelpartier på benene. Embedsdyrlægen beskrev blødningerne som mørkerøde med grønfarvninger i kanter, hvorfor de blev vurderet til at være mindst 2 dage og højst en uge gamle.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvordan skaderne kan være opstået.

Svar ad 1:

Af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 28. august 2006 fremgår, at man ved veterinærkontrollen ved slagtingen d. 23. august 2006 af ca. 9100 ænder konstaterede, at over 540 ænder havde store blodansamlinger i et eller begge ben og op langs siden af kroppen. Blødningerne var fremkommet ved overrivning af muskulaturen på forsiden af lårene ca. ud for knæleddene. Huden på benene var intakt. Farven på blodansamlingerne var mørkerøde til brunlige med begyndende grønfarvning i kanterne, hvorfor det skønnedes, at skaderne var fremkommet i dagene op til indfangningen og transporten til slagteriet. Af domsudskriften fra Retten i Holstebro af d. 2. november 2009 fremgår, at embedsdyrlægen vurderede skaderne som værende ikke friske skader samt mindst 2 dage gamle og ikke ældre end en uge.

På baggrund af de beskrevne læsioner er det Rådets vurdering, at de mange ensartede skader er fremkommet ved en ude fra kommende fysisk påvirkning.

Spørgsmål 2:

Hvornår skaderne antages at være opstået.

Svar ad 2:

Embedsdyrlægens beskrivelse af farverne og karakterer af blodansamlingerne samt den begyndende grønfarvning er overensstemmende med, at læsionerne ikke er friske, samt at de kan tilbagedateres til at være opstået dage forinden.

Spørgsmål 3:

1. Har ænderne under deres ophold i besætningen eller under transporten været udsat for smerte, lidelse, varigt men eller væsentlig ulempe.
2. I givet fald bedes det oplyst, om der er tale om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Svar ad 3:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte og embedsdyrlægens anmeldelse af d. 28. august 2006 samt supplerende udtalelser af d. 26. maj 2008, d. 9. marts 2010 og d. 26. juli 2010 sammen med det ledsagende billedmateriale til grund finder Rådet, at de mindst 540 ændrer med store blodansamlinger som følge af overrevet muskulatur ved knæleddene i et eller begge ben, heraf flere hvor blodansamlinger forløb op langs siden af kroppen, indenfor 2 til 7 dage har været udsat for en fysisk påvirkning medførende læsioner, der har medført høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 4:

Nej.

Supplerende skrivelse af d. 19. juli 2010 fra Statsadvokaten for Nord – og Østjylland

Det skal indledningsvis bemærkes, at det ikke har været muligt at få materialet obduceret, idet pågældende slagteri ikke længere er eksisterende. Rådet udtaler sig derfor udelukkende på baggrund af tilsendte billedmateriale samt embedsdyrlægens beskrivelse af skaderne.

Spørgsmål A:

Hvorledes udvikler skaderne sig efter de er sket, time for time, dag for dag?

Svar ad A:

Jf. embedsdyrlægens beskrivelse af skaderne består disse i en overrivning af muskulatur i ændernes lår tæt ved knæleddene. Herfra er der ved større eller mindre blødning fra de derværende blodkar opstået hæmatomer (blodansamlinger). En blødning fra et læderet blodkar fortsætter indtil blodet enten koagulerer eller trykket i vævspartiet modsvarer blodtrykket. Fra en blodansamling sker der i de tidligste stadier en resorption af væsker til lymfekar. I løbet af timer begynder der et henfald af de røde blodlegemer i blodansamlingen, der sammen med ændringer i væske og elektrolytter og frigivelse af de røde blodlegemers hæmoglobin medfører en farveændring, hvor farven bliver mørkere og brunlig. Senere (timer/dage) dannes ved henfald af hæmoglobin bl.a. hæmosederin og hæmatoidin, hvorved farven på blodansamlingen over dage slår over i brunt, senere over i grønt og endelig over i gult for til sidst at forsvinde eventuelt efterladende mørkt farvede uresorbere rester af hæmoglobinnedbrydningen.

Spørgsmål B:

Er det muligt at der er omstændigheder, der kan få skaderne til at udvikle sig hurtigere end sædvanligt (f.eks. stuvning i kasser, varmepåvirkning i den forbindelse, behandling i forbindelse med skoldning på slagteriet (72 grader i 5-10 minutter forud for plukning) eller andet, så skaderne ser ud til at være ældre end de reelt er?

Svar ad B:

Jf. svar ad 3 og ad A vurderer Rådet, at skaderne er opstået dage forinden konstateringen af blødningerne under den kødkontrolmæssige undersøgelse efter slagtingen. De beskrevne blodansamlinger kunne muligvis forværres under indfangningen og opholdet i transportkasserne under transporten til slagteriet samt ved ophængningen før bedøvelsen og slagtingen. Den slagtemæssige behandling - herunder afblødningen og skoldeprocessen - vil ikke kunne udvikle de beskrevne læsioner eller de beskrevne ændringer af blodansamlingernes karakter.

Spørgsmål C:

Udvikler forandringer ved fjerkræ sig hurtigere end ved andre dyr?

Svar ad C:

Såfremt der ved spørgsmålet forstås udviklingen af patologiske forandringer hos fjerkræ sammenlignet med f.eks. større produktionsdyr (svin og kvæg) skal Rådet udtale, at udviklingen af fysiologiske og patofysiologiske processer i det væsentlige forløber ens.

Spørgsmål D:

Kan det udelukkes at skaderne kan være sket ved den forudgående indfangning?

Svar ad D:

Det fremgår af sagsakterne, at dyrene dagen før slagtingen blev indfanget kl. 22.00 om aftenen samt at dyrene blev slagtet kl. 06.00 næste morgen. Lægges dette til grund finder Rådet ikke, at skaderne kan være sket ved den forudgående indfangning, jf. svar ad B. .

Spørgsmål E:

Ville dyrene ved de anførte skader være i stand til at gå normalt og følge flokken af raske dyr, når de blev drevet/jaget i forbindelse med indfangningen?

Svar ad E:

Det er Rådets vurdering, at de anførte skader har medført symptomer, der har været observerbare ved en omhyggelig undersøgelse af enkeltdyrene. Symptomerne kan have været delvis skjulte ved drivning i større og tætte flokke.

Spørgsmål F:

Kan de foreliggende oplysninger og beskrivelser anses for at udgøre en detaljeret beskrivelse af de patologiske forandringer, herunder variation af disse?

Svar ad F:

Jf. svar ad spørgsmål 1, 2 og A anser Rådet de angivne beskrivelser af de patologiske anatomiske forandringer for dækkende, herunder også variationen imellem disse.

Spørgsmål G:

Er blødningerne multiple/fokale, og hvorfra stammer blødningerne (kan de føres tilbage til samme sted?)

Svar ad G:

Jf. svar ad spørgsmål 1 og A er blødninger opstået ved læsioner i ændernes lårmuskulatur, hvorved der er opstået en eller flere tilsyneladende sammenhængende blødninger fra læderede blodkar. Der foreligger ikke beskrivelser, der tilbagefører blødningernes opståen til et samme sted.

Spørgsmål H:

Er der tegn på organisation?

Svar ad H:

Jf. embedsdyrlægens beskrivelser og medfølgende billedmateriale er de beskrevne blødninger koagulerede og under farveændring, hvilket er led i organiseringen af de opståede blødninger.

Spørgsmål I:

Er hud/underhud ud for forandringerne normal eller ses også her tegn på læsioner?

Svar ad I:

Det foreliggende billedmateriale, hvor hud/underhud er gennemskåret ind til blødningerne, yder ikke Rådet mulighed for at afgøre, om selve hud/underhud omkring læsionerne er læderet eller bærer præg herpå.

Spørgsmål J:

Er alene muskelvæv afficeret eller ses der også læsioner i sener/led?

Svar ad J:

Ud fra det foreliggende billedmateriale, hvor hud/underhud er gennemskåret ind til blødningerne i og omkring muskulaturen, er det ikke muligt for Rådet, at afgøre, om der også er læsioner i sener og led.

Spørgsmål K:

Hvordan ser vævet ud omkring hofteled?

Svar ad K:

Det foreliggende billedmateriale viser 3 ænder, der efter blotlæggelse af muskulatur og knæled udviser større blødninger i og omkring lårmuskulatur og knæled. Jf. embedsdyrlægens beskrivelse af d. 28. august 2006 fremgår, at blødningerne påvistes i et eller begge ben samt i flere tilfælde også forløbende op langs kroppe. Der er ikke forelagt specifikke beskrivelser af vævet omkring hofteled, ligesom det ikke ud fra det foreliggende billedmateriale er muligt at udtale sig herom.

Spørgsmål L:

Bærer den øvrige del af kroppen tegn på læsioner?

Svar ad L:

Udover en mindre blødning under huden på gumpen hos 2 af ænderne på det forelagte billedmateriale er der ikke tegn på læsioner udover halssnittene fra afblødningen af ænderne.

Spørgsmål M:

Foreligger der en lege artis obduktionsrapport ledsaget af en tentativ beskrivelse af patogenese (udvikling af læsioner)?

Svar ad M:

Rådet forstår spørgsmålet således: Hvorvidt der foreligger en tilstrækkelig obduktionsrapport i den forelagte sag?

Rådet finder, jf. svar ad 1, at embedsdyrlægens beskrivelse af d. 28. august 2006 er tilstrækkelig.

Afgørelse:

Tiltalte ankede til Landsretten, men frafaldt senere sin anke.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger, bortset fra 3.000 kr + moms af salæret til forsvareren, som betales af Statskassen.

2010-20-056-00020

Skrivelse af d. 6. august 2010 fra Midt- og Vestsjællands Politi

Ved et kontrolbesøg i et ægproducerende hønsehold konstaterede embedsdyrlægen, at flere høns pga. defekte lukkeanordninger ikke havde adgang til strøelse, ligesom strøelsen enten ikke var til stede eller kun i sparsom og klumpet form. Fra burene fjernedes flere døde høns, hvoraf enkelte havde været døde igennem længere tid.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt det lægges til grund at forholdene den 21. oktober 2008 har været som beskrevet i forhold 1 bilag 3 og forhold 1 bilag 9 kan forholdene så karakteriseres som uforsvarlig behandling, groft uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens anmeldelse af d. 19. marts 2009 (forhold 1 bilag 3) samt den underliggende kontrolrapport af d. 21. oktober 2008, at denne ved et ordinært og uanmeldt tilsyn i et ægproducerende hønsehold d. 21. oktober 2008 konstaterede følgende dyreværns-mæssige uacceptable forhold:

1. I 6 rækker bure var lukkeanordningen defekt, således at hønsene ikke havde fuld adgang til strøelsesarealet.
2. Strøelsen var enten ikke til stede eller kun sparsom og klumpet.
3. I bure uden adgang til strøelsesområde var der 7-8 høns, hvor det tilbageværende areal kun ydede plads nok til 6 høns.
4. 7 døde høns blev ved tilsynet fjernet og heraf havde 2 været døde i længere tid, idet de var indtørrede og mumificerede.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at hønsene i burene uden adgang til strøelsesareal ikke havde tilstrækkelig plads og nogle høns, ved at gå i bure uden adgang til strøelse eller kun til sparsom og klumpet strøelse samt ved at gå i bure, hvorfra døde artsfæller ikke var fjernet, har været

udsat for en betydelig grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Burene, hvor hønsene blev holdt, var desuden ikke indrettet på en sådan måde, at deres behov blev tilgodeset.

Rådet vil karakterisere de beskrevne forhold som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 10.000 kr.

6.7 Dyreværnssager vedrørende blandede besætninger

2010-20-057-00006

Skrivelse af 6. januar 2010 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En engelsk bulldog blev efterladt i en parkeret bil, hvor den på grund af varme afgik ved døden.

Rådet udtalte:

Spørgsmål.

Vedlagt fremsendes dokumenterne i sagen mod tiltalte, der sigtes for overtrædelse af dyreværnslovens § 28 stk. 1 ved den 4. august 2009 om eftermiddagen at have behandlet sin hund uforsvarligt, idet han efterlod den i en parkeret bil, hvor den på grund af varme afgik ved døden.

Sigtede har forklaret, at han havde luftet hunden, en engelsk bulldog ca. 6 år, hvorunder den åd en del græs. Han havde medbragt vand i 1½ liter flaske, som den fik at drikke. Vandskålen med resten af vandet blev sat ind i bilen bag førersædet.

Han parkerede bilen mellem kl. 14.40 og 15.00 og rullede alle 4 vinduer 8-10 cm ned, for at hunden kunne få luft, og for at det ikke skulle blive for varmt. Han blev kontaktet ca. 16.00, hvorefter han fandt hunden livløs i bilen. Der var opkast/mavesyre fra hunden mellem forsæderne.

Vidner har forklaret, at de kl. ca. 14.00 så, at hunden gispede efter vejret, den havde fråde om munden og tungen var blå. Den havde ingen vand. Ruderne var rullet ca. 5 cm. ned, men det var meget varmt i bilen. Hunden døde kl. ca. 16.15.

Ifølge politiets besigtigelse var hunden velnæret og velplejet med sund pels. Hunden er ikke blevet obduceret.

Rådet blev anmodet om en udtalelse, om hvorvidt det kan udelukkes, at dødsårsagen kan være en

anden end dehydrering.

Svar:

Det fremgår af politirapporten med vidneudsagn, at hunden sad i den varme bil i ca. 1½ time, hvor den blev set gispe efter vejret, den havde fråde om munden og tungen var blå. Den havde ingen vand. Ruderne var rullet ca. 5 cm ned, men det var meget varmt i bilen. Hunden døde efter ca. 1½ time i bilen.

En hund, der dør i en stærkt opvarmet bil under de ovenfor beskrevne omstændigheder, bliver udsat for en stærk opvarmning af kroppen. Samtidig vil den blive udsat for et væsketab pga. voldsom halssens med fordampning fra mundhule, svælg og øvre luftveje og pga. savlen. Døden indtræder som følge af hypertermi (unormalt forhøjet legemstemperatur) og dehydrering (udtørring).

Lægges sagsakterne til grund, er det Rådets opfattelse, at hunden sandsynligvis er død af hypertermi og dehydrering. Uden en obduktion er det dog ikke muligt at udelukke, at andre forhold hos hunden kan have medvirket til eller forårsaget dens død i bilen.

Afgørelse:

Tiltalen blev frafaldet, idet det ikke forventedes, at tiltalte ville blive fundet skyldig.

2011-20-057-00012

Skrivelse af d. 21. oktober 2011 fra Nordsjællands Politi

Plantedirektoratet konstaterede ved en uanmeldt økologikontrol i en blandet besætning flere dyreværnsmæssigt uforsvarlige forhold. Efterfølgende aflagde politiet sammen med en embedsdyrlæge besøg i besætningen, hvor der konstateredes manglende muligheder for tørt leje for besætningens kreaturer. Dyrene havde gødningskager på lår og bug og hovedparten var lidende af ektoparasitter. En del ungdyr var desuden lidende af ringorm.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Indebærer de beskrevne forhold, at kreaturerne har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. §§ 1-3?

Svar ad 1:

Efter et uanmeldt økologikontrolbesøg d. 7. februar 2011 anmeldte Plantedirektoratet ved skrivelse af d. 9. februar 2011 til politiet sigtede for overtrædelse af dyreværnsloven. Af anmeldelsen og af det ledsagende billedmateriale fremgår, at 24 kreaturer ikke havde adgang til tørt leje, idet dybstrøelsen var trådt ned og kun bestod af våd gødning. Dyrene havde kager af gødning på lår og bug. Malkekøerne i bindestalden havde, da der ikke var strøet tilstrækkeligt hos dem, ligeledes gødningskager på lår og bug. Svinene i de udendørs svinehytter lå direkte på den bare jord, da der ikke var strøet tilstrækkeligt i hytterne. Ungdyrene blev vurderet i huld karakterer 1 - 2 og køerne i huld karakterer 2 - 3.

Med baggrund i Plantedirektoratets anmeldelse aflagde en embedsdyrlæge sammen med politiet besøg i besætningen d. 24. februar 2011. Af embedsdyrlægens skrivelse af d. 8. marts 2011 samt af det ledsagende billedmateriale fremgår, at der i kreaturerne læskur var udlagt et tykt lag af halm, medens underlaget i de 3 grisehytter ikke blev eftersat nærmere. I stalden stod en rød vallak opbun-

det i en rebgrime, og indenfor hestens bevægelsesområde lå et nedfaldet bræt med søm i, som udgjorde en potentiel risiko for, at vallakken kunne pådrage sig sømstik. Hesten var langhåret og mager, og havde på højre forknæ en ikke nærmere beskrevet hævelse. I kostalden og ungdysstalden havde kreaturerne ikke adgang til drikkevand, idet vandforsyningen konstateredes frosset. Køerne var generelt i en foderstand, der blev betegnet som under middel til noget under middel. Dyrene var langhårede, og hovedparten var angrebet af ektoparasitter (lus og/eller skab), og nogle af de yngre var desuden angrebet af ringorm. Næsten alle havde tykke kager af indtørret gødning på lår, ben og bug. I bindestalden var der strøelse under køerne, men mest fremme ved dyrenes forben, medens der bagerst i båsene lå en del gødning, og de liggende dyr lå med bagparten i grebningen med gødningsforurening til følge. Ud mod gårdspladsen var opbundet 17 kreaturer, og i den modsatte side gik 20-25 dyr, hvor af 7 var opbundne. I begge sider af stalden havde dyrene svært ved at træde op af underlaget, der mest bestod af fugtig gødning iblandet en smule halm, og nogle steder sås der ”blankt vand” i dyrenes omgivelser.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte til grund finder Rådet, at de beskrevne kreaturer, ved at være opstaldet under forhold, der ikke har ydet dyrene mulighed for tørt leje, at de udegående svin uden muligheder for tørt leje i svinehytterne, at kreaturerne lidende af ektoparasitter, og ringorm og hesten, der var opbundet med risiko for at træde på bræt med søm, samt kreaturerne og hesten ved ikke at have været fodret sufficient igennem længere tid, alle har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De rum og arealer, hvor dyrene har været holdt har ikke været indrettet på en sådan måde, der har tilgodeset dyrenes behov, herunder en sikring af, at dyrene har haft fornøden bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Ved ikke at have haft passende strøelse i de uden-dørs hytter har svinene ikke været sikret mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Rådet vil karakterisere forholdene som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Spørgsmål 2:

Giver det beskrevne i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Spørgsmål 3:

Indebærer det beskrevne forhold, at hesten har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. §§ 1-3?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver det beskrevne i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 7.500 kr. Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-057-00011

Skrivelse af 24. juni 2011 fra Sydsjællands og Lolland-Falster Politi

Et blandet dyrehold blev anmeldt pga. mistanke om tilstedeværelse af døde krybdyr og slanger, ligesom der var afmagrede katte. Der blev fundet døde skildpadder, mus/gnavere og lign. på stedet. En skildpadde blev aflivet af en tilkaldt dyrlæge.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Hvornår det i forbindelse med ovennævnte - samt sagens akter i øvrigt - oplyste indebærer uforsvarlig behandling af dyr eller eventuelt mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jævnfør dyreværnslovens § 1, § 28 stk. 1 og § 29 stk. 1.

Svar ad 1:

Det fremgår af politirapporten med vedlagte fotos og af attest af d. 15. februar 2010 fra den tilkaldte dyrlæge, at der ved politiets henvendelse på adressen d. 9. januar 2010, fandtes i udhuse på henholdsvis cirka 8 kvm og cirka 20 kvm:

- temperaturer på 4-5 minus grader. Der var ingen varme på stedet,

- i udhus 1: Her fandtes en del terrarier, 6 bure af forskellig størrelse, indeholdende døde dyr. Alle bure indeholdt kadavere af mindre pelsdyr. Der var formodentlig tale om dværghamstere eller lignende. I alt observeredes 10-12 dyr, alle indtørrede og mumificerede, således at nærmere identifikation og fastslåen af dødsårsag var umulig. I alle anlæg fandtes foder af passende karakter, men intet vand. På trods af længere tids frostvejr fandtes ej heller frosset vand.

- i udhus 2: Her fandtes to krybdyranlæg. Det ene var tomt, mens der i det andet fandtes to skildpadder af forskellig størrelse. Anlægget som indeholdt dyrene havde et lysstofrør, som var tændt, hvilket dog ikke gav mærkbar temperaturforhøjelse. Der var ingen tegn på hverken vand eller foder i anlæggene. Den ene (store) skildpadde var død og delvist ædt / opløst. Den anden (lille)

skildpadde fandtes i live, men voldsomt afmagret (kakektisk) og meget dehydreret. Denne skildpadde har øjensynligt overlevet udelukkende ved at æde den store, døde, skildpadde.

Den tilkaldte dyrlæge besluttede på stedet, at den (lille) levende skildpadde straks skulle aflives grundet svækkelse og smitterisiko til andre skildpadder.

Uden for anlæggene fandtes spande og poser med foderdyr (larver af forskellig art). Disse var alle døde.

Dyrlægen noterede sig, at udhusene begge var uden isolering og uden varmekilde og desuden var døre og vinduer ikke i stand til at lukke tæt. Der var i udhusene et voldsomt rod, hvilket besværliggjorde overblikket over antal og tilstand af dyreanlæggene. Ved besøget var udendørstemperaturen ca. -5 grader Celsius.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Dersom det kan lægges til grund, at de indtørrede og mumificerede pelsdyr i udhus 1 er døde som følge af kulde og mangel på vand, har de ikke været huset, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov, og de har således ved den mangelfulde pasning været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil i så fald anse forholdet for dyrene i udhus 1 for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Dersom det vedr. udhus 2 kan lægges til grund, at den ene (store) skildpadde var død som følge af kulde, sult og tørst og at den anden (lille) skildpadde var blevet bragt i en tilstand af voldsom afmagring (kakeksi) og udtalt dehydrering som følge af kulde, sult og tørst, har de ikke været huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres behov, og de har således ved den mangelfulde pasning været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Rådet vil i så fald anse forholdet for dyrene i udhus 2 for groft uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1 og stk. 3, 1. punktum.

Spørgsmål 2:

Hvorvidt sagen i øvrigt giver styrelsen anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne peger på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelse

ser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 20 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-057-00010

Skrivelse af d. 27. december 2010 fra Østjyllands Politi

Efter en anmeldelse aflagde politiet sammen med en embedsdyrlæge besøg på 2 adresser tilhørende tiltalte. På begge adresser konstateredes flere heste med mangelfuld hovpleje, en enkelt hest med forfangenhed samt hunde med mangelfuld pelspleje, der opholdt sig i ikke passende vedligeholdte bure, hvor vandskåle var anbragt så højt, at det besværliggjorde indtagelse af væske.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

En skimmelhest på 15 år var svær forfanget, afmagret og havde tegn på at have været forfanget i lang tid (mange uger), da huden var ætset af urinen som følge af, at hesten lå ned i boksen i mange timer, og strøelsen i boksen var våd af urin og møg. Er der tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. at undlade at tilkalde dyrlæge og undlade at behandle og aflive den forfangne hest som beskrevet foran.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse af d. 5. oktober 2010 samt delvist af det ledsagende billedmateriale, at denne under et besøg i besætningen sammen med politiet d. 24. juni 2010 konstaterede, at en skimmelhest på 15 år var stærkt forfangen og havde tegn på, at den havde været det i lang tid, idet huden var ætset som en følge af, at hesten havde ligget ned i lang tid i boksens strøelse, der var våd af urin og møg. Af det ledsagende billedmateriale fremgår delvist, at underlaget i boksen fremstod med et lag af møg sammen med strå.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges embedsdyrlægens diagnose til grund finder Rådet, at hesten langt tidligere burde have været undersøgt og behandlet af en dyrlæge eller aflivet. Hesten har, ved at være lidende af en grad af forfangenhed, der har medvirket til, at den har fået ætset huden ved at ligge på boksens fugtige underlag, mindst været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom hesten ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset og passet under hensyntagen

til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Boksen, hvor hesten opholdt sig, har ikke været indrettet og holdt på en måde, der har tilgodeset dens behov, herunder sikret den fornøden mulighed for hvile på et passende tørt og bekvemt underlag. Rådet vil karakterisere forholdet som mindst groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 2:

Flere heste på ejendommen havde oplejede manker med sammenfiltrede hårknuder. Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. at undlade at pleje mankerne på hestene, så der kommer sammenfiltrede hårknuder.

Svar ad 2:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse vedr. adressen X, samt delvis af det ledsagende billedmateriale, at heste i en afdeling var magre til afmagrede og havde manker med sammenfiltrede hårknuder. Rådet finder, at det ikke alene på grundlag af denne beskrivelse er muligt at vurdere, om hestene med de oplejede manker har været udsat for smerte, lidelse, angst, eller væsentlig ulempe. De omhandlede dyr med oplejede manker med sammenfiltrede hårknuder skønnes imidlertid ikke at have været behandlet omsorgsfuldt med hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder imidlertid på baggrund af den sparsomme veterinærfaglige beskrivelse det ikke muligt at vurdere, om graden af manglende omsorgsfuldhed kan betegnes som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 2.

Spørgsmål 3:

Flere heste havde forvoksede hove. Se eks. foto 8 og 10, 11 og 17. Hesten ad foto nr. 10 er i anmeldelsesrapport af 17. juni 2010 med continuationer beskrevet som en hest født med forkert fodstilling, således at hovene ikke blev slidt på normal vis. Er der tale om uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. at undlade at pleje hestenes hove som foran beskrevet.

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse vedr. adressen X, samt delvist af det ledsagende fotomateriale, at 9 heste/store ponyer i en stor ladebygning var let magre, og de fleste af dem havde forvoksede og flækkede hove i mild til svær grad, ligesom de fleste af dem udviste tegn på omsorgsmangel i form af manglende mankepleje. Rådet finder ikke i anmeldelsen af d. 17. juni 2010 beskrivelse af en hest med medfødt forkert benstilling.

Lægges embedsdyrlægens beskrivelse i øvrigt til grund finder Rådet, at flere heste var let magre og at de ikke havde modtaget passende hov- og pelspleje. Hestene har herved været udsat for mindst en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder at dyrene mindst har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder på baggrund af den sparsomme veterinærfaglige beskrivelse det ikke muligt nærmere at vurdere, hvilken grad af uforsvarlighed hestene har været udsat for.

Spørgsmål 4:

Flere heste i staldbygningens første afsnit var magre til afmagrede, viste klare tegn på manglende omsorg i form af uplejede manker med sammenfiltrede hårknuder, forvoksede hove i mere eller mindre grad og stod på vådt underlag med dårlig strøelse og manglende udmugning i boksene. Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. at lade magre til afmagrede heste med uplejede manker og forvoksede hove stå på et underlag med dårlig strøelse og manglende udmugning.

Svar ad 4:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse vedr. adressen X, samt delvist af det ledsagende fotomateriale, at der i den første afdeling af stalden konstateredes heste, der var magre til afmagrede og viste tegn på manglende omsorg i form af uplejede manker med sammenfiltrede hårknuder, ligesom de havde forvoksede hove i mere eller mindre grad samt at de alle stod på vådt underlag med dårlig strøelse og manglende udmugning i boksene.

Lægges embedsdyrlægens beskrivelse til grund finder Rådet, at de beskrevne heste, der var magre til afmagrede, ved ikke at have modtaget passende hov- og pelspleje har været udsat for mindst en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rådet finder, at dyrene mindst har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder på baggrund af den sparsomme veterinærfaglige beskrivelse det ikke muligt nærmere at vurdere, hvilken grad af uforsvarlighed hestene har været udsat for.

Spørgsmål 5:

I folde på adressen Y gik 7 heste. Hestene var i god foderstand med adgang til vand. Hestene havde meget dårlig hovtilstand, med forvoksede og flækkede hove, foto 15, 16 og 17. De manglede pelspleje og havde sammenfiltrede manker fulde af hårknuder, foto 18. Der var plastik og snoraffald fra forskellige landbrugspakninger, foto 19 og 20.

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. at lade 7 heste med forvoksede og flækkede hove og sammenfiltrede manker fulde af hårknuder gå i folde med plastikaffald som beskrevet foran.

Svar ad 5:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse vedr. adressen Y, samt delvist af det ledsagende fotomateriale, at 5 hingste, der gik ude i hver sin folde, havde forvoksede og flækkede hove samt viste tegn på manglende omsorg i form af uplejede manker med sammenfiltrede hårknuder. Foldene var fulde af plastik- og snoreaffald.

Lægges embedsdyrlægens beskrivelse til grund finder Rådet, at de beskrevne heste ved ikke at have modtaget passende hov- og pelspleje har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet

under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De arealer, hvorpå hingstene opholdt sig, har ikke været indrettet og holdt på en måde, der har tilgodeset deres behov. Rådet finder, at dyrene har været udsat for mindst uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 1, 2 og 3, stk. 1.

Spørgsmål 6:

På ejendommen adressen X var desuden 14 hunde. Hundene gik i staldbygning, som var mørk og det vurderedes, at der ikke kom direkte dagslys nok i stalden. Desuden var mange af vinduerne på hundeburenes side af stalden dækket af tæt beplantning op ad den udvendige væg på stalden, der dækkede for dagslyset.

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. ved at lade 14 hunde gå i en mørk stald som foran beskrevet.

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse vedr. adressen X, at der på adressen forefandtes 14 hunde (slædehunde, golden retrievere og samojeder). Mange af vinduerne på hundeburenes side var dækket af tæt beplantning, som dækkede for dagslyset. Hundene havde tegn på mangelfuld pelspleje i form af lang, ubørstet og snavset pels. I mange af burene var vandbeholdere placeret så højt, at hundene havde svært ved at nå vandet og var tvunget til at drikke i en unaturlig stilling.

Lægges embedsdyrlægens beskrivelse til grund finder Rådet, at de beskrevne hunde, ved at opholde sig i bokse, hvor vandskåle var anbragte for højt samt ved ikke at have modtaget passende pelspleje har været udsat for mindst en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. De bure, hvor hundene opholdt sig var ikke indrettet på en sådan måde, at dyrenes behov blev tilgodeset, herunder sikret, at de havde den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Rådet finder, at dyrene ved den manglende pelspleje og den mangelfulde vedligeholdelse af bokse mindst har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk.1.

Rådet finder på baggrund af den sparsomme veterinærfaglige beskrivelse det ikke muligt nærmere at vurdere, hvilken grad af uforsvarlighed hundene har været udsat for.

Spørgsmål 7:

På ejendommen på adressen Y var der 12 hunde. Hele bygningen og boksene var mørke og snavsede. Inventar var i det hele taget, og specielt mange af boksdørene, uforsvarligt renoveret med nødløsninger der gjorde, at hundene nemt kunne komme til skade fra jernstænger, skarpe brædder m.v. og en god hygiejnisk standard kunne ikke opretholdes, foto 21, 22, 23, 24 og 26.

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. at lade 12 hunde gå i mørke og snavsede bokse, der var uforsvarligt renoveret, der gjorde, at hundene nemt kunne komme til skade og en god hygiejne ikke kunne opretholdes.

Svar ad 7:

Det fremgår af embedsdyrlægens udtalelse, samt delvist af det ledsagende billedmateriale, at der på adressen Y forefandt 12 hunde (slædehunde, golden retrievere og samojeder). I rummet med hundebokse var der et begrænset lysindfald af direkte dagslys, og den kunstige belysning var ikke tilstrækkelig. Hundene havde tegn på mangelfuld pelspleje i form af lang, ubørstet og snavset pels. I mange af burene var vandbeholdere placeret så højt, at hundene havde svært ved at nå vandet og var tvunget til at drikke i en unaturlig stilling. Inventaret og specielt mange af boksdørene var uforsvarligt renoverede, der gjorde, at hundene nemt kunne komme til skade på jernstænger og skarpe brædder ligesom en god hygiejnisk standard ikke kunne opretholdes.

Lægges embedsdyrlægens beskrivelse til grund finder Rådet, at de beskrevne hunde, ved at opholde sig i bokse, hvor dørene udgjorde fare for, at hundene kunne komme til skade, hvor god hygiejnisk standard ikke kunne opretholdes, hvor vandskåle var anbragt for højt og ved ikke at have modtaget passende pelspleje, har været udsat for mindst en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet finder, at dyrene ved den manglende pelspleje og indretningen af bokse og manglende vedligeholdelse af disse mindst har været udsat for uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Rådet finder på baggrund af den sparsomme veterinærfaglige beskrivelse det ikke muligt nærmere at vurdere, hvilken grad af uforsvarlighed hundene har været udsat for.

Spørgsmål 8:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger.

Svar ad 8:

Nej.

Afgørelse:

De tiltalte skulle hver især betale en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

De tiltalte skulle i fællesskab betale sagsomkostningerne, men dog kun halvdelen af forsvarerudgiften, idet resten betaltes af statskassen.

7 Sager vedrørende dyrlægers virksomhed

2010-20-07-00006

Veterinærrejsesholdets spørgsmål af 8. januar 2010

En dyrlæge udførte et kejsersnit på en kvie, der efterfølgende fik problemer.

Rådet udtalte:

Rådet skal indledende oplyse, at der til vurdering af de fremsendte spørgsmål er benyttet eksterne sagkyndige.

Veterinærrejsesholdets sagsfremstilling

Forløbet starter lørdag den 12. juli 2008, hvor dyrlæge A udfører kejsersnit på en kødkvægskvie med børslyngning. Dyrlægen undersøger kvien og konstaterer, at kvien står med en børslyngning og beslutter hurtigt at udføre et kejsersnit.

Der lægges en epiduralanalgesi i haleroden med ca. 10 ml Lidocain. Venstre side af flanken på kvien barberes, rengøres og desinficeres med sprit og jod, hvorefter der lægges en lokalbedøvelse SC og IM med Lidokain med noradrenalin 7-900 ml.

Herefter forløses kalven efter ”standard kejsersnit-operations-teknik” Børdrejningen rettes op, således at uterus efterlades korrekt placeret i bughulen. Efter forløsning af kalven fjernes så meget af efterbyrden som muligt. Uterus, peritoneum og hudens muskellag sutureres hver for sig med fortløbende sutur af Catgut nr. 2.

Før peritoneum lukkes, indgives Aquacyklin inj. ca. 80–100 ml i peritonealhulen. Koncentrationen er ikke angivet. Der henvises til Lægemedelstyrelsens produktresumé for Aquacyklin, som vedlægges som bilag, og hvoraf det fremgår af resumeerne for både 10 % og 18 %, at lægemidlet har en lokalirriterende effekt og kan forårsage vævsskade.

Hudsnittet lukkes med agraffer på nær de ventrale 20–25 cm af såret, som sutureres med Vicryl nr. 2 i vertikale U-suturer.

Til sidst ilægges 4 Streptocillin med Sulfadimidin uteritorier i børen og ca. 80 ml Aquacyklin injiceres IM. Koncentrationen er ikke angivet.

Kvien har en del trængninger specielt sidst i operationsforløbet samt efterfølgende. Ejer instrueres i, at efterbyrden skal gå som ved en normal fødsel, ellers skal dyrlægen tilkaldes næste dag for at afløse den.

Næste dag den 13. juli om morgenen tilkaldes dyrlægen atter, da det ventrale suturerede afsnit af hudsåret er sprunget op. Ejer mener, at koen stadig har trængninger. Dyrlæge A sederer koen med 3 ml. Rompun IV, renser såret, isætter agraffer og afløser efterbyrden samt ilægger 5 Streptocillin med Sulfadimidin uteritorier. Der indgives Aquacyklin inj.(18 %) ca. 60 ml IM og udleveres Karex tjærespray til såret.

Den efterfølgende dag, den 14. juli, kontaktes Dyrlæge A igen, da koen har nedsat ædelyst. Han konstaterer, at koen er febril og såret let hævet. Den behandles med Milimycin inj. 60 ml.

Under henvisning til ovennævnte sagsfremstilling, skal Veterinærrejsesholdet anmode Det Veterinære Sundhedsråd om at besvare følgende spørgsmål:

Spørgsmål 1:

Mener Sundhedsrådet, at dyrlægen har handlet veterinærfagligt korrekt ved at indgive Aquacyclin 10 % eller 18 % intraperitonealt?

Svar ad 1:

Aquacyclin er registreret til intravenøs og intramuskulær anvendelse. Intraperitoneal administration af produktet er således ikke med i registreringen, hvilket er tilfældet for de fleste markedsførte og anvendte antibiotika.

Rådet finder, at det ikke er ualmindeligt, at dyrlæger, under praksisforhold efter en vurdering af operationsstedets samt fødselsvejens hygiejniske forhold, patientens temperament samt operationens forløb i øvrigt, under en sådan operation applicerer antibiotika, herunder også tetracyclin, intraperitonealt, hvis der er en velbegrundet risiko for efterfølgende infektion.

Rådet finder således med ovennævnte samt dyrlægens redegørelse lagt til grund, at den anvendte procedure kan være veterinærfagligt forsvarlig og korrekt.

Spørgsmål 2:

Vurderer Sundhedsrådet, at indgivelsen af Aquacyclin intraperitonealt kan være årsag til koens trængninger?

Svar ad 2:

Nej. Rådet finder det næppe sandsynligt at indgift af Aquacyclin giver anledning til inflammatoriske forandringer i bughulen. De i produktresumeeet omtalte irritationer opstår efter intramuskulær administration og er primært en følge af vævsekstension. Trængningerne i uterus er sandsynligvis forårsaget af efterladte fosterhinder og uterus' tilstand i øvrigt efter torsionen.

Spørgsmål 3:

Kan trængningerne skyldes andet?

Svar ad 3:

Det ses ikke sjældent, at en ko har persisterende trængninger efter en fødselshindring, som har irriteret organerne i bækkenet. Således kan en torsion på cervix medføre, at Fergusons presse-refleks udløses vedvarende fra torsionsstedet - selv efter udretning og tømning af børen.

Spørgsmål 4:

Vurderer Sundhedsrådet ud fra det foreliggende, at dyrlægen har udført operationen veterinærfagligt korrekt?

Svar ad 4:

Ja, Rådet finder den er udført korrekt.

Rådet skal anføre, at Rådet uden dog at kende kviens vægt finder, at der er blevet anvendt meget store mængder lokalanalgetika. Mængden vil dog være op til den opererende dyrlæges vurdering og vil afhænge af incisionens udstrækning og størrelse af koen.

Rådet finder, at det faktum, at suturerne var udrevne ventralt i såret dagen efter operationen, er en ikke sjælden beklagelig hændelse, især hos urolige dyr.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Det Veterinære Sundhedsråd anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Nej.

Afgørelse:

Veterinærrejsesholdet fandt ikke, at der var grundlag til at rejse kritik af dyrlægens faglige arbejde.

8 Høringer

2010-20-08-00006

Høring over udkast til nye regler om slagtekyllinger

Det veterinære Sundhedsråd har følgende bemærkninger til udkast om de ovennævnte regler om slagtekyllinger:

Lov om hold af slagtekyllinger:

- § 2, stk. 8 og 9: Det foreslås, at det præciseres, at det er det totale antal kyllinger der skal divideres med.

Bekendtgørelse om hold af slagtekyllinger og rugeægproduktion:

- § 3: Det bør præciseres, at en dyrlæge altid bør tilkaldes ved mistanke om lovomhandlet smitsom sygdom.

Afgørelse:

[LBK nr 687 af 22/06/2011](#)

[BEK nr 757 af 23/06/2010](#)

2010-20-08-00007

Høring over delbetænkning om farlige hunde

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[LOV nr 717 af 25/06/2010](#)

2010-20-08-00008

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om udendørs hold af svin

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[LOV nr 649 af 15/06/2010](#)

2010-20-08-00009

Høring over udkast til bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med og opdræt af kattepensionater og katteinternater

Det Veterinære Sundhedsråd skal hermed udtrykke stor tilfredshed med udkastet til ovenstående lov, som efter Rådets opfattelse er udtryk for gode intentioner.

Det Veterinære Sundhedsråd følgende kommentarer til nedenstående bestemmelse:

Til lovforslagets § 13, vedrørende virksomhedens protokolføring.

Rådet finder, at det er hensigtsmæssigt at katte mærkes og registreres, og forslår at følgende tilføjes til loven:

”Killinger der fødes i virksomheden skal mærkes og registreres inden de er fyldt 12 uger. Katte der tilføres skal, hvis de ikke allerede er det mærkes og registreres når de tilføres virksomheden.”

Afgørelse:

Udkastet førte til ikke udarbejdelsen af en bekendtgørelse.

2010-20-08-00011

Høring over udkast til bekendtgørelse om egenkontrol med dyrevelfærd

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende bemærkning til ovenstående høring:

Til § 3, stk. 1:

Rådet finder, at der kan forekomme lovgivning, der indvirker på dyrevelfærd, men som ikke kommer fra dyrevelfærdsområdet, og forslår paragraffen ændret til følgende:

”Ved egenkontrol med dyrevelfærd forstås et system, som den ansvarlige for besætningen anvender til løbende at sikre, at lovgivning og forskrifter, der vedrører eller har indvirkning på dyrevelfærd, opfyldes.”

Afgørelse:

[BEK nr 763 af 24/06/2010](#)

2010-20-08-00012

Høringsvar over bekendtgørelse om Sundhedsrådgivning, anvendelse af lægemidler m.v.

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende kommentarer til Høring over bekendtgørelse om Sundhedsrådgivning, anvendelse af lægemidler m.v.:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at Rådet finder det tvivlsomt, at tiltagene i de enkelte bekendtgørelser skulle fremme bedre dyrevelfærd. Endvidere finder Rådet, at der pålægges besætningsdyrlæger store administrative byrder, og at fokus herved fjernes fra det veterinærfaglige. Rådet ser med bekymring på, at det på længere sigt kan føre til flugt fra denne gren af dyrlægeerhvervet, idet besætningsdyrlægens rolle som kontrollant synes at veje tungere end besætningsdyrlægens veterinærfaglige ekspertiser (diagnostik og forebyggelse). Der skal endvidere henvises til forordet i Rådets årsberetning for året 2001, der vedlægges.

A) Rådet finder at sygdommen kælvningsfeber ikke kan håndteres som de øvrige besætningsdiagnoser i en ny Sundhedsrådgivningsordning, men at indførelse af den skitserede model uvægerligt vil føre til adskillige dyreværns mæssigt kritisable forhold. Rådet er således ikke enig i, at den foreslåe-

de model med en autorisation af besætningsejeren til intravenøs indgift af kalk til behandling af kælvningsfeber hos kvæg kan anvendes til sikring af køernes velfærd.

Rådet skal vedrørende behandling af kælvningsfeber anføre, at der markedsføres præparater til oral anvendelse mod denne lidelse, og at disse indgivet af besætningsejer i tide oftest vil kunne kurere sygdommen, og at disse stort set altid vil kunne stabilisere sygdommen indtil en tilkaldt dyrlæge når frem.

Der skal endvidere henvises til Rådets udtalelse af 22. december 2006 til Fødevarestyrelsen om lægmands behandling af kvæg ved intravenøs injektion af lægemiddel samt anbringelse af lægemiddel i børen (livmoderen) samt til Rådets udtalelse af 15. maj 2009 til Fødevarestyrelsen om intravenøs indgift af kalk foretaget af besætningsejere til behandling af kælvningsfeber hos kvæg. Begge udtalelser vedlægges.

B) Rådet finder, at anbringelse af lægemidler i livmoderen på voksent kvæg forudsætter viden dels om de hunlige kønsorganers anatomiske forhold, dels om fysiologi og patofysiologi og dels om de farmakologiske og farmakodynamiske forhold vedrørende det pågældende lægemiddels art, mængde og virkemåde. Herudover kræves der et vist håndslag for at udføre indgrebet. Rådet finder, at en besætningsejer ikke har en sådan samlet indsigt.

En samlet indsigt opnår en dyrlæge under sin uddannelse, og indgrebet kan herefter foretages under hensyntagen til, at risikoen for, at dyret påføres smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe minimeres.

Rådet finder, at det ikke vil være veterinærfagligt og dyreværnsmæssigt forsvarligt, at en besætningsejer foretager anbringelse af lægemidler i livmoderen på voksent kvæg, eksempelvis som led i behandlingen af post partum børbetændelse hos egne dyr. Der skal endvidere henvises til Rådets udtalelse af 22. december 2006 til Fødevarestyrelsen om lægmands behandling af kvæg ved intravenøs injektion af lægemiddel samt anbringelse af lægemiddel i børen (livmoderen).

C) § 10 i svine- og kvægaftalerne: Dette bør tillige gælde såfremt besætningsdyrlægen opsiges aftalen. I første linie bør tilføjes: ” eller besætningsdyrlægen ” opsiges...

D) §§ 14 og 15 i svine-bekendtgørelsen vil, om end utilsigtet, lægge et meget stort pres på besætningsdyrlægen for at flytte besætninger fra TLP til GMP, hvorfor en entydig tolkning er helt nødvendig. Rådet finder, at de opstillede kriterier skal være til stede, men spørgsmålet er blandt andet over hvor lang tid? Grænserne for medicinforbrug og dødelighed som grundlag for en sådan erklæring er endvidere ikke fastsat, ligesom der ikke er taget stilling til, hvad der sker under et større sygdomsudbrud, hvis der i denne periode ud fra de opstillede kriterier bruges ”for meget” medicin for at behandle dyrene, eller hvis der i denne periode dør ”for mange”. Skal besætningerne så straks flyttes ned i TLP og så op igen, når udbruddet er ovre? Over hvilken periode skal der måles? 1 måned. ½ år eller? Skal en besætning flyttes efter et alvorligt sygdomsudbrud, der både har rykket medicinforbrug og dødelighed over spærregrænsen? Rådet finder, at der mangler en præcis model for, hvornår besætninger skal flytte kategori, og hvem, der skal holde øje med dette og udføre skiftet. Rådet finder, at det således giver anledning til uensartet fortolkning og vurdering i de enkelte tilfælde.

E) Rådet finder umiddelbart ikke grund til, at en grænseværdi for slagtefund skulle være relevant i kvægbekendtgørelsen, men ikke i svinebekendtgørelsen som betingelse for flytning til kategori GLP ved udfærdigelse af dyrlægeerklæring.(§ 15, bilag 6 hos svin, § 15, bilag 7 hos kvæg).

F) Det fremgår endvidere af § 15, stk. 1 nr. 1 i bekendtgørelsen om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger, at grænseværdier i bilag 7 ikke må være overskredet. Bilag 7 er ikke udfyldt. Det samme gør sig gældende i § 15, stk.1, nr.1 i bekendtgørelsen om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger, hvor der henvises til bilag 6, der ej heller er udfyldt, hvilket gør det svært at se på indholdet og betingelserne heri.

G) Rådet finder, at det vil give anledning til dyreværnsmæssigt problematiske situationer, at det ikke er tilladt at give antibiotika forebyggende ved en række operationer, f. eks. isætning af proteser og plader ved behandlinger af led-knoglelidelser, hvor infektionsrisikoen er høj; hvor indikationen er forebyggelse af "katastrofal" infektion i f. eks. en hofteprotese på en hund, jf. udkast til bekendtgørelsen om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordinerings af lægemidler til dyr, § 21. Rådet finder, at der i bekendtgørelsen bør kunne gives adgang til forebyggende behandling i sådanne situationer.

H) I § 12 i bekendtgørelsen om dyrlægers anvendelse af lægemidler til dyr samt fødevarer virksoheders egenkontrol med restkoncentrationer anvendes betegnelsen "brugsdyr". Dette bør defineres nærmere under § 2.

I) Hjemmelsbestemmelserne er ikke indsat i bekendtgørelserne, og det er derfor ikke muligt at foretage en vurdering heraf eller en gennemgang af straffebestemmelserne. Endvidere synes paragrafhenviisningerne til Lov om Dyrlæger § 14, stk. 3 i bekendtgørelsen om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger uklar, idet § 14, stk. 3 alene omhandler kalve indtil 1 år samt svinebesætninger.

J) Der er anvendt forskellige definitioner, eksempelvis "dyreejer" og "den for besætningen ansvarlige" uden direkte logisk sammenhæng. Spørgsmålet er, hvorvidt der er behov for at foretage denne definition, og at en sådan anvendelse vil kræve, at det sker konsekvent. En snæver afgrænsning kan medføre, at personer utilsigtet falder uden for bestemmelsen, mens en mere generel beskrivelse og bedst en evt. "anonym" angivelse kan afhjælpe dette. Det samme gælder for anvendelsen af definitionerne "dyrlæger" og "besætningsdyrlæger".

Afgørelse:

[BEK nr 787 af 25/06/2010](#)

[BEK nr 786 af 25/06/2010](#)

[BEK nr 785 af 25/06/2010](#)

[BEK nr 780 af 24/06/2010](#)

2010-20-08-00014

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af svin

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 1449 af 14/12/2010](#)

2010-20-08-00015

Høring over arbejdsgrupperapport om hold af slagtekalkuner

Rådet har ikke besvaret denne høring, da frist for høringssvar lå midt i Rådets sommerferie.

Afgørelse:

[BEK nr 658 af 11/06/2011](#)

[LOV nr 91 af 09/02/2011](#)

2010-20-08-00016

Høring over udkast til bekendtgørelse om forbud mod hel eller delvis fjernelse af hundes stemmebånd (debarking)

Det Veterinære Sundhedsråd skal hermed udtrykke tilfredshed med udkastet til ovenstående bekendtgørelse, som efter Rådets opfattelse er udtryk for gode intentioner.

Rådet finder, at det vil være hensigtsmæssigt at der i § 1, stk. 2 står ”veterinærfaglige hensyn” frem for ”veterinær hensyn”.

Afgørelse:

Udkastet førte ikke til udarbejdelsen af en bekendtgørelse.

2010-20-08-00018

Høring af udkast til ændring af bekendtgørelse om salmonella hos kvæg og svin mv.

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 943 af 26/07/2010](#)

2010-20-08-00019

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om privates hold af særlige dyr mv. og udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr (dyrehandler)

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

Der blev ikke ændret i forskrifterne på baggrund af udkastet.

[BEK nr 1022 af 12/12/2002](#)

[BEK nr 1021 af 12/12/2002](#)

2010-20-08-00020**Høring – Forslag til Lov om ændring af lov om hold af dyr (Uddannelseskraft til pelsdyravlere og egenkontrol ved batchvis levering af slagtesvin)**

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende bemærkning:

§3a stk. 1 og stk. 2 i Lov om hold af dyr omfatter alle dyrearter, og begrebet husdyr er ikke specifikt defineret i lov om hold af dyr.

Det foreslås at benytte følgende formulering:

§3a. Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri kan fastsætte regler om uddannelseskraft til personer, som er ansvarlige for landbrugsmæssigt hold af pelsdyr

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om uddannelseskraft til andre personer end de i stk. 1 nævnte, som er beskæftiget med landbrugsmæssigt hold af pelsdyr.

Afgørelse:

[LOV nr 1544 af 21/12/2010](#)

2010-20-08-00021**Udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om erhvervmæssig handel med dyr (dyrehandlere) (Pasningsvejledninger) og udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om erhvervmæssig handel med og opdræt af hunde samt hundepensioner og hundeeinternater (Pasningsvejledninger)****Høring over udkast til bekendtgørelse om pasningsvejledninger**

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende bemærkninger til høring over udkast til bekendtgørelse om pasningsvejledninger:

Det Veterinære Sundhedsråd skal hermed udtrykke tilfredshed med udkastet til ovenstående bekendtgørelse, som efter Rådets opfattelse er udtryk for gode intentioner og som dækker et behov for viden om pasning og pleje af erhvervede dyr.

Vedrørende: Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om erhvervmæssig handel med dyr (dyrehandlere):

Det Veterinære Sundhedsråd finder, at § 24a, stk. 3 også bør omfatte, at Rådet vedrørende hold af særlige dyr offentliggør de af Rådet godkendte oplysninger for den pågældende dyreart på Rådets hjemmeside.

Vedrørende: Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om erhvervmæssig handel med og opdræt af hunde samt hundepensioner og hundeeinternater:

Det Veterinære Sundhedsråd finder, at § 29a, stk. 2 bør udvide pasningsvejledningen med et eksemplar af den gældende lov om hunde, idet der i hundeloven også er bestemmelser, der regulerer pasning og røgt af hunde, f.eks. hundelovens § 4 og § 5.

Afgørelse:

[BEK nr 1348 af 28/11/2010](#)

[BEK nr 1349 af 28/11/2010](#)

2010-20-08-00022

Høring af bekendtgørelse om autorisation til behandling af køer med kælvningsfeber og tilbageholdt efterbyrd samt om ændring af diverse bekendtgørelser

Deres j.nr. 2010-20-2301-00524/ARP

Høring af bekendtgørelse om autorisation til behandling af køer med kælvningsfeber og tilbageholdt efterbyrd samt om ændring af bekendtgørelser om sundhedsrådgivning, anvendelse af lægemidler m.v.

Det Veterinære sundhedsråd tager igen afstand til autorisation af besætningsansvarlige til behandling af køer med kælvningsfeber og tilbageholdt efterbyrd, eftersom Rådet ikke finder at det vil gavne dyrevelfærden i kvægbesætningerne.

Rådet gengiver i sin helhed høringssvar fra tidligere høring over bekendtgørelse om Sundhedsrådgivning, anvendelse af lægemidler m.v. vores j. nr. **2010-20-08-00012**, deres j.nr. **2010-20-2301-00428/ARP**.

Deres j.nr.2010-20-2301-00428/ARP - Høringssvar over bekendtgørelse om Sundhedsrådgivning, anvendelse af lægemidler m.v.

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende kommentarer til Høring over bekendtgørelse om Sundhedsrådgivning, anvendelse af lægemidler m.v.:

Rådet skal indledningsvis bemærke, at Rådet finder det tvivlsomt, at tiltagene i de enkelte bekendtgørelser skulle fremme bedre dyrevelfærd. Endvidere finder Rådet, at der pålægges besætningsdyrlæger store administrative byrder, og at fokus herved fjernes fra det veterinærfaglige. Rådet ser med bekymring på, at det på længere sigt kan føre til flugt fra denne gren af dyrlægeerhvervet, idet besætningsdyrlægens rolle som kontrollant synes at veje tungere end besætningsdyrlægens veterinærfaglige ekspertiser (diagnostik og forebyggelse). Der skal endvidere henvises til forordet i Rådets årsberetning for året 2001, der vedlægges.

Rådet finder at sygdommen kælvningsfeber ikke kan håndteres som de øvrige besætningsdiagnoser i en ny Sundhedsrådgivningsordning, men at indførelse af den skitserede model uvægerligt vil føre til adskillige dyreværns-mæssigt kritisable forhold. Rådet er således ikke enig i, at den foreslåede model med en autorisation af besætningsejeren til intravenøs indgift af kalk til behandling af kælvningsfeber hos kvæg kan anvendes til sikring af køernes velfærd.

Rådet skal vedrørende behandling af kælvningsfeber anføre, at der markedsføres præparater til oral anvendelse mod denne lidelse, og at disse indgivet af besætningsejer i tide oftest vil kunne kurere

sygdommen, og at disse stort set altid vil kunne stabilisere sygdommen indtil en tilkaldt dyrlæge når frem.

Der skal endvidere henvises til Rådets udtalelse af 22. december 2006 til Fødevarestyrelsen om lægmands behandling af kvæg ved intravenøs injektion af lægemiddel samt anbringelse af lægemiddel i børen (livmoderen) samt til Rådets udtalelse af 15. maj 2009 til Fødevarestyrelsen om intravenøs indgift af kalk foretaget af besætningsejere til behandling af kælvningsfeber hos kvæg. Begge udtalelser vedlægges.

Rådet finder, at anbringelse af lægemidler i livmoderen på voksent kvæg forudsætter viden dels om de hunlige kønsorganers anatomiske forhold, dels om fysiologi og patofysiologi og dels om de farmakologiske og farmakodynamiske forhold vedrørende det pågældende lægemiddels art, mængde og virkemåde. Herudover kræves der et vist håndslag for at udføre indgrebet. Rådet finder, at en besætningsejer ikke har en sådan samlet indsigt.

En samlet indsigt opnår en dyrlæge under sin uddannelse, og indgrebet kan herefter foretages under hensyntagen til, at risikoen for, at dyret påføres smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe minimeres.

Rådet finder, at det ikke vil være veterinærfagligt og dyreværnsmæssigt forsvarligt, at en besætningsejer foretager anbringelse af lægemidler i livmoderen på voksent kvæg, eksempelvis som led i behandlingen af post partum børbetændelse hos egne dyr. Der skal endvidere henvises til Rådets udtalelse af 22. december 2006 til Fødevarestyrelsen om lægmands behandling af kvæg ved intravenøs injektion af lægemiddel samt anbringelse af lægemiddel i børen (livmoderen).

§ 10 i svine- og kvægaftalerne: Dette bør tillige gælde såfremt besætningsdyrlægen opsig aftalen. I første linie bør tilføjes: ” eller besætningsdyrlægen” opsiger...

§§ 14 og 15 i svine-bekendtgørelsen vil, om end utilsigtet, lægge et meget stort pres på besætningsdyrlægen for at flytte besætninger fra TLP til GMP, hvorfor en entydig tolkning er helt nødvendig. Rådet finder, at de opstillede kriterier skal være tilstede, men spørgsmålet er blandt andet over hvor lang tid? Grænserne for medicinforbrug og dødelighed som grundlag for en sådan erklæring er endvidere ikke fastsat, ligesom der ikke er taget stilling til, hvad der sker under et større sygdomsudbrud, hvis der i denne periode ud fra de opstillede kriterier bruges ”for meget” medicin for at behandle dyrene, eller hvis der i denne periode dør ”for mange”. Skal besætningerne så straks flyttes ned i TLP og så op igen, når udbruddet er ovre? Over hvilken periode skal der måles? 1 måned. ½ år eller ? Skal en besætning flyttes efter et alvorligt sygdomsudbrud, der både har rykket medicinforbrug og dødelighed over spærregrensen? Rådet finder, at der mangler en præcis model for, hvornår besætninger skal flytte kategori, og hvem, der skal holde øje med dette og udføre skiftet. Rådet finder, at det således giver anledning til uensartet fortolkning og vurdering i de enkelte tilfælde.

Rådet finder umiddelbart ikke grund til, at en grænseværdi for slagtefund skulle være relevant i kvægbekendtgørelsen, men ikke i svinebekendtgørelsen som betingelse for flytning til kategori GLP ved udfærdigelse af dyrlægeerklæring.(§ 15, bilag 6 hos svin, § 15, bilag 7 hos kvæg).

Det fremgår endvidere af § 15, stk. 1 nr. 1 i bekendtgørelsen om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger, at grænseværdier i bilag 7 ikke må være overskredet. Bilag 7 er ikke udfyldt. Det samme gør sig gældende i § 15, stk.1, nr.1 i bekendtgørelsen om sundhedsrådgivningsaftaler for svinebesætninger, hvor der henvises til bilag 6, der ej heller er udfyldt, hvilket gør det svært at se på indholdet og betingelserne heri.

Rådet finder at det vil give anledning til dyreværnsmæssigt problematiske situationer, at det ikke er tilladt at give antibiotica forebyggende ved en række operationer, f. eks. isætning af proteser og plader ved behandlinger af led-knoglelidelser, hvor infektionsrisikoen er høj; hvor indikationen er forebyggelse af "katastrofal" infektion i f. eks. en hofteprotese på en hund, jf. udkast til bekendtgørelsen om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordinerings af lægemidler til dyr, § 21. Rådet finder, at der i bekendtgørelsen bør kunne gives adgang til forebyggende behandling i sådanne situationer.

I § 12 i bekendtgørelsen om dyrlægers anvendelse af lægemidler til dyr samt fødevarevirksomheders egenkontrol med restkoncentrationer anvendes betegnelsen "brugsdyr". Dette bør defineres nærmere under § 2.

Hjemmelsbestemmelserne er ikke indsat i bekendtgørelserne, og det er derfor ikke muligt at foretage en vurdering heraf eller en gennemgang af straffebestemmelserne. Endvidere synes paragrafhenvisningerne til Lov om Dyrlæger § 14, stk. 3 i bekendtgørelsen om sundhedsrådgivningsaftaler for kvægbesætninger uklar, idet § 14, stk. 3 alene omhandler kalve indtil 1 år samt svinebesætninger.

Der er anvendt forskellige definitioner, eksempelvis "dyreejer" og "den for besætningen ansvarlige" uden direkte logisk sammenhæng. Spørgsmålet er, hvorvidt der er behov for at foretage denne definition, og at en sådan anvendelse vil kræve, at det sker konsekvent. En snæver afgrænsning kan medføre, at personer utilsigtet falder uden for bestemmelsen, mens en mere generel beskrivelse og bedst en evt. "anonym" angivelse kan afhjælpe dette. Det samme gælder for anvendelsen af definitionerne "dyrlæger" og "besætningsdyrlæger".

Endvidere har Rådet følgende bemærkninger til "Høring af bekendtgørelse om autorisation til behandling af køer med kælvningsfeber og tilbageholdt efterbyrd samt om ændring af bekendtgørelser om sundhedsrådgivning, anvendelse af lægemidler m.v."

Deres j.nr. 2010-20-2301-00524/ARP:

Vedr. Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om dyreejeres anvendelse af lægemidler til dyr samt offentlig kontrol og fødevarevirksomheders egenkontrol med restkoncentrationer:

Bekendtgørelsen omfatter også besætningsansvarlige, hvilket burde fremgå af bekendtgørelsens titel.

Det fremgår af ny § 6, at der alene er krav om etiket ifm. den besætningsansvarliges opbevaring af lægemidler. Dette bør vel også være gældende for dyreejer (tidligere § 6 var mere generel og henvendte sig derfor til både besætningsansvarlig og til dyreejer).

Det bør fremgå af bekendtgørelsen at der er krav om besætningsdiagnose, såfremt besætningsansvarlig (med autorisation) må behandle dyr.

Vedr. Bekendtgørelse om autorisation af besætningsansvarlige m.fl. til behandling af køer med kælvningsfeber eller tilbageholdt efterbyrd med infektion.

Endvidere bør der i § 1, stk. 2 (evt. et nyt stk. 3) henvises til § 5, stk. 2, idet det heraf fremgår, at en yderligere betingelse for at opnå autorisation er, at pågældende har bestået et kursus i anvendelse af lægemidler til produktionsdyr i overensstemmelse med gældende regler.

Afgørelse:

[BEK nr 1024 af 27/08/2010](#)

[BEK nr 1028 af 27/08/2010](#)

[BEK nr 1031 af 27/08/2010](#)

[BEK nr 1029 af 27/08/2010](#)

[BEK nr 1030 af 27/08/2010](#)

2010-20-08-00023

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr

Det Veterinære Sundhedsråds kommentarer til ovennævnte høring.

Rådet finder, at det bør præciseres, at den længerevarende smertebehandling skal ske i forbindelse med kastrationen. Rådet finder, at følgende ordlyd kan anvendes:

”Kastration af pattegrise må kun foretages, hvis dyret gives længerevarende smertebehandling i forbindelse med kastrationen.”

Bekendtgørelsen bliver endvidere i overensstemmelse med de faktiske forhold, idet alle hangrise i DK i forbindelse med kastration i det sidste par år er blevet smertebehandlet med NSAID efter krav fra slagterierne, da svinekød ikke ellers har kunnet eksporteres til Tyskland.

Rådet finder generelt, at bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr ikke er tidssvarende og bør revideres.

- Der findes betydelig litteratur, der illustrerer, at halekupering af lam med elastrator, jf. § 3, er længerevarende belastende og smertevoldende for dyret.
- Kastration af lam og gedekid med klemning og elestrator, jf. § 8, er længerevarende belastende og stærkt smertevoldende. Den påbudte anlæggelse af lokalbedøvelse, jf. § 8, pkt. 2, med de sædvanligt anvendte midler til lokalbedøvelse vil være begrænset til en times varighed og således ikke være tilstrækkeligt til at dække den væsentlig længere smertevoldende periode.

Rådet kan ikke anbefale, at disse metoder anvendes og finder ikke de pågældende indgreb dyreværnsmæssigt forsvarlige, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Afgørelse:

[BEK nr 1471 af 15/12/2010](#)

2010-20-08-00024

Høring over bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger

Det Veterinære Sundhedsråd ser positivt på forslaget til bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger. Forslaget afstikker rammerne for at identificere og retlede de besætningsejere, der har et utilladeligt højt antibiotikaforbrug på området svin.

Rådet finder, at der er visse uklarheder og mangler i bekendtgørelsens straffebestemmelse (§ 9), som der bør rettes op på.

Afgørelse:

[BEK nr 1319 af 01/12/2010](#)

2010-20-08-00025

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af pelsdyr

Det Veterinære Sundhedsråd finder forslaget fornuftigt og praktisk.

Afgørelse:

Udkastet første ikke til en ændring af bekendtgørelsen.

[BEK nr 1734 af 22/12/2006](#)

2010-20-08-00026

Høring over bekendtgørelse om obligatorisk sundhedsrådgivning i minkfarme

Det Veterinære Sundhedsråd hilser den nye obligatoriske sundhedsrådgivning på minkområdet velkommen og finder bestemmelserne gennemtænkte og passer til den specielle årsrytme, der eksisterer på minkfarme.

Afgørelse:

[BEK nr 261 af 30/03/2011](#)

2010-20-08-00027

Høring over ændring af betalingsbekendtgørelsen ”Bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer og levende dyr m.v.”

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende bemærkninger til høring over ændring af betalingsbekendtgørelsen ”Bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer og levende dyr m.v.”.

Flere steder i bekendtgørelsen er der anført, at ”besætningen” betaler. Rådet skal påpege, at det ikke er besætningen der betaler, men den for besætningen juridiske ansvarlige person som betaler, dette finder Rådet bør ændres.

Rådet har ikke yderligere bemærkninger til bekendtgørelsen.

Afgørelse:

[BEK nr 1334 af 02/12/2010](#)

2011-20-08-00032

Høring over rapport fra Arbejdsgruppen om hold af svin

Rådet finder arbejdsgrupperapporten for relevant, og skal complimentere rapportens grundighed.

Rapportens konklusioner bifaldes. Rådet havde gerne set, at visse dyreværnsmæssige forhold, såsom fiksering af søer og gylte i farestald, fravæning ved 21 dage, fri adgang til halm eller andet foder, havde fået en mere fremtrædende plads.

Rådet vil opfordre til at der i overgangsperioden skaffes den viden der mangler - i højere grad indsamles best practice og iværksættes forskning, så Danmark fortsat kan bibeholde sit - set i internationalt perspektiv - meget høje dyrevelfærdsniveau.

Afgørelse:

[Arbejdsgrupperapport om hold af svin](#)

2011-20-08-00033

Høring af ændring til bekendtgørelse om fødevarehygiejne om muligheden for at undlade indfrysning af opdrættet atlantehavslaks (*Salmo salar*)

Rådet finder, at spørgsmålet om risiko for forekomst af anisakiasis som følge af fortæring af rå, opdrættede laks bør undersøges nøjere, til trods for, at høringsmaterialet anfører, at EFSA (European Food Safety Authority) har udgivet en rapport om emnet (<http://www.efsa.europa.eu/en/scdocs/scdoc/1543.htm>). Det fremgår af EFSA's rapport, at risikoen er meget lille for laks opdrættet under særlige forhold, se især 5. afsnit:

"For farmed Atlantic salmon, if reared in floating cages or onshore tanks and fed on compound feedstuffs, which are unlikely to contain live parasites, the risk of infection with larval anisakids is negligible unless changes in farming practices occur. Apart from farmed Atlantic salmon, sufficient monitoring data are not available for any other farmed fish therefore it is not possible to identify which farmed fish species do not present a health hazard with respect to the presence of parasites."

Det må efter Rådets opfattelse sikres, at rapportens dokumentation for dette er gyldig og valid. Ligeledes må det efter Rådets opfattelse sikres, at der foretages den fornødne løbende kontrol af produktionen og dens særlige praksis.

Afgørelse:

Udkastet førte ikke til en ændring af bekendtgørelsen.

[BEK nr 788 af 24/07/2008](#)

2011-20-08-00034

Høring over betænkning om revision af hundeloven

Rådet støtter flertallets holdning til, at dyrlæger *ikke* skal tilpligtes at lade umærkede hunde mærke og registrere, fordi:

1. Dyrlægers kompetence:

Dyrlæger skal ikke være lovens forlængede arm (analogt med, at det ikke er dyrlæger, men politiet, der træffer afgørelser om dispositioner vedr. hunde af de forbudte racer). Dyrlæger har ikke kompetence som udøvende politimyndighed.

2. Dyreværnsmæssigt hensyn:

Der må ikke være hindringer i vejen for dyrlægers behandling af syge dyr så som ejeres frygt for repressalier hos dyrlæger vedr. dyrenes ID-mærkning og registrering, racetilhørsforhold mv. Hundene skal så at sige have "helle" hos dyrlægerne, når de er syge og lidende (analogt med lægers tavshedspligt). Vejledningspligt ses heller ikke at være nødvendig, da dyrlæger i forvejen helt naturligt informerer hundeejere om mærkning, registrering og hundetegn.

Afgørelse:

Høringen førte ikke til en lovændring.

[LBK nr 259 af 12/04/2005](#)

2011-20-08-00035

Høring over udkast til bekendtgørelse om uddannelseskra v til personer, der anlægger beslag på heste

Rådet skal påpege, at formuleringen "Anlæggelse af beslag" kan tolkes flertydigt. Det er Rådets opfattelse, at anlæggelse af beslag også i denne forbindelse omfatter enhver form for forankring af beslag på hoven ved hjælp af søm, skruer, nails eller lim.

Rådet finder, at der endvidere bør være uddannelseskra v til personer, der foretager beskæring af heste. Rådet foreslår følgende ordlyd "beskæring samt anlæggelse af beslag", som bør fremgå af bekendtgørelsens titel samt § 1.

Rådet finder, at det er uklart hvilken uddannelse, der er tale om i bekendtgørelsen, når der henvises til "mindst samme niveau". Det bør derfor i bekendtgørelsen præciseres, hvilken uddannelse der er tale om, samt hvem der er bemyndiget til at vurdere om uddannelsen har faglig mål på samme niveau som beslagsmedsuddannelsen.

Rådet finder endelig, at der bør anføres hvilke sanktioner, som udløses ved en overtrædelse af bekendtgørelsen.

Afgørelse:

Udkastet førte ikke til udarbejdelsen af en bekendtgørelse.

2011-20-08-00036

Høring om ny bekendtgørelse om rabies

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 330 af 14/04/2011](#)

2011-20-08-00037

Høring om ny bekendtgørelse om overvågning og bekæmpelse af BSE hos kvæg.

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 499 af 26/05/2011](#)

2011-20-08-00038

Høring over udkast til bekendtgørelse om autorisation af veterinærpsygeplejersker samt bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordning af lægemidler til dyr

Rådet finder, at bekendtgørelsen vil være med til at kvalitetssikre arbejdet som veterinærpsygeplejerske, og at bekendtgørelsen endvidere er fremadrettet, idet den håndterer den kompetenceglidning, der naturligt vil komme indenfor et erhvervsområde med stigende specialisering.

Rådet har følgende kommentarer til bekendtgørelsen:

§ 2

Der er en uoverensstemmelse mellem § 2 stk. 4 og bilag 2, idet § 2 stk. 4 definerer veterinærpsygeplejerske som en person, der har gennemført en af UVM godkendt erhvervsuddannelse eller en uddannelse, der kan sidestilles hermed. I Bilag 2 er det understregne anført som ”eller udenlandsk eksamen, der kan sidestilles hermed”. Rådet finder at man i stedet for ordvalget ”en uddannelse, der kan sidestilles hermed”, i stedet baserer sig på en konkret kompetencevurdering, Rådet finder, at ordvalget skal ændres til ”eller har kompetencer, der dækker denne uddannelse”, f.eks. dokumenteret ved en anden uddannelse. Hermed har man ikke lagt sig fast på, at det skal være en lignende anden uddannelse, idet det også kunne være en uddannelse, der udover sit øvrige indhold også rummer veterinærpsygeplejerskens kompetencer.

Rådet finder at heste undtaget for konsum bør indgå i definitionen selskabsdyr.

Rådet finder det uhensigtsmæssigt, at specificere detaljeret i § 7 stk. 3 og derefter forbyder det samme i bilag 4 bullit 3 (anæstetika). Rådet forslår, at § 7 stk. 3 i stedet placeres i bilag 4 efter forløbet omskrivning.

Rådet finder det uklart hvorvidt man med ordvalget i bekendtgørelsen kommer i konflikt med dyreværnslovens § 14, således det ikke er mulig for en dyreejer legalt at yde førstehjælp til sine dyr.

Der er i dokumentet flere redaktionelle fejl, som bør rettes inden den endelige udgivelse.

Afgørelse:

[BEK nr 376 af 28/04/2011](#)

[BEK nr 371 af 28/04/2011](#)

2011-20-08-00039

Høring vedrørende ændring af bekendtgørelse om identifikation af dyr af hesteslægten

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 305 af 11/04/2011](#)

2011-20-08-00042

Høring vedrørende ændring af bekendtgørelse om mærkning, registrering og flytning og kvæg, svin, får eller geder

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 269 af 01/04/2011](#)

2011-20-08-00044

Høring af eventuel ophævelse af forbuddet mod salg af færdigpakkede fødevarer efter udløb af ”mindst holdbar til” datoen

Rådet finder, at en ophævelse af forbuddet vil være et alvorligt tilbageskridt, da det vil kunne forvirre og svække tilliden til angivelser af holdbarhedsdatoer.

Rådet finder, at en ophævelse kun vil være til glæde for producenter og forhandlere. Kontoret for fødevarekvalitet, teknologi og markedsføring bør redegøre for hvordan en ophævelse af forbuddet er med til at sikre forbrugerne bedre varer.

Rådet forslår, at man i stedet kigger på, om fastsættelsen af ”mindst holdbar til”-dato, og dermed reelt ”sidste salgs dato”, for visse uproblematisk varer evt. skulle forlænges.

Afgørelse:

Høringen førte ikke til en ændring af bekendtgørelsen.

[BEK nr 1308 af 14/12/2005](#)

2011-20-08-00045

Høring vedr. bekendtgørelse om tekniske krav og godkendelse m.m. til øremærker, elektroniske øremærker og chip til kvæg, svin, får eller geder

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 405 af 05/05/2011](#)

2011-20-08-00046

Bekendtgørelse om veterinærkontrol ved indførsel af avlsmateriale og animalske nonfood produkter m.v.

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 734 af 27/06/2011](#)

2011-20-08-00047

Høring over bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger

Det Veterinære Sundhedsråd hilser ændringen velkommen. Rådet har ingen yderligere bemærkninger til høring over bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger.

Afgørelse:

[BEK nr 375 af 28/04/2011](#)

2011-20-08-00048

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pligt til overvågning for aviær influenza hos fjerkræ og opdrættet fjervildt

Det Veterinære Sundhedsråd finder udkastet fornuftigt, og har ingen yderligere bemærkninger til høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pligt til overvågning for aviær influenza hos fjerkræ og opdrættet fjervildt.

Afgørelse:

[BEK nr 387 af 28/04/2011](#)

2011-20-08-00049

Høring over bekendtgørelse om krav om uddannelse m.v. for personer beskæftiget i mink-farme

Det Veterinære Sundhedsråd hilser ændringen velkommen. Det Veterinære Sundhedsråd har bemærket, at personer, der er i familie i lige linje med eller ægtefælle til ejeren af minkfarmen, er undtaget fra uddannelseskra­vet, jf. § 5, stk.2, nr. 3. Rådet efterlyser begrundelsen for undtagelsen.

Afgørelse:

[BEK nr 1289 af 20/12/2011](#)

2011-20-08-00050

Høring vedrørende bekendtgørelse om transportørens egenkontrol ved gruppevis levering af slagtesvin

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 6 af 11/01/2012](#)

2011-20-08-00051

Ekstern høring af bekendtgørelse om virksomhedsansat kontrolpersonale på fjerkræslagteri-er

Det Veterinære Sundhedsråd finder det uklart, hvem der er garant for, at det virksomhedsansatte kontrolpersonale altid vil opføre sig objektivt og helt uvildigt i kontrollen uden hensyn til virksomhedens økonomi eller andre forhold.

Rådet har ingen yderligere bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 1261 af 16/12/2011](#)

2011-20-08-00052

Høring af udkast til ændring af bekendtgørelse om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

Høringen har ikke ført til en ændring af bekendtgørelsen

[BEK nr 774 af 29/08/2001](#)

2011-20-08-00053

Høring af udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om salmonella hos svin

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 1127 af 02/12/2011](#)

2011-20-08-00054

Høring over bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger samt bekendtgørelse om godkendelse af dyrlæger til at foretage supplerende veterinærfaglige vurderinger med henblik på nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 1085 af 29/11/2011](#)

[BEK nr 1086 af 29/11/2011](#)

2011-20-08-00055

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring bekendtgørelse om omsætning af husdyr via samlesteder og eksportisolationsstalde og ændring af betalingsbekendtgørelsen

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 911 af 22/08/2011](#)

[BEK nr 910 af 22/08/2011](#)

2011-20-08-00057

Høring om ny bekendtgørelse om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder

Rådet havde ingen bemærkninger.

Afgørelse:

[BEK nr 1288 af 20/12/2011](#)

2011-20-08-00059

Høring over udkast til forslag til Lov om ændring af lov om hold af dyr og lov om dyrlæger

Det Veterinære Sundhedsråd hilser forslaget til lov om ændring af lov om hold af dyr og lov om dyrlæger velkommen.

Dog skal man i § 30a i lov om hold af dyr være opmærksom på, at dette forslag også vil omfatte vildtlevende dyr og familiedyr, herunder sådanne der accidentelt optager f.eks. diverse kemiske stoffer (forgiftningstilfælde) og familiedyr, der sættes i behandling med radioaktivt iod, får injiceret radioaktive tracere, og lægemidler i øvrigt.

Det kunne foreslås, at man undtager lægemidler, diagnostika, og kemiske stoffer til

familiedyr.

Afgørelse:

[LOV nr 562 af 18/06/2012](#)

9 Rådets generelle udtalelser

2010-20-02-00009

Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om overnatning, opstaldning og fremdrivning af svin på slagterier

Rådet har fundet anledning til at ændre Rådets udtalelse af 24. juni 2004 om opstaldning og fremdrivning af svin til CO₂ bedøvelse på slagterier, idet der er kommet et revideret regelsæt på området.

Rådet skal indledningsvis henvise til de gældende regler for fodring, pasning og opstaldningsforhold samt slagtning og aflivning af dyr på slagterierne. Rådet skal særligt henvise til Europarådets direktiv nr. 93/119/EF af 22. december 1993 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet, der er gennemført ved Bekendtgørelse nr. 583 af 6. juni 2007 om slagtning og aflivning af dyr. Dertil skal der henvises til Europarådets forordning nr. 1099/2009 af 8. december 2009 om beskyttelse af dyr på aflivningstidspunktet der skal anvendes pr. 1. januar 2013, og som ophæver ovennævnte direktiv.

Rådet finder imidlertid, at der herudover er behov for specifikke retningslinjer for overnatning, opstaldning samt fremdrivning af svin på slagterier.

Vedr. svins overnatning på slagterier:

1. Det bør gennem hensigtsmæssig planlægning af indtransporten tilstræbes, at opstaldningsperioden på slagteriet gøres så kort som muligt og kun undtagelsesvis medfører, at svinene skal overnatte på slagteriet.
2. Når dette undtagelsesvis forekommer, finder Rådet, at stier og stalde til overnattende svin på slagterier skal indrettes i henhold til de til enhver tid gældende krav til hold og opstaldning af svin vedrørende areal, adgang til foder og drikkevand samt ventilation således, at dyreværns-mæssige forhold tilgodeses.
3. Svin, der overnatter på slagteriet, skal vandes og fodres med en tilstrækkelig mængde foder således, at svinene som minimum får dækket deres vedligeholdelsesbehov, samt således, at mæthed-fornemmelse opnås.
4. Vedrørende søer finder Rådet, at disse ved overnatning bør opstaldes i grupper på maksimalt 10 søer, og vedrørende slagtesvin, at disse ved overnatning bør opstaldes i grupper på maksimalt 15 svin.
5. Syge og tilskadekomne dyr skal slagtes snarest og senest ved indledningen af slagtingerne den følgende arbejdsdag.
6. Der skal føres tilsyn morgen og aften af en kyndig person. Tilsynet sikrer, at ovennævnte anvisninger efterkommes såvel for de dyr, der blev opstaldet før lukning af stalden, som for evt. senere tilførte dyr.

7. Der skal i forbindelse med enhver modtagelse af dyr på slagteriet være en person til stede, der er ansvarlig for forskriftsmæssig opstaldning. Denne skal i påkommende tilfælde være behørigt uddannet i aflivning af dyr, i henhold til gældende lov på området, og skal om nødvendigt tilkalde dyrlæge til syge eller tilskadekomne dyr.

Rådet finder, at ovennævnte anvisninger i høj grad medvirker til, at aggressiv adfærd samt dyreværnsmæssigt betænkelige situationer i videst muligt omfang kan undgås/minimeres.

Vedr. svin der opstaldes uden at overnatte på slagterier:

1. Svin, der opstaldes på slagterier, skal have let tilgængelig adgang til frisk drikkevand.
2. Syge og tilskadekomne dyr skal slagtes uden unødigt ophold, med mindre det efter en dyrlægeundersøgelse findes forsvarligt at opstalde dyrene. Opstaldning skal i så fald ske adskilt fra de andre dyr i en passende dimensioneret sygeboks, hvor dyrene har mulighed for at søge hvile på et tørt, velstrøet leje.

Vedr. fremdrivning af svin på slagterier:

1. Fremdrivning generelt:

For i videst muligt omfang at undgå aggressiv adfærd samt dyreværnsmæssigt betænkelige situationer, finder Rådet, at svin bør drives fremad i mindre flokke, hvor svinenes normale adfærdsmønster udnyttes. Dette indebærer for slagtesvin maksimalt 15 individer og for søer maksimalt 10 individer i flokken.

2. Fremdrivning til bedøvelsesanlæg:

Grise har en udtalt dokumenteret modvilje mod fremdrivning gennem snævre tunnelsystemer. Der findes i dag velfungerende alternativer, hvor grisenes normale adfærdsmønster udnyttes, således at fremdrivning kan foregå med minimal anvendelse af direkte fysiske hjælpemidler som eksempelvis elektrisk stimulation. Med udgangspunkt i eksistensen af sådanne dyreværnsmæssigt velfungerende metoder finder Rådet, at fremdrivning til bedøvelsesanlæg gennem snævre tunnelsystemer må karakteriseres som værende uhensigtsmæssig og bør afvikles, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Denne udtalelse erstatter Rådets tidligere udtalelse af 24. juni 2004 om opstaldning og fremdrivning af svin til CO₂ bedøvelse på slagterier.

2010-20-02-00010

Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 13. december 2010 om behandling af navlebrok hos svin ved anvendelse af elastrator

Rådet blev ved skrivelse af d. 19. maj 2010 fra Fødevarestyrelsen anmodet om at besvare spørgsmål vedr. behandling af navlebrok hos svin ved hjælp af elastrator. Spørgsmålene blev fremsat efter at Fødevarestyrelsen havde fået en henvendelse fra en gruppe som i samarbejde havde gennemført en række forsøg med behandling af svin med navle brok med elastrator. Gruppen fandt at metoden var relevant i praksis og forespurgte om Fødevarestyrelsen i samråd med Det Veterinære Sundhedsråd kunne finde behandlingen lege artis og i så fald om behandlingsformen alene kunne anvendes af dyrlæger eller om metoden også kunne godkendes udført af landmænd. Gruppen foreslog en behø-

rig oplæring af landmænd i form af et kursus såfremt man fandt at metoden kunne godkendes udført af en landmand.

Rådet udtalte:

Rådet har ved udarbejdelsen af svaret benyttet sig af ekstern ekspertbistand.

Spørgsmål 1:

Anser Rådet på basis af det vedlagte materiale og denne skrivelse, at den beskrevne metode til behandling af grise med navlebrok kan accepteres som værende i overensstemmelse med §§ 1 og 2 i dyreværnsloven, jf. § 14?

Svar ad 1:

Et brok er karakteriseret ved en brokport, hvorigennem tarme eller andet bugindhold, dækket af bughinden trænger ud gennem bugvæggen. Huden, som normalt er meget stærk, danner en broksæk. Kan indholdet i brokket presses tilbage i bughulen, kaldes brokket reponibelt. Forhindres brokindholdet i at trænge ud gennem brokporten, så vil mange brok hele spontant. Den her beskrevne metode til reduktion af brok er en modifikation af dækkede, ikke kirurgiske metoder til reduktion af brok, som tidligere har været anvendt til heste, får og kalve. Den beskrevne metodes princip er, at man ved at inducere iskæmisk nekrose af broksækken ved afsnøring af blodforsyningen hertil fjerner brokposen og dermed muligheden for, at brokket trænger ud gennem brokporten. Kroppens reaktion på vævsdød er inflammation, som bidrager til fjernelse og afstødning af det døde væv og efterfølgende afheling af læsionen. Nekrose og inflammation anses for uønskede elementer i al moderne kirurgi og behandling. Forsætlig induktion heraf kan sammenlignes med tidligere tiders blistring af heste og brænding af sår.

Den inflammatoriske aktivitet pågår indtil vævet er endelig afhelet. Inflammation medfører øget smertefølsomhed. Normalt svinder den øgede smertefølsomhed, når inflammationen forsvinder. Jo mere og længerevarende inflammation, jo større er risikoen for udvikling af kroniske smertebilleder, der ikke forsvinder samtidig med inflammationen.

Anvendelse af behandlingsprincipper, der indebærer induktion af længerevarende inflammation, bør derfor som minimum forudsætte kendskab til graden og varigheden af dyrenes smerte i forbindelse med indgrebet og under forløbet af afhelingen. Dette er en forudsætning for at kunne vurdere de velfærdsmæssige aspekter og for at kunne ordinere en passende smertebehandling i en passende periode.

Til brug for vurderingen af det stillede spørgsmål er ud over ovenstående anvendt det tilsendte materiale:

- Et abstract: *A study to evaluate the use of Elastrator® rings for treatment of umbilical hernia.* Præsenteret på IPVS kongressen i Vancouver juli 2010, forfattet af dyrlægerne K. Vestergaard, K. Viekilde, P. Bækbo og N.P. Baadsgaard.
- En skrivelse fra Porcus Svinedyrlæger & Agronomer og Videncenter for Svineproducenter v. Kristian Viekilde (svinefagdyrlæge) og Poul Bækbo (afd. chef, dyrlæge, PhD) om metoden og bag-

grunden herfor, hvoraf det blandt andet fremgår, at der ved to lejligheder er givet forsøgsdyrstilladelse til gennemførelse af det i ovennævnte abstrakt beskrevne forsøg.

Af abstraktet fremgår, at der er foretaget en undersøgelse af i alt 63 grise selekteret ud af i alt 192 grise. Inklusionskriterier er beskrevet i afsnittet *Materials and Methods*, og var, at herniet kunne reponeres gennem brokporten. Af resultatafsnittet fremgår imidlertid i beskrivelsen af studiepopulationen, at langt flere sogrise end hangrise indgik i forsøget. Forfatterne angiver i resultatafsnittet, at årsagen hertil var risikoen for at placere elastratoren for tæt på hangrisens præputium. Det betyder, at der altså har været yderligere inklusionskriterier end de under *Methods* angivne. Hvilke inklusionskriterier er dog uklare.

Halvdelen af de inkluderede grise blev behandlet (gruppe A) og den anden halvdel blev ikke behandlet (gruppe B). En mere passende kontrolgruppe ville være en gruppe af grise, der blev behandlet f.eks. med traditionelle kirurgiske metoder. Allokeringen til en af de to grupper er angivet som randomiseret, uden det dog er angivet, hvorledes dette har fundet sted. Det angives ikke, om der gives smertebehandling. Dette fremgår dog (uden angivelse af præparat eller dosering) af den ligeledes vedlagte skrivelse.

Studieperiodens længde er ikke angivet, ligesom det heller ikke fremgår, hvilken alder grisene har ved inklusion i forsøget, men det antages, at studieperioden går frem til, at de overlevende grise leveres til slagtning.

Selve brokket er ikke beskrevet nærmere, fx med hensyn til brokkets eller brokportens størrelse. Der er angivet en middel kropsvægt ved inklusion i forsøget, men ikke ved forsøgets afslutning. Det er ligeledes ikke beskrevet, hvilke undersøgelser, der gøres af døde eller slagtede dyr.

Eneste responsparameter i forsøget er død eller overlevelse til slagtning.

Af resultatafsnittet fremgår, at den behandlede gruppe (elastatorgruppen, gruppe A) har 5 dødsfald ud af 30 dyr, og kontrolgruppen har 15 dødsfald ud af 33 dyr.

En logistisk regression viser, at der er en statistisk signifikant mindre mortalitet (p-værdi ikke angivet) i elastratorgruppen end i kontrolgruppen og, at odds ratio herfor ligger mellem 1,4 og 18,7. Det fremgår også, at høj kropsvægt ved forsøgsperiodens start øger sandsynligheden for at overleve.

Studiet beskriver imidlertid ikke nærmere årsagen til de dødsfald, der ses i begge grupper. Det angives, at i alt 20 grise, svarende til 32 % af studiepopulationen, er døde enten ved aflivning (45 %) eller dødfundne (55 %). Rådet har konstateret, at der er forekommet dødfundne grise i et forsøg.

Uanset det ikke fremgår af *Methods*, hvordan man afgør, at der er interne tegn på navlebrok, har samtlige 43 grise fået denne anmærkning. Det kan ikke afgøres, om der menes, at navlebrokkets interne brokring ikke er afhelet, eller om der er tale om arvæv. Det kan således ikke vurderes, hvilken form for afheling, der har fundet sted.

Den valgte responsparameter- overlevelse eller død -, indeholder ikke megen information om dyrenes grad af smerte, lidelse og ubehag, som man har pligt til at vide noget om i henhold til §§ 1 og 2 i dyreværnsloven.

Om de overlevende dyr i behandlingsgruppen vides således stort set kun, at de har overlevet behandlingen. Der mangler oplysninger og undersøgelser, der kan beskrive disse dyrs velfærd, herunder almindelige kliniske data, smerteadfærd, forekomst af positive velfærds karakteristika, som fx leg, tilvækst og andre forhold af betydning for et dyrs velfærd.

Rådet finder, at differentialdiagnoser til hævelser på navlestedet er abscesser, urachusfistler og blandinger heraf. Spørgsmålet om, hvorvidt lægfolk evt. kan påsætte en elastrator på et navlebrok, kan derfor omformuleres til et spørgsmål om, hvorvidt det skønnes, at lægfolk kan vurdere følgende:

- 1) om et navlebrok er et brok eller en absces eller en blanding,
- 2) om der er tarme tilbage i broksækken,
- 3) om der findes adhærencer eller oment i brokindholdet,
- 4) om præputium er for tæt på den kommende nekrose,
- 5) om dyrets sundhedstilstand i øvrigt er normal,
- 6) om lægfolk kan vurdere dyrets smertebillede og
- 7) om lægfolk kan vurdere om en sårheling forløber normalt.

Det er Rådets vurdering, at specielt 1 – 3 ikke er simple afgørelser. Ofte vil svaret kun kunne gives via avancerede kliniske undersøgelser, som fx ultralyd og analyser af blodprøver. Påsætning af elastrator på abscesser, broksække med tarme eller oment eller adhærencer vil med sikkerhed medføre betydelige komplikationer og lidelser, som kan resultere i dyrets død.

Konklusion:

Den fremlagte dokumentation af elastrator-metoden er et abstract, der omfatter 63 grise. Abstractet er mangelfuldt på en række væsentlige områder, herunder vedrørende inklusionskriterier, beskrivelse af brokket, randomiseringsmetode, kontrolgruppe, beskrivelse af smertebehandling, kliniske og velfærdsmæssige observationer og ikke mindst vedrørende tidspunkt for og årsagen til dødsfaldene i den behandlede gruppe. Abstracts er som bekendt meget kortfattede, og som i dette tilfælde oftest uegnede som dokumentation, hvorfor gruppen bør opfordres til at indsende bedre dokumentation, fx i form af en peer reviewed publikation fra et anerkendt tidsskrift. I litteraturen findes der en enkelt undersøgelse af 10 dyr, med en succesrate på 80 % (Pollicino et al. 2006), der heller ikke yder de ønskede oplysninger.

Rådet finder generelt vedrørende brug af elastrator, at brugen af sådanne, hvis virkemiddel er frembringelse af en iskæmisk nekrose, hvilket inducerer smerter, som ud over smerten ved selve afsnøringen af blodforsyningen inkluderer langvarige inflammatoriske og neuropatiske smerter, ikke i alle tilfælde kan lindres ved behandling med smertelindrende medicin.

Lægges dette til grund, finder Rådet, at de velfærdsmæssige aspekter i brugen af elastrator til behandling af grise med navlebrok er uafklarede og derfor må antages at påføre dyrene en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe.

Rådet finder således, at den beskrevne metode til behandling af grise med navlebrok ikke kan accepteres som værende i overensstemmelse med §§ 1 og 2 i dyreværnsloven, jf. § 14.

Spørgsmål 2:

Hvis Rådet svarer ja til spørgsmål 1, vurderer Rådet da, at indgrebet kun kan udføres af dyrlæger, eller vil metoden kunne godkendes udført af lægmand efter oplæring.

Svar ad 2:

Udgår.

Spørgsmål 3:

Giver det beskrevne i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Rådet finder, at det er meget prisværdigt at forsøge at helbrede grise med brok, og Rådet erkender, at der i svineproduktionen eksisterer såvel økonomiske som medikamentelle begrænsninger for kirurgisk behandling af f. eks. grise med navlebrok. Det synes imidlertid ud fra en velfærdsmæssig betragtning at være en forkert vej, man slår ind på ved at anvende afsnøring med elastrator, bl.a. fordi smertestillende midler til svin generelt har kort eller udokumenteret virkningstid, og den akutte inflammatoriske fase ved iskæmi ud fra kliniske betragtninger om hævelse, varme, rødme og ømhed, må forventes at være adskillige døgn.

Disse forhold accentuerer en god forebyggelse dels gennem avlen og dels ved omhyggelig overvågning og behandling af navlebetændelse med rettidig indgriben og behandling for at hindre dyreværns-mæssigt uforvarselige forhold. Her kan aflivning også være en mulighed.

2011-20-02-00012

Skrivelse af 22. marts 2011 fra Midt- og Vestsjællands Politi

I forbindelse med en straffesag vedrørende en mulig overtrædelse af dyrlægeloven vedr. brug af softlaser-behandling af andre folks dyr blev Rådet af politimyndigheden anmodet om at besvare 2 spørgsmål.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Kræves der veterinær indsigt for at tage andres dyr under behandling med en softlaser?

Svar ad 1:

Det fremgår af dyrlægelovens § 2, stk. 2, at der ved dyrlægegerning forstås at tage andres dyr under behandling for sygdom, til hvis behandling der kræves veterinær indsigt.

Rådet finder på denne baggrund, at behandling af andres dyr med softlaser kræver veterinær indsigt.

Denne indsigt erhverver dyrlægen under sin uddannelse og erhverver efter anmodning autorisation som dyrlæge.

Såfremt en person, der tager andres dyr under behandling, ikke besidder denne viden om dyrenes anatomi, patologi samt principperne for terapi af de forskellige forekommende sygdomme, finder Rådet, at der er en nærliggende risiko for, at der ved behandlingen forvoldes skade på dyrets sundhed.

Spørgsmål 2:

Er den veterinære uddannelse af væsentlig betydning ved brug af softlaser på dyr?

Svar ad 2:

Det fremgår af dyrlægelovens § 2, stk. 5, at der ved dyrlægegerning forstås at udøve anden virksomhed, hvor den veterinære uddannelse er af væsentlig betydning.

Rådet finder på denne baggrund og med henvisning til Svar ad 1, at den veterinære uddannelse er af væsentlig betydning for behandling af andres dyr med softlaser.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 1.000 kr.

2011-20-02-00013

Udtalelse om aflivning af ål

Det Veterinære Sundhedsråd blev den 4. juli 2008 af Fødevarestyrelsen anmodet om Rådets vurdering af dels beskrivelsen af den nuværende metode til aflivning af ål på åleslagterierne i Danmark og dels, såfremt man ønsker at undgå dekapitering af ålene, hvorvidt en korrekt udført bedøvelse/aflivning med elektricitet kan anses for at være en dyreværnsmæssig forsvarlig metode.

Ved forelæggelsen af spørgsmålene fremkom Fødevarestyrelsen med følgende oplysninger:

”Fødevarestyrelsen har på baggrund af henvendelser fra bl.a. regionerne taget problematikken om bedøvelse og aflivning af ål op til fornyet overvejelse. Vi er blevet gjort opmærksomme på at der på grund af den meget begrænsede lovgivning på området og til trods for tidligere udtalelser fra Det Veterinære Sundhedsråd stadig foregår aflivninger af ål i Danmark med metoder af dyrevelfærdsmæssig betænkelig karakter.

Fødevarestyrelsen har undersøgt, hvilke metoder der typisk anvendes i dag til aflivning af ål:

Der produceres ca. 2000 tons ål i Danmark årligt. Heraf slagtes de 200 tons i Danmark, og de resterende eksporteres til Holland til slagting. Der findes kun få åleslagterier i DK. Når ålene ankommer til slagteriet, læsses de fra 8 grader koldt vand ned i isvand, som er tæt på 0 grader. Efter nogen tid i isvandet lægges ålene på salt for at afslime dem. Derefter slagtes/aflives ålene ved at skære dem op fra gæller til gat og fjerne indvoldene. Dette foregår nogle steder med maskine.

På mindre steder så som fiskeforretninger og ”stalddørssalg” af f.eks. vildtfangede ål, er det stadigvæk en udbredt metode til aflivning/afslimning at overhælde ålene med en opløsning af salmiakspiritus i vand.

EFSA² konkluderer omkring bedøvelse og bedøvelse/aflivning af opdrættede fisk at kvælning, kvælning på is/termalt shock, salt, ammoniakopløsninger, elektroimmobilisering, dekapitation og afblødning er inhumane metoder til aflivning af fisk. Det anbefales, at bedøvelse eller aflivning af fisk ikke bør ske ved nedkøling i is hverken i vand eller luft. EFSA’s rapport er vedlagt denne forespørg-

² The EFSA Journal (2004), 45, 1-29, Welfare aspects of the main systems of stunning and killing the main commercial species of animals

sel sammen med en artikel fra *Animal Welfare* 2002 af Robb og Kestin om bedøvelse og aflivning af fisk³.

Det Veterinære Sundhedsråd skriver i en tidligere udtalelse om affedtning af ål at anbringelse af levende ål i groft salt, læsket kalk eller i vand tilsat salmiakspiritus er i strid med dyreværnslovens bestemmelser og har karakter af mishandling.

Ligeledes fastslår Det Veterinære Sundhedsråd i en tidligere udtalelse om aflivning af ål, at aflivning af ål ved frysning ikke er en hurtig metode, samt at det ikke kan afvises, at metoden er stressende for dyret. Rådet anbefaler i denne udtalelse aflivning ved dekapitering med et skarpt instrument efterfulgt af knusning af det afskårne hoved i f.eks. en kværn eller kødhakker.

Sidstnævnte metode har mødt megen modstand i branchen, da dekapitering af ålene umuliggør fremstilling af røget ål, som er det hyppigst fremstillede produkt af danske ål.

Det er vores ønske at kunne tilføje en sidestillet metode til bedøvelse/aflivning af ål. Vores undersøgelser viser, at elektricitet i dag regnes for at være en god og brugbar metode til bedøvelse/aflivning af ål.

Elektricitet til bedøvelse/aflivning af ål bruges i dag i Tyskland og anbefales i EFSA's rapport fra 2004 om bedøvelse og aflivning. Elektricitet anses for at være en både hurtig, effektiv og skånsom aflivningsmetode til ål, når det anvendes korrekt. Metoden kræver præcision omkring strømstyrke og tid, da forkert strømstyrke kan give blødninger i muskulaturen på ålene, og for kort tid kan resultere i utilstrækkelig bedøvelse/aflivning. Samtidig bør sikkerheden for mennesker være høj. Elektricitet bruges i dag som aflivningsmetode på ørreddambrug."

Til brug for vurdering af spørgsmålene aflagde Det Veterinære Sundhedsråd besøg hos en dansk åleeksportør for at overvære elektrisk aflivning af ål.

Aflivningen foregik på følgende måde:

Ålene blev fra et bassin med ketcher overført til en plastiktønde og bragt til bedøver / aflivningsanlægget.

Her overførtes ålene til en firkantet plastikkasse med små huller til afløb for vandet.

Selve elbedøver/-afliveraggregatet var forholdsvis enkelt i sin indretning. Det bestod af en plade med håndtag centralt øverst og under pladen 2 gange 4 stk. ca. 30 cm lange metalben nær siderne på pladen. Benene var indbyrdes forbundet, så de dannede 4 plus-ben og 4 minus-ben, der hver via et kabel var tilsluttet et elskab på væggen, hvorfra styringen af strømtilførslen foregik.

Pladen anbragtes oven ned i kassen med de levende ål. Den stod således på de 2 x 4 stålben. På en kontakt tændtes der for strømmen, således at ålene nu opholdt sig i et spændingsfelt mellem de 4 plus-ben og 4 minus-ben. Ålene stivnede momentant og der blev helt stille i kassen. De virkede alle momentant fuldt bedøvede. Nogle åbnede og lukkede stille og roligt munden, ellers intet.

Bedøvelsesanlægget var indstillet til at give en spænding på 45 Volt, en strømstyrke på 0,5 Ampere og en tid på 8 minutter.

³ *Animal Welfare* 2002, 11:269-282, Methods used to kill fish: field observations and literature reviewed

I løbet af de 8 minutter aftog antallet af ål med mundbevægelser, så der til sidst var fuldstændig ro i kassen.

Ålene blev nu overført til et cirkulært kar med 4 roterende arme i bunden og her afslimedes de ved, at der blev hældt lidt fortyndet salmiakspiritus ned til dem og de overbrusedes med vand indtil der ikke dannedes mere koaguleret åleslim. Ålene var nu klar til videre forarbejdning.

Det var Rådets vurdering, at bedøvelsen/aflivningen virkede hurtig, effektiv og skånsom. Vort indtryk var, at ålene var fuldt bedøvede og efter de 8 minutter var døde.

Rådet har til vurderingen af el-bedøvelse/aflivning af ål ud over ovenstående virksomhedsbesøg anvendt følgende litteratur:

1: Undersøgelse af fiskevelfærd, -kvalitet og miljøbelastning i ørred- og åleopdræt” udarbejdet af Ferskvandscentret, Silkeborg, December 2004.

2: The EFSA Journal (2004), 45, 1-29, Welfare aspects of the main systems of stunning and killing the main commercial species of animals.

3: Animal Welfare 2002, 11:269-282, Methods used to kill fish: field observations and literature reviewed.

I undersøgelsen fra Ferskvandscentret i Silkeborg angives, hvad der er anført i den videnskabelige litteratur, bl. a. om aflivningsmetoder til ål. Her er der en anbefaling af aflivning med elektricitet samt en gennemgang af nogle forskellige anvendte el-parametre.

Spørgsmål 1:

Hvordan vurderer Rådet beskrivelsen af den nuværende metode til aflivning af ål på åleslagterierne i Danmark?

Svar ad 1:

Rådet finder ikke, at aflivning af ål ved anvendelse af nedlægnings i isvand / salt, overhældning med en opløsning af salmiakspiritus i vand, kvælning med CO₂ eller frysning er dyreværns mæssigt forsvarlige metoder til aflivning af ål, idet de ikke opfylder kravet om, at aflivning skal foregå så hurtigt og smertefrit som muligt.

Spørgsmål 2:

Såfremt man ønsker at undgå dekapitering af ålene, kunne en korrekt udført bedøvelse/aflivning med elektricitet så anses for at være en dyreværns mæssig forsvarlig metode?

Svar ad 2:

Rådet skal indledningsvis anføre, at det er problematisk at angive sikkert dokumenterede og dyreværns mæssigt forsvarlige aflivningsmetoder til ål.

Rådet finder på baggrund af ovenstående virksomhedsbesøg og oplysningerne i ovenfor nævnte litteratur om emnet, at en korrekt udført bedøvelse/aflivning med elektricitet er den aflivningsmetode, der bedst kan opfylde de dyreværns mæssige krav og samtidig er en praktisk håndterbar metode. Rådet kan derfor med vores nuværende viden anbefale metoden til aflivning af ål.

Rådet vurderer således såvel dekapitation med efterfølgende knusning af hovedet som elektrisk bedøvelse/aflivning som fuldt forsvarlige metoder til aflivning af ål, idet det forudsættes, at begge metoder udføres korrekt.

Denne udtalelse erstatter tidligere udtalelse af 23. september 2005 om aflivning af ål.

10 Fødevarestyrelsens sager

10.1 Fødevarestyrelsens sager vedrørende heste

2011-20-2930-00524

Skrivelse af 4. april 2011 fra Østjyllands Politi

Tre heste, 2 hopper på 19 år og et føl på 4 mdr., blev opstaldet på en rideskole. I forbindelse med problemer med betaling for opstaldningen ca. 1 måned efter at hestene var ankommet til rideskolen, anmeldte rideskolens ejer hesteejeren til politiet for mulig overtrædelse af dyreværnsloven, da han mente, at hestene var magre og ikke var passet forsvarligt. Politiet aflagde besøg på rideskolen sammen med en dyrlæge fra Fødevareregionen.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt. ikke at fodre føllet tilstrækkeligt i tiden før d. 26. november 2010, så føllet d. 3. januar 2011 fremstod lidt sløv og mager, som foran beskrevet?

Svar ad 1.

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at føllet virkede lidt sløvt og afslappet for sin alder, det havde en lang vinterpels og fremstod meget magert. Ribben og hofteknogler kunne let mærkes gennem pelsen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Desuden skal enhver, der holder dyr, sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov. Ved at have været fodret utilstrækkeligt har føllet ikke været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, og det har ikke været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til dets fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Lægges ovennævnte til grund, finder Fødevarestyrelsen, at føllet har været genstand for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Er der tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt. ikke at fodre følhoppen tilstrækkeligt i tiden før d. 26. november 2010, så hoppen d. 3. januar 2011 fremstod ekstremt mager, som foran beskrevet?

Spørgsmål 3:

Er der tale om uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt. at have undladt efter d. 26. november, at sætte hoppen i passende diæt.

Svar ad 2 og 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at følhoppen var ekstremt mager med fremstående ribben, hofteknogler og ryghvirvlers torntappe. Den virkede sløv og apatisk og viste ikke interesse for omgivelserne.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, finder Fødevarestyrelsen, at der ikke er blevet draget omsorg for, at hesten blev sikret et passende huld. Den har gennem længe-

re tid ikke været fodret i tilstrækkeligt omfang og i overensstemmelse med sine fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov og har derfor været udsat for betydelig grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Fødevarestyrelsen finder, at hesten herved har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

Spørgsmål 4:

Er der tale om væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt. ikke at fodre hoppen tilstrækkeligt i tiden før d. 26. november 2010, så hoppen fremstod mager, som foran beskrevet?

Svar ad 4:

Det fremgår af sagsakterne, at hoppen var mager, men virkede kvik og vågen.

Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at hoppen ved at have været fodret utilstrækkeligt, så den ved Fødevarestyrelsens besøg fremstod mager ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder fodret og passet under hensyntagen til dens fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 5:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 5:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2007-20-051-00056 (DVS årsberetning 2007) og 2006-20-051-00043 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 5.000 kr.

2011-20-2930-00595

Skrivelse af 15. august 2011 fra Nordsjællands Politi

På en mark gik der i marts 2011 en hoppe sammen med 3 andre heste. Hoppen var iflg. ejer ca. 12 år gammel, den var afmagret og virkede muskelfattig. Indhegningen var åben uden lægivende vegetation. Det læskur, som hestene havde mulighed for at benytte var fyldt med gødning og der var ingen strøelse. Midt i indhegningen var der en stor, isdækket vandansamling. I resten af indhegningen var der sparsomt græsdække. Hoppen var angrebet af lus, og dens hove bar præg af manglende/mangelfuld hovbeskæring.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Indebærer den ovenfor beskrevne tilstand, at hoppen har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, jf. § 1 og § 2?

Svar ad 1:

Det fremgår af erklæringer fra embedsdyrlægen og en tilkaldt praktiserende dyrlæge, at der i indhegningen udover hoppen gik endnu en hest af varmblodstype, som var under middel i foderstand, samt 2 ponyer af shetlandstype. Dyrene gik angiveligt i indhegningen døgnet rundt. Nærmest ejendommen befandt sig et læskur, der var stort nok til alle 4 dyr. Inde i skuret lå en del hestegødning og et tyndt lag gødningsforurenede halm. Omkring læskuret var der kun oprådt, frosset barjord. Ved den ene side af læskuret stod 3 baljer med isblandet vand. Den ene pony slog hul på isen med en forhov for at drikke. På den anden side var udlagt hø af tilfredsstillende kvalitet. Det blev oplyst, at de store heste fik tilskudsfoder 2 gange dagligt. Der var kun sparsomt med græs i indhegningen. Der var gnavet i samtlige træer og træværk og al bark var gnavet af stammer og grene indenfor dyrenes rækkevidde.

Ved undersøgelse af hoppen fandtes følgende: Hoppen var ekstremt mager med huld langt under normen. Ribbenene sås tydeligt, tillige med fremstående torntappe, tydelige skulderblade, overarmsknogler og bækkenknogler. Vægten blev anslået til ca. 150 kg under dens idealvægt. Pelsen var fyldt med lus og luseæg og hoppen havde flere steder kløet sig til bare pletter. Hovene var forvoksede og uplejede med afbræk af hovranden og revner i en forhov og en baghov. Ved mønstring i skridt gik hesten forsigtigt, men haltfrit fremad.

Der fandtes ingen sygdomsmæssige årsager til hestens dårlige huld: Hesten var afebril og viste god appetit både overfor kraftfoder og grovfoder. Ved undersøgelse af mundhulen fandtes alle tænder intakte og der blev ikke fundet patologiske forandringer. Ved undersøgelse af lunger og hjerte med stetoskop fandtes intet unormalt. Det blev vurderet, at fodringen af hoppen havde været mangelfuld gennem vinteren og at den var i så dårligt huld, at den ikke burde have gået ude hele døgnet, men burde have været på stald om natten.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Udegående dyr skal i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr tilføres supplerende foder, og der skal hele tiden være adgang til frisk drikkevand. Det skal sikres at heste, som går ude i vinterperioden og i perioder med vinterlignende vejr, kun er ude i mere end 12 timer i døgnet, hvis de har udviklet et kraftigt og tæt hårlag og er ved godt huld og har adgang til læskur eller bygning, hvor alle dyr samtidig kan hvile på et tørt, strøet leje.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at hoppen, ved at have gået under de beskrevne forhold og ved ikke at have modtaget fornøden hovpleje og behandling mod lus, ikke er behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med sine behov, men har været udsat for smerte, lidelse angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 stk. 1 og lov om hold af heste § 19, stk. 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver det i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2005-20-051-00035 (DVS årsberetning 2005) og 2004-20-051-00022 (DVS årsberetning 2004).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 2.000 kr.

10.2 Fødevarestyrelsens sager vedrørende kvæg

2010-20-2932-00286

Skrivelse af 13. januar 2010 fra Fyns Politi

En ko blev 26. oktober 2009 sendt til slagtedyrsmarkedet i X, hvor den blev købt af Y eksportslagteri.

Efter at koen var slagtet konstaterede embedsdyrlægen, at koen havde et fuldbårent foster i livmoderen.

Fostret var af hunkøn, vejede 51,3 kg, længden fra pande til halerod var 102 cm. Der var frembrud af tænderne i undermundten og pelsen var lang og veludviklet, som på et foster tæt på fødsel. Dyr-lægen vurderede at koen befandt sig i den sidste tiendedel af drægtighedsperioden.

Koen var insemineret 19. januar 2009. En medarbejder fra kvægavlforeningen havde konstateret den ikke drægtig d. 26. februar.

Ejeren oplyste at hverken han selv eller fodermesteren havde set tegn på at koen var drægtig.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Jeg skal venligst anmode om en udtalelse i sagen på spørgsmålet om, at besætningsejeren burde have vidst, at koen var drægtig, idet den ved slagting bærer på en kalv, der vejer 51,3 kg og måler 102 cm.

Svar:

Fødevarestyrelsen finder ikke, at besætningsejeren nødvendigvis har kunnet se, at koen var drægtig.

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-052-00168 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalen blev opgivet, da yderligere forfølgelse ikke forventedes at føre til straf.

2011-20-2930-00567

Skrivelse af 27. juni 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet blev d. 18. september 2011 tilkaldt til en ejendom, hvor der på en mark umiddelbart overfor gården lå en stærkt afkræftet ko, som ikke kunne rejse sig. Koen havde mider omkring mund og øjne.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt vedlagte sagsmateriale lægges til grund, hvorledes vil Fødevarestyrelsen så samlet set vurdere den udviste grad af uforsvarlighed i henhold til dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar:

Det fremgår af erklæringer fra den praktiserende dyrlæge, som politiet tilkaldte, at der på marken lå en lammet ko, som iflg. ejeren havde ligget der i 2 dage. Koen reagerede ikke på stimuli, den var fuldstændig apatisk og ude af stand til at røre sig. Koens venstre horn, som var ca. 40 cm langt, sad fastkilet i jorden. Koen havde tidligere forsøgt at rejse sig. Der var spor i i græs og jord efter at den havde arbejdet og/eller evt. haft kramper.

Der sås et utal af mider i mundhule og svælg og i et område med en diameter på ca. 10 cm omkring højre mundvig. Miderne havde gravet i omkringliggende hud og der var dybtgående infektion i huden i området. Hud og hårlag var i øvrigt normalt

Klovene på bagbenene var meget lange. Pulsen var svag og kredsløbet stærkt påvirket. Koen var i normalt huld. Dyrlægen vurderede, at lammelsen sandsynligvis skyldtes tilskadekomst i krydset.

Ejeren oplyste at koen var ca. 18 år gammel. Han havde 16. september om morgenen bemærket at den havde lagt sig og ikke kunne komme op. Dagen efter var koen blevet ringere og han troede at den ville dø af sig selv. Han havde ikke bemærket miderne ved munden.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at koen straks det blev konstateret, at den var ude af stand til at rejse sig, burde have været tilset af en dyrlæge. Ved at have ligget som beskrevet har koen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1 og 2 og bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen Fødevarestyrelsen anledning til øvrige kommentarer.

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2007-20-052-00191 (DVS årsberetning 2007) og 2006-20-052-00164 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2930-00536

Skrivelse af 5. maj 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Fødevarestyrelsens Veterinærrejsehold aflagde et tematisk kontrolbesøg med fokus på håndtering af syge og tilskadekomne dyr i en malkekvægbesætning.

Fødevarestyrelsens dyrlæger observerede under kontrolbesøget 13 køer med smertevoldende lidelser herunder alvorlige haltheder, betændelsestilstande i lemmer og klovspalten og ryglidelser. Kun en enkelt ko var opstaldet i sygeboks og tilset af en dyrlæge. Ingen af de øvrige dyr var anbragt i sygeboks eller tilset af den praktiserende dyrlæge for de lidelser der blev konstateret på ved besøget, trods det faktum, at den praktiserende dyrlæge havde været på besætningsbesøg en uge før kontrol-dagen.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Jeg anmoder om at Fødevarestyrelsen udtaler sig om, hvorvidt de nedenstående vurderinger, som fremgår af anmeldelsen s. 3 – 6 kan tiltrædes:

1. ko a har været udsat for uforsvarlig behandling
2. ko b har været udsat for uforsvarlig behandling
3. ko c har været udsat for uforsvarlig behandling
4. ko d har været udsat for grovere uforsvarlig behandling
5. ko e har været udsat for uforsvarlig behandling
6. ko f har været udsat for væsentlig ulempe
7. ko g har været udsat for uforsvarlig behandling
8. ko h har været udsat for væsentlig ulempe
9. ko i har været udsat for uforsvarlig behandling
10. ko j har været udsat for uforsvarlig behandling
11. ko k har været udsat for uforsvarlig behandling
12. ko l har været udsat for uforsvarlig behandling
13. ko m har været udsat for væsentlig ulempe
14. 11 kalve, der enkeltvis var opstaldet i kalvehytter, har været udsat for uforsvarlig behandling.

Svar:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at en del dyr i besætningen led af diverse lidelser. 11 køer havde benlidelser med varierende grader af haltheder, som følge af trykninger, sår og betændelser i og omkring albue- og haseled, samt klov- og klovspaltelidelser. 1 ko havde en byld i ryggen. 6 køer var magre til afmagrede med tydeligt synlige ryg, hofte-, skulderknogler og ribben. 9 køer burde for længst have været opstaldet i sygeboks og behandlet. 1 ko burde have været anbragt i kælvningsboks.

Embedsdyrlægen vurderede at køerne havde været behandlingskrævende i dage til uger. For en enkelt kos vedkommende i flere måneder.

Under kontrolbesøget blev der optaget fotos samt videoklip af flere af de i sagen omhandlede kreaturer. Disse indgår på en CD i sagens akter.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne til grund finder Fødevarestyrelsen, at de beskrevne køer ved ikke at have været behandlet for de beskrevne lidelser – herunder undersøgt og diagnosticeret af en dyrlæge, samt ved ikke at have været adskilt fra øvrige kreaturer i særligt indrettede sygebokse, har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet, som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2 samt Bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Spørgsmålet om graden af uforsvarlighed ved opstaldningen af de 11 spædkalve er d.d. oversendt til Det Veterinære Sundhedsråd, da Fødearestyrelsen vurderer, at dette spørgsmål er af principiel karakter.

Der henvises til sag med j.nr. 2008-20-052-00205 (DVS årsberetning 2008).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 15.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

10.3 Fødearestyrelsens sager vedrørende svin

2010-20-2930-00366

Skrivelse af 6. juli 2010 fra Østjyllands Politi

22 søer blev transporteret til slagteriet fordelt i 4 rum på en lastbil. Under aflæsningen af søerne observerede en dyrlæge fra dyrevelfærdsrejseholdet en sopolt i god foderstand med en nekrotiserende byld på venstre side af halsen. Bylden havde en diameter på 20 – 25 cm. I midten havde bylden et 8 – 9 cm stort sår, som var dækket af en sort-brun skorpe, der var løsnet i kanten. Under skorpen kunne ses et gråligt væskende væv. Bylden følte hård, med et blødere centrum. Sopolten vægrede sig ved berøringen, som tegn på ubehag. Det fremgår af dyrlægens erklæring, at sopolten ikke var transporteret adskilt fra de andre dyr.

Fødearestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt ovenstående lægges til grund, har soen da været udsat for smerte, lidelse og ikke været behandlet omsorgsfuldt?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Tilskadekomne dyr og dyr som har fysiologiske forandringer eller undergår en patologisk proces skal betragtes som ikke egnede til transport.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne til grund er det Fødearestyrelsens opfattelse, at den pågældende sopolt er blevet udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe jf. dyreværnslovens § 1 og 2, samt transportforordningens bilag 1, kapitel 1, pkt. 2.

Sopolten burde ikke have været transporteret levende til slagtning, men burde for længst have været behandlet eller om nødvendigt aflivet.

Spørgsmål 2:

Er der såfremt ovenstående lægges til grund tale om uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt.?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00306 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte 1, landmanden, blev idømt en bøde på 13.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte 1 skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte 1 ankede, men frafaldt efterfølgende.

Tiltalte 1 skulle betale omkostningerne for landsretten.

Tiltalte 2, chaufføren, blev frifundet, idet pålæsningsstedet var indrettet efter forskrifterne herfor og at sopolten pga. byldens placering ikke var bevægelseshæmmet eller på anden måde synligt påvirket.

Landsretten stadfæstede byrettens dom.

Statskassen skulle betale omkostningerne for landsretten.

2011-20-2930-00551

Skrivelse af 10. juni 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet aflagde efter en anmeldelse besøg i en slagtesvinebesætning sammen med en dyrlæge fra den lokale fødevareregion. Besætningen bestod af 3 selvstændige staldafsnit med fuldspaltegulv.

Der var svin i de 2 første stalde. Mange befandt sig udenfor stierne, og der lå en død gris indenfor døren. Stierne var meget beskidte, og flere var overbelagte. Det tredje staldafsnit var ubenyttet. Der løb rotter rundt overalt i staldafsnittet, og der sås afpillede og rådne rester af 2 grise.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan Fødevarestyrelsen tiltræde uforsvarlighedsvurderingerne, som anført af embedsdyrlægen i erklæringen? Hvis uforsvarlighedsvurderingerne ikke kan tiltrædes, hvordan vil Fødevarestyrelse i så fald karakterisere den måde hvorpå dyrene er blevet behandlet?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i stald 1 og 2 var defekte låger ind til flere af stierne. Grisene herfra befandt sig på det tilgængelige gangareal. Der fandtes døde grise ved indgangsdøren til stald 1, i flere af stierne og på udleveringsrampen. Der lå bunker af knoglerester i stald 3 og på arealet ved udleveringsrampen.

Følgende forhold blev konstateret:

1. Overbelægning.

Alle stier blev opmålt og optalt. Der blev konstateret overbelægning i 7 ud af 20 stier. I en sti med plads til 16 grise af den pågældende størrelse befandt sig 36 grise, som følgelig måtte ligge ovenpå hinanden. I de 6 øvrige sås en overbelægning på mellem 5 % og 40 %.

2. Manglende rode- og beskæftigelsesmateriale i alle stier.

Der var ikke tildelt halm eller andet manipulerbart materiale, som kunne opfylde grisenes behov for rode- og beskæftigelsesmateriale. Dette forhold var tidligere påtalt af Plantedirektoratet.

3. Manglende vand og tilsyn.

I en sti befandt sig 15 grise. Vandnipler/vandingsanlæg til denne sti var fjernet og ophængt under loftet med henblik på reparation. Grisene var væsentlig mindre end de øvrige grise i besætningen og de var alle slappe og apatiske og reagerede ikke på håndtering. 4 af grisene lå ubevægelige på siden uden at kunne bevæge sig. De vurderedes at være døende. Samtlige grise i stien blev aflivet efter endt undersøgelse.

4. Manglende håndtering af syge og tilskadekomne dyr.

Under gennemgangen fandtes 8 syge/tilskadekomne svin, som alle gik i stier sammen med de øvrige grise i stier uden strøelse. 2 af grisene havde endetarmsfornævning og udspilet bug, 3 havde svære halebid og bylder og 3 var halte. Grisene var hverken tilset af en dyrlæge eller ejerbehandlet. Alle 8 grise blev aflivet. Der var ikke indgået en sundhedsrådgivningsaftale for besætningen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund finder Fødevarestyrelsen, at manglende rode- og beskæftigelsesmateriale, betydelig overbelægning, utilstrækkelig vandtildeling og manglende isolering og behandling af syge dyr, har udsat grisene i besætningen for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom grisene ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt, og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Såfremt Fødevarestyrelsen har supplerende bemærkninger til sagen udbedes disse også.

Svar ad 2:

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sager med j.nr. 2007-20-053-00280 og 2007-20-053-00292 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 14 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-2930-00558

Skrivelse af 22. juni 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet aflagde sammen med en praktiserende dyrlæge besøg i 2 svinebesætninger med samme ejer. Der havde i længere tid været problemer med håndteringen af syge dyr i de 2 besætninger, og den pågældende dag blev der konstateret kritisable forhold i begge besætninger.

Fødevestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt politianmeldelsen fra dyrehospitalet, som fremgår af sagen, lægges til grund, hvorledes vil Fødevestyrelse så samlet set vurdere den udviste grad af uforsvarlighed i henhold til dyreværnslovens § 28, stk 1?

Svar ad 1:

Det fremgår af politianmeldelsen, at besætningsdyrlægen gennem flere måneder ved den månedlige gennemgang af de 2 besætninger havde udstedt påbud om at få udsortet, isoleret og behandlet syge grise, samt få aflivet kronisk syge og tilskadekomne grise. Ved besøget den pågældende dag fandtes i den ene besætning en lam gris, som befandt sig i en sti sammen med flere raske grise. Dyrlægen kunne ikke umiddelbart tilbagedatere lammelsen mere end 24 timer. Ejeren oplyste, at grisen havde haft hjernebetændelse i ca. 3 dage og var blevet behandlet for det. Grisen blev aflivet. I den anden besætning fandtes en gris, som dyrlægen vurderede led af kronisk deformerende haselbetændelse i venstre haseled. Grisen var ikke isoleret i sygesti. På de medsendte fotos ses omkring hasen en voldsom hævelse med sårdannelse på overfladen. Graden af halthed og hævelsens karakter ikke er nærmere beskrevet i anmeldelsen. Ifølge ejeren havde grisen haft ledbetændelse i ca. 3 dage, hvilket den var blevet behandlet for.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund finder Fødevestyrelsen, at de 2 grise har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom grise- ne ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt, og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen Fødevestyrelsen anledning til øvrige bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej

Der henvises til sager med j.nr. 2007-20-053-00286, forhold 5, spørgsmål 2 og 2007-20-053-00303, forhold 1. (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2932-00582

Skrivelse af 14. juli 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved det levende syn på et svineslagteri bemærkede embedsdyrlægen et slagtesvin, som var ude af stand til at tage støtte på højre bagben. Svinet var ikke isoleret fra de øvrige dyr under transporten.

Fødevestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan Fødevestyrelsen tiltræde den uforsvarlighedsvurdering, der er anført i anmeldelsen?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at svinet lagde sig efter at være gået over rampen. Da det senere rejste sig, viste det sig, at det var ude af stand til at tage støtte på højre bagben. Svinet var normalvægtigt og virkede ikke medtaget i øvrigt.

Ved undersøgelse efter slagting fandt embedsdyrlægen følgende: På skaftet af højre lårben fandtes et ældre brud, ca. 10 cm nedenfor hoftelæddet. Brudenderne var afrundede og overvoksede med nydannet væv. Der var herved dannet et falsk led, hvorfor spontan healing af bruddet ikke længere var mulig. Omkring brudstedet sås en nydannet bindevævskapsel på gennemsnitligt ca. 2 cm's tykkelse. Muskulaturen omkring bruddet var bleg og degenereret og med forøget mængde bindevæv. Dyrlægen vurderede, at læsionen havde en alder på mere end 4 uger.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse, at slagtesvinet i besætningen og ved at være transporteret levende til slagting har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1 og 2. Svinets situation for længst burde have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive det.

Fødevestyrelsen vil set karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Såfremt Fødevestyrelsen har supplerende bemærkninger til sagen udbedes disse også.

Svar ad 2.

Fødevestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sager med j.nr. 2005-20-053-00181 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev idømt en bøde på 13.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for sin del.

Tiltalte 2 blev frifundet.

Statskassen betalte sagens omkostninger for tiltalte 2.

Tiltalte 3 blev frifundet.

Statskassen betalte sagens omkostninger for tiltalte 3.

2010-20-2930-00398

Skrivelse af 13. september 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved Fødevareregionens kontrol af et læs smågrise i en samlestad, fandtes en gris, som var udtalt springhalt på højre forben. Grisen skreg højt når den blev tvunget til at støtte på benet. Den lagde sig ned så snart den fik mulighed for det. Grisen forsøgte desuden at undgå at træde igennem på venstre forben. Højre forben var stærkt hævet og fortykket i området mellem skulder og forknæ. Følte man på benet kunne man mærke en hård knudret struktur. Benet var ca. dobbelt så tykt som venstre forben, til trods for at venstre forben havde en stor hævelse omkring forknæet. Grisen var under middel af huld.

Grisen blev aflivet og sendt til obduktion på Det Biovidenskabelige Fakultet, KU.

Ved obduktionen fandtes på højre forben en 16x15x9,5 cm stor, fast hævelse strækkende sig fra forknæet til ovenfor albueleddet. Efter gennemskæring af forbenet fandtes en pusfyldt ledbetændelse i albueleddet, som indeholdt ca. 12 ml pus. Ved siden af leddet fandtes en byld med ca. 10 ml pus. Bylden stod i forbindelse med albueleddet. Muskulaturen omkring leddet var tilbagedannet og der var en bindevævsfortykkelse som målte 2,5 cm på det tykkeste sted.

Hævelsen på venstre forben strakte sig henover ydersiden af forknæet. Den målte ca. 8x8x8 cm. På ydersiden af hævelsen fandtes et ca. 1,2 cm stort sår.

Efter at benet var gennemskåret på langs, fandtes den nederste del af albuebenet at være sæde for en ca. 3x1,5x1 cm stor purulent osteomyelitis (knoglemarvsbetændelse), som indeholdt ca. 2 ml pus og et afstødt knoglestykke. Osteomyelitisprocessen var omgivet af et ca. 0,3 cm tykt lag bindevæv og den stod gennem en fistelkanal i forbindelse med såret på hudoverfladen.

Læsionerne i begge ben havde en alder på flere uger.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Idet jeg henviser til anmeldelsesrapporten og vedlagte patoanatomiske rapport af 6. oktober 2010, skal jeg anmode om en vurdering af hvorvidt der er tale om hhv. uforsvarlig eller groft uforsvarlig behandling af svinet i forbindelse med behandlingen i besætningen (manglende aflivning på et tidligere tidspunkt) og i forbindelse med at have udsat svinet for transport til slagteriet?

Svar:

Fødevarestyrelsen skal indledningsvis henlede opmærksomheden på, at der var tale om transport af smågrise til eksportsamlestald.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at grisens situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den. De påviste læsioner har igennem længere tid medført tydelig og let erkendelig halvhed.

Grisen har under sygdomsforløbet i besætningen og under læsning og transport været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1, samt bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5. Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2004-20-053-00094 (DVS årsberetning 2004).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 13.000 kr.

2010-20-2930-00430

Skrivelse af 20. oktober 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

I forbindelse med et uanmeldt kontrolbesøg i en svinebesætning konstaterede Plantedirektoratet og en tilkaldt regionsdyrlæge følgende:

I en slagtesvinestald gik et ca. 75 kg stort svin med navlebrok sammen med 13 andre svin. Brokket var ca. 25x15 cm i omfang og havde på undersiden et slidsår med en diameter på ca. 10 cm. Svinet blev aflivet.

I andre stier fandtes adskillige svin med varierende grader af navle- og lyskebrok. Ingen af svinene var taget fra og anbragt i sygesti.

I flere stalde blev der konstateret massive problemer med halebid af forskellig grad, fra akutte halebid til helt nedgnavede, kroniske halebid, der ikke var afhelede, men med åbne, betændte og væskende sår.

De fleste af sårene havde blødende sårflader, som tegn på at der stadig var interesse for sårene.

Der fandtes flere svin med ledbetændelse, varierende haltheder og bevægelseshæmning.

Alle de syge svin gik sammen med andre svin i almindelige stier.

Der fandtes ingen sygestier klar til brug i slagtesvinestald og poltestald. Der manglede rodemateriale i flere stalde, i andre bestod rodematerialet af frithængende træklodser eller tomme metaldåser.

Fødearestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt erklæringer og fotos fra Plantedirektoratet og Fødearestyrelsen, som fremgår af sagen, lægges til grund, hvorledes vil Fødearestyrelsen så samlet set vurdere den udviste grad af uforsvarlighed i henhold til dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Ud over de foranstaltninger, der normalt træffes for at forhindre halebidning og andre uvaner, samt for at svinenes adfærdsmæssige behov skal kunne tilfredsstilles, skal alle svin, have permanent adgang til en tilstrækkelig mængde halm eller andet manipulerbart materiale, der kan opfylde deres behov for beskæftigelses- og rodemateriale. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund er det Fødearestyrelsens opfattelse, at svinene ved ikke at være anbragt i sygesti eller underkastet fornøden behandling, samt ved at der udover en sænkning af rumtemperaturen ikke var truffet foranstaltninger til at mindske aggressiviteten i stierne, eller isolere ofrene for aggression, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5 og bekendtgørelse om beskyttelse af svin § 20.

Fødevarerstyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen Fødevarerstyrelsen anledning til øvrige kommentarer?

Svar ad 2:

Nej

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-053-00255 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et bødeforlæg på 18.000 kr.

2010-20-2930-00443

Skrivelse af 11. november 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

En so blev sendt til en samlestad med tegn på svære skuldarsår på både højre og venstre side.

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at soens almenbefindende ikke var påvirket. Den var ikke synligt halt, og den var almindelig i huld.

Såret på højre side ud for skuldebladets kam havde en diameter på ca. 4 cm og var krateragtigt hvælvet. Selve såret bestod af en blød sårskorpe med frisk blod i yderkanten. Rundt om selve såret sås et ca. 1-2 cm bredt område med arvæv. Ved sondering fandtes under såret en ca. 3 cm dyb hule med en omkreds på ca. 7 cm. I bunden af såret mærkedes en brusagtig dannelse med en diameter på ca. 1 cm. Såret var sammenvokset med det underliggende væv. Forandringerne tydede på at såvel underhuden og skulderbladsknoglen var medinddraget.

Såret på venstre skulder ud for skuldebladets kam havde en diameter på ca. 4 cm. Selve såret bestod af en blød sårskorpe med en bræmme af rødfarvet granulationsvæv (reparationsvæv) yderst. Ovenfor såret sås et ca. 2 cm bredt lyst område med arvæv. Såret strakte sig 1-1,5 cm ned i underhuden. Såret var ikke sammenvokset med det underliggende væv og der var ikke tegn på nydannelser i skulderbladsknoglen.

Forandringerne tydede på at underhuden, men ikke skulderbladsknoglen var medinddraget.

Soen blev aflivet på stedet.

Fødevarerstyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Tiltalte 1 sendte d.5. august 2010 en so til slagting, hvor der efterfølgende ved obduktion på Sektion for Patologi, KU-LIFE blev konstateret, at der på venstre skulder var tale om grad 3 og på højre side grad 4 skuldarsår.

Dyrlægen har i anmeldelsen fastslået at grad 3 skuldarsår har medført uforsvarlig behandling og grad 4 har medført grovere uforsvarlig behandling.

Kan Fødevarerstyrelsen tiltræde ovenstående vurdering omkring grovheden af de konstaterede skuldarsår?

Svar:

Begge skulderpartier fra soen er blevet obduceret på Sektion for Patologi, KU-LIFE. På venstre siden fandtes et skuldarsår med en diameter på ca. 4 cm. Bunden af såret, som var ca. 1 cm under niveau, var beklædt med granulationsvæv. Efter gennemsavning fandtes såret at strække sig til spæklaget (underhuden) og til alle sider at være omgivet af et ca. 0,5 cm tykt lag bindevæv. Ved histologisk undersøgelse fandtes mellem såret og knoglen overvejende normalt subkutant væv.

På baggrund af forandringerne konkluderedes at der var tale om et skuldersår grad 3 under afheling. På højre siden fandtes ud for tuber spina et skuldersår med en diameter på ca. 3x4 cm. Såret var dækket af granulationsvæv. Efter gennemsavning sås at granulationsvævet dækkede skulderbladsknuden, som var helt affladet. Omkring skulderbladsknuden sås massiv fibrosering (bindevævsdannelse) med en tykkelse på 4-5 cm. Ved histologisk undersøgelse af sårets bund fandtes nekrose i granulationsvævet, der strakte sig helt til den affladigede skulderknude. Kartegningen i granulationsvævet gik fra knoglen til overfladen, vinkelret på overfladen.

På baggrund af forandringerne konkluderedes, at der var tale om vævstab til og med hele underhuden og dermed om et skuldersår grad 4 under afheling.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Lægges ovennævnte og sagsakterne i øvrigt til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at soen har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, første punktum, bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5 og bekendtgørelse om beskyttelse af svin, §§ 11, 11a, og 20.

Fødevarestyrelsen vil samlet karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00305 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte 1 skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte 2 vedtog en udenretlig bøde på 3.000 kr.

2010-20-2930-00474

Skrivelse af 9. december 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Ved det levende syn på et slagteri observerede embedsdyrlægen en gris, som var springhalt på venstre forben. Grisen havde ikke været adskilt fra de andre grise under transporten. Grisen tog hverken støtte på benet i hvile eller i bevægelse. Overladt til sig selv, lagde grisen sig hurtigt ned. Der fandtes umiddelbart ingen hævelse på benet. Ved efterkontrollen konstateredes en subakut til kronisk, fibrinopurulent ledbetændelse med begyndende bindevævsdannelse omkring leddet og fibrinflager i ledvæsken. De regionale lymfeknuder var hævede, som reaktion på betændelsestilstand i leddet. Lidelsens alder vurderedes til ca. 1 uge.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1: Såfremt ovenstående lægges til grund, har svinet da i forbindelse med transporten på bil til slagteriet været udsat for uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller uforsvarlig behandling med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens § 28?

Svar ad 1:

Sektion for Patologi, KU-LIFE har undersøgt venstre forben fra den pågældende gris. Ved sektion af benet fandtes blodoverfyldning og hævelse i synovialmembranen (ledhinden). Der sås sårdannelse på ledfladen. Ved den histologiske undersøgelse fandtes forøget vækst af synovialmembranen med udsivning af celler og fibrin til ledhulen. Desuden sås begyndende dannelse af reparationsvæv i synovialmembranen.

Venstre albueled var således sæde for en kronisk, suppurativ, proliferativ ledbetændelse med sårdannelse. Forandringernes alder blev vurderet til at være ikke under 8-10 dage.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Tilskadekomne dyr og dyr, som har fysiologiske skavanker eller undergår en patologisk proces, betragtes som ikke egnede til transport, især hvis der er tale om dyr, som er ude af stand til at bevæge sig ved egen kraft uden smerter eller at gå uden støtte, jf. transportforordningen, bilag 1, kapitel 1, pkt. 2 a.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisen ved at blive transporteret levende til slagtning har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Lidelsen har været tydeligt erkendelig ved pålæsningen, og grisen burde således ikke have været transporteret, men burde have været behandlet eller om fornødent aflivet i besætningen.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Er et svin i ovenstående tilstand transportegnet – helt eller betinget eller slet ikke?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Kunne lidelsen erkendes inden transporten til slagteriet?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Kan det udelukkes at skaden er opstået under transporten?

Svar ad 4:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 5:

Hvad er alderen på lidelsen og har lidelsen været forbundet med smerter for svinet?

Svar ad 5:

Se svar ad 1 og svar ad 6.

Spørgsmål 6:

Har Fødevarestyrelsen andre supplerende kommentarer til sagen?

Svar ad 6:

På baggrund af sagsakterne vurderer Fødevarestyrelsens, at leverandøren ved at undlade at afhjælpe grisens tilstand i besætningen på et tidligere tidspunkt, har udsat den for betydelig grad af smerte lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2, og herved behandlet grisen uforsvarligt.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00285 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Påtalen blev opgivet, idet det ikke forventedes, at videre forfølgelse ville medføre straf.

2010-20-2930-00294

Skrivelse af 25. maj 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse på slagteriet fandt embedsdyrlægen følgende:

Mindst 49 slagtekroppe havde mærker hen langs ryggen efter slag. Mærkerne var 1-1,5 cm brede og 30-40 cm lange, med blodudtrædninger i underhud og muskulatur. Mærkerne tolkedes som værende resultat af hårdhændet brug af drivredskab.

Et hudstykke på 37x87 cm fra en af grisene er blevet obduceret på Sektion for Patologi, Det Biovidenskabelige Fakultet, KU.

Hudstykket var dorsalt præget af tegn på stump traumatisering (skader påført udefra) i form af multiple (mindst 15) stregformige blødninger med såkaldt togskinnekonfiguration, dvs. parvist parallelt forløbende blødninger, 1 cm brede og op til 28 cm lange. Ved gennemskæring fandtes såvel subkutis (underhuden) som muskulaturen, at være præget af blødninger.

I muskulaturen fandtes ved histologi multiple nekroser (dødt væv). Læsionernes alder vurderedes at være 6-16 timer.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Jeg anmoder om en udtalelse om, hvorvidt den ovenfor beskrevne adfærd indebærer en uforsvarlig behandling af dyr, eller evt. en grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1?

Svar:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges det til grund, at grisene har pådraget sig skaderne ved slag under læsningen til slagteriet, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at grisene har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og ikke er passet omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00313 (DVS årsberetning 2007).

Fælles afgørelse i sagerne 2010-20-2930-00294 og 2010-20-2930-00296:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 40.000 kr.

Tiltalte skulle med de øvrige tiltalte i sagen 2010-20-2930-00296 betale sagens omkostninger.

2010-20-2930-00296

Skrivelse af 5. februar 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Under aflæsning af 11 svin til slagtning, observerede embedsdyrlægen et stort slagtesvin, som havde en stor hævelse på højre side af bagparten og som slingrede på bagparten. Grisen var ikke under transporten adskilt fra de øvrige dyr. Ved nærmere iagttagelse af grisen konstaterede embedsdyrlægen, at grisen havde svært ved at kontrollere bagpartens bevægelser, den slingrede kraftigt og slæbte periodevis på bagklovene. I hvile aflastede den højre bagben, og når den blev overladt til sig selv lagde den sig med besvær.

Ved den kødkontrolmæssige undersøgelse fandtes højre bagben tydeligt kortere end det venstre. Der fandtes en stor, blød hævelse omkring hele låret, strækkende sig ind over dyrets kryds og ryg, og der sås en markant atrofi af højre bagbens muskulatur.

Ved indsnit væltede flere liter gullig-grønt pus ud. Bylden var omgivet af en bindevævskapsel. Bindevævskapslens tykkelse blev målt til at være fra 3-5 cm. Ved indsnit ind til lårbensknoglen fandtes øverst en kraftig, hård fortykkelse af knoglevævet, som tegn på et gammelt afhelet knoglebrud. På ydersiden af brudstedet fandtes en lokal knoglemarvsbetændelse. Lårbensknoglen var forkortet, som tegn på at knogleenderne var forskudt i forhold til hinanden. Brudstedet bestod mest af knoglevæv.

Embedsdyrlægen vurderede at forandringerne havde en alder på flere uger.

Fødearestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Jeg anmoder om en udtalelse om hvorvidt den ovenfor beskrevne adfærd indebærer en uforsvarlig behandling af dyr, eller evt. en mishandling eller en grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28, stk. 1 og § 29, stk. 1.

Svar:

På baggrund af embedsdyrlægens beskrivelse, samt de medsendte fotos er det Fødearestyrelsens opfattelse, at det brud, som ligger til grund for de beskrevne forandringer har en alder på adskillige uger. Læsionerne har i hele perioden medført en tydelig og let erkendelig halvhed og grisens situation burde for længst ved de daglige tilsyn have været erkendt og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den.

Grisen burde således ikke have været transporteret levende til slagtning. Under sygdomsforløbet i besætningen samt under læsning og transport har den været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund, finder Fødearestyrelsen, at grisen i besætningen samt ved at blive sendt levende til slagteriet har været udsat for groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Lægges ovennævnte til grund, finder Fødearestyrelsen, at grisen ved at blive læsset samt transporteret levende til slagteriet, har været udsat for uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1.

Der henvises til sag med j.nr. 2003-20-053-00061 (DVS årsberetning 2003), samt til Det Veterinære Sundhedsråds redegørelse af 18. februar 2009 om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr inkl. heste.

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev idømt en bøde på 5.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte 2 blev idømt en bøde på 2.500 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte 3 blev idømt en bøde på 13.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte 4 blev idømt en bøde på 5.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte 5 blev idømt en bøde på 25.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Tiltalte 6 blev idømt en bøde på 2.500 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte 7 blev idømt en bøde på 5.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte 8 (samme som i 2010-20-2930-00294) blev idømt en bøde på 40.000 kr. for overtrædelserne i 2010-20-2930-00294 og 2010-20-2930-296.

Tiltalte 9 blev idømt en bøde på 25.000 kr.

Tiltalte 10 blev idømt en bøde på 13.000 kr.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-2930-00578

Skrivelse af 7. juli 2011 fra Østjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et soslageri observerede ved det levende syn, at en so havde spor af tatoveringer på venstre side af ryggen. På slagtegangen blev det konstateret, at soen havde en tatovering med leverandørnummer på hver skinke, hvilket er almindelig og accepteret praksis for mærkning af svin i forbindelse med levering til slagteri. Derudover havde soen 3 tatoveringer med leverandørnummer på venstre side af ryggen. Disse tatoveringer var mindre tydelige end skinketatoveringerne, antagelig fordi slagene var tilføjet soen uden fornyet påføring af tatoveringssværte.

Ved den efterfølgende obduktion på Sektion for Patologi, KU Life af et ca.110 cm langt og ca. 25 cm bredt stykke hud fra ryg og skinke i venstre side blev det konkluderet, at soen var blevet slået mindst 6 gange med en tatoveringshammer. Der fandtes ikke tegn på, at soen var blevet slået med

overdreven kraft. Mærker efter hammeren kunne således ikke ses, og der sås ikke blødninger i den underliggende hud.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Såfremt ovenstående lægges til grund, skal jeg bede om Fødevarestyrelsens udtalelse om, hvorvidt der er tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling af dyr at drive en so frem med en tatoveringshammer, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1?

Svar:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at soen ved at været tildelt mindst 6 slag med en tatoveringshammer har været udsat for af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1. Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-293-00703 (DVS årsberetning 2007) og Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om overdreven anvendelse af tatoveringshammer af 12. maj 2009.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2930-00613

Skrivelse af 23. september 2011 fra Østjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et soslageri synede i såvel stald, som på slagtegangen 2 søer med slagmærker. På den ene so sås 5- 6 tydeligt afgrænsede mærker efter slag på den forreste del af ryggen og på lænden. Mærkerne var rødfarvede og let hævede og ca. 3 cm brede. Længden varierede mellem 11 og 25 cm. Langs kanterne af nogle af mærkerne sås let siveblødning og afskrabning af overhuden. På højre hoftede sås desuden overfladiske rifter forårsaget af nålene i en tatoveringshammer.

Den anden so havde på den forreste del af ryggen og på venstre skulder 6 slagmærker af samme type, som hos so nr. 1. På ryg og lænd fandtes huden desuden diffust rød og hævet med svage aftegn af slagmærker.

2 hudstykker fra hver af søerne omfattende hele ryggen blev obduceret på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU, Life. Ved sektion af hudstykkerne fandtes multiple, ensartede blødninger, der var rektangulære og målte ca. 2,8 cm i bredden og mellem 15 og 30 cm i længden. I en af blødningerne sås en central rektangulær opklaring på ca. 1,0x3,5 cm. Ved indsnit fandtes blødningerne at inddrage såvel hud, som underliggende fedtvæv. Blødningernes alder kunne ikke fastslås histologisk.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt ovenstående lægges til grund skal jeg anmode om en udtalelse om, hvorvidt slag mod de 2 søer med ovennævnte skader til følge er uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28 stk. 1, 1. pkt., eller groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. 2. pkt.?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at søerne ved at været tildelt adskillige slag, som forårsagede blødninger i hud og underhud, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1,

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00305 / 2008-20-053-00318, forhold 3 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2930-00602

Skrivelse af 24. august 2011 fra Østjyllands Politi

Et slagtesvin blev leveret til slagteriet med en stor byld ved venstre øje. Bylden havde en størrelse på ca. 20x10x10 cm. Slagtesvinet var ved ankomsten til slagteriet ikke adskilt fra de øvrige dyr på vognen.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal anmode om Styrelsens udtalelse om hvorvidt grisen under opholdet på landbrugsejendommen forud for transporten har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der ved det levende syn af slagtesvinet fandtes en stor byld (ca. 20x10x10 cm), som strakte sig fra det underste øjenlåg ved venstre øje og 20 – 25 cm ned ad siden på hovedet. Bylden generede øjet, der var rødt og hævet. Der var sår på overfladen af bylden. Svinet var ikke transporteret adskilt fra de øvrige svin på vognen.

Bylden blev vejjet efter aflivning af svinet. Den vejjede over 1 kg. Alderen vurderedes til mindst 2 uger.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, finder Fødevarestyrelsen, at slagtesvinet under udvikling af bylden har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Slagtesvinets situation burde for længst ved de daglige tilsyn have været opdaget og afhjulpet, enten ved at den var blevet tilset af en dyrlæge eller aflivet.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Jeg skal endvidere anmode om Styrelsens udtalelse om hvorvidt grisen under transporten fra landbrugsejendommen til slagteriet har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28.

Svar ad 2:

Fødevarestyrelsen finder, at slagtesvinet under læsning og transport til slagteriet har været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsens vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 3:

Giver sagen i øvrigt Styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej

Der henvises til sager med j.nr. 2006-20-053-00247 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 15.000 kr.

2011-20-2930-00591

Skrivelse af 1. august 2011 fra Østjyllands Politi

En so blev leveret til slagteriet med et alvorligt, åbent skuldersår på højre skulder. Soen var ifølge køresedlen ikke transporteret adskilt fra de øvrige dyr.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal anmode om Styrelsens udtalelse om, hvorvidt soen har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at soen ved det levende syn fandtes i normalt huld. Der var ikke andre væsentlige, synlige skader på soen end skuldersåret. Soen virkede let nedstemt, lagde sig ned straks efter indsættelse i sygestien og rejste sig nødt. Den havde ikke feber.

På højre skulder havde soen et alvorligt, åbent skuldersår under begyndende heling. Såret havde uregelmæssige kanter og var ca. 5 cm i diameter. Omkring såret var der en fortykkelse af huden, som var ca. 14 cm i diameter og ca. 2 cm tyk. Det hævede område var varmt og huden var rød og let fugtig omkring såret. Sårrendene var tørre og der var en hårløs lyserød kant (epithelrand) som tegn på begyndende opheling i en mindre del af sårrenden. En større del af sårrenden var tør og nekrotisk (vævsdød), uden tegn på begyndende opheling. Bunden af såret var dækket af granulationsvæv (re-

parationsvæv), som havde en flosset og nekrotisk overflade. I sårbunden var der en smule fedtet, ildelugtende pus.

Ved palpation (berøring) af sårbunden følte affladiget knoglevæv under et ganske tyndt lag granulationsvæv. Der var sammenvoksning mellem hud og underliggende knoglestruktur, som tegn på at såret gik helt ned til underliggende knoglefremspring på skulderknoglen.

Soen ytrede smerte og ubehag ved selv lettere berøring af huden omkring skuldersåret i hele området med hævelse.

Ved undersøgelse af skuldersåret efter slagtning fandtes ca. 0,5 cm knoglenydannelse på skulderknoglen ud mod sårbunden. Knoglenydannelsen havde en plan overflade ud mod sårbunden. Der var fortykkelse og kronisk betændelse i hud og underhud i hele det hævede område omkring såret.

Lægges dyrlægens beskrivelse, samt de medsendte fotos til grund, finder Fødevarestyrelsen, at soen har haft et skuldersår af grad 4.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at soen under udvikling af det omhandlede skuldersår til grad 4 har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Soens situation burde for længst ved de daglige tilsyn have været opdaget og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved, at den på et tidligt tidspunkt inden tilstanden udviklede sig havde fået et blødt underlag at ligge på, eller ved at aflive den.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af soen.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00282 (DVS årsberetning 2007), samt Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om skuldersår hos søer (2003) og supplerende udtalelse om skuldersår hos søer (2008).

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 10.000 kr.

2011-20-2930-00534

Skrivelse af 4. maj 2011 fra Østjyllands Politi

Under et uanmeldt kontrolbesøg i en svinebesætning konstaterede Plantedirektoratet og Fødevareregionen en række dyreværns-mæssigt kritisable forhold, bl.a. følgende:

I en mellemgang i tilknytning til farestalden gik en so alene i en sti. Soen var afmagret og sad ned på bagparten og kunne ikke rejse sig på bagbenene.

I løbeafdelingen blev observeret en so, der var kraftigt støttehalt på højre bagben. Soen gik alene i en sti med gummimåtte, men skulle enten have været aflivet eller tilset af en dyrlæge.

I slagtesvinestalden blev der observeret en springhalt gris med hævet, venstre forben. Grisen blev påbudt aflivet af embedsdyrlægen. Der blev derudover observeret 2 meget utrivelige, magre grise, samt 2 grise med endetarmsprolaps. De nævnte grise var ikke i passende behandling og ikke anbragt i sygesti eller aflivet.

Der var ikke indrettet et tilstrækkeligt antal sygestier.

Det faste gulvareal i smågrisehulerne var på kontroltidspunktet for lille til, at alle pattegrisene kunne ligge ned samtidigt.

Der manglede rode- og beskæftigelsesmateriale i ornestierne.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal anmode om Fødevarestyrelsens udtalelse om, hvorvidt dyrene har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28 stk. 1.

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Forhold 1: Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i en sti befandt sig en so, som var afmagret og sad ned på bagparten uden at kunne rejse sig, selvom den blev forsøgt jaget op. Soen var iflg. ejer blevet behandlet med antibiotika 2-3 uger inden kontrol dato, og havde ikke fået yderligere behandling. Tilstanden vurderedes, at være uhelbredelig og soen blev påbudt aflivet. Stien hvor soen gik alene, var ikke indrettet, som sygesti, idet der manglede såvel blødt underlag, som varme. Underlaget bestod af et tyndt lag vådt savsmuld og der var meget koldt i det pågældende staldafsnit.

Lægges ovennævnte til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at soen har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 2: I løbeafdelingen gik en so, som var kraftigt støttehalt på højre bagben, alene i en sti med en gummimåtte som underlag. Benet var hævet fra haseleddet til kodeleddet med kraftig rødme i huden og med et åbent sår på ca. 5 cm på tværs af benet. Såret var kronisk med hævede sårrende og med pusdannelse. Såret var meget ømt ved berøring og der kunne presse pus ud af det. Iflg. ejer havde soen hængt fast i en spalte i farestien i forbindelse med fravæningen ca. 3 uger tidligere. Den var efterfølgende behandlet med antibiotika. Embedsdyrlægen vurderede, at benet sandsynlig-

vis havde været brækket. Den kliniske beskrivelse giver imidlertid ikke Fødevarestyrelsen grundlag for at afgøre om dette har været tilfældet.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at soen ved at have gået som beskrevet i mere end 3 uger uden at få den nødvendige behandling eller om nødvendigt være aflivet, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 3: I klimastald og slagtesvinestald gik 6-7 utrivelige, magre og oppustede grise, 2 grise med udskudt endetarm samt 10 grise med forskellige lidelser, bl.a. haltheder, blodøre, navlebrok og friske halebid. Grisene gik dels på gangen og dels i almindelige stier sammen med raske grise.

2 søer med begyndende skuldersår havde ikke fået passende behandling og manglede blødt underlag.

Lægges ovennævnte samt de vedlagte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at de syge dyr ved at have været anbragt i stier uden strøelse og varme og uden at få den nødvendige behandling, ikke har været behandlet forsvarligt og beskyttet bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Forhold 4: En gris var springhalt på venstre forben. Omkring forknæleddet sås en hævelse på ca. 10 cm i diameter, sandsynligvis som følge af en kronisk ledbetændelse. Grisen gik i en almindelig sti, sammen med andre grise.

Lægges ovennævnte til grund finder Fødevarestyrelsen, at grisen ved ikke at have været anbragt i sygesti og underkastet den nødvendige behandling eller aflivet, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Det fremgår af erklæringerne fra Plantedirektoratet og Fødevareregionen, at der generelt manglede sygestier i besætningen. De få stier der var indrettet regelret var fyldt med dyr, der ikke længere var syge og i behandling, og som derfor tog plads fra andre syge dyr. I klimastaldene var nogle stier indrettet med måtter, men disse var ikke i brug til trods for at der var flere dyr der burde have været anbragt der.

Fødevarestyrelsen finder, at det er en skærpende omstændighed, at der tilsyneladende er tale om generelle problemer med pasningen af syge dyr i besætningen.

Der henvises til sager med j.nr. 2008-20-053-00322, spørgsmål 3, 4, 5, 6 og 11 (DVS årsberetning 2008) og 2007-20-053-00283, spørgsmål 4 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog en udenretlig bøde på 10.000 kr.

2011-20-2932-00390

Skrivelse af 5. april 2011 fra Østjyllands Politi

Et slagtesvin blev leveret til slagteri med et stort sår på bagenden. Slagtesvinet var en hungris af normal foderstand. Såret gik fra den nederste del af skedeåbningen indtil bugen ca. 5 cm bag bageste dievorte. Såret var min. 20 cm langt og 6 cm bredt, åbent og nekrotisk (med dødt væv). Svinet var tydeligt smertepåvirket, når det forsøgte at lægge sig ned.

Fødearestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal anmode om Fødearestyrelsens udtalelse om, hvorvidt dyret har været udsat for uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1.

Svar ad 1.

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at det omkringliggende væv var hævet rødt og smertefuldt, som tegn på aktiv inflammatorisk og infektiøs tilstand (inficeret betændelsestilstand).

Efter aflivning af svinet fandtes ødem (væskeansamling) i bindevævet på indersiden af lårene, samt højgradig degeneration af kroppens muskulatur (blege bløde og vanddrivende muskler).

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Det er Fødearestyrelsens opfattelse, at svinet ikke burde have været sendt levende til slagtning, men i stedet burde have været aflivet i besætningen.

Svinet har under læsning og transport været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe jf. dyreværnslovens § 1 og 2.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling,

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Fødearestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2005-20-053-00178 og 2005-20-053-00216 (DVS årsberetning 2005)

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2930-00590

Skrivelse af 19. juli 2011 fra Østjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et svineslagteri konstaterede på slagtegangen 8 slagtesvin med slagmærker. 2 hudstykker fra svinene på hhv. 100 x 20 cm og 60 x 20 cm blev obduceret på Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU, Life. På hudstykkerne fandtes 8 hhv. 12 aflange, ofte krydsende, akutte blødninger. Blødningerne var ca. 1½ cm brede og op til 30 cm lange. Karakteristisk sås at blødningerne på hudoverfladen præsenterede sig med 2 parallelt forløbende, mere intenst farvede kanter, mens der i midten kun var sparsomt tegn på blødning. Ved indsnit fandtes blødningerne at inddrage såvel hud, som underliggende fedtvæv. Det konkluderes, at der var tale om akutte blødninger, som

havde en karakter, som er forenelig med, at de er opstået som følge af slag med en stok. Blødningernes alder kunne ikke fastslås histologisk, men de blev anslået til at have en alder på mindst 4 timer.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Såfremt ovenstående lægges til grund er der da tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr, at tildele slagtesvin slag med en stok, så der kommer mærker, som beskrevet, jf. dyreværnslovens § 28 stk. 1, 2. og 3. pkt.?

Svar:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at slagtesvinene ved at været tildelt adskillige slag, som forårsagede blødninger i hud og underhud, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00318, forhold 3 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2930-00522

Skrivelse af af 25. marts 2011 fra Østjyllands Politi

I forbindelse med et velfærds- og medicinkontrolbesøg i en sobesætning konstaterede Fødevareregionen flere dyreværnsmæssigt kritisable forhold. Bl.a. var der generelt problemer med at håndtere syge og tilskadekomne dyr korrekt og rettidigt.

I løbe- drægtighedsafdelingen sås flere søer med skuldarsår, heraf nogle alvorlige. Nogle af disse søer var forsynet med skulderveste, som imidlertid i enkelte tilfælde gav anledning til betændelse, som følge af varme og fugt under vesten.

Desuden sås enkelte søer med ar og hævelser efter afhelede skuldarsår, samt søer med tegn på begyndende skuldarsår (hudrødme på skulderpartiet) – disse søer var ikke tildelt måtter eller skulderveste.

Der manglede generelt sygestier og de der fandtes manglede i vidt omfang blødt underlag.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Forhold 1:

I løbestalden befandt der sig mindst 2 søer med svære skuldarsår skjult af skulderveste. Sårene var meget ømme ved berøring, uforskydelige fra underlaget og betændte, bl.a. som følge af varme og fugtighed udviklet under skuldervesten. Størrelsen vurderes til ca. 5 x 5 cm i diameter med medinddragen af hud, underhud og bindevæv svarende til en grad 3. Søerne stod i enkeltdyrsbokse på betongulv uden mulighed for at vende og dreje sig.

Spørgsmål 1:

Er der tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. at undlade at indsætte søer, som beskrevet foran i sygesti?

Forhold 2:

I en mangelfuld sygesti i løbe-drægtighedsstalden stod en so ligeledes med skuldervest over et ældre og åbent, svært skuldersår på venstre side. Såret målte 8,5 cm i diameter og hvævede 1-2 cm op fra underlaget. Såret vurderes at inddrage hud, underhud, bindevæv og underliggende knoglevæv, idet hævelsen var fast og uforskydeligt fra underlaget. Overfladen af såret var dækket af et centimeter tykt lag granulationsvæv med en ildelugtende, central kerne af betændelse og nekrose (vævsdød). Såret vurderes at være svarende til en grad 4 og med en alder på flere uger.

Sektion for patologi ved Det Biovidenskabelige Fakultet, KU fastslog efter obduktion, at der var tale om et åbent granulerende sår med en diameter på ca. 8 cm, flere uger gammelt og foreneligt med et afhelende grad 4 skuldersår.

Spørgsmål 2:

Er der tale om uforsvarlig behandling/groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. at lade et sår udvikle sig som foran beskrevet og derefter undlade at aflive en so med et skuldersår, som beskrevet foran, efter henstilling fra dyrlæge 3 uger tidligere?

Forhold 3:

I klimastalden fandtes en springhalt gris (ca. 25 kg) i en sti sammen med andre grise. Grisen var ikke i stand til at tage støtte på venstre forben. Omkring venstre albueled var der en fast hævelse med spredte bylde-dannelser. Grisen var tilsyneladende ikke under behandling og var ikke flyttet til en sygesti. Grisen blev aflivet.

Sektion for patologi ved Det Biovidenskabelige Fakultet, KU fandt ved sektion af venstre forben at albueledet var delvis udfyldt med bindevæv, størstedelen af ledbrusken var nedbrudt, leddet var omgivet af en ca. 2,5 cm tykt lag bindevæv med områder af nydannet knoglevæv. På undersiden af leddet fandtes en ca. 4 cm stor fluktuerende hævelse fyldt med pus og med delvis afhelede fistelkanaler. Venstre albueled var sæde for en kronisk, ulcerativ arthritis med intra- og periartikulær fibrose-ring og pusdannelse.

Forandringerne havde en alder på flere uger.

Spørgsmål 3:

Er der tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. at undlade at flytte en gris, som beskrevet foran til dertil indrettet sygesti og undlade behandling eventuel aflivning af grisen?

Forhold 4:

I en anden sti befandt der sig en syg gris (ca. 20 kg), som var stærkt oppustet sandsynligvis som følge af en fordøjelsesforstyrrelse. Grisens rygrad var tydeligt markeret som tegn på afmagring og et kronisk forløb. Grisen var alment påvirket, idet den kun reagerede sløvt på stifællers puffen. Også denne gris blev aflivet.

Spørgsmål 4:

Er der tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. at flytte grisen til dertil indrettet sygesti og undlade at behandle eller aflive grisen?

Forhold 5:

I en tom sti med et meget vådt og beskidt leje fandtes en gris, der var lam og ude af stand til at rejse sig. Grisen pustede voldsomt.

Spørgsmål 5:

Er der tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. at flytte grisen til dertil indrettet sygesti og undlade at behandle eller aflive grisen?

Forhold 6:

I samme sti fandtes desuden en gris, som var springhalt på venstre bagben. En spray-markering over ryggen indikerede, at grisen havde været behandlet med medicin.

Spørgsmål 6:

Er der tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. jf. 2. pkt. at flytte grisen til dertil indrettet sygesti og undlade at behandle eller aflive grisen?

Svar:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte videoer og fotos til grund, skal Fødevarestyrelsen udtale følgende:

Svar ad 1 og 2:

Det Veterinære Sundhedsråd anser udvikling af kroniske skulderrår hos søer for en tilstand, der kan forebygges eller afhjælpes tidligt i forløbet ved tilstrækkelig opmærksomhed og rettidig indgriben fra stalpersonalets side.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse at søernes situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpes ved at søerne var blevet tilbudt et blødere underlag og en passende behandling, således at tilstanden ikke udviklede sig til et forhold af dyreværnsmæssigt betænkelig karakter.

Søerne med skulderrår af grad 3 har under udvikling af læsionerne været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3. Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Soen med et skuldersår af grad 4 har under udvikling af læsionerne været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3. Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Svar ad 3, 4, 5 og 6:

Fødevarestyrelsen finder, at dyrene straks de ved det daglige tilsyn konstateredes syge, burde have været sat i tør og veltempereret sygesti med blødt underlag og have været behandlet for deres lidelser eller om nødvendigt aflivet.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisene ved at forblive blandt deres stifæller eller være anbragt i en våd og beskidt sti uden den nødvendige behandling, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og ikke er passet omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens §§ 1,2 og 3 samt bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Fødevarestyrelsen vil samlet set karakterisere forholdene som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sager med j.nr. 2007-20-053-00305 (DVS årsberetning 2007), 2006-20-053-00248 (DVS årsberetning 2006) og 2005-20-053-00210 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 25.000 kr.

2011-20-2930-00603

Skrivelse af 29. august 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Ved det levende syn på et svineslagteri bemærkede embedsdyrlægen et slagtesvin, som var gangbesværet på grund af et stort, pendulerende pungbrok.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsens anmodes om en udtalelse om der i forbindelse med sagen foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af svinet.

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at brokket var ca. 40 cm langt og ca. 20 cm bredt. Ved observation af slagtesvinet i sygefald blev det bemærket, at det ikke lagde sig ned, men kun forsøgte at udføre bevægelsen ved at bøje forbenene og hvile på carpalleddene (håndleddene). Svinet blev stående i denne stilling.

Efter slagtning fandtes følgende: På den bageste del af bugvæggen fandtes en ca. 40 cm lang og 20 cm bred hævelse. Det påvirkede område omfattede pung og lyske foruden bugvæg. Huden på området havde en gulliggrøn farvetone. På pungen sås 2 huddækkede hævelser. Ved åbning af pungvæggen fandtes en pusfyldt hule dækket af ca. 5 mm tykt granulationsvæv (helingsvæv). Huden over carpalleddene var fortykket.

Embedsdyrlægen konkluderede, at tilstanden med stor sandsynlighed skyldtes en uheldigt forløbende kastration, der er endt med en bylddannelse af betydeligt omfang. Skaden havde en alder på måneder.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, finder Fødevarestyrelsen, at slagtesvinet gennem længere tid har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Slagtesvinets situation burde for længst ved de daglige tilsyn have været opdaget og afhjulpet, enten ved at den var blevet tilset af en dyrlæge eller aflivet.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sager med j.nr. 2004-20-053-00081 (DVS årsberetning 2004).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2930-00589

Skrivelse af 25. juli 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En gris med et meget stort fortykket venstre øre blev leveret til et slagteri. Grisen var adskilt fra de andre dyr under transporten. Grisen havde svært ved at holde hovedet oppe på grund af ørets vægt, og når grisen gik berørte øret gulvet. Der sås rødme i venstre øje. Embedsdyrlægen konstaterede, at der var tale om et tilfælde elefantøre.

Ved efterkontrollen blev det konstateret, at venstre øret var 31 cm langt, 22 cm bredt og vejede ca. 2,94 kg. Det var sæde for en kronisk betændelsestilstand i hud og underhud og arvævsdannelsen var 5 – 6 cm tyk, som tegn på at tilstanden havde været i mindst en måned.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Fødevarestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse foreligger uforsvarlig behandling eller evt. grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af slagtesvinet, og hvorvidt der efter styrelsens opfattelse bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens vurdering, at grisen gennem længere tid har været lidende af et alvorligt tilfælde af aurikulær elefantiasis, som for længst ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den.

Under sygdomsforløbet i besætningen samt ved at være blevet transporteret levende til slagtning har grisen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Hvorvidt sagen bør føre til hel eller delvis frakendelse af retten til at holde dyr, jf. dyreværnslovens § 29, beror på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene. Fødevarestyrelsen finder dog ikke anledning til at overveje dette.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger fra styrelsens side?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00312 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 2.500 kr.

2010-20-2930-00475

Skrivelse af 13. december 2010 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Under kontrolbesøg i 4 svinebesætninger med samme ejer konstateredes flere dyreværns-mæssigt kritisable forhold.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Vil en adfærd, hvor der i en farestald konstateres tilstedeværelsen af 7 søer med ikke-ophelede skuldarsår grad 3 og 4, samt en so med et ophelet skuldarsår grad 4 og under omstændigheder, hvor alle disse søer var opstaldet i farestier uden gummimåtte eller andet blødt underlag, have karakter af grovere uforsvarlig behandling af dyrene i strid med dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt., jf. § 1?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at alle søer i besætningen (drægtighedsstald, løbestald og farestald) blev undersøgt grundigt. De blev jaget op, så begge skuldre kunne ses. Alle søer med synlige forandringer blev undersøgt af 2 dyrlæger. Hvert enkelt sår blev vurderet ved inspektion og palpation, og fundene sammenholdt. De palpatoriske fund (evt. sammenvoksning med underliggende væv og knoglenydannelse) blev anført i et skema og sårene fotograferet.

På baggrund af observationerne blev 10 sår karakteriseret som grad 4, heraf 2 afhelede. 2 som grad 3-4 og 3 som grad 3. Desuden fandtes 9 sår af grad 2 og 5 sår af grad 1.

Alle søerne var opstaldet i stier uden gummimåtte eller andet blødt leje, dog var der hos en af søerne med grad 3 skuldarsår en smule halm.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne, skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks, eller også skal

en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt. Om fornødent skal syge eller tilskadekomne dyr isoleres i et passende rum med tør og bekvem strøelse, når dette er hensigtsmæssigt.

Såfremt det ved det daglige tilsyn konstateres, at et skuldersår er under udvikling hos en so, skal denne efter Fødevarestyrelsens opfattelse straks behandles, dels ved lokal behandling af såret og dels ved at blive tilbudt en anden opstaldningsform med et blødt underlag.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, finder Fødevarestyrelsen at alle søerne med skuldersår skulle have været behandlet lokalt og opstaldet i stier med blødt leje for at understøtte helingen og forebygge, at lavgradige skuldersår udviklede sig til grad 3 og 4. Det er Fødevarestyrelsens opfattelse at søerne ved ikke at have været underkastet den fornødne behandling samlet set har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, første punktum og bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr § 5.

Fødevarestyrelsen vil samlet karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Vil en adfærd, hvor der i en drægtighedsstald og løbeafdeling konstateres tilstedeværelsen af 6 søer med ikke-ophelede skuldersår grad 3 og 4, samt en so med et ophelet skuldersår grad 4 og under omstændigheder, hvor alle disse søer var opstaldet i enkeltdyrsbokse uden gummimåtte eller andet blødt underlag (én havde lidt halm), have karakter af grovere uforsvarlig behandling af dyrene i strid med dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. og 2. pkt., jf. § 1?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Vil en adfærd hvorved et springhalt slagtesvin ikke isoleres fra raske svin have karakter af grovere uforsvarlig behandling af dyret jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., jf. § 1?

Svar ad 3:

Da der ikke foreligger nogen klinisk beskrivelse af svinet, er det ikke muligt for Fødevarestyrelsen at udtale sig om graden af uforsvarlighed.

Der henvises til sag med j.nr. 2005-20-053-00200 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger, dog alene 4.600 kr med tillæg af moms til den beskikede forsvarer.

2011-20-2930-00520

Skrivelse af 23. marts 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et soslagteri observerede på slagtegangen 4 søer med mærker efter slag med tatoveringshammer. De 4 søer udgjorde en del af en leverance på 8 søer og en orne fra samme leverandør.

De 4 søer havde mærker på ryg og lænd efter brug af tatoveringshammer uden sværte, samt hudafskrabninger opstået ved at tatoveringshammeren var trukket hen over søernes hud. Hudafskrabningerne var relativt overfladiske og sribeformede. De havde en længde på mellem 5 og 30 cm og en bredde på 8 - 9 cm.

De 4 søer havde, udover de sædvanlige 2 skinketatoveringer:

So nr. 1: 8 hudafskrabninger af varierende størrelse.

So nr. 2: Ca. 7 tatoveringer på ryg og lænd og ca. 8 hudafskrabninger.

So nr. 3: 6 tatoveringer på ryggen og ca. 4 hudafskrabninger.

So nr. 4: 2 tatoveringer på ryggen og 1 hudafskrabning.

Embedsdyrlægen vurderede, at læsionerne var under et døgn gamle.

Besætningsejeren erkendte, at han og fodermesteren nok havde lavet mærkerne, da de havde haft tatoveringshammeren i hånden under læsningen.

Fødearestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Fødearestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse er tale om grovere uforsvarlig behandling af søerne, og hvis det er tilfældet, om der bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

Svar:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de fremsendte fotos til grund, er det Fødearestyrelsens opfattelse, at søerne ved at være blevet drevet frem under anvendelse af tatoveringshammer i det beskrevne omfang, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2005-20-053-00161 (DVS årsberetning 2005), samt Det Veterinære Sundhedsråd udtalelse om overdreven anvendelse af tatoveringshammer af 12. maj 2009.

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2930-00498

Skrivelse af 23. marts 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et soslagteri konstaterede på slagtegangen, at 2 søer, som udgjorde en del af en leverance på 7 søer og en orne fra samme leverandør, havde mærker efter slag.

Den ene so havde mindst 10 slagmærker på ryg og lænd fra en stangformet genstand, 1,1 cm bred og ca. 30 cm lang. Soen havde desuden 3 kortere slagmærker, ca. 4,2 cm lange og 0,5 cm brede.

Den anden so havde mindst 18 mærker efter slag med en ca. 4,5 cm lang og 0,6 cm bred genstand med runde ender.

Blødningerne fra slagene strakte sig gennem hud og underhud. Læsionerne vurderedes at være mindre end 3 – 4 dage gamle.

Besætningsejeren erkendte, at han under drivning af de 2 søer slog dem med en rundpind.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Fødevarestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse er tale om grovere uforsvarlig behandling af søerne og hvis det er tilfældet, om der bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

Svar:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de fremsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at søerne ved at været tildelt adskillige slag, som forårsagede blødninger i hud og underhud har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00318 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 13.000 kr.

2011-20-2930-00549

Skrivelse af 30. maj 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et svineslagteri konstaterede på slagtegangen 8 slagtesvin med slagmærker. Slagtesvinene var en del af en leverance på 42 svin. Der var tale om blodunderløbne dobbeltlinjer, som var fordelt på ryg og lænd, i varierende antal, mellem 2 og 10, og med blødninger i hud, underhud og underliggende muskulatur. Nogle af mærkerne var relativt lange, ca. 60 cm og svagt buede, som var der anvendt en vandslange. Der var på samme transport dyr fra 2 andre ejendomme, herunder en med samme ejer. Der blev ikke fundet slagmærker på disse dyr.

Den medarbejder, der havde drevet svinene ud, erkendte at have slået nogle af dem med en pagaj, men mente ikke, at dette kunne have forvoldt de nævnte skader.

Ejerne af besætningen blev sigtet for forholdet.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Fødevarestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse foreligger uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af svinene.

Svar:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at de 8 slagtesvin ved at været tildelt mellem 2 og 10 slag, som forårsagede blødninger i hud og underhud og muskulatur, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Desuden anmodes styrelsen om at tage stilling til om der skal rejses tiltale mod den ansatte X for overtrædelse af dyreværnsloven.

Svar ad 2:

Fødevarestyrelsen kan ikke tage stilling til evt. tiltalerejsning mod den ansatte X, idet der iflg. bekendtgørelse om forelæggelse af veterinærfaglige spørgsmål for Det Veterinære Sundhedsråd og Fødevarestyrelsen (120/2005) med tilhørende vejledning (41/2005), ikke kan ” - stilles spørgsmål, der lægger op til en bevismæssig vurdering eller stillingtagen til, om den sigtede kan anses for skyldig i bestemte lovovertrædelser, da denne vurdering henhører under retten.”

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00305 og 2007-20-053-00318, forhold 3 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet, da der ikke kunne føres det fornødne bevis for, at slagene var påført mens dyrene var i tiltaltes varetægt.

2011-20-2930-00544

Skrivelse af 18. maj 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

Embedsdyrlægen på et svineslagteri konstaterede på slagtegangen 3 slagtesvin med slagmærker. Der var tale om blodunderløbne dobbeltlinjer, som var fordelt på ryg og lænd, i varierende antal og med blødninger strækkende sig igennem hud og underhud til den underliggende muskulatur. Nogle af mærkerne var meget lange og svagt buede. Antallet kunne ikke angives, da mange af slagene var faldet oveni hinanden.

Ejerne af besætningen blev sigtet for forholdet.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Fødevarestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse foreligger grovere uforsvarlig behandling af svinene og hvis det er tilfældet, om der bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

Svar:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at slagtesvinene ved at været tildelt adskillige slag, som forårsagede blødninger i hud og underhud, har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Hvorvidt sagen bør føre til hel eller delvis frakendelse af retten til at holde dyr, jf. § 29 i dyrlægeloven beror på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene. Fødevarestyrelsen finder dog ikke anledning til sådanne overvejelser.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00305 og 2007-20-053-00318, forhold 3 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

De tiltalte blev frifundet, da det ikke blev forventet, at de ville blive fundet skyldige i sagen.

2011-20-2930-00542**Skrivelse af 18. maj 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi**

Embedsdyrlægen på et soslagteri konstaterede på slagtegangen, at en so, som udgjorde en del af en leverance på 14 søer fra samme leverandør, havde mærker efter slag.

Soen havde 6 slagmærker af varierende længde (ca. 18-50 cm), men af ensartet bredde (ca. 1,1 cm), som efter slag med et stangformet objekt. Mærkerne fandtes på højre side af soens ryg og side, samt på soens venstre skulder. Under slagmærkerne var der blødninger og vævsbeskadigelse i både hud, underhud og den yderste del af fedtvævet. Læsionerne vurderedes af embedsdyrlægen, at være mindre end 1 døgn gamle.

Besætningsejeren erkendte forholdet.

Fødevestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Fødevestyrelsen anmodes om en udtalelse om, hvorvidt der efter styrelsens opfattelse foreligger grovere uforsvarlig behandling af søerne og hvis det er tilfældet, om der bør nedlægges påstand om rettighedsfrakendelse under sagen.

Svar:

Dyr skal behandles omsorgsfuldt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Lægges ovennævnte, samt sagsakterne til grund, er det Fødevestyrelsens opfattelse at soen ved at været tildelt adskillige slag, som forårsagede blødninger i hud og underhud har været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Hvorvidt sagen bør føre til hel eller delvis frakendelse af retten til at holde dyr, jf. § 29 i dyrlægeloven beror på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene. Fødevestyrelsen finder dog ikke anledning til sådanne overvejelser.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00305 og 2007-20-053-00318, forhold 3 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2011-20-2930-00616**Skrivelse af 13. oktober 2011 fra Nordjyllands Politi**

En gris blev ved ankomsten til slagteriet konstateret svært støttehælt på venstre forben. Grisen havde desuden nedsat funktion af venstre bagben. Grisen kunne ikke holde samme tempo, som de øvrige grise og sakkede bagud. Grisen var ikke transporteret adskilt fra de øvrige dyr.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Under henvisning til indholdet i vedlagte politirapport med bilag, anmoder jeg herved Fødevarestyrelsen om en udtalelse om hvorvidt dette at chaufføren har transporteret en ikke transportegnet, svært støttehalt gris med kronisk betændelse i underarmsknoglen på venstre forben, samt en klovbyld på venstre bagben - er en uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr, jf. Rigsadvokatens Meddelelse 2/2008, afsnit 5.1 og 5.2

Svar:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at grisen var af normalt huld. Den var svært støttehalt på venstre forben. Venstre forben var hævet fra albueled til forknæled og venstre bagben holdtes skævt og havde en hævet og beskadiget biklov. Ved forsigtig palpation (undersøgelse ved berøring) af det hævede område på forbenet fandtes dette varmt og meget ømt for berøring. Af den medsendte video fremgår det, at grisen vægrede sig ved at støtte på benet og at gangen var forbundet med smerte og ulempe for dyret. Overladt til sig selv stod grisen med forbenet løftet, eller den lagde sig ned på forparten for at aflaste benet.

Ved efterkontrollen kunne det konstateres at grisen havde en kronisk betændelse i knoglemarven i venstre forbens underarmsknogle. Betændelsestilstanden havde medført en så kraftig hævelse af knoglens indre, at der var sket en deformation af knoglens forløb idet knoglens ydre struktur var blevet presset udad med deraf følgende udtynding af knoglens ydre bærende strukturer. Uden på knoglen fandtes en arvævsdannelse på ca. 21 mms tykkelse, som tegn på en udviklingstid på adskillige uger. Desuden fandtes store dele af muskulaturen degenereret som følge af stress.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos og videoer til grund er det Fødevarestyrelsens vurdering, at grisen ved pålæsningen fra besætningen og gennem længere tid (uger) forinden har haft en tydelig og let erkendelig halthed. Grisen burde ikke have været transporteret levende til slagteriet. Under sygdomsforløbet i besætningen samt ved at være blevet sendt levende til slagting har grisen været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2005-20-053-00181 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltale skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-2930-00484

Skrivelse af 4. januar 2011 fra Sydøstjyllands Politi

Under kontrolbesøg i en besætning blev i samme sygesti fundet 3 svin, som efterfølgende blev aflivede.

Svin nr. 1. 70 kg i normal foderstand, støttehalt på venstre forben. Grisen var udpræget halt. Den havde en stor fast hævelse strækkende sig fra venstre albue op over hele skulderbladet og frem og ned på brystet. Når grisen gik rundt i stien gik den med en meget skæv hovedholdning.

Svin nr. 2. 60-70 kg. Navlebrok (21 cm x 15 cm) med stor åben hudlæsion. I midten var der en fordybning af såret med dødt væv og gråt pus. Grisen var normal af foderstand. Grisen var umiddelbart upåvirket. Såret skønnedes flere uger gammelt.

Svin nr. 3. 60-70 kg. Stort navlebrok (længde 21 cm) med stor åben hudlæsion. Sår i midten, ½-1 cm i dybden. Grisen var normal af foderstand og ikke umiddelbart påvirket. Såret skønnedes at være flere uger gammelt.

Fødevestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Under forudsætning af, at ovenstående lægges til grund, er det da Fødevestyrelsens opfattelse, at det forhold, at svinene ikke var blevet aflivede udgjorde uforsvarligt eller grovere uforsvarligt forhold eller at forholdet har haft karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Venstre forben fra svin nr. 1 blev efterfølgende indsendt til undersøgelse på Det Biovidenskabelige fakultet, KU, som konstaterede, at venstre skulderled var sæde for en fibroserende arthritis (ledbetændelse med bindevævsdannelse) med periartikulær fibrosering (bindevævsdannelse omkring leddet), knoglenydannelse og apostemdannelse (bylder) i hele området. Forandringerne havde en alder på flere uger.

Det fremgår af regionsdyrlægens erklæring, at svin nr. 2 havde et 21x15 cm stort navlebrok med en stor åben hudlæsion. I midten af såret sås en fordybning med dødt væv og gråt pus. Såret skønnedes at være flere uger gammelt.

Svin nr. 3 havde et 21 cm langt navlebrok, med en stor hudlæsion med et ½-1 cm dybt sår i midten. Såret skønnedes at være flere uger gammelt.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund er det Fødevestyrelsens opfattelse, at de 3 svin igennem længere tid har været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Deres situation burde for længst have været afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive dem.

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2007-20-053-00289 og j.nr. 2007-20-053-00303 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 12.000 kr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-2930-00424**Skrivelse af 4. oktober 2010 fra Sydøstjyllands Politi**

Et slagtesvin blev ved levering til slagteriet konstateret tydeligt springhalt på venstre forben. Venstre forbens albueled sås tydeligt fortykket ved den kliniske undersøgelse i stalden.

Efter slagtning konstaterede embedsdyrlægen voldsom asymmetri af skuldrene. Venstre albueled var fortykket og næsten ubevægeligt. Efter afskæring af venstre forben fandtes der i venstre albueled betændelsestilstande i varierende grader, der var arvæv med ansamlinger af betændelse. Ledkapslen var op til 1½ cm tyk, som tegn på en kronisk lidelse - proliferativ ledbetændelse - med en alder på uger.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Findes det at være forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, at transportere svinet til slagtning uden at have svinet adskilt fra de andre svin?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Det fremgår af Redegørelse fra Det Veterinære Sundhedsråd om transport af syge eller tilskadekomne produktionsdyr, inkl. heste af den 17. februar 2009, at dyr, der ikke kan gå og stå ved egen hjælp, eller dyr, der er springhalte, svært støtتهalte eller udpræget gangbesværede på grund af diagnosticeret eller formodet knoglebrud, ledscred, smertefulde betændelsestilstande i lemmerne (ledbetændelse, seneskedebetændelse o. lign.) samt dyr som lider af almen svækkelse, ikke må transporteres levende til slagtning eller til levebrug, men skal aflives eller nødslagtes på stedet.

Lægges det ovenfor nævnte og sagsakterne til grund er det Fødevarestyrelse opfattelse, at grisens halthed gennem længere tid har været synlig i besætningen og derfor for længst burde have været erkendt ved det daglige tilsyn. Grisen burde straks derefter have været anbragt i sygesti og behandlet for lidelsen. Hvis behandlingen ikke havde den ønskede effekt burde grisen have været aflivet.

Grisen har i besætningen, samt under læsning og transport været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1 og 2, samt bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Findes dyret at kunne have været transporteret, såfremt det var adskilt fra de andre svin?

Svar ad 2:

Nej.

Spørgsmål 3:

Finder den omstændighed, at dyrets lidelse ikke var afhjulpet gennem behandling eller aflivning, at udgøre forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

Svar ad 3:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 4:

Giver sagen i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 4:

Nej

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00284 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev idømt en bøde på 30.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 14 dage.

Tiltalte 2 blev idømt en bøde på 5.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

De tiltalte skulle sammen betale sagens omkostninger, dog hver især halvdelen af salæret til den for begge beskikkede forsvarer.

Tiltalte 1 ankede.

Landsretten stadfæstede byrettens dom.

De tiltalte skulle betale omkostningerne for landsretten.

2010-20-2930-00305

Skrivelse af 1. marts 2010 fra Østjyllands Politi

Foranlediget af en politianmeldelse aflagde politiet og den lokale fødevareregion besøg på en ejendom med svin. Det fremgik af embedsdyrlægens rapport, at besætningen bestod af en slagtesvine-stald med 3 staldafsnit, med hhv. 10, 15 og 15 stier. Der var foderautomater til ad libitum fodring og vandkopper i stierne. Samtlige foderautomater var tomme, vandet var tilsluttet. I foderladen fandtes en ringe mængde foder, som var forurennet med muselorte.

Staldene var gamle og nedslidte. Inventaret var flere steder væltet. Udmugningsanlægget var defekt og der var gylleoversvømmelse i de fleste stier. Lysforholdene var ringe og inspektion af dyrene foregik tildels ved lys fra en lommelygte.

I staldene befandt sig 24 levende og mindst 13 døde grise fordelt i stierne. De levende grise var af meget forskellig størrelse fra ca. 50 til ca. 200 kg. Flere var ekstremt afmagrede, så rygrad og skulderblade var tydelige. Andre var kun lidt under normalt huld. Grisene åd af de døde stifæller, og i flere stier lå der knogledele og indvolde fra afgnavede kadavere.

Flere af grisene havde kroniske, uhelbredelige lidelser, som ekstremt store lyske- og navlebrok, varierende grader af halthed, og hævelser og store sår på benene.

Der var ingen sygestier i staldene og de syge dyr gik sammen med de øvrige dyr.

Flere af de døde grise var ekstremt afmagrede og nogle befandt sig i en tilstand af fremskreden forrådnelse. Embedsdyrlægen vurderede, at de fleste grise var døde af sult.

9 grise blev aflivet. 2 grise blev sendt til obduktion på Sektion for Patologi, KU, Life. Begge grise fandtes afmagrede med generel muskelatrofi og serøs fedtatrofi (kakeksi) ved hjertet, omkring led og i knoglemarven. I endetarmen sås sparsom gødning, resten af tarmen var uden indhold. I maven hos den ene sås sparsomt, tyndt, sandtilblandet, indhold, hos den anden var maven tom.

Gris nr. 1 havde desuden udbredt sårdannelse i maven, kronisk proliferativ ledbetændelse, med stærkt forøget mængde ledvæske i venstre knæled og venstre skulderled.

Gris nr. 2 havde artrose i i flere led.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Er der tale om grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 2. pkt., eller er der tale om mishandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 3. pkt., at

- 1) undlade at passe og føre tilsyn med svinebesætningen i 10 – 14 dage.
- 2) lade 24 grise gå sammen med 12 døde grise, hvoraf nogle var i stærk forrådnelse.
- 3) de levende grise var meget sultne. Flere var ekstremt afmagret, så rygrad og skulderblade var tydelige. De levende grise åd af de døde stifæller.
- 4) 9 af de levende grise blev aflivet på grund af ekstrem afmagring eller kroniske lidelser, såsom ekstremt store lyske- og navlebrok. Der vedlægges obduktionserklæring af 16. november 2009 fra det biovidenskabelige fakultet vedrørende 2 af de aflivede grise.
- 5) Giver sagen Fødevarestyrelsen anledning til udtalelse i øvrigt.

Svar:

Ad 1, 2, 3, 4.

Dyr skal beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe ligesom de skal behandles omsorgsfuldt og huses og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov og alle syge eller tilskadekomne dyr skal omgående have en passende behandling og om fornødent isoleres i et passende rum med tør bekvem strøelse.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at der gennem længere tid har hersket dyreværns-mæssigt uacceptable forhold i besætningen.

Fødevarestyrelsen finder at grisene ved ikke at have været anbragt i sygestier, isoleret fra deres stifæller og ved ikke have fået fornøden behandling for deres sygdomme, samt ved at have været fodret utilstrækkeligt, således at flere er døde af sult, har været udsat for meget høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdene som groft uforsvarlige med karakter af mishandling, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3 samt bekendtgørelse nr. 707 af 18. juli 2000 om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Ad 5:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-053-00233 (DVS årsberetning 2006) og til sag med j.nr. 2003-20-053-00043 (DVS årsberetning 2003)

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt fængsel i 3 måneder.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr for bestandigt.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-2930-00405

Skrivelse af 16. september 2010 fra Østjyllands Politi

Foranlediget af en anmeldelse aflagde politiet og Fødevareregionen kontrolbesøg i en svinebesætning.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal til brug for sagen i nedennævnte tilfælde (punkt A – L) anmode om en udtalelse om hvorvidt undladelse af at indlede behandling, aflivning eller flytte mindre syge dyr til sygestier indebærer uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, såfremt nedenstående omstændigheder lægges til grund:

I de 10 stier i ungsvinestalden befandt der sig minimum 1 sygt dyr, på nær 2 stier hvor der ikke var syge dyr. I sti nr. 2 i ungsvinestalden gik 14 syge dyr sammen med en del raske.

A. De syge dyr var magre, utrivelige, en del ørebid (foto 0729) og var strithårede, med forholdsvis store hoveder som tegn på væksthæmning. Dyrene klumpede sig sammen for at søge varme (foto 0701 og 0704). Tilstanden har stået på i minimum uger.

B. En af grisene var alment påvirket og uinteresseret i sine omgivelser. Den ville/kunne ikke rejse sig når den blev jaget på. Tilstanden kan være opstået hurtigt (foto 0705).

C. 2 grise havde svært ved at holde balancen og holdt hovedet på skrå og virkede ukoordinerede. De led formentlig af hjernebetændelse.

D. En gris havde et ældre halesår og var stærkt støttehalt på højre bagben. Grisen var normalvægtig. Haltheden er sandsynligvis en følge af spredning fra halesåret. Henkastning er en hyppig følgetilstand hos slagtesvin. Grisen blev aflivet. Tilstanden har stået på i minimum 1-2 uger. Haltheden har sandsynligvis stået på i minimum nogle dage.

E. En anden gris var alment påvirket. Den kunne ikke rejse sig, men blev liggende på forknæne og virkede ukoordineret. Grisen kunne lide af hjernebetændelse eller ledbetændelse og smerte i forbenene og blev aflivet.

F. I en sti befandt der sig ca. 30 grise med ældre halesår. Flere var af ældre dato, men med friske bid og blødninger, hvoraf nogle var bidt helt ind til endetarmen (foto 0708 taget efter anbringelse i anden sti, og foto 0718). Tilstanden har stået på i uger.

G. En gris med halebid og en mindre byld på højre baglår var halt på højre bagben (foto 0711 og video 0710). Tilstanden halesår har stået på i minimum 1–2 uger. Haltheden har sandsynligvis stået på i minimum nogle dage.

H. Desuden fandtes en gris, som havde tydeligt svind af muskulatur på bagparten, den var let mager og ville nødtigt rejse sig. Når den blev jaget op gik den med usikker og vaklende gang. Den blev

aflivet (foto 0713, 0714, og video 0715). Tilstanden har været minimum 1 – 2 uger for at udvikle muskelsvind.

I. En gris stod med luftvejssymptomer, idet den stod stille blandt de øvrige dyr og nødtigt ville bevæge sig. Den stod hyppigt og gispende respirerende, hvor flanken bevægede sig i takt med vejrtrækningen (video 0730). Grisen blev aflivet. Tilstanden kan være opstået indenfor kort tid.

I slagtesvinestalden blev der konstateret syge dyr i 11 ud af 18 stier. Blandt andet fandtes:

J. En gris havde mindre faste hævelser omkring begge haseled på bagbenene, mest var højre has hævnet. Den var dårligt gående på begge bagben, men var især støtthalt på højre bagben (foto 0719 og video 0720). Tilstanden har stået på i uger.

K. En gris var lam i bagbenene idet den ikke kunne rejse sig, men slæbte bagparten hen ad jorden. Grisen havde tillige halebid (foto 0726, 0727 og video 0725). Lammelsen har været minimum et par dage, sandsynligvis som følge af spredning fra halesåret.

L. Derudover fandtes minimum 6 tilfælde af haltheder og minimum 4 tilfælde af grise med halebid.

I alt blev der i hele besætningen udpeget 45 dyr, hvoraf 8 blev aflivet.

Svar:

Udover de allerede anførte forhold fremgår det af erklæringen fra embedsdyrlægen, at inventaret var af ældre dato. I flere stier var de lodrette jerndragerer som adskiller stierne faldet af og desuden hang jerndragerne i flere stier halvt fast i den ene ende, så en jernspids stak ud i niveau med dyrene. En enkelt gris havde derved pådraget sig en 3 – 4 cm lang flænge på halsen. I flere af stierne blev der desuden konstateret manglende tørt og drænet leje til dyrene. I 36 ud af 38 stier kunne der ikke konstateres rode- og beskæftigelsesmateriale

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne i øvrigt til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse at grisenes situation for længst ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpet, enten ved at behandle dem og anbringe dem i sygesti, eller ved at aflive dem.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at grisene ikke har været behandlet omsorgsfuldt og under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Grisene har i besætningen været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1, 2 og 3, stk. 1, samt bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2

M. Jeg skal endvidere spørge, hvorvidt forholdene samlet set giver styrelsen i øvrigt anledning til bemærkninger.

Svar ad 2:
Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-053-00280 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev straffet med en bøde på 30.000 kr. Hos tiltalte konfiskeredes 1 kg pulmotil vet, 750 gram tylan vet og 75 ml ethacillin.

Tiltalte 2 blev straffet med fængsel i 20 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i en prøvetid af 1 år fra endelig dom.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger, dog hver især salær til egen forsvarer.

2011-20-2930-00496

Skrivelse af 28. januar 2011 fra Østjyllands Politi

En gris med et meget stort fortykket venstre øre blev leveret til et slagteri. Grisen var ikke adskilt fra de andre dyr under transporten. Grisen havde en skæv hovedholdning på grund af ørets vægt og øret dækkede for det venstre øje. Embedsdyrlægen konstaterede, at der var tale om et tilfælde aurikulær elephantiasis (elefantøre).

Ved efterkontrollen blev det konstateret at venstre øret var 31 cm langt, 28 cm bredt og vejede ca. 4,5 kg. Det var sæde for en kronisk betændelsestilstand i hud og underhud og arvævsdannelsen var flere cm tyk, som tegn på at tilstanden havde været i flere uger.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal anmode om en udtalelse om, hvorvidt der er tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt., ved at lade en gris med elefantøre med en længde på 31 cm og en bredde på 28 cm, vejende ca. 4,5 kg med kronisk betændelsestilstand i hud og underhud transportere fra besætningsadressen til slagteriet – dels om der tillige for besætningsejeren er tale om uforsvarlig behandling af dyr jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. ved ikke at have aflivet eller ladet dyret behandle langt tidligere.

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund er det Fødevarestyrelsens vurdering, at grisen gennem længere tid har været lidende af et alvorligt tilfælde af aurikulær elephantiasis, som for længst ved de daglige tilsyn burde have været erkendt og afhjulpet, hvilket ud fra det foreliggende bedst ville være sket ved at aflive den.

Under sygdomsforløbet i besætningen samt ved at være blevet transporteret levende til slagting har grisen været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Jeg skal endvidere spørge om sagen giver Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger i øvrigt.

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sager med j.nr. 2007-20-053-00312 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev idømt en bøde på 13.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 13 dage.

Tiltalte 2 blev idømt en bøde på 13.000 kr.

Tiltalte 3 blev idømt en bøde på 3.000 kr.
Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.
De tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

10.4 Fødevarestyrelsens sager vedrørende hunde og katte

2011-20-2930-00488

Skrivelse af 11. januar 2011 fra Københavns Politi

En chihuahua hund blev løftet op og kastet hårdt mod en væg. Efter at være faldet ned på gulvet blev hunden liggende i få sekunder, hvorefter gerningsmanden tog den op igen og lagde den på sit skød. Hunden rystede meget og virkede meget bange. Da den blev sluppet fri, løb den ind under en seng, hvor den blev liggende og udstødte nervøse lyde.

Dagen efter blev hunden undersøgt af en dyrlæge. Ifølge dyrlægens erklæring blev hunden fundet sund og rask uden synlige tegn på skader eller anden sygdom.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Har hunden været udsat for lidelse og smerte ved at blive kastet ind i væggen?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Ved at blive kastet hårdt ind mod væggen har hunden været udsat for smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Spørgsmål 2:

Har hunden pådraget sig varige men ved at blive kastet ind i væggen?

Svar ad 2:

Iflg. Dyrlægens erklæring viste hunden dagen efter hændelsen ingen tegn på fysiske skader. Der foreligger ingen beskrivelse af hundens adfærd på dette eller senere tidspunkter, hvorfor det ikke er muligt for Fødevestyrelsen, at udtale sig om eventuelle varige, adfærdsmæssige påvirkninger.

Spørgsmål 3:

Såfremt spørgsmål 1 eller 2 besvares bekræftende, kan sigtedes behandling af hunden i så fald beskrives som forsvarlig, uforsvarlig, groft uforsvarlig eller mishandling?

Svar ad 3:

Fødevestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2005-20-054-00052 (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Tiltalte blev for dette, samt for andre forhold, idømt 2 års fængsel.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte skulle betale 68.496,5 kr med tillæg af procesrente i erstatning.

Statskassen betalte salæret til den beskikkede bistandsadvokat.

2011-20-2930-00525

Skrivelse af 1. april 2011 fra Østjyllands Politi

I et kælderrum i en etageejendom blev der fundet en hund af racen American Staffordshire Terrier. Hunden lå i en tillynet sportstaske, hvorover der var lagt en dyne. Hunden var ekstremt afmagret og havde liggesår på begge hofter. Hunden blev aflivet.

Fødevestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal anmode om Styrelsens udtalelse om hvorvidt hunden har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28.

Svar ad 1:

Det fremgår af sagsakterne, at hunden havde ligget i tasken siden den foregående dag. Tasken målte H: 30 cm, B: 28 cm, L: 40 cm. En tilkaldt dyrlæge konstaterede, at hunden var ekstremt afmagret. Hele dens skelet fremstod tydeligt under huden og den kunne kun med stort besvær holde sig på benene. Den havde dybe, perforerende liggesår med en diameter på ca. 5 cm, henover begge hofte-hjørner. Sårene var inficerede og fyldt med snavs. Hunden vejede 14,2 kg, mod en skønnet normalvægt på 25 – 28 kg. Dyrlægen vurderede, at hunden havde været sultet gennem flere uger/måneder. Liggesårene vurderedes at være flere uger gamle.

Hunden blev obduceret på Sektion for Patologi, Det Biovidenskabelige Fakultet, KU. På begge hofter fandtes ovale liggesår med bindevævs-/granulationsvævsvævsdannelse, som tegn på reparation.

Ved afhudning fandtes intet fedt og der fandtes intet fedt omkring organerne. Maven indeholdt hårde stykker plastik i forskellig størrelse, samt nogle læderstumper, men intet normalt foderindhold. I tarmen fandtes udover små stykker plastik kun sparsomt indhold. Der sås serøs fedtatrofi, som tegn på kakeksi (ekstrem afmagring) i knoglemarven, omkring knæled og hjerte, og bag øjet.

Konklusion: Kakeksi, som følge af underernæring.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hunden ikke har været behandlet omsorgsfuldt og under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, idet den gennem lang tid har udviklet ekstrem afmagring og liggesår, samt i flere timer har været opbevaret i en sportstaske.

Hunden har herved været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne tyder på, at sigtede ikke viser vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit hundehold. Dette bør efter Fødevarestyrelsens opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-054-00096 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalen mod tiltalte 1 blev frafaldet, idet det ikke blev forventet, at videre forfølgning ville føre til straf.

Tiltalte 2 vedtog et udenretligt bødeforlæg på 10.000 kr.

2010-20-2930-00407

Skrivelse af 28. september 2010 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet blev tilkaldt til en adresse, hvor der befandt sig 2 stærkt afmagrede hunde. Hundene havde hverken fået foder eller vand i en længere periode og var heller ikke blevet luftet. I huset hvor hundene opholdt sig var der uhygiejnisk, rodet og beskidt. Der lå afføring flere steder og der lugtede af urin.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål.

Fødevarestyrelsen bedes tage stilling til følgende spørgsmål: Indebærer den beskrevne behandling/pasning af hundene en forsvarlig, uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar.

Det fremgår af sagsakterne, at hundene opholdt sig i stueetagen i et parcelhus. Ejeren oplyste, at de kun havde været tilset 1 gang i løbet af en 3 – 4 ugers periode. Det fremgår desuden af vedlagte fotos og videooptagelser, samt udtalelser af den dyrlæge som undersøgte hundene, at de begge var stærkt afmagrede og afkræftede. Den ene, en langhåret, sort blandingsrace, kunne ikke rejse sig ved egen kraft, den gik slingrende og havde vanskeligt ved at stå. Den ville ikke tage føde til sig. Hunden blev derfor aflivet. Den anden, en Amerikansk Staffordshire, var knap så afkræftet og den var i stand til at tage føde til sig. Den blev senere aflivet efter aftale med ejeren.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Ved ikke at blive tilset hver dag og ved ikke at blive fodret og vandet tilstrækkeligt, således at hundene var blevet stærkt afmagrede og afkræftede, er de ikke blevet passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har derved været udsat for høj grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 3, 1. punktum.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet for grovere uforsvarlig behandling af dyr,

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-054-00085 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-2930-00497

Skrivelse af 10. januar 2011 fra Nordjyllands Politi

En ca. 3 år gammel chihuahua hund blev fra en lejlighed kastet ud på et græsareal, hvor den muligvis ramte en havelåge. Hunden afgik senere ved døden.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Idet jeg vedlagt fremsender sagsakterne skal jeg venligst anmode om at Fødevarestyrelsen afgiver en udtalelse i sagen, herunder navnlig hvorvidt man finder at den behandling, som hunden har været udsat for ud fra et dyreværnsmæssigt synspunkt udgør en overtrædelse af dyreværnslovens § 1 med mere og herunder hvorvidt man skønner, at der fra sigtedes side er udvist 1) uforsvarligt forhold, 2) groft uforsvarligt forhold eller 3) reelt mishandling af hunden, jf. dyreværnslovens § 28.

Svar:

Hundens ejer har iflg. sagsakterne forklaret, at anmeldte tog fat i hunden og først kastede den hårdt mod en dør. Derefter kastede anmeldte hunden ud på græsarealet for sluttelig at løfte den i vejret med begge hænder og kaste den hårdt ned mod græsplænen, hvorefter hunden afgik ved døden.

Hunden blev bragt til dyrlæge, som konstaterede at den var død, og uden synlige skader. Hunden blev ikke obduceret, hvorfor dødsårsagen ikke kendes.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges det til grund, at hunden er blevet behandlet, som beskrevet og at denne behandling har medført skader som har forvoldt hundens død, er det Fødeveststyrelsens opfattelse, at hunden har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1.

Fødeveststyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr med karakter af mishandling.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-054-00099 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt fængsel i 20 dage.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Landsretten stadfæstede dommen.

Statskassen betalte omkostningerne for landsretten.

2011-20-2930-00561

Skrivelse af 10. juni 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet blev tilkaldt til et hus, hvori der opholdt sig en tævehund og 3 katte, som var meget tynde, samt 3 hundehvalpe, som var underernærede og virkede afkræftede, idet de havde en svajende gang. Ejeren af huset oplyste, at de tidligere lejere var fraflyttet huset ca. 14 dage forinden. Huset var meget rodet og beskidt, og der lå fæces og urin overalt på gulvet. Der fandtes intet foder i huset. En vandhane i køkkenet i stueetagen løb svagt, hvilket havde givet tæven og de tre katte adgang til vand. Hvalpene opholdt sig i et værelse på 1. sal og havde derfor ikke haft adgang til vand.

Fødeveststyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Kan Fødeveststyrelsen tiltræde den uforsvarlighedsvurdering, som anført af dyrlægen i redegørelsen? Hvis uforsvarlighedsvurderingen ikke kan tiltrædes, hvordan vil Fødeveststyrelsen i så fald karakterisere den måde hvorpå dyrene er blevet behandlet?

Svar:

Det fremgår af erklæringer fra embedsdyrlægen og en praktiserende dyrlæge, at tæven af racen Amerikansk Staffordshire var meget mager, så alle ribben tydeligt kunne tælles. Dens yver bar præg af, at et antal mælkekirtler havde været malket op for nylig. Der var imidlertid ikke tegn på mælkeproduktion på undersøgelsestidspunktet, hvilket antageligt skyldtes længerevarende udsultning.

De 3 hvalpe var af noget ubestemmelig alder, men under 8 uger og absolut diekrævende. De var meget magre til ekstremt afmagrede og nedstemte til det apatiske på grund af manglende foder og vand. De vurderedes at være døende. Hvalpene blev efterfølgende aflivet.

De 3 halv voksnede killinger var afmagrede, men uden tegn på dehydrering.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse at dyrene, som opholdt sig i huset, ved ikke at være tilset hver dag og fodret, vandet, huset og passet i overensstemmelse med deres behov, har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens § 1, 2 og 3, stk. 1.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Såfremt Fødevarestyrelsen har supplerende bemærkninger til sagen udbedes disse også.

Svar ad 2:

Fødevarestyrelsen har ikke yderligere bemærkninger til sagen.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-054-00085 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte 1 blev idømt en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte 1 blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr i 3 år fra endelig dom.

Tiltalte 2 skulle betale en bøde på 10.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte 2 blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig med dyr i 3 år fra endelig dom.

De tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-2930-00427

Skrivelse af 12. oktober 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

Politiet blev d. 5. januar tilkaldt til en adresse, hvor der befandt sig 2 hunde i en hundegård. Hundegården var uden nogen form for overdækning og var overalt dækket af sne og ældre afføring. En tilkaldt dyrlæge konstaterede, at der var afsat enkelte klatter af afføring inden for de seneste dage. Der var ingen tegn på frisk afsat urin. På et område af hundegården, hvor hundene havde søgt leje, var sneen smeltet og jorden tøet op og delvis omdannet til mudder.

Der var ingen tegn på, at der havde været tilbudt foder eller vand i hundegården. Udendørstemperaturen var -1 grad celsius.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål.

Jeg anmoder om en udtalelse om, hvorvidt hundenes tilstand, som beskrevet i bilag 1, 2 og 4 indebærer en uforsvarlig behandling af dyr eller evt. en mishandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 28 og § 29?

Svar.

Det fremgår af dyrlægens erklæring at den ene hund, en Mastiff lignende tæve var under middel foderstand. Den viste ikke tegn på sygdom.

Den anden hund, en Mastiff lignende hanhund var stærkt undervægtig grænsende til kakeksi (ekstrem afmagring). Hunden viste tegn på let dehydrering og slikkede jævnligt på sneen for at optage væske. Der var tydelige tegn på at hunden havde kløet sig på kroppen flere steder. Specielt på et område ca. 10 cm fra haleroden var der udprægede hudforandringer. Hunden havde kronisk, purulent øjenbetændelse på begge øjne.

Begge hunde var rolige og tillidsfulde, men virkede meget tørstige og sultne og udviste adfærdsmæssige tegn på, at kulden påvirkede dem meget.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Dyr skal endvidere sikres mod vejr og vind i overensstemmelse med deres behov.

Lægges ovennævnte, samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at hundene ved ikke at blive fodret og vandet tilstrækkeligt, med det resultat at den ene hund var stærkt undervægtig og den anden under middel foderstand, ved at opholde sig i frostvejr i en snedækket hundegård uden mulighed for at søge ly og tørt leje, samt for hanhundens vedkommende uden at blive behandlet for sine sygdomme, ikke er blevet passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov. De har derved været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1.

Fødevarestyrelsen vil samlet set karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-054-00085 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-2930-00518

Skrivelse af 21. marts 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi

En politipatrulje kørte efter en anmeldelse til en adresse, hvor der iflg. anmelderen befandt sig en hund i et bur.

Ved ankomsten konstaterede politiet, at huset tilsyneladende var ubeboet, idet der var lukket for såvel vand, som el. Huset var rodet og beskidt og der lå hunde- og katteekskrementer overalt.

I køkkenet stod et ca. 0,5 m² stort bur (ca. 100 x 50 x 60 cm) hvori der befandt sig en hund af racen Belgisk hyrdehund. Hunden virkede til start en smule skræmt, men var i øvrigt tillidsfuld. Da ejeren ikke kunne træffes blev hunden bragt til et internat.

Fødearestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Kan forholdet karakteriseres, som uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af hunden, eller som mishandling?

Svar:

Det fremgår af politirapporten, at hunden netop kunne vende sig i buret. Der fandtes hverken foder eller vand i buret. Der var ekskrementer og urin i bunden af buret, hvor der desuden lå en beklædningsgenstand og en måtte. En dyrepasser på internatet vurderede, at hunden var meget underernæret gennem længere tid.

Hundens ejer oplyste til politiet, at hun sidst havde været i huset knap 3 uger før politiets ankomst.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødearestyrelsens opfattelse, at hunden ikke har været behandlet omsorgsfuldt og under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, idet den gennem længere tid, uden at have adgang til foder og vand, har opholdt sig i et bur på kun 0,50 m² og dermed ikke har haft den fornødne bevægelsesfrihed.

Hunden har herved været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Fødearestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sager med j.nr. 2006-20-054-00071 (DVS årsberetning 2006) og 2007-20-054-00088 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 2.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-2930-00533**Skrivelse af 3. maj 2011 fra Syd- og Sønderjyllands Politi**

En kvinde skød en kat med luftgevær, mens katten befandt sig i hendes have. Hun ønskede angiveligt at skræmme katten, den blev imidlertid ramt af et hagl i venstre side af brystet. Katten blev bragt til dyrlæge, som ved røntgenundersøgelse konstaterede, at haglet havde sat sig fast et par cm over brystbenet. Dyrlægen valgte, at lade haglet blive siddende og behandlede med antibiotika og et smertestillende middel. Kvinden erkendte forholdet.

Fødearestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Der anmodes om en vurdering af, hvorvidt der er tale om uforsvarlig/groft uforsvarlig behandling af dyr, mishandling af dyr eller evt. andet.

Svar:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges ovennævnte til grund er det Fødevarsstyrelsens opfattelse, at katten har været udsat for høj grad af smerte, lidelse angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet, som grovere uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Der henvises til sager med j.nr. 2006-20-054-00070 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 5.000 kr.

2010-20-2930-00333

Skrivelse af 28. april 2010 fra Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi

I forbindelse med en udsættelsesforretning blev der i et hus fundet 3 hunde, som bar tydeligt præg af ikke at være behandlet i overensstemmelse med deres behov. De var utroligt tynde og virkede meget sultne og tørstige. Der sås hverken foder eller vand til hundene. Der var afføring overalt i huset.

Hundene blev efterfølgende undersøgt af en dyrlæge. Iflg. dyrlægens rapport var den ene hund meget afmagret med tydeligt fremtrædende rygsøjle, skulderblad og bækkenknogler. Der sås hårløse partier på lemmer og bug. Pelsen var tør og beskidt.

De 2 andre hunde var tynde, med tør og kedelig pels.

Alle hunde fremstod glade, venlige og imødekommende.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Er hundene blevet behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov?

Svar ad 1:

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsen opfattelse at hundene ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet i overensstemmelse med deres fysiologiske og sundhedsmæssige behov.

Spørgsmål 2:

Hvis nej til spørgsmål 1: Er der så tale om uforsvarlig behandling, grov uforsvarlig behandling eller mishandling af dyr?

Svar ad 2:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse at hundene ved at have været efterladt i længere tid alene i et hus uden adgang til vand og foder har været udsat for betydelig grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr,

Spørgsmål 3:

Giver sagens fakta i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til yderligere bemærkninger?

Svar ad 3:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-054-00082 og 2007-20-054-00088 (DVS årsberetninger 2006 og 2007).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 3.500 kr.

2010-20-2930-00341

Skrivelse af 13. maj 2010 fra Nordsjællands Politi

En hund blev indleveret til dyrlæge ca. 14 dage, efter at den var blevet overfaldet af en anden hund. Hunden havde ikke i den mellemliggende periode modtaget dyrlægebehandling. På højre side af snuden fandtes et bidsår med fortykkede sårrande og kraftig betændelse. På ryggen fandtes multiple bidsår og voldsom infektion over hele rygpartiet, med pusdannelse og en byld. På højre albue og ventralt på halsen fandtes ligeledes bidsår med kraftig hudbetændelse og begyndende nekrose. På venstre bagpote fandtes læsion af tåen, samt en dyb, betændt læsion på trædepuden. Hunden havde mange smerter. Sårene på snuden og bagpoten måtte opereres.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Indebærer det ovenfor beskrevne, at hunden har været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk 1 og 2, jf. § 1?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

Lægges det til grund at hunden har gået i 14 dage med omfattende skader efter et overfald af en anden hund, uden professionel behandling, med alvorlige og smertevoldende betændelsestilstande til følge, er det Fødevarestyrelsen vurdering, at hunden ikke er blevet behandlet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med sine behov.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse at hunden har været udsat for højeste grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver det beskrevne i øvrigt Fødevarestyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-054-00072 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2010-20-2930-00326

Skrivelse af 5. april 2010 fra Nordsjællands Politi

I forbindelse med et besøg i anden anledning konstaterede politiet, at der på en adresse befandt sig 4 hunde, som virkede underernærede. En tilkaldt dyrlæge fandt ikke, at der var tale om vanrøgt, men at flere af hundene var i meget dårlig foderstand. Han vurderede at dette kunne rettes op i løbet af 14 dage.

Ved et kontrolbesøg ca. 3 uger senere befandt der sig 6 hunde på adressen.

Hundene opholdt sig dels i et bur i stuen og dels i en tilstødende entre. Gulvet i entreen var vådt af urin. Alle hundene var iflg. en tilkaldt regionsdyrlæge magre til meget magre og viste tydelige tegn på sult. Hundene var meget venlige og tillidsfulde og virkede energiske og uden tegn på sygdom. Ejeren fik pålæg om straks at konsultere en dyrlæge, for at få lagt en foderplan med henblik på at bringe hundene i normal foderstand.

2 hunde var i en længere periode efterladt i en hundegård ved et ubeboet hus uden foder og vand, og uden mulighed for motion.

Iflg. en tilkaldt dyrlæge befandt hundene sig i et lukket skur på ca. 10 m² og en tilknyttet løbegård på ca. 15 m².

Ved undersøgelse af den ene hund fandtes denne udtalt afmagret (kakektisk) og meget svag. Hundene blev straks aflivet. Den anden hund var ligeledes udtalt afmagret (kakektisk), ikke så svag som den første, men dog i en tilstand, så dyrlægen vurderede, at aflivning var den bedste udvej.

Der sås ingen afføring, hverken i skur eller løbegård, hvilket blev tolket som tegn på, at hundene havde ædt deres egen afføring.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Indebærer det ovenfor beskrevne, at hundene har været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling eller grovere uforsvarlig behandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1 og 2, jf. § 1 og § 2?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at

de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov.

Det er Fødevarerstyrelsens opfattelse, at hundene ved ikke at have været fodret tilstrækkeligt ikke har været behandlet omsorgsfuldt, men har været udsat for lidelse og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarerstyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr,

Spørgsmål 1a:

Giver det beskrevne i øvrigt Fødevarerstyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2005-20-054-00051 (DVS årsberetning 2005).

Spørgsmål 2:

Indebærer det ovenfor beskrevne, at hundene har været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling, jf. dyreværnslovens § 28, stk. 1 og 2, jf. § 1 og § 2?

Svar ad 2:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at dyret tilses mindst en gang om dagen.

Det er Fødevarerstyrelsens opfattelse, at hundene ved ikke at blive tilset hver dag og ved ikke at blive fodret og vandet tilstrækkeligt, således at de var blevet udtalt afmagrede og så svage, at en tilkaldt dyrlæge måtte aflive dem, ikke er blevet passet omsorgsfuldt eller i overensstemmelse med deres behov.

De har derved været udsat for høj grad af lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarerstyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2a:

Giver det beskrevne i øvrigt Fødevarerstyrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej.

Der henvises til sag med j.nr. 2007-20-054-00085 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 5.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 8 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 1 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

10.5 Fødevarestyrelsens sager vedrørende får og geder

2010-20-2930-00370

Skrivelse af 16. juli 2010 fra Nordsjællands Politi

En dyrlæge blev af et vidne tilkaldt til et sygt får, som lå på en mark ved en ejendom. Ejeren af ejendommen var ikke hjemme, men oplyste senere at fåret, som tilhørte en lejer, havde læmmet d. 28. marts. Det fremgår af dyrlægens erklæring, at fåret lå i brystleje, virkede ekstremt magert, nedstemt og uinteresseret i omgivelserne. Ved palpation følte ryghvirvlerne og bækkenhjørnerne udstående. Fårets slimhinder var let blege og fra livmoderen flød rigelige mængder ildelugtende purulent flåd. Ved undersøgelse af skeden fandtes livmoderhalsen delvist tillukket, så det ikke var muligt at føre en hånd ind i livmoderen. Der fandtes ikke foder på ejendommen. Der var vand i nogle skåle. Fåret fik tilbudt vand, men var ikke interesseret. Fåret var ikke i stand til at rejse sig, men var i stand til at stå, da det blev hjulpet op. Fåret blev behandlet med penicillin og smertelindrende medicin.

Ved fåret gik 2 nyfødte lam, som var friske, men meget sultne.

På marken gik desuden 2 væddere i foderstand tynd til mager.

Den følgende formiddag blev fåret behandlet på ny, det skar nu tænder, som tegn på smerte. Samme eftermiddag blev fåret aflivet, da det lå med kramper, hvide slimhinder og fråde om munden.

Dyreejeren oplyste iflg. sagsakterne, at fåret havde opholdt sig på ejendommen sammen med de 2 væddere i 2 – 3 år. Hun tilså dyrene 3 gange om ugen. I vinterperioden fra november til marts blev der dagligt fodret med kraftfoder, hør, byg og mineraler. Dyrene havde adgang til en sø med rent vand. I frostperioder blev der suppleret med vand i et kar.

Hun var klar over, at fåret var drægtigt. Hun havde tilset det dagen efter læmningen, hvor hun konstaterede, at dets legemstemperatur var 39 – 40 grader og at det så ud til at have begyndende yverbetændelse. Hun valgte derfor at behandle fåret med et sulfapræparat uden at konsultere en dyrlæge. Hun tilså fåret igen d. 30. og 31. marts, hvor hun ikke vurderede, at det havde behov for dyrlægetilsyn.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Indebærer det beskrevne en uforvarselig behandling af dyr eller evt. mishandling eller grovere uforvarselig behandling, jf. dyreværnslovens § 1, § 2 og § 3 og § 29, stk. 1?

Svar ad 1:

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer. Alle dyr, der synes at være syge eller tilskadekomne skal omgående have en passende behandling. Hvis et dyr ikke kommer sig hurtigt af denne behandling, skal dyret enten aflives straks eller også skal en dyrlæge konsulteres hurtigst muligt.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne til grund er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at fåret i nogen tid ikke har været fodret tilstrækkeligt til at dække dets fysiologiske behov. Det fremgår af sagsakterne, at fåret i forbindelse med læmningen d. 28. marts har pådraget sig en infektion, og det burde derfor straks dette blev konstateret d. 29. marts have været tilset af en dyrlæge. Dette skete imidlertid ikke før d. 1. april.

Det er Fødevarestyrelsens opfattelse, at fåret har været udsat for smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe og ikke har været behandlet omsorgsfuldt, jf. dyreværnslovens § 1 og 2, samt bekendtgørelse om mindstekrav til beskyttelse af landbrugsdyr, § 5.

Fødevarestyrelsen vil vurdere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagens fakta i øvrigt anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Nej

Der henvises til sag med j.nr. 2006-20-055-00016 (DVS årsberetning 2006).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med en bøde på 2.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 6 dage.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

10.6 Fødevarestyrelsens sager vedrørende andre dyr

2011-20-2930-00547

Skrivelse af 11. april 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

En mand blev af sin nabo, som han lå i nabostridigheder med, anmeldt for at have aflivet en kanin ved gentagne gange, at kaste den ned i jorden eller mod en sten. Manden nægtede forløbet, men erkendte at have aflivet kaninen ved at slå dens hoved hårdt mod en sten én gang, hvorved kaninen straks døde.

Kaninens størrelse og vægt fremgår ikke af sagsakterne, ligesom der ikke foreligger beskrivelse af evt. skader på kaninen.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

Fødevarestyrelsen anmodes om en udtalelse i sagen. Udtalelsen bedes omhandle hvorvidt

- der foreligger et ulovligt forhold.

i så fald:

- hvilke bestemmelser er overtrådt?

- er forholdet uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling?

- bør der nedlægges påstand om evt. rettighedsfrakendelse efter dyreværnslovens § 29?

Svar:

Fødevarestyrelsen skal indledningsvis anføre, at Fødevarestyrelsen ikke kan besvare spørgsmål, der lægger op til en bevismæssig vurdering eller stillingtagen til, om den sigtede kan anses for skyldig i bestemte lovovertrædelser, da denne vurdering henhører under retten.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Den, der vil aflive et dyr, skal sikre sig, at dyret aflives så hurtigt og så smertefrit som muligt. Den beskrevne aflivningsmetode er ikke forsvarlig. Det er imidlertid ikke muligt for Fødevarestyrelsen på det foreliggende grundlag, at udtale sig med nogen grad af sikkerhed om graden af uforsvarlighed.

Fødevarestyrelsen finder ikke anledning til at overveje rettighedsfrakendelse på det foreliggende grundlag. Spørgsmålet om evt. rettighedsfrakendelse beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Der henvises til sag med j.nr. 2003-20-054-00020 (DVS årsberetning 2003).

Afgørelse:

Tiltalte blev frifundet.

10.7 Fødevarestyrelsens sager vedrørende blandede besætninger

2011-20-2930-00521

Skrivelse af 25.marts 2011 fra Østjyllands Politi

Veterinærrejsesholdet aflagde besøg på en ejendom med flere dyrearter. Dyreholdet på ejendommen bestod af ponyer, får og lam, geder, høns, ænder, duer, kaniner, chinchillaer, marsvin, nymfeparakitter og en gås.

Samtlige fjerkræ gik i massive gødningsrester. Flere høns var beskidte og fugtige. Hos kaniner, marsvin og chinchillaer sås massive ophobninger af gødningsrester. Der havde ikke været rengjort i flere måneder. Dyr der gik udendørs havde ikke adgang til drikkevand, idet vandet var frosset til is. De opstaldede dyr havde ikke adgang til drikkevand, idet drikkevandet enten ikke var til stede, eller var frosset. Nogle dyr virkede let udtørrede. Flere dyr var magre, som følge af at de ikke var blevet fodret efter deres fysiologiske behov. Svinene havde ikke adgang til beskæftigelses- og rodemateriale. Der kunne ses tilsølede, sparsomme rester af halmstrøelse i boksene med svin.

Ejeren oplyste, at han selv forestod pasningen af besætningen og samtidig varetog et job. Han havde ikke bopæl på besætningsadressen.

Fødevarestyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28 stk. 1, 1. pkt. at lade dyr opstalde under forhold, som beskrevet foran, uden udmugning og adgang til tørt leje?

Spørgsmål 2:

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28 stk. 1, 1. pkt. at undlade at sørge for at dyr, der går udendørs har adgang til drikkevand?

Spørgsmål 3:

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28 stk. 1, 1. pkt. at undlade at give adgang til drikkevand som foran beskrevet?

Spørgsmål 4:

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28 stk. 1, 1. pkt. at undlade at fodre dyr, så deres ribben eller øvrige knoglestrukturer bliver synlige eller tydeligt mærkbare under pelslaget, og for ponyernes vedkommende, således at de virker nedstemte og let afkræftede og for slagtesvinenes vedkommende at de er små med forholdsvis store hoveder?

Spørgsmål 5:

Er der tale om uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens § 28 stk. 1, 1. pkt. at tildele rode-materiale i de mængder, som foran beskrevet?

Svar ad 1, 2, 3, 4 og 5:

Det fremgår af embedsdyrlægen erklæring at der på ejendommen befandt sig 6 ponyer, hvoraf 2 var opstaldet og de resterende 4 var udegående sammen med fåreholdet. Ca. 67 får og lam, hvoraf ca. 33 var udegående. 4 tyre, 22 svin, hvoraf 4 var opstaldet udendørs. 18 geder, ca. 55 høns, ca. 12 ænder, ca. 25 duer og 11 kaniner. 8 chinchillaer fordelt i 3 bure. 2 marsvin, hvoraf det ene fandtes dødt. 2 nymfeparakitter og 1 gås.

Ved ankomst til adressen sås et ubeskriveligt rod på gårdsplads og i omgivelserne på mark, omkring stuehus og staldbygninger. Rodet bestod bl.a. af gammelt landbrugsmaskinel, dyrebure og affald. Staldbygningerne fremstod i dårlig stand og var ikke vedligeholdt. I alle staldbygninger og bure sås også særdeles uhygiejniske forhold med massive gødningsrester og rod. Det var embedsdyrlægens vurdering, at der ikke i månedsvis var foretaget andet end overfladisk oprydning og rengøring i staldomgivelserne også der, hvor dyrene var opstaldede.

Fodring og vanding af de mange dyr fordelt på mange dyrearter foregik på usystematisk og på uhåndterbar facon (små trug, drikkekar og -flasker, som ikke var rengøringsvenlige) i gamle bygninger med ujævne gulve og mange små rum, placeret i flere bygninger og på mark uden direkte adgang til rindende vand.

Udegående dyr havde fri adgang til gammelt skrot og der sås løse plader med skarpe kanter ved indgangen til læskuret, der var stillet til rådighed for dyrene på marken. Dette vurderedes, at udgøre en fare for dyrene.

Ved kontrolbesøget den 26. januar 2010 blev temperaturen på marken målt til minus 18 grader på besøgstidspunktet. Det kunne konstateres, at der var opstillet 2 murerbaljer til de udegående dyr. Der var ingen drikkevand til dyrene, idet dette var frosset til is.

Opstaldede heste, kreaturer og svin havde ikke adgang til drikkevand. Ligeledes var der manglende drikkevand hos får, geder, marsvin, kaniner og fjerkræ. Drikkevand var enten ikke til stede, var frosset eller var fyldt med gødningsrester.

De opstaldede ponyer og en vædder virkede ved undersøgelse for dehydrering let udtørrede, men ikke dehydrerede. For de øvrige dyrs vedkommende var det udelukkende dyrenes tegn på tørst, der tilkendegav, at de havde manglet vand.

Der blev ved begge kontrolbesøg konstateret flere magre dyr og dyr, som vurderedes ikke at være fodret efter deres fysiologiske behov. Dette kunne konstateres ved, at dyrenes ribben og øvrige knoglestrukturer var synlige eller tydeligt mærkbare under pelslaget.

En vædder, som havde tabt det meste af ulden, var sygeligt afmagret. Knoglestrukturer kunne tydeligt erkendes igennem huden. Det kunne også ses, at der var formindsket muskelfylde på vædderens krop. Vædderen virkede afkræftet, men var dog interesseret i sine omgivelser og sås æde og drikke. De 6 ponyer virkede nedstemte og let afkræftede. Ved undersøgelse af dem ved beføling igennem pelslaget, kunne det konstateres, at de var magre idet man kunne mærke, at ryggen fremstod skarp og ribbenene let kunne erkendes. Flere får, lam og geder kunne også ses og mærkes, at være magre. Slagtesvinene fremstod i normal foderstand, men små og med forholdsvis store hoveder i forhold til kroppen.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses. Det skal herunder sikres, at dyret har den fornødne bevægelsesfrihed også under optagelse af foder og drikke og ved hvile.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarestyrelsens opfattelse, at dyrene ved igennem længere tid, at have været behandlet på den ovenfor beskrevne måde har været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, og ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset, fodret, vandet og passet under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. og 2. pkt.

Fødevarestyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Spørgsmål 2:

Giver sagen i øvrigt Styrelsen anledning til bemærkninger?

Svar ad 2:

Oplysningerne i sagsakterne kunne tyde på, at sigtede ikke har den fornødne vilje eller evne til at tilvejebringe dyreværnmæssigt forsvarlige forhold i sit dyrehold. Dette bør efter Fødevarestyrelsens opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske hel eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Der henvises til sager med j.nr. 2005-20-057-00037 og 2005-20-057-00038, forhold B (DVS årsberetning 2005).

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med fængsel i 2 år.

Straffen skulle ikke fuldbyrdes, hvis tiltalte overholdt betingelsen om ikke at begå noget strafbart i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr i 2 år fra endelig dom.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

Tiltalte ankede.

Landsretten stadfæstede dommen med den ændring, at rettighedsfrakendelsen løb fra afsigelsen af landsretsdommen.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

2011-20-2930-00514

Skrivelse af 7. marts 2011 fra Midt- og Vestjyllands Politi

Politiet og Fødevarestyrelsen aflagde efter en anmeldelse kontrolbesøg på en ejendom med heste.

I en fold på en græsmark gik 4 islænderhopper. Den ene hoppe havde forvoksede hove i mindre grad, de 3 øvrige havde meget forvoksede hove (snabelhove).

I stalden gik 2 islænderhingste. Stalden var meget mørk og beskidt. Gulvet var fyldt med gammel gødning, hvorpå der var strøet halm. I en tilstødende lade stod en trillebør fyldt med gamle grøntsager og gammelt brød. Der fandtes endvidere halm og hø. De 2 hingste gik i hver sin boks. Den ene hingst virkede syg. Begge havde adgang til meget beskidt vand. Hingstene kom ikke regelmæssigt på fold, da de ifølge ejeren ikke kunne gå sammen med de 4 hopper, og han endnu ikke havde fået lavet en ekstra fold.

I samme staldbygning gik 5 voksne hunde, der havde adgang til samme beskidte vand som hestene. Hundene var meget sky. Gulvet var dækket af gamle ekskrementer.

I laden fandtes 2 voksne hunde bundet i ca. 4 m lange tove, samt 1 løs voksen hund og en ca. 10 uger gammel hvalp. Hundene havde adgang til beskidt vand.

Fødearestyrelsen udtalte:

Spørgsmål:

På den baggrund anmoder jeg om en vurdering af uforsvarligheden. Kan det tiltrædes, at der er tale om groft uforsvarlig behandling? Såfremt Fødearestyrelsen ikke finder, at der er tale om groft uforsvarlig behandling, anmoder jeg om Fødearestyrelsens stillingtagen til, om der er tale om uforsvarlig behandling eller groft uforsvarlig behandling med karakter af mishandling.

Svar:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring, at der i folden gik en mørkerød hoppe med stærkt forvoksede hove på alle 4 ben (20 – 25 cm lange). Hoppen udviste trippende gang, som udtryk for smerte. En rød hoppe med forvoksede hove primært på bagbenene (ca. 20 cm lange). Hoppen var udtalt halt på venstre bagben. Desuden en lys rød hoppe med forvoksede hove, primært på forbenene. Hoppen var udtalt halt på venstre forben. 2 af hopperne blev 3 dage senere aflivet, da de ikke kunne reddes.

Den ene af de hingste der opholdt sig i stalden var i god foderstand, den anden var i middel foderstand, den var meget sky og havde en anstrengt vejtrækning. Den praktiserende dyrlæge vurderede, at dette med overvejende sandsynlighed skyldtes astma. Hingsten blev senere aflivet.

De 5 voksne hunde i stalden udviste stor frygtsomhed, som tegn på manglende menneskelig kontakt. 2 af hundene søgte tilflugt i en gammel gyllekanal og de 3 øvrige flygtede ved politiets og dyrlægenes ankomst. Hundenes huld var normalt. Der var ekskrementer flere steder i stalden, flere dækket af skimmel. Hundene havde ikke adgang til tørt leje. Der lå adskillige steder henkastet gamle grøntsager og gammelt brød. Der sås ikke andet foder til hundene. Hundene havde adgang til beskidt vand. Hundene havde ikke adgang til udearealer.

Hundene i laden var af normalt huld. De 2 bundne hunde var tillidsfulde, det samme gjaldt hvalpen. Den løse hund var frygtsom og gemte sig. Hundene havde adgang til vand i en spand og rester af gamle grøntsager og brød.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødearestyrelsens opfattelse, at hestene og hundene i stald og lade igennem længere tid ikke har været behandlet i

overensstemmelse med deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, idet de har opholdt sig i mørke og stærkt gødningsforurenede staldområder uden adgang til rent vand og uden fornøden adgang til udearealer. Den ene hest, som havde en anstrengt vejtrækning var desuden ikke blevet tilset af en dyrlæge.

Dyrene har herved været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2. Fødevarerstyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr.

Det er Fødevarerstyrelsens opfattelse at de 4 udegående hopper ikke har været behandlet omsorgsfuldt og i overensstemmelse med deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov, idet de igennem længere tid har været unddraget den nødvendig hovpleje og ikke har været tilset af en dyrlæge.

De 2 hopper, som måtte aflives har herved været udsat for høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Fødevarerstyrelsen vil karakterisere forholdet som grovere uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til sager med j.nr. 2006-20-051-00049 (DVS årsberetning 2006) og 2007-20-051-00058 (DVS årsberetning 2007).

Afgørelse:

Tiltalte blev idømt en bøde på 12.000 kr.

Forvandlingsstraffen var fængsel i 10 dage.

Tiltalte blev frakendt retten til at eje, bruge, passe, slagte eller i det hle beskæftige sig personligt med dyr i 5 år.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.

2011-20-2930-00526

Skrivelse af 6. april 2011 fra Københavns Vestegns Politi

Efter anmeldelse fra Dyrenes Beskyttelse skaffede politiet sig adgang til en lejlighed, hvor der opholdt sig ca. 23 dyr af forskellige arter.

En beboer i ejendommen havde tilkaldt Dyrenes Beskyttelse fordi vedkommende havde observeret, at lejlighedens indehaver var borte fra lejligheden flere dage ad gangen, uden at nogen tilså dyrene.

Fødevarerstyrelsen udtalte:

Spørgsmål 1:

Jeg skal bede om en udtalelse om, hvorvidt der efter Fødevarerstyrelsens opfattelse foreligger en lovovertrædelse og i givet fald hvilken, samt om forholdet i så fald kan karakteriseres som uforsvarlig, grovere uforsvarlig behandling eller mishandling af dyrene.

Svar ad 1:

Fødevarerstyrelsen har ikke kompetence til at udtale sig om hvorvidt der er sket overtrædelse af regler i lovgivningen, idet dette beror på juridiske overvejelser.

Det fremgår af sagsakterne, at lejligheden udover køkken, toilet og bad, bestod af 4 værelser, en stue og et pulterkammer. Der var dyr i 3 af værelserne. I et værelse befandt sig 5 kaniner i hver sit bur, 2 rotter og 2 hamstere i hver sit bur, samt 2 bure med hhv. 4 hamstere og 3 undulater. Ingen af dyrene havde vand, der var foder hos nogle af dyrene, men foderet så gammelt ud og indeholdt også

afføring. I bunden af burene var der halm eller aviser, som trængte til at blive skiftet, da der lå meget afføring. Der var hverken lys eller frisk luft, idet døren var lukket og persiennen trukket for. Kaninernes pelse var knudrede og uplejede og deres negle var lange og snoede.

I et andet værelse, hvor døren også var lukket og persiennen trukket for, befandt sig en lille hund på ca. 5 kg. Der var afføring på gulvet og der var hverken hundemad eller vand i værelset.

I det sidste værelse befandt sig 2 grå papegøjer i hver sit bur. Papegøjerne havde hverken adgang til foder eller vand. Burene havde ikke været rengjort for nylig.

Desuden stod der på et bord en kattebakke med afføring, samt en madskål og en vandskål, begge tomme.

Dyr skal behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe. Enhver, der holder dyr, skal sørge for, at de behandles omsorgsfuldt, herunder at de huses, fodres, vandes og passes under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rum eller arealer, hvor dyr holdes, skal indrettes på en sådan måde, at dyrets behov tilgodeses.

Lægges ovennævnte samt sagsakterne og de medsendte fotos til grund, er det Fødevarerstyrelsens opfattelse, at dyrene i lejligheden i flere dage ikke er blevet tilset, fodret, vandet og passet og derved ikke har været behandlet omsorgsfuldt og under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov. De har herved været udsat for betydelig grad af smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe, jf. dyreværnslovens §§ 1, 2 og 3, stk. 1, 1. pkt.

Fødevarerstyrelsen vil karakterisere forholdet som uforsvarlig, behandling af dyr.

Der henvises til sager med j.nr. 2006-20-056-0004 (DVS årsberetning 2006) og 2003-20-056-00019 (DVS årsberetning 2003).

Afgørelse:

Tiltalte vedtog et udenretligt bødeforlæg på 2.000 kr.

11 Register

3 Afgørelser i tidligere refererede sager	5
2008-20-053-00325/2009-20-053-00004 Skulderrør, manglende sygestier, dårlig hygiejne, svin aflivet med bolt pistol uden efterfølgende afblødning	5
2009-20-04-00014 Hest med sprængt ventrikel	12
2009-20-053-00010 Manglende fodring og vanding af grise, ekstremt afmagrede, kannibalisme	19
4 Handelssager	22
2010-20-03-00002 Hest med OCD	22
2010-20-01-00026/2010-20-03-00005 Yorkshire terrier med patella luxation	23
5 Ansvarssager	27
5.1 Ansvarssager vedrørende heste	27
2010-20-04-00019 Tarmfremfald efter stående kastration af 5-årig hingst	27
2010-20-04-00020/2011-20-04-00030 Beskadigelse ved rektalscanning af hoppe førte til perirektal byld, peritonitis og ruptur af milten	31
5.2 Ansvarssager vedrørende kvæg	36
2010-20-04-00016 Kvæg fodret med våd soja	36
2010-20-04-00015/2007-20-04-00049 Kvæg halt efter klovbeskæring	38
6 Dyreværns sager	45
6.1 Dyreværns sager vedrørende heste	45
2010-20-051-00016 Hest halt efter hovbeskæring	45
2010-20-051-00019 Pony halt efter seneskade forårsaget af ståltråd. Manglende behandling. Areal ikke indrettet efter dyrets behov.	46
2010-20-051-00020 Udegående heste uden læ i vinterperioden	48
2010-20-051-00023 Hest slået med møggreb	49
2011-20-051-00027 Manglende beskæring af to heste	49
2011-20-051-00031 Heste spændt efter ATV	51
2011-20-051-00028 Arealer ikke indrettet efter dyrets behov, manglende dagligt tilsyn	52
2011-20-051-00026 Mangelfuld fodring og vanding, manglende beskæring, arealer ikke indrettet efter dyrets behov, manglende udmugning	53
2011-20-051-00033 Manglende behandling af syge heste	58

2011-20-051-00032 Hest trukket op af å og efterladt uden hjælp	60
6.2 Dyreværnsager vedrørende kvæg	61
2010-20-052-00022 Kvæg uden adgang til tørt leje samt uforsvarlige forhold	61
2011-20-052-00029 Dyrslæge aflivede 82 kreaturer med gevær	63
2010-20-052-00015 Ko transporteret sidst i drægtigheden	64
2010-20-052-00016 Afmagrede kreaturer, flere døde	65
2010-20-052-00019 Udegående kvæg uden mulighed for læ i vinterperioden	67
2011-20-052-00031 Arealer ikke indrettet efter dyrets behov, to halte kreaturer ikke behandlet eller aflivet	68
2011-20-052-00035 Døde kreaturer, mangelfuld fodring og vanding, arealer ikke indrettet efter dyrets behov	70
2011-20-052-00032 Udegående kreaturer, foderstand under middel, ingen adgang til tørt leje	72
2010-20-052-00025 Kalve under 14 dage gamle transporteret	74
2011-20-052-00026 Afmagrede kreaturer, furer efter rebgrimer, manglende rengøring af arealer, døde kreaturer	74
2011-20-052-00034 Kalve opstaldet uden mulighed for kontakt til artsfæller samt i direkte sol	76
2011-20-052-00040 Ko med bækkenbrud transporteret til slagteri	77
2011-20-052-00030 Udegående kvæg uden mulighed for læ i vinterperioden	81
2010-20-052-00024 Kvie med skedeprolaps godkendt til transport til slagteri	81
2010-20-052-00027 Ko slagtet i sidste tiendedel af drægtigheden	83
6.3 Dyreværnsager vedrørende svin	85
2011-20-053-00076 500 selvdøde grise grundet funktionsfejl i foderanlæg, 7 aflivet	85
2011-20-053-00068 Lam so, halt so samt brokgrise ikke anbragt i sygestier, svin med skedeprolaps	87
2011-20-053-00061 Grise druknet på slagteri sfa teknisk fejl i bedøveren	89
2011-20-053-00072 Søer med grad 4 skuldarsår transporteret uden at være adskilt fra de resterende søer	90
2011-20-053-00064 Glycerol i drikkevandet på svinetransport	92
2010-20-053-00048 Svin med halebid ikke isoleret i sygesti, halte svin og lamt svin, svin med nekrotiserende halebid omfattende endetarmsåbning, efterfølgende besøg i 2 besætninger viste mange syge ubehandlede svin, mange uisolerede	93
2011-20-053-00067/2010-20-053-00049 Grise ikke transportegnede, rektalprolaps, milttorsion, byld	97

2011-20-053-00059 Søer opstaldet i enkeltdyrsbokse, der ikke gav plads til at de kunne lægge sig, rejse sig og hvile ubesværet	100
2011-20-053-00060 Svin ikke afblødt korrekt på slagteri	103
2010-20-053-00043 Mange døde grise, kannibalisme, ingen fungerende ventilation, undervægt	103
2010-20-053-00034 Gris klemt mellem dæk på lastvogn, dobbeltsidigt bækkenbru	106
2011-20-053-00053 So med stor flænge, humerus blottet	107
2011-20-053-00055 Grise med endetarmsprolaps, støtتهalt gris	108
2011-20-053-00066 Døde svin i 2 svinebesætninger, svin med ledbetændelser, halebid og utrivelige grise ikke isoleret i sygesti	110
2011-20-053-00070 Svin med ledbetændelser, halthed og andre lidelser ikke anbragt i sygesti, ved efterfølgende besøg flere ubehandlede og uisolerede svin konstateret, defekt staldinventar til fare for dyrene	111
2011-20-053-00074 Støtتهalt svin transporteret sammen med andre svin	115
2011-20-053-00052/2011-20-053-00057 Svin med mange slagmærker efter tatoveringshammer, desuden støtتهalt svin med åbent, blødende halesår samt svin med skedeprolaps	116
2011-20-053-00063 Svin med udskridning på begge bagben transporteret uden at være adskilt fra de resterende svin	120
2010-20-053-00028 Gris med ledbetændelse ikke isoleret, mange grise aflivet	122
2010-20-053-00027 Gris med adskillige punktsår på ryg, formentlig sfa hårdhændet anvendelse af elstøder	126
2010-20-053-00036 Svin med misdannede bagklove indleveret til eksport	128
2010-20-053-00031 Svin med åbent skuldarsår og galt som gik på forknæ indleveret til slagtning	129
2010-20-053-00029 Mange afmagrede grise sendt til slagtning, foranledigede kontrolbesøg som viste at der i alle stier gik syge, afmagrede og utrivelige grise, flere døde grise	130
2010-20-053-00037 Mange grise med navle- og lyskebrok, halte grise, bylder, kronisk utrivelighed, defekter i stier til fare for dyrene	133
2010-20-053-00042 Grise døde sfa nedbrud på ventilation grundet lynnedslag	137
6.4 Dyreværnssager vedrørende hunde og katte	138
2011-20-054-00030 Katte efterladt på ejendom, 2 selvdøde killinger, 3 aflivet samt 5 voksne katte aflivet	138
2011-20-054-00032 Ældre puddel afmagret, rydmarvslidelser, kronisk hudbetændelse, kronisk forandrede øjne, få resterende tænder, tandsten, tandkødsbetændelse	141

2011-20-054-00027 Hvalpe holdt i bur uden adgang til moderen, voldsomt dehydrerede og undervægtige, 5 ud af 6 med kuperede ører	142
2011-20-054-00031 Syg kat rusket kraftigt	148
2010-20-054-00012 Salg af syge og afmagrede katte fra større kattehold	150
2010-20-054-00013 Hundehvalpe (6 dage gamle) fjernet fra moderen ved tyveri	155
2010-20-054-00015 Kat beskydt med lufthaglggevær, hagl fjernet fra både friske og ældre skader	156
2010-20-054-00018 Hund sparket, slået med snor, skåret/stukket med kniv og efterfølgende levende stoppet i sportstaske og smidt i en skraldecontainer	158
2010-20-054-00019 Katte og skægagamer efterladt i over en måned uden pasning, fodring og vanding, voldsomt afmagrede	159
2010-20-054-00020 Stort hundehold under uforsvarlige og uhygiejniske forhold med hudgener til følge	161
2010-20-054-00024 Hund efterladt i bil i sommervej	164
2010-20-054-00025 Fjernbetjent hundehalsbånd med lys, stramning og vibration	166
2011-20-054-00028 Større hundehold i foderstand under middel, uhygiejniske forhold, manglende adgang til foder og vand	169
6.5 Dyreværnssager vedrørende får og geder	170
2010-20-055-00007 Får transporteret på åben ladvogn under presenning, sammenbundne ben	170
2010-20-055-00009 Geder døde sfa underernæring	171
6.6 Dyreværnssager vedrørende andre dyr	173
2011-20-056-00029 Kanariefugl brændt levende med gasbrænder	173
2011-20-056-00030 Mink med bidsår	174
2010-20-056-00012 Kalkuner transporteret i for små aflukker, store sår på ryggen	175
2011-20-056-00023 Mink med manglende lemmer	176
2011-20-056-00025 Mink med sår i hovederne og halebid	178
2010-20-056-00022 Mink med manglende lemmer, sår, øjenbetændelse mm.	181
2010-20-056-00008 Mishandling af høns	184
2010-20-056-00013 Rådyr transporteret i bagagerum, ben bundet sammen	185
2010-20-056-00015 Påsejling af svaner med speedbåd	186
2010-20-056-00017 Mink med bidsår, manglende strøelse, defekte vandnipler	188
2010-20-056-00019 Mange ænder med benskader på slagteri	190
2010-20-056-00020 Høns manglende adgang til strøelse	194

6.7 Dyreværnssager vedrørende blandede besætninger	195
2010-20-057-00006 Hund efterladt i parkeret bil	195
2011-20-057-00012 Kreaturer og svin uden adgang til tørt leje, manglende behandling af syge dyr	196
2011-20-057-00011 Døde krybdyr, slanger, hamstere, holdt i udhus uden varme i vinterperiode, afmagrede katte	198
2011-20-057-00010 Heste med mangelfuld hovpleje, forfangeren hest, hunde med manglende pelspleje holdt under upassende forhold, for højt hængte vandskåle	200
7 Sager vedrørende dyrlægers virksomhed	205
2010-20-07-00006 Ko med trængninger efter kejsersnit	205
8 Høringer	208
2010-20-08-00006 Høring over udkast til nye regler om slagtekyllinger	208
2010-20-08-00007 Høring over delbetænkning om farlige hunde	208
2010-20-08-00008 Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om udendørs hold af svin	208
2010-20-08-00009 Høring over udkast til bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med og opdræt af kattepensionater og katteinternater	208
2010-20-08-00011 Høring over udkast til bekendtgørelse om egenkontrol med dyrevelfærd	209
2010-20-08-00012 Høringssvar over bekendtgørelse om Sundhedsrådgivning, anvendelse af lægemidler m.v	209
2010-20-08-00014 Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af svin	212
2010-20-08-00015 Høring over arbejdsgrupperapport om hold af slagtekalkuner	212
2010-20-08-00016 Høring over udkast til bekendtgørelse om forbud mod hel eller delvis fjernelse af hundes stemmebånd (debarking)	212
2010-20-08-00018 Høring af udkast til ændring af bekendtgørelse om salmonella hos kvæg og svin mv.	212
2010-20-08-00019 Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om privates hold af særlige dyr mv. og udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr (dyrehandler)	212
2010-20-08-00020 Høring over Forslag til Lov om ændring af lov om hold af dyr (Uddannelseskrav til pelsdyravlere og egenkontrol ved batchvis levering af slagtesvin)	213
2010-20-08-00021 Høring over udkast til bekg. om erhvervsmæssig handel med dyr (dyrehandlere) (Pasningsvejledninger) og bekg. om erhvervsmæssig handel	213

2010-20-08-00022 Høring af bekendtgørelse om autorisation til behandling af køer med kælvningsfeber og tilbageholdt efterbyrd samt om ændring af diverse bekendtgørelser	214
2010-20-08-00023 Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om halekupering og kastration af dyr	217
2010-20-08-00024 Høring over bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger	218
2010-20-08-00025 Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om beskyttelse af pelsdyr	218
2010-20-08-00026 Høring over bekendtgørelse om obligatorisk sundhedsrådgivning i minkfarme	218
2010-20-08-00027 Høring over ændring af betalingsbekendtgørelsen ”Bekendtgørelse om betaling for kontrol af fødevarer og levende dyr m.v.”	218
2011-20-08-00032 Høring over rapport fra Arbejdsgruppen om hold af svin	219
2011-20-08-00033 Høring af ændring til bekendtgørelse om fødevarehygiejne om muligheden for at undlade indfrysning af opdrættet atlantehavslaks (<i>Salmo salar</i>)	219
2011-20-08-00034 Høring over betænkning om revision af hundeloven	220
2011-20-08-00035 Høring over udkast til bekendtgørelse om uddannelseskra v til personer, der anlæg ger beslag på heste	220
2011-20-08-00036 Høring om ny bekendtgørelse om rabies	221
2011-20-08-00037 Høring om ny bekendtgørelse om overvågning og bekæmpelse af BSE hos kvæg	221
2011-20-08-00038 Høring over udkast til bekendtgørelse om autorisation af veterinær sygeplejersker samt bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om dyrlægers anvendelse, udlevering og ordiner ing af lægemidler til dyr	221
2011-20-08-00039 Høring vedrørende ændring af bekendtgørelse om identifikation af dyr af hesteslægten	222
2011-20-08-00042 Høring vedrørende ændring af bekendtgørelse om mærkning, registrering og flytning og kvæg, svin, får eller geder	222
2011-20-08-00044 Høring af eventuel ophævelse af forbuddet mod salg af færdigpakkede fødevarer efter udløb af ”mindst holdbar til” datoen	222
2011-20-08-00045 Høring vedr. bekendtgørelse om tekniske krav og godkendelse m.m. til øremærker, elektroniske øremærker og chip til kvæg, svin, får eller geder	223
2011-20-08-00046 Bekendtgørelse om veterinærkontrol ved indførsel af avlsmateriale og animalske nonfood produkter m.v.	223
2011-20-08-00047 Høring over bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger	223

2011-20-08-00048 Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om pligt til overvågning for aviær influenza hos fjerkræ og opdrættet fjervildt	223
2011-20-08-00049 Høring over bekendtgørelse om krav om uddannelse m.v. for personer beskæftiget i minkfarme	223
2011-20-08-00050 Høring vedrørende bekendtgørelse om transportørens egenkontrol ved gruppevis levering af slagtesvin	224
2011-20-08-00051 Ekstern høring af bekendtgørelse om virksomhedsansat kontrolpersonale på fjerkræslagterier	224
2011-20-08-00052 Høring af udkast til ændring af bekendtgørelse om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af levende dyr	224
2011-20-08-00053 Høring af udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om salmonella hos svin	224
2011-20-08-00054 Høring over bekendtgørelse om særlige foranstaltninger til nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger samt bekendtgørelse om godkendelse af dyrlæger til at foretage supplerende veterinærfaglige vurderinger med henblik på nedbringelse af antibiotikaforbruget i svinebesætninger	225
2011-20-08-00055 Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring bekendtgørelse om omsætning af husdyr via samlesteder og eksportisolationsstalde og ændring af betalingsbekendtgørelsen	225
2011-20-08-00057 Høring om ny bekendtgørelse om overvågning og bekæmpelse af TSE hos får og geder	225
2011-20-08-00059 Høring over udkast til forslag til Lov om ændring af lov om hold af dyr og lov om dyrlæger	225
9 Rådets generelle udtalelser	227
2010-20-02-00009 Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse om overnatning, opstaldning og fremdrivning af svin på slagterier	227
2010-20-02-00010 Det Veterinære Sundhedsråds udtalelse af 13. december 2010 om behandling af navlebrok hos svin ved anvendelse af elastrator	228
2011-20-02-00012 Behandling af dyr med softlaser	232
2011-20-02-00013 Udtalelse om aflivning af ål	233
10 Fødevarestyrelsens sager	237
10.1 Fødevarestyrelsens sager vedrørende heste	237
2011-20-2930-00524 Afmagret hest og føl	237
2011-20-2930-00595 Afmagret hest, læskur fyldt med gødning og uden strøelse, manglende hovbeskæring, sparsomt græs	238

10.2 Fødevarestyrelsens sager vedrørende kvæg	240
2010-20-2932-00286 Ko transporteret og slagtet med fuldbårent foster	240
2011-20-2930-00567 Stærkt afkræftet ko ude af stand til at rejse sig, mider omkring mund og øjne	240
2011-20-2930-00536 Kvæg med alvorlige haltheder, betændelsestilstande i lemmer og klovspalten og ryglidelser ikke sat i sygeboks	241
10.3 Fødevarestyrelsens sager vedrørende svin	243
2010-20-2930-00366 Svin med nekrotiserende byld på hals ikke transporteret adskilt fra de resterende svin	243
2011-20-2930-00551 Mange svin uden for stierne, død gris på staldgang, overbelægning	244
2011-20-2930-00558 Lam gris ikke isoleret i sygesti	246
2011-20-2932-00582 Støttehalt svin ikke adskilt fra resterende svin under transport	247
2010-20-2930-00398 Springhalt gris, voldsom ledbetændelse og knoglemarvsbetændelse	248
2010-20-2930-00430 Gris med navlebrok ikke placeret i sygesti, grise med navle- og lyskebrok, mange grise med halebid	249
2010-20-2930-00443 Gris med svære skuldarsår på begge sider sendt til samlestad	250
2010-20-2930-00474 Springhalt gris med ledbetændelse ikke adskilt fra resterende grise under transport	251
2010-20-2930-00294 Grise med slagmærker sfa hårdhændet brug af driveredskab	253
2010-20-2930-00296 Gris med stor byld ikke transporteret adskilt fra de resterende grise	254
2011-20-2930-00578 Gris slået flere gange med tatoveringshammer på ryggen	255
2011-20-2930-00613 Søer med slagmærker	256
2011-20-2930-00602 Gris med byld ved øjet indleveret til slagtning	257
2011-20-2930-00591 So med alvorligt åbent skuldarsår ikke transporteret adskilt	258
2011-20-2930-00534 Flere halte grise, utrivelige grise, grise med endetarmsprolaps, ikke tilstrækkeligt antal sygestier, manglende rodemateriale	259
2011-20-2932-00390 Svin indleveret til slagtning med stort sår på bagenden	261
2011-20-2930-00590 Slagtesvin med slagmærker	262
2011-20-2930-00522 Skuldarsår, mangel på sygestier	263
2011-20-2930-00603 Slagtesvin med stor pungbrok	266
2011-20-2930-00589 Slagtesvin med aurikulær elephantiasis	267
2010-20-2930-00475 Skuldarsår, manglende blødt underlag	268
2011-20-2930-00520 Søer med slagmærker efter tatoveringshammer	269
2011-20-2930-00498 Søer og orne med slagmærker efter rundpind	270
2011-20-2930-00549 Svin med slagmærker efter pagaj	271

2011-20-2930-00544 Svin med slagmærker	272
2011-20-2930-00542 So med slagmærker efter stangformet objekt	273
2011-20-2930-00616 Støttehalt gris ikke transporteret adskilt fra resterende dyr	273
2011-20-2930-00484 Halt gris, gris med stort sår og gris med stor navlebrok	274
2010-20-2930-00424 Springhalt gris ikke transporteret adskilt fra resterende dyr	276
2010-20-2930-00305 Manglende fodring og vanding, afmagrede og døde grise, kannibalisme	277
2010-20-2930-00405 Magre grise, utrivelige, hjernebetændelse, halesår, halthed, byld, muskelsvind, luftvejssymptomer, lamhed mm, defekt staldinventar til fare for dyrene	279
2011-20-2930-00496 Gris med aurikulær elefantiasis indleveret til slagtning	281
10.4 Fødevarestyrelsens sager vedrørende hunde og katte	282
2011-20-2930-00488 Chihuahua kastet mod væg	282
2011-20-2930-00525 Hund fundet i sportstaske i kælderrum, meget afmagret	283
2010-20-2930-00407 Afmagrede hunde uden adgang til foder og vand, kun tilset 1 gang i løbet af 3-4 uger	284
2011-20-2930-00497 Chihuahua afgået ved døden efter vold, kastet ud af lejlighed	285
2011-20-2930-00561 Lejere fraflyttet efterladende 4 hunde og 3 katte, meget afmagrede og afkræftede	286
2010-20-2930-00427 Hunde i hundegård uden læ, foder eller vand i vinterperiode	287
2011-20-2930-00518 Hund efterladt i lille hundebur	288
2011-20-2930-00533 Kat skudt med lufthaglevær	289
2010-20-2930-00333 Afmagrede hunde uden adgang til foder og vand	290
2010-20-2930-00341 Hund først indleveret til dyrlæge 14 dage efter at være blevet overfaldet af anden hund, mange bidsår, nekrose, infektion	291
2010-20-2930-00326 Afmagrede hunde uden adgang til foder og vand	292
10.5 Fødevarestyrelsens sager vedrørende får og geder	294
2010-20-2930-00370 Sygt får ikke tilset af dyrlæge	294
10.6 Fødevarestyrelsens sager vedrørende andre dyr	295
2011-20-2930-00547 Kanin aflivet ved slag med sten	295
10.7 Fødevarestyrelsens sager vedrørende blandede besætninger	296

2011-20-2930-00521 Ponyer, får, lam, geder, høns, ænder, duer, kaniner, chinchillaer, marsvin, nymfeparakitter og gås holdt under uforsvarlige forhold, manglende adgang til vand, ikke fodret korrekt	296
2011-20-2930-00514 Heste med forvoksede hove, uforsvarlige opstaldningsforhold, manglende adgang til frisk vand, hunde uden adgang til frisk vand	298
2011-20-2930-00526 Kaniner, rotter, hamstere, undulater, papegøjer ikke tilset dagligt, manglende adgang til foder og vand, holdt under uhygiejniske forhold	300